editura VREMEA
PLANETA BUCUREȘTI

Alexandru Armă

Bucureștiul gangsterilor 1945

BIBLIOTECA ALEPH

„Se fură bani. Se fură haine. Se fură acțiuni și tot ce aveți pus deoparte. Lucrurile nu sunt păzite, dar sunt bine adăpostite, și totuși hoții, deștepți și obraznici, le fură de acolo de unde sunt ascunse. Ultima lovitură a hoților le-a adus un venit de peste 28 milioane lei și iată cum: hoții sunt înștiințați de anumite lucruri."

Timpul, 18 ianuarie 1945

„Lanțul crimelor săvârșite în Capitală se întinde mereu. Trecători întârziați, șoferi, meseriași cad rând pe rând secerați de gloanțele sau cuțitele răufăcătorilor, care până acum nu au fost descoperiți. Criminalii se plimbă nestingheriți fără chip de a putea fi identificați. Trebuie să recunoaștem că îndrăzneala acestor criminali nu are margini. Dacă nu găsesc victimele pe stradă, le caută în casă, astfel că e aproape imposibil de a li se zădărnici loviturile."

Timpul, 27 ianuarie 1945

ALEXANDRU ARMĂ (născut pe 26 martie 1979, în București) este licențiat în istorie și geografie la Universitatea din București, în 2004, apoi absolvent al studiilor de masterat „România în secolul XX", în 2006. Este autor și coautor al unui număr de 13 cărți. A publicat numeroase studii și articole în diverse reviste de specialitate și a colaborat la realizarea mai multor filme documentare.

Bande și polițiști, infractori și comisari, oameni de la marginea societății și victime inocente, cartea lui Alexandru Armă este o frescă a Bucureștiului din anul 1945. Scrisă cu talent, având la bază o muncă asiduă de cercetare – cei care știu ce înseamnă lucrul cu documentele de arhivă știu și cât efort implică –, se citește pe nerăsuflate, având un ritm alert și extrem de atractiv.

Lucrarea deschide o lume neștiută și completează fericit imaginea unui an atât de important în destinul României și al lumii întregi.

Interesant și fascinant, în egală măsură. Lectură plăcută!

Dr. Manuel Stănescu,
istoric

edituravremea.ro
ISBN 978-606-081-336-1
9 786060 813361
PLANETA BUCUREȘTI

Alexandru Armă

Bucureștiul gangsterilor 1945

PLANETA
BUCUREŞTI

Alexandru Armă

Bucureștiul gangsterilor 1945

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2025

Copertă: Silvia Colfescu
Redactor: Odilia Roşianu
Corector: Alexandra Ciuciulin
Tehnoredactor: Alexis Dimcev

Fotografii din: *Era Nouă, Ilustraţiunea Română, România Liberă, Semnalul, Scânteia, Ultima Oră, Timpul, Universul,* Fototeca online a Comunismului Românesc, wikipedia.org, Colecţiile Valentin Manache, Alexandru Ştefănuţ, Alexandru Armă şi familia Ciocanile

Fotografie copertă: Colecţia Valentin Manache
Infractori ai Bucureştiului, arestaţi de comisarul Carol Deleanu (al treilea din dreapta, pe rândul de sus)

Copyright © Alexandru Armă, 2025
Copyright © Editura Vremea, 2025

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
ARMĂ, ALEXANDRU
Bucureştiul gangsterilor : 1945 / Alexandru Armă. -
Bucureşti : Vremea, 2025
Conţine bibliografie

ISBN 978-606-081-336-1

94

Editura Vremea este acreditată CNCS, categoria B,
domeniul *Istorie şi Studii culturale*

În memoria bunicului meu
Florea Ghiurcă (1918-1956),
ucis în comuna Jilava

O frescă a Bucureștiului din anul 1945

Cunoscut pentru lucrările sale referitoare la bombardamentele asupra Bucureștiului din anii Primului și celui de Al Doilea Război Mondial, istoricul Alexandru Armă revine în atenția publicului cu o lucrare pe cât de inedită, pe atât de interesantă.

Deopotrivă în istoriografie și în percepția publică, anul 1945 este anul încheierii celei de a Doua Conflagrații Mondiale, anul în care regimul comunist pune ferm bazele influenței sale în România prin intermediul trupelor sovietice. Puține sunt lucrările care să se aplece asupra aspectelor aflate în afara sferei politice, care să analizeze viața „la firul ierbii".

Infracționalitatea este, de regulă, direct corelată cu situația economică, iar autorul surprinde cu dibăcie contextul economic deosebit de complicat prin care a trecut

România în anii 1944-1945, obligată să sprijine atât efortul de război al armatei române aflate pe front, cât și abuzurile și excesele trupelor de ocupație, toate dublate de o penurie de produse care au dus la apariția așa-numitei „piețe negre". Lipsa alimentelor, dublată de inflația galopantă au dus la o explozie a infracționalității. Așa cum precizează autorul, „delicvența a devenit, dintr-un fenomen periferic, unul aproape de masă". În mod firesc, Bucureștiul a atras cei mai mulți infractori, încurajați și de faptul că Poliția, prin măsurile Comisiei aliate (sovietice) de control, avea tot mai puține mijloace de a lupta cu infracționalitatea.

Folosind surse de arhivă inedite, cu predilecție presa vremii, autorul schițează o imagine sumbră a Capitalei, dominată de bande deosebit de periculoase, care foloseau pe scară largă crima pentru a-și atinge scopurile. Ne putem închipui impactul psihologic pe care l-a avut o asemenea stare de lucruri asupra populației civile, aflată deja sub teama schimbărilor politice și a efectului prezenței trupelor sovietice la tot pasul.

Cu stilul său incisiv și, în egală măsură, extrem de convingător, autorul ne oferă o mostră de istorie socială care completează, în mod fericit, sursele pe care le avem deja la dispoziție referitoare la istoria anului 1945. În egală măsură, abordarea cronologică, pe luni, oferă o imagine foarte clară a evoluției fenomenului infracțional, precum și a modului în care autoritățile s-au organizat și metodele pe care le-au folosit pentru a ține, în cele din urmă, sub control acest fenomen care marcase profund viața bucureștenilor.

Parcurgând lucrarea, am fost surprins nu doar de nivelul de violență de care erau capabili infractorii anului 1945, dar și de imaginația debordantă de care dădeau dovadă, multe dintre metodele de operare fiind complet

ieșite din comun. De asemenea, remarc capacitatea autorului de a evita politizarea excesivă printr-o analiză critică a surselor. Documentele vremii au tendința (care se va accentua pe măsură ce regimul comunist își consolidează controlul) să evidențieze, uneori (deseori) exagerând grosolan, elementele care evidențiau o anumită apartenență politică. Autorul, un istoric experimentat, obișnuit cu sursele primare și cu limbajul lor specific, a extras cu multă dibăcie informațiile care nu doar că elimină politizarea excesivă, dar dau cursivitate și coerență poveștilor.

Un alt element deosebit de interesant al lucrării este și atenția oferită comisarului de poliție Alimănescu, devenit celebru după ce regizorul Sergiu Nicolaescu a dezvăluit că acest personaj a fost sursa de inspirație pentru seria sa de filme, pe cât de controversate pe atât de populare, care îl au în prim-plan pe comisarul „Moldovan", cu certitudine mult mai cunoscut generației din care fac parte. Dincolo de aspectele supra-realiste ale filmelor lui Nicolaescu, au existat și există numeroase legende referitoare la comisarul Eugen Alimănescu, iar Alexandru Armă, pentru prima oară, ne oferă detalii bazate pe surse despre personajul real din spatele imaginației.

Vom afla astfel lucruri pe cât de inedite pe atât de surprinzătoare despre acest polițist, ce avea să se transforme, cum foarte inspirat ne spune autorul, „din justițiar în torționar".

Bande și polițiști, infractori și comisari, oameni de la marginea societății și victime inocente, cartea lui Alexandru Armă este o frescă a Bucureștiului din anul 1945. Scrisă cu talent, având la bază o muncă asiduă de cercetare – cei care știu ce înseamnă lucrul cu documentele de arhivă știu și cât efort implică –, se citește pe nerăsuflate, având un ritm alert și extrem de atractiv. Lucrarea

deschide o lume neștiută și completează fericit imaginea unui an atât de important în destinul României și al lumii întregi.

Interesant și fascinant, în egală măsură. Lectură plăcută!

Dr. Manuel Stănescu,
istoric

O carte care trebuie citită de polițiștii de azi, dar și de cei de mâine

Cartea este o adevărată radiografie... a infracționalității din Bucureștiul postbelic, mai exact a anului 1945. Și dacă tot am folosit termenul „radiografie", toată lumea știe că, după ce tehnicianul îți face radiografia, vine specialistul cu... „interpretarea". În cazul acestei cărți, excelent documentată, presa vremii face în mare parte radiografia, iar autorul/specialistul interpretează ceea ce s-a consemnat. Rezultă o diagnosticare extrem de obiectivă, atât din punct de vedere criminologic, cât și sociologic.

Sunt născut-crescut în București și relatările oferite de autor, prin intermediul ziarelor vremii, desigur, m-au dus cu gândul la adolescența mea care s-a întâmplat să fie nu foarte departe, în timp, de cele consemnate în pasajele alese cu multă inspirație de către autor. Aceste pasaje

mi-au permis luxul de a-mi aduce aminte cum arăta Bucureștiul anilor '60. Cel cu zona Unirii, cunoscută mai ales datorită celebrelor hale de pește, de carne, de legume sau de unelte agricole, hale care se învecinau cu spitalul Brâncovenesc. Din care spital și hale a mai rămas doar Hanul lui Manuc... Sau zona Obor-Moșilor-Vaselor, cu vestitul magazin „Predoleanu", zonă în care nu exista pasajul rutier de azi, dar existau șoselele Mihai Bravu și Ștefan cel Mare, pavate cu piatră cubică. Ori cu calea Griviței unde la parterul hotelului „Dunărea", vizavi de Gara de Nord, ființa renumitul magazin „Sora". Magazinele respective reprezentau varianta de supraviețuire a vechilor negustori. Am avut privilegiul să merg cu tramvaiele cu un singur vagon, tramvaie care aveau bănci de lemn. De asemenea știu perfect cum arăta zona Mandravela, la capătul sudic al celei cunoscute drept Calea Văcărești (BIG Berceni de azi), învecinată cu penitenciarul Văcărești, atât de des menționat în carte. Acum penitenciarul Văcărești nu mai există, cum nu mai există multe străzi, magazine sau cartiere punctate în articolele din ziarele vremii. Însă altele au supraviețuit. Modernizate și fără vreo legătură cu conotațiile vremurilor trecute: str. Mătăsari, Fetițelor, Ferentari, Colentina, Vitan și multe altele. Au suferit modificări arhitectonice, dar au supraviețuit. Măcar ca denumire.

Aș putea continua această dulce întoarcere în timp la care-mi dau dreptul descrierile din paginile cărții, dar evenimentele din tumultuosul an 1945, excelent punctate într-o cronologie perfectă, m-au dus spre o altă perioadă, aproape la fel de interesantă din punct de vedere criminologic: anii '90. Anii de după revoluția din 1989. În cele ce urmează voi încerca să fac o paralelă între perioadele menționate, paralelă care încearcă să arate că dintotdeauna infractorii au profitat de degringolada produsă

de evenimentele sociale majore. Infractorii au fost în permanență niște indivizi extrem de bine orientați, niște supraviețuitori, aidoma ploșnițelor sau gândacilor de bucătărie, care se adaptează situațiilor nou apărute. Ai senzația că i-ai stârpit, dar apar imediat în altă parte. Este suficientă o clipă de neatenție și te-au invadat. Este adevărat că au beneficiat și de inerția, de mișcarea greoaie a celor care puteau și trebuiau să-i combată. Numai că aceștia din urmă erau încorsetați de o legislație depășită și rigidă. Iar până se modificau legile, infractorii deja își schimbau și își perfecționau modul de operare. Exact cum gândacii de bucătărie devin imuni la unele insecticide. Dar în situații excepționale se iau măsuri excepționale! Dacă are cine să-și asume aceste măsuri. Și astfel a apărut un Alimănescu. El nu a fost singular. Au fost mulți Alimănescu. Unii au supraviețuit, alții s-au sacrificat, rămânând de cele mai multe ori în anonimat. Dar au contribuit la munca de stârpire a celor care, mai ales în acel 1945, nu mai aveau nicio limită. Infractorii ajunseseră să jefuiască, să omoare ca și cum totul le era permis. Nu mai aveau teamă de nimic. Omorau oamenii pe stradă, ziua în amiaza mare! Doar pentru că omul amenințat cu pistolul refuza să le dea portofelul sau geanta.

Cam la fel, după 1989, au apărut și în Poliția Română mai mulți „Alimănescu" imuni la schimbările politice de după așa-zisa revoluție. Acești polițiști adevărați erau interesați doar de rezolvarea dosarelor de crimă, tâlhărie ori viol. Asta, în ciuda faptului că, pe străzi, vechii infractori arătau cu degetul spre ei, cei care-i băgaseră după gratii pentru fapte reale, afirmând că sunt teroriști, securiști sau orice, numai să fie linșați de cei care se lăsau ușor păcăliți de etichetări gratuite.

Revin la anul 1945, an în care polițiștii acelei etape sociale au fost nevoiți și ei să se adapteze condițiilor

vremii. Existau epurări din Poliție pe criterii politice, existau inconveniente tehnice (lipsa mijloacelor de comunicare rapidă), existau scurgeri de informații, nu se puteau face decât foarte greu corelări între faptele din țară și cele din Capitală și multe altele. Și cu toate astea ei prindeau infractorii!

Și încă ceva: de multe ori, polițiștii aveau impresia că sunt actori într-un film absurd, tragic-comic. Ceva care semăna cu zicala „cinci încarcă, trei descarcă". Ei îi prindeau pe infractori (hoți, escroci, tâlhari sau chiar criminali), aceștia erau băgați în arest, dar reușeau extrem de repede să evadeze sau primeau pedepse ridicol de mici. Or, astfel de situații sunt de multe ori descurajante pentru cei puși să apere ordinea cetății. Însă cei despre care vorbim nu s-au lăsat descurajați. Numai că au ajuns să nu mai întoarcă și obrazul celălalt și au răspuns cu aceeași monedă: s-a tras asupra lor, au tras și ei. Chiar mai eficient.

Cam la fel a fost și după decembrie 1989, mai ales în București. Unii au interpretat greșit democrația, confundând-o cu anarhia. A durat ceva timp, mai ales pentru ca cei nou-veniți la noi, fie că vorbim de chinezi, arabi sau italieni ori chiar infractorii autohtoni – pentru a enumera doar câțiva dintre cei cu care s-a confruntat Poliția Capitalei în acea perioadă –, să înțeleagă că nu este de glumă cu Poliția! Asta chiar dacă, în acea perioadă, ca urmare a unor decrete de grațiere și amnistie, decise fără pic de logică sau discernământ, multe pușcării au fost golite în detrimentul străzilor care aproape au fost luate cu asalt de infractorii eliberați. Aceștia nici nu aveau nevoie să evadeze, așa cum au făcut cei din 1945, pentru că de libertatea lor a avut grijă... legiuitorul.

Revenind la carte, aflăm un aspect șocant: unii dintre tâlhari sau hoți au fost identificați ca fiind studenți sau

chiar elevi! În cazul lor era foarte greu pentru anchetatori de ajuns la autori, deoarece nu figurau nici măcar în bazele de date, așa rudimentare cum erau ele atunci. Dar și în aceste cazuri, polițiștii s-au descurcat. În lipsa mijloacelor tehnice sau a camerelor de supraveghere, astăzi omniprezente. Ei, polițiștii de atunci, se bazau foarte mult pe ajutorul informatorilor și pe sprijinul populației.

Și încă o frază despre carte: ea trebuie citită de polițiștii de azi, dar și de cei de mâine, pentru a înțelege că meseria aste se face doar cu pasiune și dăruire totală!

Col. (r.) Dan Antonescu,
criminolog, fost șef al Serviciului Omoruri
din cadrul Poliției Capitalei

Infractori din București, arestați de comisarul Carol Deleanu (al treilea din dreapta, pe rândul de sus)

Cauzele care au dus la instalarea crizei economice și politice în România anului 1945

Al Doilea Război Mondial a afectat toate domeniile vieții economice, sociale și politice din România. Situația s-a complicat după întoarcerea frontului și transformarea unei părți a țării în teatru de operațiuni. Intrarea armatelor sovietice în Capitală, la sfârșitul lunii august 1944, a condus la instalarea haosului. Astfel, noul guvern instalat la București în seara zilei de 23 august s-a găsit, pentru câteva luni, în imposibilitatea de a-și exercita autoritatea asupra unor părți din Moldova, din nord-vestul Transilvaniei, asupra portului Constanța sau a circulației pe Dunăre. În acest context se va produce deprecierea rapidă a nivelului de trai, iar economia va fi dezorganizată[1], în special de satisfacerea

[1] Gheorghe Onișoru, *România în anii 1945 – 1948. Transformări economice și realități sociale*, Fundația Academia Civică, București, 1998, p. 20.

prevederilor Convenției de Armistițiu și continuarea operațiunilor militare pe Frontul de Vest.

Situația dificilă în care se afla România a fost pe deplin folosită de extrema stângă - în speță, de Partidul Comunist - care, ca instrument al Moscovei, a trecut la sovietizarea țării. Tentativele autorităților române de a controla situația economică au fost puternic grevate și de obligațiile asumate față de Uniunea Sovietică prin Convenția de Armistițiu din 12 septembrie 1944. În plus, pe 9 noiembrie 1944, Monitorul Oficial (nr. 260) publica un decret-lege privind restituirea bunurilor luate de pe teritoriul U.R.S.S. în termen de cinci zile[1].

O contribuție la creșterea galopantă a inflației a avut-o și introducerea pe piață a rublei (o rublă pentru 100 de lei) și a „leului roșu" emis de Comandamentul militar al trupelor sovietice, care echivala cu 5 lei românești. Pentru redresarea situației, la 3 noiembrie 1944 a fost publicat decretul-lege pentru predarea obligatorie la Banca Națională a României a tuturor rublelor și leilor Comandamentului Armatei Roșii. Data limită pentru preschimbarea lor, la cursul menționat, era stabilită pentru 1 decembrie 1944. Tot pentru a contracara inflația de pe piața românească, guvernatorul Băncii Naționale, Ion Lapedatu, fost ministru de finanțe, a emis un milion de medalii de aur, intitulate „Ardealul Nostru"[2].

Dar obligațiile impuse de „eliberatori" prin utilizarea eficientă a Comisiei Aliate (Sovietice) de Control au

[1] *Ibidem*, p. 23.

[2] Pe 23 decembrie 1944 a fost publicată Legea pentru autorizarea emiterii unor medalii comemorative din aur. În acest sens, a fost bătut un milion de medalii din 5.895 de kilograme de aur și 655 de kilograme de argint și cupru, fiecare medalie cântărind 6,55 grame și conținând 90% aur și 10% argint și cupru, despre care banca spunea că a fost pusă în circulație „pentru a încrusta în aur evocator ziua dezrobirii Ardealului de Nord și pentru a transmite și a se moșteni din generație în generație amintirea concretă a acestor pagini de istorie".

obstrucționat decisiv sarcinile asumate de guvernul Sănătescu în seara zilei de 23 august 1944. Dificultățile autorităților românești în sfera economică erau amplificate de solicitările mereu crescânde ale Moscovei, care clama nerespectarea obligațiilor pe care Bucureștiul și le asumase. Pe de altă parte, politica duplicitară a Kremlinului continua prin susținerea ascensiunii spre putere a comuniștilor români, chiar cu prețul destabilizării situației, dublată de o întreagă suită de abuzuri comise de soldații sovietici pe teritoriul României.

În acest context, populația României a fost greu lovită, iar statul era lipsit de posibilitatea controlării situației, a realizării unei aprovizionări eficace. Stocul de cereale s-a epuizat fără putință de control, de aici rezultând o repartizare nerațională pe regiuni și, implicit, apariția unor zone cu un însemnat deficit de cereale[1].

Bilanțul economic al toamnei anului 1944 este surprins într-o notă informativă a Inspectoratului General al Jandarmeriei din 22 decembrie. Potrivit ultimelor evaluări, se înregistraseră următoarele procente la însămânțări: 68,45% la grâu, 50,5% la secară, 15,4% la rapiță și 34,77% la orz. În total, fusese însămânțată o suprafață de 1 809 913 hectare sau 64,44% din totalul preconizat inițial (2 765 900 hectare). În privința industriei, se programase rezolvarea problemei prețurilor și a circulației mărfurilor. Colapsul acestui sector ar fi dus la „un val de scumpete" și nerespectarea obligațiilor asumate prin Convenția de Armistițiu. La capitolul „aprovizionare" erau semnalate mai multe lipsuri: la alimente (ouă, unt, untură, carne, pâine etc.), îmbrăcăminte („prețurile... sunt fantastic de mari, în special în regiunile unde influența războiului a fost mai mare... Chiar în București, o pereche de pantofi cu talpă de piele se vinde

[1] Gheorghe Onișoru, *op. cit.*, p. 22.

cu 35 000 - 40 000 lei"), medicamente, combustibili. Nu se găseau nici articole cum ar fi sarea, chibriturile, săpunul, soda, în special în mediul rural[1].

Cum prețurile produselor de primă necesitate au explodat, marile centre urbane au fost grav afectate. Cel mai mult a avut de suferit Capitala, unde, potrivit datelor publicate de Maurice Pearton[2], indicele costului vieții a cunoscut un salt spectaculos în numai șase luni (august 1944 - martie 1945). Acceptând cota 100 pentru anul 1943, el era de 689 în august 1944, urcând apoi la 1 423 în decembrie 1944 și 2 712 în martie 1945[3].

Cât de gravă ajunsese situația în Capitală, în vara anului 1945, o demonstrează o sinteză informativă a primei jumătăți a lunii august, pe care Serviciul Siguranței de pe lângă Inspectoratul Regional al Poliției București o înainta Direcției Generale a Poliției. „Lipsa cărnii, grăsimii, zahărului și a mălaiului, prețurile mari ale zarzavaturilor care se mențin constant, prețurile excesive la mărfurile de manufactură, lipsa evidentă a puterii de cumpărare a valorilor - arată documentul - produce îngrijorare, augmentată și de seceta care a compromis cea mai mare parte a recoltei de porumb". Funcționarii publici se aflau într-o postură dificilă, suportând privațiuni imense, solicitând fie mărirea salariilor, fie înghețarea reală a prețurilor. Comercianții în schimb erau „în continuă stare înfloritoare", consumatorul fiind la „discreția" lor[4]. Nu este de mirare că, în acest context, infracționalitatea a explodat în București.

---

[1] Arhivele Naționale ale României, Fond Inspectoratul General al Jandarmeriei, dosar 129/1944, ff. 10-20.

[2] Maurice Pearton, „The Communization of the Economy: Efforts to Promote and Control Economic Chaos (1945 - 1947)", în *6 martie 1945. Începuturile comunizării în România*, București, 1995, pp. 136-139.

[3] Gheorghe Onișoru, *op. cit.*, p. 22.

[4] Arhiva Serviciului Român de Informații, Fond Documentar, dosar 4 207, ff. 182-187 apud Gheorghe Onișoru, *op. cit.*, pp. 87-88.

Cum a explodat infracționalitatea în București

După abuzurile comise de soldații armatei sovietice, odată cu intrarea acesteia în București, din toamna anului 1944, gangsterismul a devenit un adevărat fenomen. În anul 1945, infracționalitatea în Capitală avea să atingă cote de neimaginat. „Războiul, ocupația sovietică, inflația galopantă, penuria au generat un climat în care viața și bunurile locuitorilor nu mai erau garantate de nimic"[1], releva și publicistul Stelian Tănase. Orașul a căzut pradă bandelor de infractori, care, înarmate, nu se sfiau să fure, de cele mai multe ori în plină zi, din magazine, prăvălii sau locuințe particulare. Spargerile, tâlhăriile, jafurile, crimele intraseră în cotidian. Bucureștiul

[1] Stelian Tănase, *Zvonuri despre sfârșitul lumii. Album de familie: București, 1944 – 1953*, Ediția a doua, revăzută și adăugită, Editura Corint, București, 2024, pp. 162-163.

anului 1945 devenise un oraș în care era periculos să trăiești. Noaptea, focurile de armă răsunau în tot orașul. Era extrem de riscant să rămâi pe străzi după lăsarea întunericului. Istoricul Dinu C. Giurescu, atunci adolescent, își amintea de acele vremuri: „Sunt oameni care au fost împușcați pe stradă pentru că nu au vrut să dea ceasul. Simplu! Și atunci, firește că intrase frica în noi și nu mai știam ce să credem. Mai era și altceva: din ordinul rușilor, toată armata fusese dezarmată și polițiștii adevărați nu mai erau decât câțiva în tot Bucureștiul. Și atunci, evident că nu mai era niciun fel de ordine și niciun fel de siguranță".

La începutul anului 1945, în piețe și în magazine nu se mai găsea nimic. Totul era pe cartelă. Editorul și scriitorul Petre Georgescu Delafras consemna pe 2 ianuarie: „Viața se scumpește enorm, iar alimentele principale, îndeosebi carnea și grăsimea de porc, lipsesc de pe piață"[1]. Câteva zile mai târziu, Primăria Municipiului București anunța: „Cu începere de la 20 ianuarie 1945, în bodegi, restaurante de lux cl. I și cl. II, nu se va mai consuma decât pâine albă. De asemenea, începând de la această dată, marțea și joia, în toate restaurantele și bodegile se va consuma mămăligă în loc de pâine. Se aprobă, în mod excepțional, în restaurantele de cl. II și în cârciumi să poată mânca pâinea ce și-o vor aduce cu ei"[2].

Existau însă și restaurante unde patronii își procurau alimentele și ingredientele din străinătate, venite cu vaporul prin portul Constanța. De obicei, aceste localuri – fiind și cele mai bune – erau rezervate pentru Comisia Aliată de Control, pentru diplomații și ziariștii

[1] Petre C. Georgescu Delafras, *Gânduri și fapte din zile de război*, Cugetarea-Georgescu Delafras S.A., București, 1945, p. 227.
[2] Stelian Tănase, „Bucureștiul Zarazei", în *Ziua*, nr. 480 (an XI)/ 29 septembrie 2007, p. 4.

străini. Românii nu aveau acces decât dacă făceau parte dintre oficialități. Așa că patronii care nu reușeau să se aprovizioneze se descurcau la „bursa neagră". Tot ce se fura se vindea la „negru". Cumpărători erau destui.

Cum totul era de furat și totul era de vânzare în Bucureștiul anului 1945, nu este de mirare că prin toate cartierele și-au făcut apariția bandele înarmate. Erau vizate depozitele de alimente, de armament, de îmbrăcăminte și de medicamente, care au devenit țintele favorite ale gangsterilor. De asemenea, mai toate magazinele și prăvăliile din oraș, precum și locuințele oamenilor mai înstăriți erau jefuite, în fiecare noapte, de bandele de infractori. Cădeau pradă însă și oameni săraci, unii fiind uciși pentru sume de nimic. Autoritățile erau pasive, poliția nu dispunea de personal suficient, iar uneori era înțeleasă cu bandiții. Astfel, de cele mai multe ori, făptașii nu erau prinși și dădeau lovitură după lovitură.

În aceste condiții, delincvența a devenit, dintr-un fenomen periferic, unul aproape de masă. Iar Bucureștiul atrăgea infractorii mai mult decât oricare alt oraș. Poliția nu făcea față, deși, așa cum ne arată presa timpului, era destul de activă. Mai mult, după 23 august 1944, închisorile fuseseră golite în totalitate, iar răufăcătorii, văzându-se în libertate, au revenit la vechile obiceiuri. În lumea interlopă și-au făcut apariția și mulți dezertori, iar bandele înarmate aveau să-și facă un obicei în a jefui și a tâlhări îmbrăcate în uniforme militare[1].

[1] *Ibidem.*

DECEMBRIE 1944

Apariția bandelor înarmate

Asasinarea comerciantului Mișu Fischman, casierul Comunității Evreiești

Crăciunul anului 1944 în București nu a mai adus aceeași bucurie ca în ceilalți ani. Zăpada care a căzut în Capitală, în ajunul sărbătorilor, a fost primită cu tristețe de populația orașului, care experimentase deja ororile bombardamentelor aeriene, abuzurile armatelor sovietice și lipsurile care se simțeau tot mai mult după venirea noilor „aliați". Războiul pustiise Bucureștiul.

Gazeta *Ultima oră* (nr. 82) în ediția sa din 23 decembrie 1944 descrie atmosfera sumbră în care a debutat ultima iarnă a războiului: „Din văzduh, cumplita iarnă... a început să-și cearnă «norii de zăpadă». De data asta, iarna nu mai este întâmpinată cu bucurie de copii care o așteaptă nerăbdători cu săniuțele pregătite. Anul acesta iarna este prea tristă, prea săracă, prea pustie, ca să mai fie salutată cu veselia de altădată. Lipsa de lemne,

de pâine și de alimente a întunecat fețele tuturor, așa că iarna e primită cu dușmănie. Zăpada în care altădată cei mici se jucau voioși va fi spulberată de vânt, neslujind la altceva decât să astupe găurile și ruinele caselor lovite de năpasta războiului. Numai natura primește nepăsătoare pe nedoritul oaspete, care în curând va potopi totul cu stratul ei rece și imaculat".

Odată cu lipsurile și iarna „nedorită", în București infracționalitatea crescuse în mod alarmant. În plin război, bandele de infractori îmbrăcate în uniforme militare începuseră să terorizeze orașul. „Banditii automobiliști[1], pungașii și escrocii au inventat un sistem nou, care precum se vede, este infailibil – semnala un gazetar de la ziarul *Timpul*, pe 25 decembrie 1944. Spargerile au riscurile lor cu zgomotul uneltelor, chei potrivite, guri de lup etc. Banditii țin pasul cu mersul vremii. Au evoluat, după timp și împrejurări. Iată sistemul lor: Câțiva ingenioși au îmbrăcat uniforma militară, de ofițer, cu grade cât mai multe, pentru impresionarea victimelor, unul dintre ei își pune un grad în plus, ca să fie superior și comandant al... patrulei ofițerești. Apoi, pentru ca să aibă și pretextul cuvenit în astfel de împrejurări, au inventat un control al fișelor de imobil. Căci din fișa de imobil reiese dacă viitoarea și eventuala victimă este bogată".

ASASINUL COMERCIANTULUI FISCHMAN CONTINUĂ SĂ OPEREZE IN CAPITALĂ

Ziarul *Semnalul* din 25 decembrie 1944, anunța că asasinul comerciantului evreu Mișu Fischman era încă în libertate

[1] Este vorba despre celebra bandă condusă de spărgătorul Petre Vulpoi, care se ocupa cu furtul mașinilor și jefuirea trecătorilor din București. După moartea lui Vulpoi, șef a devenit Sabin Brebu, zis și „Brebenel", cel mai violent membru al bandei. Acesta a fost arestat la începutul lunii decembrie 1944, după mai multe confruntări violente cu Poliția.

Una dintre bandele notorii care a început să opereze în București, la sfârșitul anului 1944, folosindu-se de uniformele militare, a fost cea a vestitului bandit Argintaru. El se „remarcase" în toamna anului 1944, când atacase un magazin de bijuterii din centrul orașului, folosind o tanchetă. Pe 22 decembrie 1944, banda lui Argintaru l-a ucis pe cunoscutul comerciant Mișu Fischman, proprietarul magazinului „Georges" din Calea Victoriei, care era și casierul Comunității Evreiești, de unde au furat suma de 17.000.000 de lei, destinată ajutorării oamenilor nevoiași de Crăciun.

Ziarul *Timpul* (nr. 2732) din 25 decembrie relatează cum a fost comisă odioasa crimă: „Ieri seară, pe la ora 10, trei indivizi s-au oprit la colțul străzilor Poterași cu Rădăuți. În colțul străzii Poterași, și-au făcut planul de atac. Erau așa de aproape de geam încât li s-au auzit bine vocile. Pe stradă nici țipenie de om. Se părea că vor ataca casa din colțul Poterașilor, însă până la urmă au renunțat. Ce era să fure din nenorocita și amărâta casă din strada Poterași, nr. 27, zidurile? Locatarii acestui imobil au auzit sfatul hoților, însă au așteptat liniștiți desfășurarea lucrurilor. Au vrut să dea alarma. Gardianul public se afla în colțul străzii Cuza-Vodă. Habar n-avea că la o distanță de numai o sută de metri se află trei bandiți bine înarmați, îmbrăcați în uniforme ofițerești. Pe deasupra, mult căutați de poliție. Banditii au plecat de aici și s-au îndreptat spre strada Rădăuți. S-au oprit la casa cu nr. 11, a d-lui Mișu Fișman [Fischman - n.a.]. (...) Banditii au bătut la ușă. D. Fișman le-a deschis, crezând cele spuse de banditi, că sunt de la poliție. Cine credeți că erau? Un maior [Argintaru – n.a.] și doi căpitani, desigur falși ofițeri, care au cerut fișele cărții de imobil spre a verifica persoanele care locuiesc. D. Fișman le-a arătat cartea de imobil. Ei au rămas mulțumiți, mai ales că d. Fișman a completat fișele cu niște date

verbale importante. La un semn al... «maiorului», ceilalți doi au scos revolverele și amenințându-l pe d. Fișman, au jefuit din casă bijuterii, bani, haine și alte lucruri. La plecare, «maiorul», pentru ca să intimideze pe d. Fișman, a tras în așa fel că glonțul l-a nimerit pe Fișman, omorându-l pe loc. Apoi bandiții au dispărut".

După acest incident grav, același ziar avertiza: „Până acum s-au întâmplat numeroase cazuri similare și totuși cetățenii încă nu înțeleg să reacționeze. Apărarea cetățenilor stă în primul rând în mâinile lor, deoarece poliția nu poate pune la fiecare poartă câte un gardian. Deci, cetățeni, atențiune la hoții care verifică fișele de imobil, contorul de apă, de gaz, de lumină etc.".

Cu toate acestea, bandele de infractori vor continua să opereze în același mod și în lunile următoare.

Argintaru, un bandit de temut

Argintaru a fost unul dintre cei mai periculoși infractori care au terorizat Bucureștiul în anul 1945. Despre acest personaj al lumii interlope au circulat numeroase legende. Comisarul Traian Tandin, în cartea sa *Cazuri judiciare celebre*, afirmă: „Argintaru era un nume de temut în anul 1945. Criminal și tâlhar de o tenacitate rară, Argintaru nu era o poreclă, cum ar părea la prima vedere, ci traducerea românească a nemțescului Silberschmied, cum îl chema, de altfel, pe individ. Argintaru făcuse parte din corpul militar nazist «Dirlewanger» [celebra brigadă condusă de generalul SS Oskar Dirlewanger, care a comis numeroase crime de război - n.a.], alcătuit de Himmler personal. Acest corp cuprindea condamnați la moarte sau la închisoare pe viață, adunați din toate temnițele și lagărele germane (...), cărora li se promisese

libertatea în schimbul unor acte de «bravură» pe frontul de răsărit. (...) După capitularea Germaniei hitleriste, în mai 1945, Silberschmied a fugit în Transilvania, în speranța că i se va pierde urma. Deghizat în uniformă de căpitan al armatei SUA, având acte furate și bolborosind fraze englezești, învățate cândva în lagărul german de prizonieri englezi, unde, ca soldat german, se distinsese prin cruzime, Argintaru se dădea drept american de origine... săsească, făcând parte din comandamentul militar aliat la București, trimis în România pentru supravegherea îndeplinirii armistițiului, după 23 august 1944. Cum a ajuns în România, falsul căpitan american, împreună cu alți spărgători internaționali, a alcătuit o înfricoșătoare bandă, care excela prin crime sălbatice, făptuite asupra polițiștilor și gardienilor publici care îi urmăreau. Niciunul nu scăpa din rafalele bandiților, iar bunurile furate de aceștia, din bănci și din marile magazine, dispăreau fără urmă"[1].

Însă după cum se relatează în ziarul *Timpul* (nr. 2734) din 30 decembrie 1944, în urma arestării bandei vestitului tâlhar, acesta se numea, de fapt, Aurel Argintaru, avea 28 de ani, născut la Moinești (ulterior va declara că s-a născut la Schitu-Cernăuți, presa susținând că la Piatra-Neamț), cu șapte clase absolvite la liceul „Papiru-Ilarian" din Târgu Mureș. Lucrase ca funcționar la fabrica de zahăr „Schit" și era o cunoștință mai veche a polițiștilor, având un cazier bogat. În momentul arestării, pretindea că este „maiorul Radu Vasilescu", nicidecum un căpitan american.

Banda lui înarmată opera îmbrăcată în uniforme militare românești, jefuind o serie de magazine și locuințe particulare, de unde sustrăgeau sume de bani și bunuri. Alături de

[1] Traian Tandin, *Cazuri judiciare celebre*, Editura Tritonic, București, 2009, pp. 90-91.

Argintaru (alias „maiorul Radu Vasilescu"), din bandă mai făceau parte polonezul Tarlo Szaja[1], Gică Ștefănescu (alias „căpitanul Gheorghe Niculescu"), Gheorghe Voiculescu zis „Țicnitu", Gică Georgescu (fost șef al bandei, poreclit „Cap de ministru") și „soldații" I. Șendler (sau Schendler) și I. Mârzac, doi vestiți spărgători de case de bani. Odată cu ei au mai fost arestați complicii Willy Birman, soția acestuia - Constanța, Traian Mazăre, Floarea Ruscan, Floarea Stoica și Elisabeta Blizarit. „Țicnitu" împreună cu concubina sa, artista de varietăți Acsenia Birman, reușiseră să scape, fiind dați în urmărire de poliție.

Arestarea bandei lui Argintaru

Despre cum fusese arestat Argintaru și banda lui, același ziar *Timpul* din 30 decembrie 1944 precizează: „În seara zilei de 23 dec. [1944 - n.a.], comisarul Torsal de la circa 33 poliție a primit un telefon de la avocatul C.I. Ionescu din str. Dr. Felix nr. 7, prin care anunța că a fost jefuit de niște «ofițeri». În momentul când comisarul se pregătea să meargă la avocat, un alt telefon veni de la gardianul Udrea Gheorghe, cu seria 1600, cu postul în piața Buzești, care anunța că niște «ofițeri» și doi soldați circulă alandala, cercetând anumite imobile. Repede, comisarul Torsan a format o poteră cu agenții Prisăcaru, Constantinescu, Ceaușu și Udrea. Între timp, bandiții, obosiți și flămânzi, s-au dus la pensiunea din Calea Buzești nr. 40 a Elenei Cazacenco, zisă Barmana. Bandiții erau la masă. La vederea polițiștilor, ca electrizați, s-au ridicat în picioare. «Maiorul» Argintaru a scos revolverul

[1] Acesta apare și sub numele de Stanislaw Siegel. Era originar din Wrocław, Polonia, și se refugiase de la Paris, unde comisese mai multe crime pentru care era urmărit. La București venise în urmă cu un an.

Tâlharii în uniforme de ofițeri români au fost descoperiți și arestați

Fotografie cu banda lui Argintaru, arestată la sfârșitul lunii decembrie 1944, publicată de ziarul *Universul* din 29 decembrie 1944

vrând să tragă. Glonțul s-a împiedicat în țeavă, comisarul Torsan scăpând astfel cu viață. Falșii ofițeri și soldați au fost legați și aduși la prefectura poliției. Polonezul Tarlo Szaja reușise să fugă, însă și el a fost prins a doua zi la cârciuma «Victor» din strada Sevastopol nr. 3. Polonezul, văzându-se descoperit, a sărit cu cuțitul la agenți, însă, repede, el a fost doborât. Știau ei cu cine au de-a face, căci polonezul are pe conștiință multe crime".

Nr. 2734 XII.1944

Capitala in 24 ore

CRIMINALII ŞI BANDIŢII IN UNIFORME OFITEREŞTI ŞI-AU MĂRTURISIT O PARTE DIN TICĂLOŞII

O „razie" pe calea Victoriei şi bulevardul Elisabeta

Ziarul *Timpul* din 30 decembrie 1944, care anunța despre mărturisirile făcute de banda lui Argintaru

Interogat de comisarul-șef Cristescu din poliția judiciară, Argintaru a recunoscut cu aroganță metoda prin

care el și banda lui reușiseră să comită, în scurt timp, nu mai puțin de 14 jafuri în București. Iată ce apare scris tot în ziarul *Timpul* din 30 decembrie 1944: „Lui Argintaru nu i-a dispărut nici acum curajul. Are și tupeu. Răspunde cum vrea și ce vrea. Ce nu-i convine nu recunoaște. (...) Avram [Aurel - n.a.] Argintaru spune apoi cu ce șmecherie se introducea în casele victimelor. El își plăsmuise un act din partea Marelui Stat Major prin care se împuternicea să facă controlul fișelor de imobil. Astfel de adrese făcuse și celorlalți doi, falși căpitani. Sub această mască a intrat la Fichman [Fischman - n.a.] în str. Rădăuți nr. 11. În casă erau frații Fichman și soțiile lor. «Maiorul» a luat ceasul de la mâna unei doamne. Fichman bătrânul a fost somat să dea cei 17.000.000 de lei încasați în ziua aceea. El nu a vrut să-i dea. Atunci unul din bandiți l-a trântit pe canapea. Când să se ridice, unul dintre hoți a tras un foc de revolver. Glonțul a perforat ficatul lui Fichman, omorându-l pe loc. De teamă să nu fie prinși, hoții au mai luat niște haine și au plecat. De aici s-au dus la d. doctor Alfandari [Alfandary - n.a.] din strada Enăchiță Văcărescu nr. 56. Aici tâlharii au uzat de altă șmecherie spunând că «domnul maior» este încartiruit în acest imobil. Doctorul nu i-a admis să locuiască în acel imobil, fapt care a revoltat pe ceilalți hoți care au spus: «se poate ca un ofițer superior să stea afară?» Intrând în casă, «maiorul», ca să liniștească pe doctor, l-a sărutat pe obraji, iar doctorul i-a întors sărutările tot așa. Dar asta n-a durat decât o clipă, căci în cealaltă hoții și-au dat arama pe față: au scos revolverele, au făcut lumină aprinzând toate lămpile și timp de peste o oră au cotrobăit prin casă, fără teamă. De aici, hoții au furat un ceas de aur «Movado», 165.000 de lei, un palton și rufărie. Impertinent, hoțul a cerut o valiză să pună lucrurile, însă nu i s-a dat. «Dar cele 10.000.000 de lei unde sunt?», întreabă hoțul. «Nu am bani!», a răspuns doctorul. Însă banii erau în șifonier, lângă hoți, care habar

nu aveau. Tot așa a procedat la d. Zaharia Petrescu din strada Dr. Sergiu nr. 17, la d. Adrian Popovici din strada Sevastopol nr. 3, la blocul Spandonide din bul. Cuza nr. 10; la d. dr. Goldstein din strada Matei Basarab nr. 18, la d. M. Simionescu din strada Sebastian nr. 225, la farmacistul Nițescu din bul. Ferdinand nr. 103, la avocatul Baron, la d. Sigmund Grünberg, Leo Garfunkel [Leon Grünfeld - n.a.], Iosef Schwefelberg [Iosif Schöfenburg - n.a.], maior Ciocanelli [Gheorghe Ciocanelli - n.a.] etc. Lista victimelor e destul de mare".

Maiorul Gheorghe Ciocanelli din Regimentul 8 Roșiori, una dintre victimele prădate de banda lui Argintaru, la sfârșitul anului 1944 (Fotografie din colecția familiei Ciocanile)

În afară de armele (un pistol *Walter*, un *Beretta* și un revolver) confiscate de la falșii militari din banda lui Argintaru, comisarii și detectivii de la Poliția Judiciară, care s-au deplasat la locuința familiei Birman (domiciliul hoților) din strada Ion Creangă nr. 1, au găsit un „grandios brad de Crăciun, în jurul căruia tronau: bucăți întregi de salam, cașcaval, cozonac, numeroase sticle de vin și alte bunătăți", după cum se menționează în ziarul

Universul (nr. 347) din 30 decembrie 1944. Tot de aici, polițiștii au ridicat, de sub dușumele, 54 de cartușe de calibru 9 mm, 25 de calibru 6,35 mm, numeroase acte militare falsificate, o ștampilă a Poliției din Găești, tușuri și tușiere de diferite culori, numeroase lucruri furate. „Anchetarea bandiților și interogatoriul lor vor mai dura câteva zile, deoarece [infractorii] trebuie descusuți complet. Trebuie să se dea și crimele săvârșite, nu numai jafurile", dădea asigurări ziarul *Timpul* din aceeași dată.

Deși era arestat la sfârșitul anului 1944, celebrul Argintaru avea să dea mari bătăi de cap polițiștilor bucureșteni și în anul următor, când va comite alte infracțiuni și evadări spectaculoase. Își va găsi sfârșitul, după cum veți vedea, în decembrie 1945, când va fi lichidat de Brigada Tehnică a comisarului Alimănescu.

IANUARIE 1945

Infracționalitatea explodează în București

Spargerile din noaptea de Anul Nou

Anul 1945 a debutat cu un val de spargeri, după cum semnalau ziarele bucureștene. Chiar în noaptea de Anul Nou, hoții au dat două lovituri soldate cu pagube de 20 de milioane de lei. Prima spargere s-a comis la magazinul „Esquire" din strada Wilson nr. 1, de unde au fost furate mărfuri în valoare de 15 milioane de lei. Autorul jafului era faimosul infractor Fima (sau Frimo) Frenkel. Acesta a fost recunoscut de patronul magazinului devalizat, în momentul în care poliția i-a arătat albumul cu fotografiile principalilor infractori din București. Negustorul și-a amintit că Frenkel, cu două zile înainte de spargere, îi vizitase magazinul, însă neînțelegându-se la preț, plecase fără să cumpere nimic. În realitate, hoțul venise în recunoaștere.

Pe baza mărturiei depuse de păgubit, comisarul-șef Florian Georgescu a făcut o percheziție la domiciliul lui Frenkel, unde a găsit o mare parte dintre bunurile furate.

Mai mult, hoțul era îmbrăcat chiar cu lucruri dispărute din celebrul magazin. Tot la domiciliul aceluiași bandit s-au găsit și mărfurile furate din magazinul „Innovation" din Calea Victoriei nr. 94, devalizat în aceeași noapte, unde a provocat un prejudiciu de 4 milioane de lei.

Fotografia spărgătorului Aurel Panțurescu zis „Aroncuteanu", publicată de ziarul *Timpul* din 7 ianuarie 1945

În urma anchetei s-a stabilit că Frenkel operase împreună cu un alt infractor, Marin Rădulescu zis „Radu Medrea", care evadase de la închisoarea Jilava, prin complicitatea unui gardian, în ziua de 14 decembrie 1944. La domiciliul acestuia s-au găsit multe dintre mărfurile furate. Cei doi hoți arestați l-au divulgat pe al treilea complice al celor două jafuri, și anume pe Aurel Panțurescu, zis „Aroncuteanu", care era însă de negăsit. Poza lui era publicată de ziarul *Timpul* (nr. 2739) din 7 ianuarie 1945, care avertiza: „Persoanele care găzduiesc pe hoț sunt datoare să înștiințeze poliția, în caz contrat vor suferi rigorile legii".

O altă bandă de răufăcători, care operase în primele zile ale anului 1945, a sustras din locuința lui Tănase Trifu, aflată în strada Lânăriei nr. 73, bijuterii, haine și blănuri în valoare de 7.500.000 de lei.

Coperta legitimației de agent de politie

Cu toate că Bucureștiul se afla la discreția bandelor de răufăcători, locuitorii săi trebuiau să suporte și rigorile războiului de la începutul anului 1945. Astfel, printr-un comunicat publicat tot în presă, Prefectura Poliției Capitalei reamintea bucureștenilor dispozițiile date de Comandamentul Militar al Capitalei cu privire la camuflarea luminilor interioare la clădirile publice și locuințele particulare, atrăgând atenția că cei care nu respectă camuflajul aerian vor fi sancționați cu închisoare corecțională de la 4 luni la 4 ani și cu una sau mai multe dintre pedepsele complementare prevăzute de art. 25 din Codul Penal.

Prefectura Poliției Capitalei la începutul anului 1945

La începutul anului 1945, Prefectura Poliției Capitalei, aflată în subordinea directă a Ministerului de Interne (prin Decretul-Lege din 8 ianuarie 1942), era compusă din Direcția Poliției Administrative, Direcția Poliției Judiciare, Direcția Poliției de Siguranță și Serviciile Exterioare[1].

[1] Pentru mai multe detalii vezi: Col. (r.) lector univ. dr. Tiberiu Tănase, *Prefectura Poliției Capitalei în anul 1945*. Articol disponibil online la

Harta Bucureștiului în anul 1945

Direcția Poliției Administrative cuprindea Serviciul Poliției Administrative, Serviciul Contabilității și Economatelor, precum și Serviciul Circulației Publice.

Atribuțiile cele mai importante ale **Serviciului Poliției Administrative** erau: organizarea, supravegherea și coordonarea Serviciului Polițienesc de Apărare Pasivă pentru întreaga capitală, potrivit regulilor stabilite de comandantul de Armată; postarea evidenței pe categorii a tuturor

---

adresa art-emis.ro/istorie/prefectura-politiei-capitalei-in-anul-1945

localurilor de consumație publică (restaurante, bodegi) și eliberarea de autorizații acestor localuri aprobate să funcționeze; eliberarea pașapoartelor după ce în prealabil au fost aprobate și s-au îndeplinit formalitățile legale.

Serviciul Circulației Publice ținea evidența tuturor vehiculelor, elibera și suspenda permisele de circulație pentru șoferi și proprietari. Brigada de teren care supraveghea circulația publică în cuprinsul Capitalei îi urmărea pe infractori în materie de circulație, executa rechiziții de autovehicule, controlând în teren actele de identitate ale autovehiculelor și ale conducătorilor auto. De asemenea, dirija circulația, asigurând mijloace de transport de la gări în oraș pentru călătorii care soseau cu trenul în Capitală.

Responsabilă pentru lupta cu infractorii era **Direcția Poliției Judiciare** care, la rândul ei, era compusă din trei servicii: Serviciul Poliției Judiciare, Serviciul Poliției Tehnice și Științifice și Serviciul Poliției Sociale. Serviciul Poliției Judiciare avea ca atribuții mai importante: prinderea și anchetarea infractorilor de drept comun, asigurarea legăturilor dintre Capitală și provincie, urmărindu-i pe infractorii refugiați în Capitală sau din Capitală în provincie; executarea mandatelor de arestare și încasarea amenzilor penale pronunțate de instanțele judecătorești; ținerea sub pază a infractorilor aduși pentru cercetare; urmărirea și reținerea autorilor furturilor de buzunare de pe tot cuprinsul Capitalei, care avea o populație de 1.071.000 de locuitori, la care se mai adăugau alți 500.000, populație flotantă.

Serviciul Poliției Tehnice și Științifice deținea amprentele infractorilor cunoscuți și necunoscuți și clasifica infractorii pe categorii de infracțiune, după modul specific al infracțiunii. Având cazierul alfabetic al urmăriților, căuta să-i identifice pe infractori după fișele și fotografiile ce se păstrau împreună cu alte fotografii tehnice ale împrejurărilor.

Serviciul Poliției Sociale cuprindea Biroul de Moravuri, Biroul pentru combaterea jocurilor de noroc, Biroul de cerșetori și vagabonzi.

Biroul de Moravuri activa în scopul combaterii prostituției clandestine și identificarea caselor în care se practica această activitate. Tot acest birou executa dispozițiile Direcției Sanitare a Municipiului București, în legătură cu includerea caselor de prostituție, cercetări și razii pentru strângerea prostituatelor de pe străzi și a femeilor care practicau prostituția clandestin, internându-le în spital pe cele găsite bolnave la vizita medicală.

Biroul pentru combaterea jocurilor de noroc avea misiunea de a supraveghea și combate jocurile ce se făceau pe bani, cei care le practicau făcându-și din ele o meserie și un viciu, în dauna altora care erau prinși întâmplător în cercurile lor.

Biroul pentru cerșetori și vagabonzi urmărea trimiterea în judecată a celor care practicau cerșetoria și vagabondajul, în loc să se încadreze într-un regim de muncă cinstită sau să-și exercite o meserie onorabilă.

Direcția Poliției de Siguranță (Siguranța Capitalei) se ocupa cu identificarea alarmiștilor și defetiștilor, supravegherea oamenilor politici din sfera partidelor oficiale admise, identifica persoanele care, prin poziția pe care au deținut-o, au avut acțiuni compromițătoare. De asemenea, se mai ocupa cu identificarea traficanților și a stării de spirit a muncitorilor, efectua razii, percheziții, identificări în localurile publice, controlul și paza lagărelor și verifica situația celor internați. De remarcat faptul că Poliția de Siguranță (Generală) avea „ca mijloc principal de acțiune informația", urmând să apeleze la mijloacele de represiune „numai atunci când toate măsurile de prevenire nu au putut stăvili acțiunile contrare ordinii publice și siguranței statului".

Serviciul Controlului străinilor se ocupa cu cercetarea dosarelor supușilor străini, dând referințe autorităților superioare asupra prelungirilor de termene pentru ședearea în țară, primea actele depuse de străini, la revizuirea anuală, și îndeplinea formalitățile pentru prelungirea de termene acordate conform aprobărilor autorităților superioare. De asemenea, clarifica situația străinilor găsiți în neregulă, trimițându-i în judecată pe contravenienți.

Serviciul Central de Control al Populației avea ca atribuții: păstrarea evidenței tuturor imobilelor din cuprinsul Capitalei; păstrarea evidenței și verificarea fișelor privitoare la mișcarea populației din Capitală, atât nominal, cât și strategic; eliberarea actelor de legitimare pentru stabilirea identității și înlesnirea cercetărilor poliției, prin furnizarea datelor necesare privind persoanele urmărite.

Serviciile exterioare se compuneau din 4 chesturi de poliție, corespunzătoare celor 4 sectoare (Sectorul I „Galben", Sectorul II „Negru", Sectorul III „Albastru" și Sectorul IV „Verde") ale Municipiului București, 34 de comisariate teritoriale de circumscripție și 9 comisariate speciale distribuite pe lângă instituțiile publice importante: Palatul Regal, Palatul de Justiție, Palatul P.T.T., Palatul B.N.R., Camera de Comerț, Gara de Nord, Gara de Est, Gara Filaret și Abatorul Comunal.

Atribuțiile polițienești ale unui comisariat de poliție erau multiple și variate și cuprindeau: executarea tuturor rechizițiilor și încartiruirilor; cercetarea furturilor, spargerilor, crimelor etc.; diverse cercetări la fața locului ordonate de justiție și de autoritățile superioare; razii și controale de tot felul; executarea mandatelor de aducere și înmânare a citațiilor, precum și a ordinelor cu caracter urgent de la autoritățile superioare. Pentru asigurarea serviciului permanent, fiecare ofițer de poliție era obligat să efectueze cele 24 de ore de serviciu continuu, prin rotație,

muncă extenuantă, ținând seama de faptul că trebuia să îndeplinească și obligațiile menționate mai sus. Înainte de anul 1945, comisariatele includeau, în afară de funcționarii bugetari în număr mare, și gardieni publici. Cu toate acestea, obligațiile de serviciu erau îndeplinite cu simț de răspundere și cu multe sacrificii din partea personalului din Poliție într-o perioadă istorică deosebit de dificilă nu numai pentru România, ci pentru întreaga omenire.

Cât de grea era viața de polițist în acele vremuri ne-o spune celebrul criminalist Dumitru Ceacanica, care, în primăvara anului 1945, a fost încadrat comisar-ajutor la Circumscripția 1 Poliție aflată pe strada Vasile Conta. Acesta își amintea privațiunile de la începutul carierei de polițist: „Era un adevăr, căci de altfel, aproape toți polițiștii luau masa la cantină. Cu salariile ce oscilau în jurul milioanelor, nu puteam face față, în vremea aceea, decât mâncând la cantina Prefecturii Poliției Capitalei și locuind într-o pivniță sau într-o cămăruță de serviciu din subsolul vreunei clădiri. Hainele le primeam de la Economatul înființat de sindicatul salariaților noștri. (...) Dacă salariile noastre nu acopereau decât cheltuielile pentru hrană și cazarea de mizerie, negustorii și afaceriștii duceau o viață care, comparând-o cu a noastră, ne apărea ca una de desfrâu. Belșugul, luxul exorbitant și aurul accentuau revoltătoarea discrepanță dintre viața lor și a noastră. Nu pot să nu relev că, astăzi, nu este deloc greu să te menții incoruptibil, tentațiile fiind mult mai mici. Atunci eram puși în situația să-i reprimăm, în anumite cazuri, pe cei care sfidau pur și simplu prin avuția lor pe «pauperii» printre care ne găseam și noi, noi cei chemați să facem ordine, să fim mici judecători, să împărțim dreptatea apărând legile"[1].

[1] Dumitru Ceacanica, *Amintirile unui criminalist*, Paul Editions, București, 2024, pp. 15-16.

Zona „Hanul cu Tei", „cartierul general" al traficanților din București în anul 1945

„Bursa neagră" de la cafeneaua „Elita" și „Hanul cu Tei", călcată de poliție

La începutul anului 1945, specula și contrabanda erau la ordinea zilei în București. Penuria de alimente și bunuri, dar și inflația galopantă făcuse să explodeze „bursa neagră", care se desfășura, chiar în plină stradă, în centrul Capitalei. Valutiștii operau în pasajul Macca-Villacrosse, aproape de Banca Națională. Traficanții puteau fi găsiți în special în „Hanul cu Tei". După război, „bursa neagră" s-a mutat la „Athénée Palace, datorită prezenței clienților străini"[1].

Se speculau în special „cocoșeii" de aur[2], dar și monedele străine, bijuteriile și lingourile de aur. Din cauza

[1] Stelian Tănase, *Zvonuri despre sfârșitul lumii. Album de familie: București, 1944-1953*, Ediția a doua, revăzută și adăugită, Editura Corint, București, 2024, p. 168.

[2] Denumire folosită pentru a desemna monedele de aur de proveniență franceză, emise în secolul al XIX-lea, care aveau pe revers cocoșul galic (de unde a derivat denumirea populară folosită la noi). Cei mai

căderii leului, bucureștenii, pentru a nu-și pierde avutul, își vindeau averile și cumpărau valută sau aur. Cererea era mare, iar „bursa neagră" înflorea.

Pentru a opri acest flagel, încă din primele zile ale anului 1945, Prefectura Poliției Capitalei a organizat o razie fără precedent la „Hanul cu Tei" și la cafeneaua „Elita" de

Generalul Alexandru Ghika,
prefect al Poliției Capitalei în timpul guvernului Rădescu,
împreună cu fiii săi Alexandru (stânga) și Constantin (dreapta)

---

cunoscuți erau napoleonii, piese de 20 de franci, emise și purtând efigia lui Napoleon al III-lea (1852-1870). Monedele „cu cocoș" au fost produse în mari cantități până în 1914 și s-au răspândit prin toată Europa, inclusiv în România. Și la noi, începând cu anul 1868, s-au emis monede de aur de 20 lei, identice cu cele franceze ca mărime, care aveau să fie asimilate tot cu denumirea de „cocoșei". În România, monedele de aur au fost apreciate și tezaurizate de populație după 1914, în contextul războiului și apoi al inflației și unificării monetare. În perioada interbelică, statele europene și România, în special, nu se vor întoarce la emiterea de monede de aur curente (politică devenită oficială în timpul Marii Crize), iar monedele de aur nu se mai schimbau la valoarea nominală, ci se tranzacționau ca orice marfă. Chiar dacă negustoria cu monede din aur era strict reglementată de autoritățile statului român, a funcționat în paralel și ilegal și o „bursă" a valutelor convertibile, precum cea a monedelor din aur. După venirea comuniștilor la putere, tranzacționarea lor a fost scoasă în afara legii.

pe strada Lipscani. Aici se adunau traficanții Bucureștiului, care făceau afaceri ilicite. Acțiunea a fost plănuită în mare secret chiar în biroul prefectului Poliției Capitalei, generalul Alexandru Ghika.

În urma numeroaselor plângeri ale proprietarilor de magazine din zonă, generalul Alexandru Ghika, însoțit de Paul Dobrescu, secretarul general al Prefecturii Poliției Capitalei, și de chestorul Ion Radovici, șeful Poliției Judiciare, au condus razia de la „Hanul cu Tei", situat între străzile Blănari și Lipscani din București. „Rezultatul raziei a fost cel scontat – scria în ziarul *Timpul* (nr. 2742) din 11 ianuarie 1945. Într-adevăr, d. prefect al Poliției Capitalei a constatat că în Hanul cu Tei, «bursa neagră» activează din plin, că numeroși vânzători și-au întins tarabele în fața magazinelor, împiedicând clienții să pătrundă în prăvălii, că se joacă barbut și alte jocuri de noroc, că, în sfârșit, sfidând cele mai elementare norme de igienă, unii au instalat grătare și vând mititei". Mulți dintre cei găsiți acolo au fost arestați și duși la prefectura Poliției Capitalei, unde s-a constatat că nu aveau actele în regulă și erau urmăriți cu mandate de arestare.

Capitala in 24 ore

„BURSA NEAGRĂ" dela „CAFEUL ELITA"
CĂLCATĂ DE POLIȚIE

Au fost găsite milioane în lei și în valute străine: „cocoșei" și „mahmudele". — Milioane de lei aruncate pe sub mese. — Numeroase arestări

Ziarul *Timpul* din 11 ianuarie 1945, care titra despre razia făcută de Poliție la cafeneaua „Elita" din centrul Bucureștiului

Operațiunea de lichidare a traficanților de la cafeneaua „Elita", care a implicat forțe mult mai numeroase din partea Poliției și Jandarmeriei Capitalei, a fost și ea descrisă

în paginile aceluiași ziar: „«Bursa neagră» din Lipscani a trăit ieri cea mai întunecată zi a ei. Târgul era în toi, iar «clienții», ca și «vânzătorii», nici nu bănuiau ce pericol se apropie. E ora 10 dimineața. În cabinetul prefectului Poliției Capitalei s-au adunat mai mulți «șefi» care au primit ordinele respective. N-a transpirat nimic. Un pluton a plecat din cazarma de lângă prefectură, în pas cadențat. D. Ion Radovici, directorul Poliției Judiciare, cu întregul aparat polițienesc, și-a făcut apariția în colțul străzii Lipscanilor. Jandarmii s-au răspândit, după planul bine stabilit, barând strada Karagheorghevici și Lipscani pentru a nu putea scăpa nimeni neidentificat și cercetat. Primele simptome de panică s-au produs atunci când a început să se deslușească scopul jandarmilor și al polițiștilor. Cafeneaua «Elita» era ticsită de «bursieri». Tineri și bătrâni. Unii erau la mese, consumau, iar alții făceau târgul de-a-n picioarele. Toate ieșirile au fost ocupate ca să nu se strecoare nimeni".

Polițiștii i-au strâns pe cei din fața cafenelei într-un grup compact și, în momentul când a început legitimarea lor, oamenii s-au panicat. „Mulți au încercat să scape din strânsoare, însă zadarnic – consemna reporterul ziarului *Timpul*. Au început toți să tremure. Mulți, în loc de acte, aveau milioane în toate buzunarele. Milioane în lei și valute străine. «Cocoșei» și mahmudele[1]. S-a format convoiul arestaților. Jandarmii și polițiștii i-au condus la Prefectura Capitalei. S-a terminat cu bâlciul în stradă. Razia a intrat în cafeul «Elita». Panica e de nedescris. «Bursierii», de teama consecințelor, au început să arunce

[1] Mahmudeaua a fost o monedă otomană de aur, emisă de sultanul Mahmud al II-lea (1785-1839), care a circulat, între altele, și în Țările Române, în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Datorită frumuseții și valorii lor, mahmudelele au fost folosite și ca obiecte de podoabă, accesorii ale costumelor populare, din Imperiul Otoman, inclusiv în Moldova, Dobrogea și în Țara Românească, fiind montate în salbe și în cercei.

banii pe sub mese. Milioane de lei, ca pe niște hârtii fără valoare. Unii aveau banii în serviete, alții, în pachete. Toate au fost lepădate. Dar ochii vigilenți le-au zărit și le-au ridicat. Cel puțin 500 de persoane au fost legitimate și identificate. Rezultatul raziei? S-a văzut la poliție. «Cocoșeii» de aur, în număr de 58 de bucăți, au fost scoși dintr-un buzunar și răsturnați pe masa șefului. Cât valorează? De la altul au fost scoase vreo 12 bucăți de mahmudele tot de aur. Un alt individ avea asupra lui ruble, în valoare de vreo 5 milioane de lei. De lei nu mai vorbim. Cel mai sărăcuț dintre «bursieri» avea cel puțin 500.000 de lei în buzunar. O parte din «bursieri», care pe lângă că nu aveau acte s-au mai făcut vinovați și de trafic, contravenind legii, au fost arestați și vor fi înaintați Parchetului".

Cu toate arestările făcute la „Hanul cu Tei" și cafeneaua „Elita", traficanții și-au continuat activitățile ilicite. „Bursa neagră" a înflorit în perimetrul Lipscani, Strada Doamnei, Pasajul Macca-Villacrosse, din centrul Bucureștiului. Chiar dacă raziile poliției strangulau pentru câteva zile afacerile la negru, traficanții reapăreau la scurt timp, în aceleași locuri, cu aceleași mărfuri. Cererea era mare!

Stârpirea jocurilor de noroc

După lichidarea „bursei negre" care se desfășura în centrul Bucureștiului, în vizorul poliției au intrat cafenelele unde se practicau jocuri de noroc. Motivul – după cum dezvăluie ziarul *Timpul* (nr. 2745) din 14 ianuarie 1945 – era „însănătoșirea vieții publice și eliberarea unei categorii de oameni vicioși din jugul desfrâului și al hazardului", și totodată „pentru a stârpi pe beneficiarii și patronii acestor localuri".

Prefectul Poliției Capitalei, generalul Alexandru Ghika, fusese informat că multe cafenele din București găzduiau pe scară largă jocuri de noroc, unde oamenii vicioși „sunt exploatați la sânge, tot câștigul lor irosindu-se la barbut, table, cărți etc., iar familiile lor îndurând frigul, foamea și tot cortegiul privațiunilor". Acesta a ordonat razii în toate localurile, misiunea fiind încredințată, din nou, șefului Poliției Judiciare, chestorul Ion Radovici.

După raziile efectuate de Poliția Capitalei, mai mulți patroni de localuri au fost arestați și înaintați Parchetului „pentru vina de a fi patronat în localurile lor jocuri de noroc". Pe lângă aceștia, polițiștii au arestat și mai mulți traficanți de ruble, care își făceau veacul prin localurile în care bucureștenii își iroseau banii. Totodată, pentru a descuraja acest „viciu" care luase amploare în Bucureștiul ultimului an de război, presa avertiza că „raziile vor continua".

Misterul celor trei cadavre descoperite în București

Fenomenul infracțional din Capitală luase amploare în primele zile ale anului 1945, iar după jafuri și furturi din locuințe, infractorii au început să ucidă, chiar în plină stradă, oameni nevinovați, uneori pentru sume modice de bani sau bunuri de nimic.

La jumătatea lunii ianuarie 1945, în București au fost descoperite trei cadavre, victime ale criminalității din oraș. Prima era o femeie al cărei trup a fost zărit, de gardianul public Ion Burlacu și subofițerul Mihai Trăilă din Centrul de Instrucție al Aeronauticii de la Pipera, plutind în apa înghețată a Dâmboviței, la podul Senatului,

în dreptul teatrului „Regina Maria". „Oamenii crezând că femeia mai trăiește – scria în ziarul *Timpul* (nr. 2746) din 15 ianuarie 1944 – au sărit în apă să o salveze. Însă hoitul era înțepenit și mirosea urât. Totuși, gardianul și subofițerul nu s-au lăsat și fiindcă tot intraseră în apă au prins cadavrul și l-au scos la mal".

Cadavrul prezenta urme de violență la cap și gât, iar după îmbrăcăminte era al unei femei modeste. A doua zi, victima a fost identificată. Femeia ucisă cu bestialitate era Ana Gurău, de 38 de ani, o fostă muncitoare la Uzinele Comunale București (U.C.B.) care își avea domiciliul în Fundătura I Grozăvești, la nr. 45. Anchetatorii au aflat că victima obișnuia să-și poarte banii la ea, de teamă să nu-i fure cineva din casă. „Ori de ce s-a temut n-a scăpat – concluziona autorul articolului din *Timpul* –, căci probabil un cunoscut care știa că femeia are banii la ea a atras-o într-o cursă și, după ce au consumat într-o cârciumă, pe drum a atacat-o și a ucis-o, furându-i toți banii, vreo 200.000 de lei și actele. Cadavrul l-a târât apoi până la cheiul Dâmboviței, unde l-a aruncat în apă. Criminalul a fost pus în urmărire".

A doua victimă era tot o femeie, de vreo 40 de ani, găsită fără suflare în adăpostul antiaerian din curtea bisericii Sfântul Dumitru. „Intendentul bisericii, intrând în adăpost – scria în paginile aceluiași număr din *Timpul* – a dat peste cadavrul complet dezbrăcat. Alături de ea s-a găsit o rochiță ruptă. Atât. Restul hainelor lipseau, probabil criminalul, care abuzase de femeie, după ce a ucis-o, i-a luat hainele, poșeta și actele pentru a îngreuna cercetările autorităților, precum și identificarea cadavrului".

Cazul a fost preluat de comisarul de serviciu de la Circumscripția 9 Poliție, care în urma anchetei a stabilit „că era vorba de o vagaboandă, alcoolică în ultimul

grad, care neavând locuință, se adăpostea în timpul nopții acolo, unde a murit, probabil de frig", concluziona însă ziarul *Universul* (nr. 11) din 15 ianuarie 1945.

Ultima victimă era un bărbat de 40-45 de ani, care a fost împușcat și apoi jefuit. Crima s-a produs în seara zilei de 12 ianuarie 1945, lângă podul de pe Splaiul Independenței, vizavi de arena echipei de fotbal „Venus" (actualmente parcul Operei Naționale). Câțiva trecători care se aflau în zonă au auzit o împușcătură și, alertați de zgomot, au ajuns la pod, unde l-au găsit pe „bărbatul voinic, înalt și brunet", trântit cu fața în jos. Victima era împușcată în cap.

După îmbrăcăminte, anchetatorii au stabilit inițial că era vorba despre un funcționar, dar nu i-au putut stabili identitatea, pentru că, la fel ca și în cazul celorlalte victime, hoții îi furaseră, pe lângă bani, și actele. După ce a fost transportat la morgă, pe corpul bărbatului s-au descoperit și urme de violență.

Victima avea să fie identificată după ce la Comisariatul 32 Poliție s-a prezentat un domn care reclama că șoferul său dispăruse cu tot cu mașină și cu o sumă de bani. Ulterior, s-a stabilit că bărbatul ucis lângă arena „Venus" era chiar cel dispărut. Reclamantul automobilului furat l-a recunoscut, în fotografia făcută de polițiști, pe șoferul său, Mihai Anghel, care locuia în Șoseaua Vitan, la nr. 27. Apoi, anchetatorii au refăcut firul acțiunii: „Criminalul care este șofer de meserie, l-a angajat pe Anghel Mihai să-l ducă la Cotroceni, seara după ora 7, însă când a ajuns lângă arena Venus, sub un pretext oarecare, a forțat pe șofer să oprească. Pe Splai nici țipenie de om. Criminalul a lovit de mai multe ori pe șofer, după care i-a tras și un glonț în tâmpla dreaptă care a ieșit apoi prin cea stângă. După aceea criminalul a jefuit cadavrul și l-a aruncat lângă pod, după care s-a urcat în

mașină și a dispărut. Printr-o întâmplare fericită s-a găsit și mașina. Criminalul s-a dus cu ea până în strada Aurel Vlaicu, unde a părăsit-o în fața casei cu nr. 127, unde a fost găsită de un gardian. Crima s-a săvârșit în mașină deoarece s-au găsit mai multe pete de sânge. Se fac cercetări pentru arestarea criminalului".

Se fură bani. Se fură haine. Se fură acțiuni și tot ce aveți pus deoparte...

În timp ce tâlharii ucideau în plină stradă, escrocii încercau să-i păcălească pe bucureșteni prin tot felul de metode ingenioase. La Prefectura Poliției Capitalei au ajuns informații că o bandă de escroci falsifica bilete pentru un pretins concert care urma să aibă loc, pe 19 ianuarie 1945, la sala Dalles, eveniment organizat de Comandamentul Forțelor Patriotice. Biletele urmau să fie vândute pe sume mari la diverse instituții și întreprinderi din oraș. Dar în urma descinderii făcute la locuința unui anume Gomătăceanu, din strada Dr. Lueger nr. 1, polițiștii i-au prins pe Ion Mitrea, dezertorul Vasile Bogdan și pe Aristide Auneanu în timp ce ștampilau falsele bilete. Interesant este că aceștia vindeau locuri doar la lojă pentru a obține o sumă cât mai mare de bani. La percheziție, polițiștii au mai găsit ștampile false, cartușe de cerneală, chei, rângi de fier etc. După ce au fost arestați, cei trei escroci au fost predați Parchetului pentru judecată.

Dar pe lângă tâlhării și escrocherii, ziarele din Capitală semnalau în fiecare zi zeci de spargeri și furturi din magazine și prăvălii. Pagubele depășeau zeci de milioane, iar bandele de hoți acționau, de cele mai multe ori, la „pont". Iată ce scria în *Timpul* (nr. 2748) din 18 ianuarie 1945: „Se fură bani. Se fură haine. Se fură

acțiuni și tot ce aveți pus deoparte. Lucrurile nu sunt păzite, dar sunt bine adăpostite, și totuși hoții, deștepți și obraznici, le fură de acolo de unde sunt ascunse. Ultima lovitură a hoților le-a adus un venit de peste 28 milioane lei și iată cum: hoții sunt înștiințați de anumite lucruri".

Într-o singură noapte, bandele de hoți au spart mai multe magazine, de unde au furat bunuri de peste 20 milioane de lei. Primul vizat a fost magazinul de blănuri „Progresul" din strada Colței la nr. 12. De aici, hoții au luat opt haine de blană. A urmat magazinul de porțelanuri din strada Negustori nr. 12. Cu o unealtă „gură de lup", hoții au spart casa de bani, de unde au furat acțiuni în valoare de 5 milioane de lei și 500.000 în bani. Au mai fost „călcate" magazinele doamnei Maria Făurică din Șoseaua Ștefan cel Mare nr. 252 și al domnului Florentin Lupu din strada Vlad Județul nr. 57, de unde hoții au sustras îmbrăcăminte și încălțăminte în valoare de 7.500.000 de lei. Ultima lovitură a fost dată la cârciuma lui Ioan Ghenea din Calea Șerban Vodă, de unde au dispărut 260.000 de lei, mai multe bijuterii de aur și 20 de sticle de băuturi alcoolice.

Față de acest val de spargeri, poliția a reacționat. Astfel, în timpul unei razii în cafenelele vizate pentru jocurile de noroc, echipa condusă de chestorul Ion Radovici, directorul Poliției Judiciare, secondat de comisarul-șef Vasile Costea, șeful Poliției Sociale, și de numeroși agenți, a fost arestat Nacu Teodor, un infractor care avea la activ mai multe spargeri. La percheziția locuinței acestuia s-au găsit, pe lângă un adevărat arsenal de scule de spargere, și bunuri în valoare de 3 milioane de lei. La interogatoriul poliției, Nacu Teodor i-a deconspirat și pe cei doi complici cu care opera: Gheorghe Dumitrescu și Gheorghe Niculescu. Ulterior, polițiștii au aflat că cei trei spărgători erau dezertori din armata română.

INTÂMPLĂRI DIN CAPITALĂ

Au reapărut bandiții îmbrăcați în uniforme ofițerești

Dela arestarea bandei de tâlhari îmbrăcați în uniforme ofițerești, n'a mai fost înregistrat în Capitală nicăun atac săvârșit de asemenea ticăloși. Principalul membru încă al acestei bande, Constantin Vasilescu, zis Țicnitul, a reușit să scape atunci poliției și să se refugieze în provincie, de unde se crede că s'ar fi reîntors zilele trecute.

Știrea întoarcerii lui ne-o confirmă lovitura dată seara trecută, pe la ora 10, dobitocul d-rui Nelly Stănescu, din șos. Bonaparte 47, care a fost atacat de doi indivizi, îmbrăcați în uniforme ofițerești și cari, sub amenințarea revolverelor, au jefuit pe părinții debitantei de îmbrăcăminte, lingerie, încălțăminte, bijuterii, precum și de suma de 700.000 lei, ce-i avea în casa de bani, după care au dispărut, cu o mașină ce-i aștepta afară.

Articolul din ziarul *Universul* apărut pe 22 ianuarie 1945, care semnala reapariția bandiților îmbrăcați în uniforme militare

Au reapărut bandiții îmbrăcați în uniforme militare

Pe 21 și 22 ianuarie 1945, ziarele bucureștene titrau despre un nou jaf comis de o bandă de hoți îmbrăcați în uniforme militare. Victimă a căzut familia Stănescu care deținea o tutungerie în Șoseaua Bonaparte nr. 47. Principalul suspect era unul dintre membrii bandei lui Argintaru, celebrul „Țicnitu" (Gheorghe Voiculescu), care reușise să scape vigilenței polițiștilor, ascunzându-se în provincie, de unde se credea că s-a întors cu câteva zile înainte, începând să opereze în același mod.

Jaful a fost comis în seara zilei de 20 ianuarie 1945, când doi falși ofițeri ai armatei române au intrat în prăvălia familiei Stănescu, unde, sub amenințarea armelor, i-au legat pe proprietari și au jefuit tot ce le-a căzut în mâini. Bandiții au intrat apoi în locuința tutungiului, de unde au mai sustras 700.000 de lei, bijuterii și haine. Aceștia au dispărut cu o mașină care îi aștepta în fața tutungeriei. Anchetatorii au presupus că șoferul era același care i-a ajutat pe bandiții lui Argintaru, după jaful comis la locuința familiei Fischman din strada Rădăuți nr. 11.

Tot în aceeași noapte a fost jefuit și ucis șoferul de taxi Constantin Enulescu. Crima semăna cu cea comisă, cu câteva zile înainte, lângă podul de pe Splaiul Independenței, vizavi de arena „Venus". Anchetatorii au dedus că au de-a face cu același autor, întrucât șoferul fusese împușcat în cap și lăsat într-o baltă de sânge, pe strada Biserica Albă, în dreptul casei cu nr. 3. Deși a fost transportat de urgență la Spitalul Colțea, victima a murit la scurt timp.

După această crimă odioasă, ziarul *Timpul* (nr. 2.751) din 21 ianuarie 1945 conchidea: „Fără îndoială că în Capitală se găsește un individ «dușman» al șoferilor, așa cum era pe timpuri faimosul Pipa, «spaima cârciumarilor». Acest criminal, dușman al șoferilor, e posibil să fie tot șofer de meserie, însă fiind un element detracat și știind că șoferii realizează zilnic câștiguri importante, nu-și mai bate capul cu munca și își jefuiește colegii. S-ar mai putea ca acest criminal să fie un șofer care nu mai are dreptul de a conduce mașina, fiindu-i ridicat carnetul, astfel că atenția autorităților ar trebui îndreptată în această direcție. Prea mulți șoferi au fost uciși".

Neputința autorităților de a-l prinde pe criminalul sau criminalii de șoferi a dus la apariția celei de-a treia victime. Patru zile mai târziu, cotidianele bucureștene anunțau că șoferul Toni C. Anghel, din comuna suburbană Lupeasca, a fost găsit împușcat în cap pe strada W, din Parcul Jianu (cartierul Primăverii de astăzi), la nr. 3. La fața locului s-au deplasat comisarul Georgescu de la Circumscripția 7 Poliție și un medic legist, care a constat decesul. Victima avea pe corp urme de violență. Automobilul, care fusese furat și abandonat pe un câmp viran de pe strada Mărășoiu, era în proprietatea lui Dumitru Țone. Invitat la poliție, proprietarul mașinii a declarat că șoferul trebuia să se întoarcă la garaj în

acea seară, dar acesta nu a mai apărut. „După acest fapt – scria în *Timpul* (nr. 2754) – s-a luat în cercetare mașina. Cu această ocazie s-a constatat că perna de la volan era plină de sânge, ceea ce dovedește că șoferul a fost ucis în mașină, apoi aruncat la bordura trotuarului din Parcul Jianu. Mașina a fost găsită fără o roată, cu tot cu cauciuc, probabil că ucigașii au vrut să fure toate roțile, dar nu au avut timp".

În această vreme, autoritățile bucureștene erau preocupate mai degrabă cu „stârpirea" jocurilor de noroc decât cu prinderea criminalilor care operau în voie în Capitală. Astfel, ziarul *Timpul* (nr. 2752) din 22 ianuarie 1945 titra: „Raziile făcute ieri au dus la închiderea a șase cafenele".

Bucureștiul la discreția bandelor de hoți

Sfârșitul lunii ianuarie 1945 a fost marcat de un nou val de spargeri. În Capitală se fura ca-n codru. Ziarele bucureștene relatau zilnic despre jafurile bandelor de hoți, care au „călcat" zeci de magazine, prăvălii, fabrici și ateliere. Valoarea prejudiciului era de ordinul zecilor de milioane de lei, fiind furate, în special, articole de îmbrăcăminte, dar și alte bunuri care puteau fi valorificate pe piața neagră.

În noaptea de 22 ianuarie 1945, o bandă de hoți a spart magazinul de stofe al firmei „Langer Fréres". Valoarea mărfurilor furate depășea 15 milioane de lei. „Isprava" hoților a fost povestită a doua zi, în paginile din *Timpul* (nr. 2753): „O spargere îndrăzneață, ca multe altele de același soi, s-a comis ieri noapte, în centrul Capitalei, în strada Doamnei nr. 9, în spatele Băncii Naționale a României, unde de obicei stau doi gardieni publici de pază. În cursul nopții, hoții înarmați cu un diamant masiv

au tăiat geamul vitrinei și pătrunzând în prăvălie au furat numeroase baloturi cu stofe care se aflau în rafturi și în camera alăturată, care servea ca magazie. Cantitatea stofelor era așa de mare, încât hoții n-au putut-o transporta decât în cinci camioane".

Tot în aceeași noapte au fost semnalate alte spargeri la apartamentul lui Ignat Șilinger din strada Bradului nr. 33, la atelierul cizmarului Anghel Florea din bulevardul Elisabeta nr. 75 și la magazinul de galanterie „Nora-Lux" din strada Academiei nr. 7. Din aceste locații, hoții au furat mărfuri în valoare de peste 5 milioane de lei. Același ziar informa și despre o tentativă de crimă săvârșită asupra casierului central al CFR, Eugen Krupensky. Acesta, în timp ce se întorcea seara la locuința sa din strada Mihai Eminescu, a fost atacat de trei indivizi. „Unul dintre atacatori, probabil fiindcă a fost recunoscut, a scos revolverul și a tras un glonț în capul casierului, doborându-l la pământ - scria în *Timpul* (nr. 2753). Trecătorii l-au ridicat și l-au transportat la spitalul Filantropia. Deoarece în buzunarele victimei s-au găsit banii și actele, se crede că mobilul actului este răzbunarea".

Alte șapte spargeri s-au produs în noaptea de 26 ianuarie 1945. Prima lovitură s-a dat la magazinul „Wilmar" din bulevardul Brătianu nr. 25, proprietatea lui B.I. Cohn. De aici, hoții au furat mătăsuri în valoare de șase milioane de lei. Aceiași hoți au spart și florăria „Națională" de alături, de unde au sustras timbre nominale în valoare de 200.000 de lei.

Tot în acea noapte, o altă bandă a spart fabrica „Națională" din strada Ferentari, proprietate a lui Ioniță Constantin, de unde au sustras mari cantități de ciorapi, flanele și fire de lână în valoare de 1.600.000 de lei. Hoții au mai furat o servietă cu toate actele firmei, precum și două polițe în alb, în valoare de 10 milioane de lei.

Au urmat atelierul de încălțăminte al lui Dumitru Zamfirescu din strada Popa Tatu nr. 55, locuința lui Leon Weis din strada Gramont nr. 1 și magazinul societății „Hatex" din strada Sfântul Ioan Nou nr. 19, de unde hoții au furat bani și bunuri în valoare de peste două milioane de lei.

Crima din strada George Barițiu

În timp ce bandele de hoți jefuiau nestingherite magazine și locuințe particulare, tâlharii omorau în plină stradă oameni nevinovați. Așa s-a întâmplat în seara zilei de 25 ianuarie, cu Ana Baraș, o femeie de 45 de ani, care a fost ucisă pe strada George Barițiu. Victima venise din Galați împreună cu fiul ei, pe care voia să-l înscrie la Academia Comercială. Femeia a fost atacată de trei indivizi care au împușcat-o în piept. Bineînțeles că scopul a fost jaful, întrucât, după ce au omorât-o, aceștia i-au furat banii și actele. Cadavrul femeii, descoperit într-o baltă de sânge de câțiva de trecători, a fost transportat la morgă. Poliția a cercetat cazul, dar fără să fi dat de urma criminalilor.

După această crimă odioasă, în *Timpul* (nr. 2755) din 27 ianuarie 1945 scria: „Lanțul crimelor săvârșite în Capitală se întinde mereu. Trecători întârziați, șoferi, meseriași cad rând pe rând secerați de gloanțele sau cuțitele răufăcătorilor, care până acum nu au fost descoperiți. Criminalii se plimbă nestingheriți fără chip de a putea fi identificați. Trebuie să recunoaștem că îndrăzneala acestor criminali nu are margini. Dacă nu găsesc victimele pe stradă, le caută în casă, astfel că e aproape imposibil de a li se zădărnici loviturile".

**Vedere spre bulevardul Elisabeta, anii '40.
Pe laterala blocului din față se poate observa reclama
de la magazinul „Splendid".**

„Lipsesc paznicii, dar polițiștii nu ne mai veghează?"

În noaptea de 27 ianuarie 1945 a fost vizat magazinul „Splendid" de pe bulevardul Elisabeta nr. 5. De această dată, Poliția a reușit să dejoace planul hoților înainte ca aceștia să dea lovitura. Ziarul *Timpul* (nr. 2757) de a doua zi dezvăluia: „Poliția Capitalei a fost informată că doi cunoscuți spărgători, Diaconeasa Marin și Horțan Alexandru, pregăteau o lovitură la un magazin de pe b-dul Elisabeta. D. George Malamuceanu, șeful brigăzii 3 judiciare, a însărcinat pe agentul Cezar Alexandru să urmărească pe răufăcători. După 48 de ore de urmărire, polițistul a reușit să prindă pe spărgătorii amintiți mai sus, în momentul când pătrunseseră în magazinul

«Splendid» de pe b-dul Elisabeta nr. 5, unde împachetaseră un important stoc de haine bărbătești și de damă, în valoare de mai multe milioane de lei, cu care intenționau să se facă apoi nevăzuți. Înainte de a le da posibilitatea să facă uz de revolverele cu care erau înarmați, agentul Cezar Alexandru i-a arestat și i-a dus la Prefectura Poliției Capitalei, unde sunt anchetați".

Dar arestarea celor doi infractori nu a oprit jafurile și furturile într-un oraș care părea la discreția hoților. Exasperați de valul de infracțiuni, jurnaliștii de la *Timpul* se întrebau: „Lipsesc paznicii, dar polițiștii nu

Comisarul Gheorghe Malamuceanu, într-o fotografie de studio

ne mai veghează?". Astfel, în numărul 2759 din 31 ianuarie 1944 al aceluiași ziar, la rubrica „Capitala în 24 de ore", tot ei ne dau răspunsul: „În cursul ultimelor 24 de ore n-a mai fost asasinat niciun șofer. Probabil că criminalii s-au lăsat înduioșați de lacrimile amare ale urmașilor victimelor și de aceea n-au făcut alte victime. Însă furturile și spargerile se țin lanț, așa ca într-un câmp unde nu există pază. Autoritatea polițienească este inexistentă. Și de ce ar fi prezentă când afară-i frig și viscol... Gardienii stau în pătul, iar comisarii fac... birocrație. Se ocupă de rapoarte. Fiindcă tot suntem în subiect, să divulgăm un secret: Furturile și spargerile sunt făcute de aceiași răufăcători ale căror nume și amprente se găsesc în fișele și cazierele Poliției. Ne întrebăm și noi cum se întreabă mulțimea de păgubași: cum se face că răufăcătorii nu numai că nu sunt prinși, dar nici cel puțin identificați?... Nu se mai pune ambiția, nu-și mai fac datoria polițiștii?".

Și, într-adevăr, în ultimele 24 de ore, bandele de hoți își intensificaseră activitatea infracțională. Se furaseră bani, îmbrăcăminte, alimente și tot ce le căzuse în mâini.

Prima victimă a fost Grigore Balotă, proprietarul unui local din strada Ion Mincu nr. 1. Doi hoți, unul îmbrăcat în uniforma aviației și un civil, au spart vitrina restaurantului, de unde au furat 77.000 de lei, timbre în valoare de 165.000 de lei și mai multe sticle cu băuturi scumpe. Aceștia l-au amenințat cu moartea pe omul de serviciu pe care proprietarul îl pusese de pază, l-au imobilizat într-un colț, după care au dispărut.

Tot în aceeași noapte hoții au furat din apartamentul Aureliei Tăutu din strada Mihai Vodă nr. 67, suma de 550.000 de lei și diverse lucruri. O altă spargere s-a dat la atelierul „Stecom" din strada Mitropolit Filaret nr. 19, de unde au fost sustrase haine și alte obiecte în valoare de 300.000 de lei. Și Edi Mărcuș, proprietarul

teatrului din strada Zalomit nr. 6, a reclamat Poliției că hoții au pătruns în cabina actorilor, de unde au plecat cu haine în valoare de un milion de lei. O altă plângere a venit din partea comerciantului Casiamo Udemic, care a reclamat că din magazinul său din strada Colței nr. 36 au dispărut 86.000 de lei, un ceas de aur, 30 de duzini de ciorapi, dar și alte obiecte.

FEBRUARIE 1945

Viața în București devine tot mai nesigură

„Nu este zi și nu este noapte în care să nu se făptuiască zeci de spargeri, furturi și crime"

Luna februarie a anului 1945 a fost marcată de același climat de infracționalitate crescută. Bucureștiul, după lăsarea întunericului și la adăpostul camuflajului aerian, devenea un oraș nesigur, la cheremul bandelor de gangsteri. Iar cetățenii Capitalei se întrebau tot mai des unde este Poliția, cea care ar fi trebuit să-i apere.

Reluând aceeași temă a infracționalității din Capitală care atingea cote alarmante, oficiosul socialist *Libertatea* scria: „Nu este zi și nu este noapte în care să nu se făptuiască zeci de spargeri, furturi și crime. Vin în miezul orașului, cu camioane și echipe de «specialiști», sparg prăvălii în Calea Victoriei chiar vis-a-vis de Palat, unde e o gardă permanentă, în Lipscani și Covaci se încarcă mărfuri de zeci și sute de milioane. Pândesc la colțuri când nici nu s-a întunecat de-a binelea și dezbracă oamenii care

grăbesc spre case, pătrund în plină zi în gospodării unde jefuiesc până și jaluzelele de la ferestre sau ciocnesc capul șoferilor și le fură mașinile. Cea mai slabă împotrivire din partea cetățeanului prădat se lichidează cu gloanțe. Toți spărgătorii sunt înarmați. Viața în București a ajuns nesigură, mult mai nesigură decât în codru, fiindcă acolo nu sunt prăvălii, gospodării și cetățeni care să ispitească pe spărgători. Carența, neputința totală a autorităților legitimează orice soi de întrebări. Fiindcă este, într-adevăr, ciudat și ridicol în același timp ca Bucureștiul, care a putut fi scăpat de tâlharii verzi ai rebeliunii, de cei cu zvastică ai «omului» de onoare Gerstenberg[1] și Hansen[2], să nu poată fi curățat de spărgătorii ordinari, în uniformă sau fără, care primejduiesc în clipa de față viața și avutul cetățenilor".

„Banda falșilor ofițeri și-a reluat activitatea"

În prima zi a lunii februarie 1945, ziarul *Semnalul* (nr. 846) anunța: „Banda falșilor ofițeri și-a reluat activitatea. Arestați de Poliția Judiciară, membrii acestei periculoase bande, vechi infractori - specialiști în evadări - au reușit să se sustragă vigilenței paznicilor de la închisoarea militară și să evadeze. Aseară, trei dintre ei - unul în uniformă de sublocotenent, unul subofițer și unul civil - au angajat mașina nr. 11610 B. Tx., condusă de șoferul Iacob Gheorghe, din șos. Basarab 30, să-i ducă în Parcul Jianu (cartierul Primăverii de astăzi - n.a.). Ajunși

[1] Alfred Gerstenberg (1893 - 1959), general-locotenent de aviație (1943), atașat militar (1938 - 1944) și șeful Misiunii Militare Aeronautice Germane în România (15 februarie 1942 - 27 august 1944).

[2] Erik-Oskar Hansen (1889-1967), general de cavalerie (1940), șeful Misiunii Militare Germane pentru Armata de Uscat în România (1940-1941, 1943-1944).

la destinație, cei trei au pus revolverele în pieptul șoferului, jefuindu-l și aruncându-l din mașină. Șoferul țipând, falșii ofițeri au tras patru focuri de revolver asupra lui, care însă nu și-au atins ținta. Hoții dispărând cu mașina, au avut însă ghinion după numai 500 m, rămânând în pană de benzină. Au fost nevoiți să o abandoneze".

Cazul a fost preluat de comisarul Albu de la Circumscripția 7 Poliție, care, în urma cercetărilor făcute, a descoperit mașina furată chiar în cursul aceleiași nopți. Pentru prinderea infractorilor s-au format mai multe echipe de agenți și jandarmi.

Ediția din 2 februarie 1945 a ziarului *Universul* (nr. 25), la rubrica „Întâmplări din Capitală", anunța despre „atacul banditesc din șoseaua Bonaparte" comis, cu o seară înainte, de aceiași tâlhari care purtau uniforme militare: „Este interesant să arătăm că [odată cu] arestarea bandei care avea în frunte pe falsul maior Argintaru Aurel, Poliția a crezut că a scăpat Capitala de banditii care operează la adăpostul uniformelor militare. După zece zile ne aflăm la a doua lovitură pe care o dau acești tâlhari. În fața acestei situații, d. Ion Radovici, directorul Poliției Judiciare, a luat energice măsuri pentru arestarea tâlharilor care au săvârșit atacul banditesc de aseară".

De această dată, acțiunile Poliției au dat roade, după implicarea Brigăzii I Judiciare, condusă de comisarul-șef Florian Georgescu. Astfel, pe 4 februarie 1945, din același ziar aflăm că banda de tâlhari îmbrăcați în uniforme militare a fost, în sfârșit, arestată. În arestul Prefecturii Poliției Capitalei au ajuns Grigore Cosma, Ion M. Florea, Mihai Vâlcu, zis „Mielu Paleață", Pavel Covalef, Gheorghe Erceanu și Atanase Ivanov, zis „Telu Petrescu" sau „Dacian Petrescu".

Ziarul *Universul* (nr. 27) descrie și cum a acționat această bandă: „Tâlharii erau bine organizați. Fiecare

dintre membri avea o misiune precisă. Astfel, unii se ocupau cu găsirea «ponturilor», alții făceau cercetarea pe teren și, în sfârșit, o parte era ocupată cu plasarea obiectelor furate. În modul acesta, nicio lovitură nu putea da greș. Pentru recunoașterea terenului, era delegat Cosma Grigore, care se prezenta îmbrăcat în uniformă de căpitan infanterist sau în uniformă de comandor de aviație. Avea asupra lui actele de rigoare bine falsificate, pentru a nu putea fi bănuit. El avea aghiotant pe Ivanov Atanase, care era îmbrăcat în uniformă de sublocotenent. Prima lovitură a săvârșit-o în dauna d-nei Lecca, domiciliată în str. Frumoasă nr. 18. Sub pretextul că fac parte din Marele Stat Major și au delegația să facă control în locuința defunctului ei frate Manu, din str. Știrbei Vodă nr. 78, s-au prezentat să ceară permisiunea d-nei Lecca să viziteze apartamentul. În fața actelor prezentate și a dibăciei bandiților, d-na Lecca a acceptat ca apartamentul să fie controlat. Trei ore mai târziu, după ce inspecția fusese terminată și d-na Lecca se afla acasă la dânsa în str. Frumoasă, apartamentul din str. Știrbei Vodă nr. 78 a fost complet devalizat. Hoții au furat bijuterii, aparate fotografice, costume de haine, lenjerie, diferite cupoane de stofă, covoare și alte obiecte de mare valoare. Firește, la lovitură au luat parte toți membrii bandei. Vâlcu Mihai și Erceanu Gheorghe s-au ocupat apoi cu plasarea prăzii. Florea M. Ion împreună cu Cosma Grigore și Popescu Nicolae – acesta dispărut – au comis alt furt prin efracție la locuința d-lui dr. Emilian Dumitrescu din str. Al. Donici nr. 18, furând peste 1 milion de lei și alte lucruri de preț. Primul a fost arestat în momentul când încerca să jefuiască locuința comerciantului Grigore Dinu, din str. Plevnei nr. 23".

Întrucât banda avea la activ mai multe spargeri și jafuri, iar membrii ei arestați refuzau să mărturisească

toate infracțiunile comise, ziarul îi ruga pe cei păgubiți să se adreseze comisarului-șef Florian Georgescu din Brigada I Judiciară, cel care conducea ancheta în acel moment.

Însă, în timp ce Poliția încerca să prindă banda hoților îmbrăcați în uniforme militare, o altă crimă s-a produs în centrul Capitalei. Victimă a căzut telefonistul de serviciu de la Uzinele Comunale București (U.C.B.), cu sediul în strada Sărindar nr. 3. Acesta a fost împușcat de un necunoscut în timp ce se îndrepta spre locul de muncă.

Crima s-a produs pe 2 februarie 1945, în jurul orei 21:00, pe strada Oteteleșeanu, în dreptul casei cu nr. 3. Martor a fost gardianul public care se afla în postul din Calea Victoriei, colț cu strada Constantin Mille. Acesta a auzit strigătele disperate ale victimei, curmate apoi de o împușcătură. Sosit la fața locului, l-a găsit pe bietul telefonist horcăind într-o baltă de sânge. Gardianul a încercat să-l salveze, dar angajatul U.C.B. a încetat din viață după un sfert de oră. Poliția se găsea, astfel, în fața unui alt caz ai cărui autori erau de negăsit.

Arestarea altor infractori îmbrăcați în uniforme militare

Ziarul *Universul* (nr. 34) din 12 februarie 1945 anunța despre prinderea unui alt infractor deghizat în militar. Acesta se numea Gheorghe Catană și avea un bogat cazier judiciar. Originar dintr-o comună din Vaslui, el evadase din penitenciarele Bârlad și Jilava. După ce a dat mai multe spargeri în Capitală și în provincie, hoțul a intrat în vizorul Poliției. În ultima vreme, fusese semnalat în București, unde acționa îmbrăcat în uniformă de subofițer t.r. (termen redus), având asupra lui acte falsificate.

Aceeași publicație dezvăluia despre cum a fost prins infractorul: „Comisarul-șef Voinea, șeful brigăzii centrale, căruia îi revenise sarcina de a aresta pe spărgător, trecea deunăzi prin piața Rosetti. Șeful brigăzii centrale era însoțit de detectivul Măciucă. La un moment dat, detectivul Măciucă a zărit într-un vagon de tramvai de pe linia 24, care se îndrepta din piața Rosetti către b-dul Brătianu, pe Gheorghe Catană. Imediat, cei doi polițiști au alergat după tramvai și la stația Brătianu s-au urcat în vagon, unul prin față, iar al doilea prin spate. Catană văzuse pe cei doi polițiști și încerca să se strecoare prin vagonul aglomerat spre ieșire. Detectivul s-a apropiat cel dintâi de el și în acest moment Gheorghe Catană a scos un revolver «Beretta», de calibru 9 [mm], cu intenția vădită de a trage în polițist. Acesta a izbutit, printr-o mișcare abilă, să-i prindă mâna, a răsucit-o și i-a smuls revolverul pe care l-a dat unui ofițer care se afla în vagon. Cei doi polițiști au trebuit să se mai lupte alte câteva minute cu el, căci, fiind voinic, încerca să scape din mâinile lor. Numai cu mare greutate, el a putut fi făcut inofensiv și transportat la Poliție. Este locul să arătăm că intervenția promptă a polițiștilor a evitat mai multe victime, căci este în afară de orice îndoială că Gheorghe Catană ar fi tras la întâmplare în mulțime ca să poată fugi. Numai faptul că a fost dezarmat la timp l-a putut împiedica să tragă. De altminteri, călătorii din tramvai și-au dat seama de acest lucru și au făcut o manifestație entuziastă polițiștilor".

După capturarea lui Gheorghe Catană, în mâinile Poliției Judiciare au căzut alți doi infractori care operau în același mod. Era vorba despre Dumitru Albeanu și Mihai Romulus Bratu, care purtau uniforme de căpitan și plutonier t.r. Cei doi escroci au ajuns la Prefectura Poliției Capitalei, unde au fost interogați de chestorul Ion Radovici și de comisarul-șef Ion Bădulescu.

INTÂMPLĂRI DIN CAPITALĂ

Alți spărgători in uniforme militare, arestați

Fotografiile falșilor militari Albeanu Dumitru și Bratu Romulus Mihai, publicate de ziarul *Universul* din 14 februarie 1945

Polițiștii au descoperit că ambii infractori erau clienți mai vechi ai pușcăriei Văcărești, având la activ un lanț nesfârșit de escrocherii, falsuri și hoții.

Albeanu era originar din Iași, unde urmase timp de patru ani cursurile Școlii Politehnice. În timpul studenției a săvârșit mai multe falsuri și escrocherii, fiind condamnat la șase luni și jumătate de închisoare. Jumătate din pedeapsă a executat-o la închisoarea Galata (de lângă Iași), apoi a fost transferat la Văcărești. Eliberat în august 1944, Albeanu s-a întors la Iași, de unde și-a procurat o uniformă de ofițer și și-a falsificat actele de căpitan inginer. Educat și foarte rafinat, falsul căpitan a poposit prin mai multe orașe din Transilvania, unde a escrocat numeroase persoane, obținând sume mari de bani, pe care le-a cheltuit apoi „în chefuri cu femei". În gara din Teiuș, Albeanu l-a întâlnit pe Mihai Romulus Bratu, un vechi „prieten" de la Jilava, care umbla deghizat în uniformă de plutonier t.r. Înainte de a veni la București, cei doi escroci au stat câteva zile la Brașov, unde au săvârșit alte infracțiuni.

Ajunși în Capitală, cei doi falși miliari au căzut repede în mâinile Poliției. În momentul arestării, infractorii aveau asupra lor numeroase acte și ștampile militare falsificate, dar și un pistol *Walther* german. Ingenioșii delincvenți falsificaseră în ziua de 9 februarie 1945 două adrese oficiale militare: una către Serviciul casieriei din Casa Oștirii, prin care falsul căpitan inginer Dumitru Albeanu era delegat să i se pună la dispoziție 500.000 de lei din fondul depus de Misiunea Internațională; cealaltă purta antetul Marelui Stat-Major și al Poliției Militare Române din Ardeal, prin care cei doi puteau să confiște orice echipament, harnașament și armament militar aflate în posesia persoanelor civile. Cele două acte purtau semnăturile falsificate ale unui general și ale unui căpitan din armata română.

Arestați la câteva zile de la sosirea lor în București, infractorii nu au mai putut să folosească cele două documente militare false. Mai mult, fotografiile lor au fost publicate în ziarul *Universul* (nr. 35) din 14 februarie 1945, rugând totodată persoanele care îi recunoșteau să se adreseze comisarului-șef Ion Bădulescu, din Brigada II judiciară, pentru a da mai multe informații.

Bandele înarmate terorizează Bucureștiul

Cum tot mai mulți cetățeni nevinovați cădeau victime bandelor de hoți înarmate și care purtau uniforme militare, avocatul Arnold Schwefelberg, într-o scrisoare adresată directorului ziarului *Semnalul* și publicată în ediția din 10 februarie 1945 (nr. 854), semnala revoltat următoarele: „Prădăciunile prin casă, făcute de tâlhari în uniformă, continuă chiar în plină zi. Dar continuă și se înmulțesc chiar omorurile în stradă, după cum relatează

și ziarele. Deunăzi a pierit în acest chip un cetățean pașnic, I. Pârvu, pe str. Luncei, pe la 9:45 seara. Ieri, un coleg, plecând de la mine la 8:30 seara, a scăpat cu greu printre focuri de pistoale trase de oameni în uniformă pe b-dul Carol. În acest moment aflu că un meseriaș de lângă Hala Traian, Peltz, alaltăseară a primit în stradă un glonț tras de nu se știe cine, care i-a perforat toracele".

Un alt incident s-a petrecut în noaptea de 13 februarie 1945, când o patrulă de gardieni publici compusă din Marin Buturugeanu, Tudor Cristea, Gheorghe Sana și Daia Stan a surprins pe strada Suhaia, colț cu strada Frații Brătulescu, doi indivizi necunoscuți care fugeau cu un sertar plin de bani. Alertați, oamenii legii au pornit în urmărirea celor doi hoți, care au ripostat cu mai multe focuri de armă. Un glonț l-a rănit în picior pe gardianul Daia Stan, iar hoții, profitând de întuneric, au dispărut spre câmpul Ferentari. Paradoxal, a doua zi, ziarul *Semnalul* (nr. 857) anunța că sunt „prea mulți polițiști numiți de Dictatură" și că autoritățile superioare au dat dispoziții „oficiilor polițienești" să întocmească tabele cu

PREA MULŢI POLIŢIŞTI
NUMIŢI DE DICTATURĂ
Lucrările de epuraţie şi tablourile de concedieri

Potrivit dispoziţiilor date de către autorităţile superioare, oficiile poliţieneşti au fost invitate să întocmească tablouri de personalul angajat în ultimii cinci-şase ani, şi să opineze pentru licenţierile ce s'au dovedit necesare pentru restrângerile bugetare. Poliţiile au executat ordinele, alcătuind tablourile solicitate.

Aceste tablouri zugrăvesc cum nu se poate mai plastic, sistemul care a stat la baza statului-poliţist al dictaturei. Toate serviciile, fie ele administrative sau de poliţie propriu zisă, au fost supra-încărcate cu personal nici măcar ales la întâmplare. Un adevărat amalgam, absolut fără nici o selecţie, dornic să intre la poliţie numai cu un singur scop: pricopseala. In aceste elemente, mai întâi regimul legionar, iar apoi cel de dictatură a mareşalului, au avut instrumentele docile ale guvernărei. Neavând nimic comun cu profesiunea propriu zisă, aceste elemente au fost cu adevărat o pacoste pentru cetăţean, şi dela ele a pornit acel şir care a dăinuit până la 23 August: un nesfârşit şir de abuzuri şi fărădelegi. Omul nu mai era sigur în casa lui, pe avutul lui, nu mai putea nici gândi, — fiindcă poliţistul mai era acolo, la uşa lui, gata să-l înşface, să-l despoaie şi să-l trimeată fie în lagăr, fie la închisoare.

Lucrările de epuraţie trebuesc grăbite, pentru ca, în afară de persoanele ce automat vor ieşi din cadrele poliţiei, să fie îndepărtaţi şi toată pleava aceasta ce s'a dovedit nefastă pentru populaţie. Selecţia se va face dela sine, şi elementele capabile îşi vor putea vedea de rosturile lor.

Ziarul *Semnalul* din 14 februarie 1945 anunța „lucrările de epurație și tablourile de concedieri" din Poliție

personalul angajat în ultimii cinci-șase ani pentru concediere. Motivul: „restrângerile bugetare".

În timp ce în Poliție se trecea la „epurări", bandele înarmate își făceau de cap în București. Pe 16 februarie 1945, ziarul *Universul* (nr. 37) relata despre un alt jaf, petrecut în plină zi, în centrul Capitalei. Autorii erau trei indivizi care au pătruns în magazinul lui Bernard Segalescu, din strada Smârdan nr. 28, și sub amenințarea armelor au furat suma de 320.000 de lei, 6 ceasuri, 24 de inele de argint și îmbrăcăminte.

Trei zile mai târziu, în ediția din 19 februarie 1945, același *Universul* (nr. 40) anunța că doi dintre autorii jafului din strada Smârdan fuseseră arestați, după informațiile furnizate de proprietarul magazinului prădat. Cazul a fost preluat de Gheorghe Malamuceanu, subșeful Poliției Judiciare, care l-a delegat pe comisarul-șef Marin Rădulescu, șeful Brigăzii III Judiciare, pentru prinderea vinovaților. Acesta, secondat de agenții Munteanu și Mehedințeanu, a reușit să-i prindă pe doi dintre ei: Dumitru Urcan, un electrician domiciliat în strada Mitropolitul Grigore la nr. 43, și Tudor

Autorii atacului banditesc din str. Smârdan au fost arestați

Fotografiile celor doi infractori (Dumitru Urcan și Tudor Răducan), autorii jafului de pe strada Smârdan, publicate de ziarul *Universul* din 19 februarie 1945

Răducan, un șofer care locuia în strada Octavian Goga la nr. 3. Al treilea membru al bandei, lăcătușul Petre Nicolae, era însă de negăsit.

Publicația mai sus menționată dezvăluie cum au acționat hoții: „... Și dacă până acum tâlharii prădau numai noaptea, de data asta ne aflăm în fața unui atac uluitor, prin îndrăzneala lui, căci a fost săvârșit în plină zi, la ora 4 d.a. [după-amiaza - n.a.], în centrul Capitalei, pe o stradă unde cu greu se poate răzbate, din cauza aglomerației: str. Smârdan nr. 28, la etaj, unde se află magazinul de bijuterii al d-lui Bernard Segalescu. Tocmai deschisese magazinul și proprietarul trata cu trei clienți vânzarea unor giuvaiericale, când și-au făcut apariția trei tâlhari cu revolverele în mâini, întinse către cei din magazin, somându-i să nu mai miște. Înspăimântați, spre a-și salva măcar viața, toți cei aflați în magazin au asistat neputincioși la jefuirea magazinului de tot ce avea mai de preț ca bijuterii. Apoi părându-li-se că patronul are un palton prea bun, l-au dezbrăcat, jefuind apoi pe toți cei de față de bani și obiecte mai de preț ce le aveau asupra lor, după care au dispărut".

„Jaful și crima din strada General Culcer"

Pe 18 februarie 1945, ziarul *Universul* (nr. 39) a relatat despre un alt jaf cu urmări tragice, care se petrecuse în strada General Culcer la nr. 20. De această dată, victimă a căzut un pensionar militar, Ilie Radu. Hoții au intrat în casa acestuia, la ora 2 noaptea, prin geamul de la bucătărie. „În timp ce jefuiau - se preciza în articol -, tâlharii fiind simțiți de păgubaș, acesta a avut imprudența să vie până la ușă și să strige «hoții!», crezând că astfel îi va intimida și vor fugi, renunțând a mai lua

**Bandă de spărgători arestați în București.
În spatele lor (cu sacou deschis), comisarul Carol Deleanu**

lucrurile. În momentul acela însă, unul dintre tâlhari, ne mai stând o clipă pe gânduri, a făcut uz de revolverul cu care era înarmat, trăgând un foc, prin geamul de la ușă, asupra pensionarului. Glonțul nimerindu-și ținta, l-a lovit în partea stângă a pieptului, pătrunzându-i în inimă, astfel că, după o scurtă agonie, nefericitul om a încetat din viață".

Cazul a fost preluat de comisarul-șef Alexandru Stratan, șeful Circumscripției 28 Poliție, însă autorul articolului din ziarul *Universul*, intuind că bandiții nu vor fi prinși prea curând, scria indignat: „De la o zi la alta, îndrăzneala tâlharilor întrece orice limită. Dacă până mai deunăzi se mulțumeau numai să jefuiască, iar în cazul când se vedeau surprinși, să renunțe la furt spre a putea

dispărea mai ușor, acum nu mai stau o clipă la îndoială să răpună și viețile victimelor, cum s-a întâmplat cu comerciantul Gischmav și cu Ana Barasch [ucisă la sfârșitul lunii ianuarie pe strada George Barițiu - n.a.], venită din Galați".

După acest val de infracțiuni, acțiunile Poliției s-au intensificat, astfel că, pe 22 februarie 1945, *Semnalul* (nr. 864) anunța și primele arestări. Eroul zilei era comisarul Nicolae Alexandrescu de la Circumscripția 2 Poliție, care împreună cu gardianul public Dumitru Nebunu reușiseră să-l prindă, „după o goană de câteva ore, peste zidurile și acoperișurile imobilelor", pe temutul spărgător Ștefan Ducman. Infractorul avea asupra sa „o trusă cu cele mai moderne aparate de spart casele de bani".

Reîntors la circumscripție, comisarul Nicolae Alexandrescu a aflat că banda de spărgători care prădase magazinul „Algetta" din strada Maria Rosetti nr. 14 se afla cu camionul cu marfa furată în strada Gogu Cantacuzino. Temerarul comisar, însoțit de această dată de agentul Stelian Grigorescu, deplasându-se la adresa indicată de informatori, i-a surprins pe hoți în timp ce încercau să vândă 250 kg de zahăr. După un schimb de focuri, bandiții au reușit să fugă, fiind urmăriți de cei doi polițiști care, în cele din urmă, i-au capturat. În arestul Circumscripției 2 Poliție au mai ajuns Nicolae Nicolescu, Eugen Butezea, Ion Bornea și Bogdan Melniciuc, împreună cu cele două puști militare Z.B. și numeroasele cartușe pe care le aveau asupra lor.

După aceste arestări, autorul articolului din publicația *Semnalul* (nr. 864) recomanda: „Pentru curajul de care au dat dovadă acești polițiști, care cu riscul vieții au reușit să aresteze pe acești periculoși spărgători, ar fi cazul să fie recompensați, ca o încurajare pentru ei și pentru ceilalți polițiști".

Crima din strada Matei Elina Voievod

Pe 21 februarie 1945, ziarul *Universul* (nr. 41) anunța despre o crimă înfiorătoare petrecută în strada Matei Elina Voievod, la nr. 8. Victima era o bătrână de 70 de ani, Aurelia Mateescu, care a fost găsită într-o baltă de sânge, cu gâtul tăiat. Ancheta a fost preluată de comisarul Firescu de la Circumscripția 16 Poliție. În urma cercetărilor făcute, s-a constatat că bătrâna fusese ucisă cu o noapte înainte, iar după urmele de zgârieturi găsite pe fața și mâinile femeii, polițiștii au ajuns la concluzia că victima s-a opus asasinului. Mobilul crimei părea a fi o răzbunare, întrucât din locuința femeii nu dispăruseră lucruri. Primul suspect era chelnerul Dumitru Tătulescu, care locuia în casa victimei. Acesta susținea că nu a auzit nimic în noaptea cu pricina. Însă polițiștii au aflat ulterior că în casa bătrânei mai locuia un alt chelner, Mihai Stănculescu, coleg de cameră și de serviciu cu cel arestat, iar acesta dispăruse după crimă.

Al doilea suspect a fost însă repede prins după intervenția Brigăzii II Judiciare, condusă de comisarul-șef Ion Bădulescu. Adus la interogatoriu, presupusul asasin a refuzat să recunoască vreun amestec în crima de care era bănuit. Însă confruntat cu colegul său de cameră, Dumitru Tătulescu, dar și cu alți prieteni cu care petrecuse în noaptea crimei, și-a recunoscut până la urmă fapta. Îl incriminau și urmele de sânge de pe pardesiu, zgârieturile de pe față și o mușcătură pe care o avea la mâna stângă.

Polițiștii l-au condus apoi pe Mihai Stănculescu la casa victimei, unde au reconstituit modul în care fusese ucisă Aurelia Mateescu. Totul plecase de la niște reproșuri pe care bătrâna i le făcuse criminalului în respectiva noapte, după ce acesta venise acasă băut. „Înfuriat – susținea criminalul – m-am repezit asupra bătrânei,

i-am aplicat câteva lovituri de cuțit, apoi am doborât-o pe dușumea și am strâns-o de gât. În timpul acesta s-a produs o luptă, bătrâna zgâriindu-mă și mușcându-mă la un deget. Când am văzut că nu mai dă semne de viață, am întors cadavrul cu fața în jos, am trecut în camera pe care Aurelia Mateescu o ține rezervată «pansaților», m-am spălat pe mâini, am șters petele de sânge de pe pardesiu, apoi am smuls perdeaua de pe ușă, m-am șters și am aruncat-o în mijlocul camerei".

Pentru a-i deruta pe polițiști, criminalul a deschis fereastra din camera victimei ca să se creadă că asasinul a venit pe geam. Dar, speriat de pașii care se auzeau din stradă, nu a mai apucat să fure nimic. Anchetatorii au stabilit apoi că mobilul crimei era jaful, dar criminalul s-a precipitat și nu a mai putut să-și ducă planul la bun sfârșit. De altfel, aceștia au aflat că, încă din 12 februarie, Mihai Stănculescu se interesase de averea bătrânei și de atunci își concepuse planul criminal.

Victime ale armelor de foc

Tot în ediția din 21 februarie 1945, același *Universul* (nr. 41) relata despre alte trei evenimente, soldate cu victime care au ajuns în stare gravă la spitalele din București. În primul caz, autorul era un vechi client al Poliției și al pușcăriilor, Titi Constantinescu, cunoscut în lumea interlopă bucureșteană a vremii sub numele de „Moartea". Victimă îi căzuse un gardian public.

Incidentul se petrecuse pe Șoseaua Mihai Bravu, la nr. 150, după ce periculosul infractor acostase un cetățean pașnic care trecea în acel moment pe stradă. Sub pretextul că a fost înjurat, Titi Constantinescu l-a luat la bătaie pe bietul trecător, un chelner, care inițial nu l-a

băgat în seamă. În ajutorul victimei au sărit mai mulți trecători, dar și gardianul public Ioan Bălăceanu, care se afla în apropiere. După ce l-a scos cu greu din mâinile infractorului pe cel agresat, omul legii a decis să-l ducă pe Titi Constantinescu la cel mai apropiat comisariat de Poliție. Pe drum însă, într-un moment de neatenție, agresorul i-a smuls pistolul gardianului și l-a împușcat, după care s-a urcat într-un tramvai care trecea pe Șoseaua Mihai Bravu. Victima a fost transportată de „Salvare" la Spitalul de Urgență, unde a fost internată în stare foarte gravă. Alertată, Poliția a pornit în urmărirea criminalului, identificat rapid dat fiind cazierul său bogat.

Al doilea incident s-a petrecut pe strada Meteor, la nr. 52. Victima era Constantin Ușurelul care, întors acasă,

Gardian public (clasa a III-a), într-o fotografie de studio

a găsit aici o bandă de spărgători ce tocmai îi prădau locuința. Strigând după ajutor, omul a fost atacat de unul dintre hoți, care i-a aplicat mai multe lovituri de cuțit, desfigurându-l. Ușurelul a ajuns cu răni grave la Spitalul Brâncovenesc.

Un alt eveniment cu urmări tragice a avut loc pe strada Olteni, la nr. 1, după ce elevul în vârstă de 16 ani Gheorghe Miliș l-a împușcat accidental pe vărul său, Emilian Manesia. Nu se cunoștea în ce circumstanțe ajunsese arma în mâinile minorului și nici cum s-a produs descărcarea ei, doar că victima, rănită în abdomen, fusese internată în stare gravă la Spitalul „Iubirea de Oameni".

În zilele următoare, *Universul* avea să relateze despre alte două victime ale armelor de foc. Primul caz era al lui Dumitru Petcu, un muncitor care fusese arestat de Poliție. Acesta urma să fie plasat la domiciliul său din strada Filofteia Popescu, dar în momentul când a părăsit curtea Comisariatului 18 Poliție, din motive necunoscute, a avut proasta inspirație să fugă de sub escorta gardianului care îl însoțea. Omul legii a încercat să-l oprească, trăgând cinci focuri în aer și unul în plin. Arestatul a ajuns la spital, iar gardianul a trebuit să dea explicații superiorilor despre incident.

Mult mai grav era cazul agentului de poliție Ion Voicilă de la Biroul 2 Siguranță, care s-a împușcat din imprudență cu pistolul pe care îl avea în dotare. Incidentul s-a produs la domiciliul polițistului din strada Intrarea Broscăriei la nr. 5. Acesta, în timp ce își curăța arma, neștiind că mai are un glonț pe țeavă, a apăsat trăgaciul, împușcându-se în piept. Neatenția l-a costat însă viața pe polițist, care a decedat după câteva minute. În urma anchetei, procurorul de serviciu a stabilit că vina aparținea în întregime victimei, clasând imediat cazul.

Crima sadică din grădina Facultății de Medicină

Publicațiile bucureștene titrau, în edițiile din 25 și 26 februarie 1945, despre o altă crimă odioasă petrecută în Capitală, ai cărei autori erau încă necunoscuți. Victima era un copil de trupă, de 16 ani, care fusese ucis cu bestialitate și aruncat într-un șanț din grădina Facultății de Medicină, din bulevardul Ardealului nr. 8. Cadavrul avea mai multe urme de cuțit în partea stângă a capului și prezenta urme de strangulare de la un fular cu care fusese găsit înfășurat în jurul gâtului. Ziarul *Universul* (nr. 46) din 26 februarie 1945 preciza: „Probabil că asasinii, neputând răpune victima, au strangulat-o. Nu este însă exclus ca strangularea să se fi produs după moartea copilului, ea fiind determinată numai de sadismul criminalilor. Este aproape o certitudine că asasinatul nu a fost săvârșit în grădina Facultății de Medicină. Copilul de trupă a fost ucis în altă parte a orașului, apoi cadavrul a fost aruncat în șanțul unde a fost găsit, pentru a deruta pe anchetatori".

Cazul a fost preluat de comisarul-șef Alexandru Stratan, însă în anchetă s-a implicat, pe lângă organele de Poliție, și Parchetul Militar, care trebuia să afle mai întâi identitatea copilului de trupă (găsit fără acte asupra lui) și apoi să fie prins criminalul. Din primele constatări ale medicului legist, crima fusese săvârșită cu 4-5 zile înainte.

Același *Universul* (nr. 46) anunța că un escroc care opera îmbrăcat în uniformă militară era căutat de poliție. Infractorul se numea Constantin Bernaschi, zis și „Puiu", fiind „logodnic de meserie". Înalt, prezentabil, purtând uniforma de plutonier cu termen redus, acesta se logodea cu fete bogate, pe care apoi le escroca de bani, sub diferite pretexte. Cine știa unde se ascunde era rugat să anunțe imediat Brigada Centrală din Prefectura Poliției Capitalei, la numărul de telefon 6.20.40.

MARTIE 1945

Începe lupta cu infractorii

Ministerul de Interne este preluat de comuniști

Într-un climat de infracționalitate crescută, în care Capitala era sufocată de crime, jafuri, furturi, contrabandă și escrocherii de tot felul, comuniștii veneau la putere. Pe 6 martie 1945 se forma guvernul condus de dr. Petru Groza, susținut de ministrul adjunct de Externe al URSS, Andrei Ianuarevici Vîșinski, care venise la București ca să-l impună. Instituție de o importanță capitală, Ministerul de Interne era adjudecat, firește, de comuniști, care-l instalau ca ministru pe Teohari Georgescu, vechi ilegalist, agent Comintern. Ocupând acest minister, oamenii impuși de Moscova trebuiau să facă din el un instrument de putere în folosul Partidului Comunist. Pe lângă Teohari Georgescu, ca secretar general la Interne a fost numit avocatul Iosif Sraer, fost jurist al Partidului Comunist și avocat al lui Gheorghiu-Dej în perioada interbelică.

Teohari Georgescu, fotografiat ca deținut

Cine era noul ministru de interne, aflăm dintr-o întâmplare relatată de profesorul universitar și omul politic Ioan Hudiță, pe 3 martie 1945, în jurnalul său politic: „În timp cât mă bărbieream, Milica [soția profesorului - n.a.] mi-a povestit o scenă hazlie de la dejunul de ieri. În timp ce servitoarea noastră servea la aperitiv o tavă cu chifteluțe bine usturoiate, distinșii noștri musafiri s-au servit, trăgându-le cu furculița din platou în farfuriile lor. Teohari Georgescu, neîndemânatic, a scăpat câteva pe jos. Fără jenă s-a aplecat de la scaun, le-a cules de pe jos și le-a mâncat fără să-i pese de ceilalți. Servitoarea, văzând scena aceasta, i-a spus Milicăi, când s-a întors în bucătărie. «Vai, duduie, ce oameni nespălați a invitat domnul la dejun» și i-a povestit scena cu Teohari Georgescu. «De-ar avea suflet și conștiință, i-am răspuns eu, pentru că bunele maniere nu contează la acești indivizi simpli»"[1].

[1] Ioan Hudiță, *Jurnal politic (7 decembrie - 6 martie 1945)*, Editura Dominor, București, 2008, p. 461.

În Poliție vor începe epurările, iar o parte dintre comisarii cu experiență care luptaseră cu subterana comunistă vor fi înlăturați, în locul lor fiind recrutați oameni devotați noului sistem, tineri simpatizanți comuniști sau foști infractori pe care „ilegaliștii" i-au cunoscut în închisori. Astfel, o parte dintre foștii bandiți ai Bucureștiului interbelic vor deveni peste noapte polițiști recrutați de comuniști, cu promisiunea ștergerii cazierului. Ce se știa mai puțin era că temutul Teohari Georgescu avea contacte în lumea interlopă, făcute pe vremea când fusese deținut prin închisorile de la Doftana, Văcărești și Caransebeș.

Cum situația scăpase de sub control, odată cu preluarea Ministerului de Interne de către comuniști s-au luat măsuri urgente pentru „asigurarea ordinii și apărării vieții și avutului cetățenilor". Așa au apărut „patrulele cetățenești pentru paza Capitalei". Era soluția de avarie pe care comuniștii o implementau pentru a substitui lipsa de personal din cadrul Poliției, după epurările masive de personal. De la jumătatea lunii martie 1945, Prefectura Poliției Capitalei, având o nouă conducere, va pune la dispoziția circumscripțiilor de Poliție aceste patrule de voluntari completate cu câte un gardian și un militar român sau sovietic, care vor „veghea" în tot orașul. Ziarele vor relata despre numeroasele arestări făcute de patrule cetățenești care, până la jumătatea anului, vor reuși să reducă oarecum infracționalitatea în București. Însă arestările se vor face doar în rândul borfașilor și hoților mărunți, pentru că bandele de infractori notorii care conduceau lumea interlopă a Capitalei vor continua să-și facă de cap. Doar odată cu apariția comisarului Eugen Alimănescu și a noilor polițiști recrutați de comuniști, care vor acționa după modelul sovietic, fenomenul infracțional care luase amploare în Bucureștiul anului 1945 va putea fi „stârpit".

Fotografie aeriană cu Arsenalul Armatei și cartierul Uranus, făcută pe 28 iunie 1944, după un bombardament al aviației americane asupra Bucureștiului

Marea evadare de la închisoarea militară a Curții Marțiale a Capitalei

Pe 2 martie 1945, cu câteva zile înainte de instalarea guvernului procomunist, la închisoarea militară a Curții Marțiale a Capitalei (C.M.C.) de pe strada Uranus s-a produs o evadare în masă, condusă de celebrul infractor Argintaru. „Cartierul din jurul Arsenalului a trăit clipe de groază!", titra gazeta *Jurnalul de dimineață*, după ce evadații băgaseră groaza în locuitorii din zona Uranus. Cu paza acestora era însărcinată o companie de polițiști de la Cercul Teritorial București, care s-au văzut depășiți de situație. Cu toate că în cartierul Uranus au răsunat timp de două ore focurile de armă, niciunul dintre evadați nu a fost prins până dimineață.

Evenimentul senzațional a fost relatat pe larg de majoritatea cotidianelor bucureștene. Ziarul *România*

liberă (nr. 184) de luni, 5 martie 1945, preciza: „O senzațională evadare s-a produs vineri [2 martie 1945 - n.a.] seara la închisoarea Curții Marțiale. 174 de arestați, printre care bandele foștilor ofițeri Argintaru, Brebu, Cosma și Mazăre, au reușit să evadeze, după ce în cursul acestei săptămâni mai încercaseră să evadeze de 2-3 ori. Vinovatul acestei evadări nu poate fi stabilit încă. Fapt e că d. Maior Panaitescu, comandantul C.M.C., a raportat superiorilor săi că pe la ora 5 jumătate, d.a. [după-amiaza - n.a.], se auzeau din interiorul închisorii zgomote de lovituri. Dându-și seama că e o nouă încercare de evadare, d-sa a cerut să i să întărească garda închisorii, formată din 50 de ostași concentrați bătrâni, care erau și neinstruiți. La ora 7 jumătate seara, d. cpt. Negulescu, ajutorul comandant al închisorii, împreună cu custodele, au intrat să facă apelul arestaților. În acel moment, un grup de arestați s-a năpustit asupra lor, imobilizându-i și trecând la «acțiune». Au dezarmat santinelele de pe culoarul celulelor, ale căror uși au fost sparte cu scândurile de la paturi, putând astfel năvăli în curtea închisorii. Alții, făcând un vacarm îngrozitor, au spart gratiile de la o fereastră din str. Uranus, sărind în stradă și reușind să se facă nevăzuți. La fața locului a sosit d-nul prim procuror militar col. mag. Dan Pascu, care a luat măsuri pentru urmărirea și prinderea fugarilor".

Universul (nr. 52) din aceeași dată îl desemna drept principal „cap" al evadării pe celebrul bandit Argintaru, care „a atacat santinela de pe culoar, a pus-o la pământ din câțiva pumni puternici, i-a luat arma și apoi a dat drumul tuturor deținuților aflați în celule", iar aceștia au ieșit în strada Uranus după ce au spart un zid al închisorii. „Santinelele aflate în stradă - se relata în același ziar - crezând că sunt ofițeri de-ai lor, nu s-au alarmat. Abia când au văzut că din închisoare ies și alți spărgători, pe

care îi cunoșteau, și-au dat seama și au început să tragă fără alte somații. Se înnoptase însă, astfel că întunericul i-a favorizat să scape de urmăritori. Câțiva concentrați, băieți mai tineri, unii dintre ei bucureșteni vioi, s-au încumetat să-i urmărească, înarmați cu pistoale-mitraliere, aceștia s-au răspândit pe străzile lăturalnice, urmându-i pe spărgători".

Timp de două ore, în cartierul Uranus s-a instalat panica: „Pe străzi șuierau gloanțele destinate spărgătorilor care, fugăriți de santinele și împușcături, căutau să se furișeze prin curțile oamenilor. Aceștia, la rândul lor, înspăimântați de mutrele suspecte ale spărgătorilor și de teama unui jaf sau chiar omor, strigau disperați după ajutor, silind astfel pe spărgători să caute alte adăposturi. (...) Știrea evadării acestora s-a răspândit imediat în tot cartierul, astfel că în fiecare casă, stăpânită de groază, noaptea trecută a vegheat câte cineva în așteptarea unor eventuale noi atacuri ale tâlharilor".

Ca o consecință a evadării în masă de la închisoarea C.M.C., în următoarele 24 de ore, în Capitală s-au

14 Martie 1945 — Nr.

Ordonăm:

Ca învinuitul Argintaru Aurel, zis Avram Vasserman, fals locot. Verneescu Radu, fals, maior Radu Alid Vasilescu, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, calea Victoriei Nr. 10, să se prezinte cel mai târziu în termen de 5 zile dela publicarea prezentei ordonanțe în Monitorul Oficial la Curtea Marțială a Comandamentului Militar al Capitalei secția III-a, cu reședința în București, strada Uranus Nr. 5, pentru a fi judecat pentru faptele:

1. Uzurpare de uniforme și insigne militare, p. p. de art. 569 C. J. M.;

2. Păstrare și purtare de armament și muniții fără autorizație, p. p. de art. 1, D. L. Nr. 236 din 1941.

3. Participare la fals în acte publice, p. p. de art. 401, comb. cu art. 101 C. P.

4. Tâlhărie repetată p. p., de art. 529 comb. cu art. 531, pct. 1, 2, 3 și 5 C. P., comb. cu art. 1 din legea Nr. 509 din 1943.

5. Participare la înșelătorie repetată, prev. și ped. de art. 549, 550 C. P., iar în caz de neprezentare va fi judecat în contumacie, conform art. 364 365, 366 din C.J. M. în ziua de 16 Martie 1945, orele 8.

Prezenta ordonanță va fi afișată la ușa ultimului domiciliu al învinuiților la ușa Curții Marțiale, trecută în ordinul de zi al Comandamentului de care depinde Curtea Marțială și publicată în Monitorul Oficial.

Dată la 10 Martie 1945.

Președinte, *Lt.-col. mag. M. Vasilescu*

Ordonanța publicată în *M.O.* Nr. 60 (Partea I), din 14 martie 1945, care îl soma pe celebrul bandit Argintaru să se predea

comis peste 30 de spargeri și jafuri. Chiar dacă orașul era împânzit de patrule ale poliției, până a doua zi la prânz, fuseseră prinși doar patru dintre evadați.

Argintaru era însă de negăsit. Câteva zile mai târziu, autoritățile îl somau, printr-o ordonanță publicată în *Monitorul Oficial* nr. 60 (Partea I) din 14 martie 1945, pe „învinuitul Argintaru Aurel, zis Avram Vasserman, fals locot. Vernescu Radu, fals maior Radu Alid Vasilescu, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, calea Victoriei nr. 10, să se prezinte în termen de 5 zile de la publicarea prezentei ordonanțe în Monitorul Oficial la Curtea Marțială a Comandamentului Militar al Capitalei, secția III-a, cu reședința în București, strada Uranus nr. 5", ca să fie judecat pentru: uzurpare de uniforme și insigne militare, păstrarea și purtarea de armament și muniție fără autorizație, participarea la fals în acte publice și tâlhărie repetată. Ordonanța era semnată de lt-col. magistrat M. Vasilescu.

Înființarea „patrulelor cetățenești pentru paza Capitalei"

Cu o zi înainte de instalarea noului guvern, comandantul militar al armatelor sovietice din București, generalul maior Moskvitin, a ordonat să fie interzisă circulația autovehiculelor pe timpul nopții, între orele 23:00 și 6:00. Excepție făceau doar cele care aveau permis special eliberat de Comandamentul armatelor sovietice din Capitală. Deși justificarea era „evitarea neajunsurilor circulației pe timpul nopții în București", de fapt scopul era de a preîntâmpina orice acțiune îndreptată împotriva noului guvern controlat de comuniști. De altfel, chiar în seara zilei de 6 martie 1945, în jurul

Prefectura Poliției Capitalei în anul 1945

orei 18:00, a avut loc o încercare nereușită de asasinare a lui Mihai Rotman, șeful de cabinet al ministrului Muncii, Lotar Rădăceanu. Când se întorcea spre casă, în strada Apostol Mărgărit, dintr-o mașină, care mergea în viteză, s-au tras câteva focuri de revolver asupra lui. „Gloanțele au nimerit servieta d-lui Rotman, de unde au ricoșat fără a-l răni", scria în *Universul* (nr. 53) de a doua zi.

Desigur, evenimentele de la 6 martie 1945, care au dus la instaurarea guvernului condus de dr. Petru Groza, au avut repercusiuni și asupra organizării Prefecturii Poliției Capitalei. Astfel, paza orașului București era cu

totul insuficientă din cauza masivei reduceri a numărului de polițiști și jandarmi, iar la această situație s-a mai adăugat și numărul îngrijorător de mare al infracțiunilor de tot felul, ca urmare a stării de război. Pentru a gestiona situația creată, guvernul controlat de comuniști a făcut apel la organizațiile de masă, punând la dispoziția Prefecturii Poliției Capitalei un însemnat număr de cetățeni care, împreună cu jandarmii și gardienii publici rămași, patrulau pe timpul nopții în toată Capitala.

Ca o primă măsură s-au înființat „patrulele cetățenești pentru paza Capitalei". *Jurnalul de dimineață* din 12 martie 1945 scria: „Ministerul de Interne a hotărât a lua măsuri urgente pentru asigurarea ordinii și apărării vieții și avutului cetățenilor... Prefectura Poliției va pune la dispoziția acestor patrule de voluntari sediile circumscripțiilor de poliție și le va completa cu câte un gardian și un ostaș sovietic". Și ziarul *Timpul* (nr. 2793) din 14 martie 1945 anunța că „paza Capitalei a fost încredințată comitetelor cetățenești".

Solemnitatea „învestirii comitetelor cetățenești cu paza vieții și a avutului locuitorilor din Capitală" a avut loc în sala de ședințe a Prefecturii Poliției Capitalei. La festivitate au participat, pe lângă Teohari Georgescu, noul ministru de Interne, avocatul Iosif Sraer, secretarul general al ministerului, generalul Constantin Popescu, directorul general al Siguranței Statului, colonelul Tudor Petruc, prefectul Poliției Capitalei, Stelian Tănăsescu, director în Ministerul de Interne, Constantin Doncea, secretarul Frontului Național Democrat din Capitală, profesorul Ion Mașala, din partea comitetelor cetățenești.

În cuvântarea sa, Teohari Georgescu a justificat folosirea comitetelor cetățenești împotriva infracționalității din București, întrucât „cu efectivele existente nu era posibil acest lucru", iar „mărirea efectivelor după cele întâmplate

nu era posibilă". De fapt, în acel moment, epurarea în Poliție începuse, iar mulți dintre vechii polițiști care luptaseră împotriva subteranei comuniste nu mai erau agreați de noul sistem. „Aceste tâlhării - sublinia noul ministru - sunt înfăptuite nu numai de tâlhari, tâlharii de meserie. Trebuie să ne dăm seama că dușmanii poporului, elementele fasciste, vor căuta prin toate mijloacele să încerce să compromită acest guvern al poporului. În acest scop vor folosi orice mijloace. Și unul din mijloace va fi acela de a crea atmosferă de panică, de teamă, de frică, în mijlocul poporului. (...) Iată de ce această luptă începută de dumneavoastră de azi înainte este o luptă nu numai împotriva unor tâlhari, dar și împotriva tuturor acelora care caută prin metode criminale să împiedice ducerea la bun sfârșit a programului actualului guvern". Deci, pericolul cel mai mare nu erau bandele de tâlhari care terorizau Bucureștiul, ci opozanții noului guvern instalat de comuniști.

O lună mai târziu, în cadrul Siguranței Generale a Statului a luat naștere Brigada Mobilă. Această structură, care va constitui embrionul viitoarei Securități, avea competențe în București și în restul teritoriului țării, dispunând de nuclee în cadrul organelor de siguranță. La conducerea Brigăzii Mobile a fost numit Alexandru Nicolschi[1], un activist comunist de origine evreiască, recrutat de N.K.V.D. încă din anul 1940. Noua structură

[1] Pe numele său adevărat Boris Grümberg, născut la 2 iulie 1915 la Tiraspol, era fiul morarului evreu Alexandru Grümberg. În decembrie 1940 a fost recrutat de N.K.V.D., iar în octombrie 1944 a intrat în Poliție. După instalarea guvernului Groza, a fost numit șef al Corpului de Detectivi din Direcția Generală a Poliției, în această calitate fiind comandantul Brigăzii Mobile. La 17 aprilie 1947 a fost numit inspector general al Forțelor de Securitate. Când s-a înființat Direcția Generală a Securității Poporului (DGSP), la 30 august 1948, a devenit director adjunct. În 1953 a fost numit secretar general al Ministerului Afacerilor Interne. A rămas cunoscut ca un călău al Securității, în special prin măsurile dure

Alexandru Nicolschi

a primit sarcina de a-i reprima pe toți cei care se opuneau ocupantului sovietic, ca și pe cei care își manifestau dezacordul cu practicile din import ale comunismului.

„Cetățeni, păziți-vă avutul!... Crimele, tâlhăriile și jafurile s-au înmulțit!"

Bucureștiul era însă la începutul lunii martie 1945 același oraș sufocat de criminalitate. Până la promisiunile făcute de comuniști, bandele de hoți continuau să-și facă de cap, terorizând populația Capitalei. De altfel, ziarul *Timpul* (nr. 2787) din 7 martie 1945 avertiza: „Cetățeni, păziți-vă avutul!... Crimele, tâlhăriile și jafurile s-au înmulțit!". Numai în ultimele 24 de ore se furaseră bunuri în valoare de multe milioane de lei. La rubrica „Capitala

adoptate împotriva deținuților politici anticomuniști. S-a stins din viață la 16 aprilie 1992, la București.

în 24 de ore" a aceluiași ziar remarcăm: „Măsurile luate de Poliția Judiciară a Capitalei pentru prinderea spărgătorilor evadați din închisoarea Curții Marțiale și arestul prefecturii s-au dovedit infructuoase. Tâlharii continuă să opereze nestingheriți ziua și noaptea. Hoții jefuiesc deopotrivă magazinele, ca și locuințele particulare și nu se dau în lături nici de la atacuri banditești, pe care le săvârșesc în plină stradă. Astfel, sâmbătă seară, la orele 9:30, un comerciant și un pictor au fost asasinați pe strada Justiției, iar în ultimele 24 de ore s-au înregistrat câteva spargeri. Până când Poliția va reuși să pună sub pază pe evadați, populația Capitalei este sfătuită să-și apere singură avutul".

Victimele dublului asasinat menționate de *Timpul* (nr. 2787) erau pictorul Alexandru Gheorghescu și comerciantul Jean Feldstein. Aceștia luaseră masa împreună cu soțiile la restaurantul „Dobrescu" din Calea Rahovei, iar când se întorceau spre casă au fost împușcați de mai mulți indivizi, pe un colț al străzii Justiției. „Ambii s-au

Cetățeni, păziți-vă avutul!...

Crimele, tâlhăriile și jafurile s'au înmulțit

— Milioane de lei și mărfuri de alte multe milioane au fost furate de eri până astăzi —

Măsurile luate de poliția judiciară a Capitalei pentru prinderea spărgătorilor și criminalilor evadați din închisoarea Curții Marțiale și arestul prefecturei s'au dovedit infructuoase. Tâlharii continuă să opereze nestingheriți ziua și noaptea. Hoții jefuiesc deopotrivă magazinele, ca și locuințele particulare și nu se dau înlături nici dela atacuri banditești, pe cari le săvârșesc în plină stradă.

Astfel Sâmbătă seara la orele 9,30, un comerciant și un pictor au fost asasinați pe strada Justiției, iar în ultimele 24 de ore s'au înregistrat câteva seci de spargeri.

Până când poliția va reuși să pună sub pază pe evadați, populația Capitalei este sfătuită să-și apere singură avutul.

DUBLA CRIMĂ DIN STRADA JUSTIȚIEI

— Banditii n'au avut timp să jefuiască victimile —

Ziarul *Timpul* din 7 martie 1945, care anunța că infracționalitatea a crescut în Capitală

prăbușit fără suflare - scria în același ziar. Cele două doamne au scăpat doar ca prin minune cu viață, căci de țipetele lor s-au îngrozit și bandiții, care nu au mai putut să jefuiască victimele".

Pe lângă crimele, jafurile și furturile comise în fiecare zi, *Timpul* (nr. 2790) din 10 martie 1945 - ziua în care la conducerea Prefecturii Poliției Capitalei a fost numit colonelul Tudor Petruc, în locul generalului Alexandru Ghika - relata și despre o tragedie produsă din imprudența autorităților. Nenorocirea s-a produs pe Bulevardul Ferdinand, când mai mulți copii care se jucau pe un teren viran ce se afla chiar în fața căminului Ministerului de Interne au găsit o grenadă neexplodată. Fără să conștientizeze pericolul la care se expuneau, minorii au izbit grenada cu o piatră până când aceasta s-a declanșat. În urma exploziei, trei dintre ei au fost răniți, iar un altul, ucis pe loc. Tragedia ar fi putut fi evitată, cu atât mai mult cu cât ziarele bucureștene publicaseră despre cazuri similare, în care alți copii fuseseră răniți sau uciși de proiectile neexplodate, rămase în urma bombardamentelor aeriene sau după luptele care se purtaseră în Capitală după 23 august 1944. Nepăsarea autorităților însă continua să facă victime. Dar cine mai băga în seamă aceste nenorociri când Bucureștiul era copleșit de criminalitate?

„Se fură ca-n codru: bani, bijuterii, droguri, mărfuri de tot felul și chiar pește"

Ziarul *Timpul* (nr. 2792) din 12 martie 1945, la rubrica „Faptele zilei", anunța: „În Vlăsia Bucureștilor... Se fură ca-n codru: bani, bijuterii, droguri, mărfuri de tot felul și chiar pește". Autorul articolului, gazetarul T. Zernoveanu, scria cu ironie: „Codrul Vlăsiei s-a mutat în Capitală. Mi se

pare că Bucureștii au mai fost odată sediul acestui faimos codru... De astă dată, problema e mai gravă, deoarece toate bunurile tuturor cetățenilor sunt scoase la mezat: ia cine vrea, ce vrea și unde vrea. Ca o forță nevăzută, dinamică, bandiții acționează cu o precizie matematică. Averi acumulate, mărfuri grele și voluminoase dispar atât de iute, că rămâi uluit".

Printre numeroasele furturi comise în ultimele ore în Capitală, unul atrăgea atenția în mod deosebit: hoții prădaseră „Consumul Franklin", o prăvălie bine aprovizionată de pe strada cu același nume, de unde furaseră un nisetru „cât un viței". Iată cum a decurs jaful: „Trei bandiți, atrași de miros, au poposit în fața consumului și, cu umerii lor solizi, au strâmbat puțin oblonul și au intrat. Doi dintre ei erau militari și unul civil. În prăvălie se aflau băieții Vasile Constantin și Petre Tron, lăsați de patron să păzească mărfurile. La apariția celor trei indivizi înarmați, băieții au încremenit. Siguri pe ei, bandiții au cerut de băut și li s-au dat două sticle cu vin și câteva gustări. După ce și-au potolit foamea și setea, «clienții» au poruncit băieților să împacheteze mărfurile din prăvălie și să le așeze în mașina care aștepta afară. Apoi, au spart tejgheaua. La plecare, gata-gata să uite nisetrul. L-au înșfăcat și, târându-l cu mare greutate, l-au urcat în mașină. Și au dispărut!...".

Un alt incident neobișnuit se petrecuse cu o noapte înainte la cimitirul Sfânta Vineri. Mai mulți indivizi atacaseră cu pietre cimitirul, lovind clopotnița și spărgând un geam. Gardianul comunal Florea Sever, care se afla de pază, a intervenit, reușind să prindă doi dintre răufăcătorii care veniseră, bineînțeles, la furat. În timp ce îi escorta către comisariat, cei doi s-au năpustit asupra gardianului pe care au încercat să-l dezarmeze. Omul a strigat după ajutor, iar în sprijinul său au sărit doi trecători.

Hoții au reușit să fugă, dar un trecător l-a împușcat mortal pe unul dintre răufăcători. Cel ucis se numea Petre Enache, avea 18 ani și era lucrător la Uzinele Comunale București (U.C.B.). Cel care l-a ucis dispăruse, fără ca Poliția să-i dea de urmă.

Tot în aceeași noapte a fost arestat și faimosul bandit Gheorghe Catană. Acesta evadase și opera „în voie" purtând, ca mulți alți infractori, uniformă de ofițer. Poliția aflase însă că se ascundea la o servitoare, pe strada Logofătul Udriște, la nr. 23. Încolțit de organele de ordine, hoțul a ripostat, urmând un schimb de focuri în urma căruia periculosul infractor a fost rănit de trei gloanțe și apoi încătușat.

„Capitala e un vast șantier, în care criminalii și răufăcătorii operează nestingheriți"

Pe 14 martie 1945, ziarul *Timpul* (nr. 2793) anunța instalarea noului prefect al Poliției Capitalei, colonelul Tudor Petruc. Învestirea sa a avut loc duminică dimineața, pe 10 martie, într-o solemnitate desfășurată în sala de festivități a prefecturii, la care au participat fostul prefect, generalul Alexandru Ghika, secretarul general Paul Dobrescu, dar și numeroși funcționari din Poliție.

Chiar dacă noul prefect a anunțat, în cuvântarea sa, că va lua „măsuri severe pentru stârpirea banditismelor",

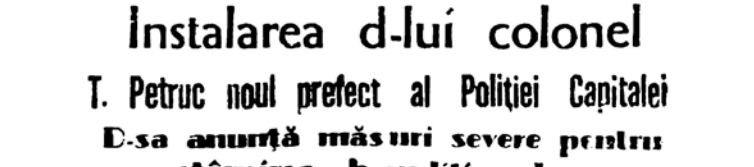
Instalarea d-lui colonel
T. Petruc noul prefect al Poliției Capitalei
D-sa anunță măsuri severe pentru stârpirea banditismelor

Timpul din 14 martie 1945

în aceeași noapte în București a avut loc un număr record de crime, jafurile și furturi, făcându-i pe jurnaliștii de la *Timpul* să afirme: „Capitala e un vast șantier, în care criminalii și răufăcătorii operează nestingheriți".

Printre numeroasele magazine și prăvălii prădate în noaptea de 10 spre 11 martie, cel mai mare prejudiciu se înregistrase la „Empire", de pe Calea Victoriei nr. 150, de unde hoții furaseră, pe lângă ciorapi de mătase și genți din piele de antilopă, suma de 30 milioane de lei. După lungi cercetări, comisarul Ion Ionescu, șeful Brigăzii IV Judiciare, a reușit să îi prindă pe făptași. Aceștia erau Nicolae Aronctueanu și Petre Iliescu, doi clienți vechi ai Poliției, cu bogate caziere judiciare. La interogatoriu, cei doi hoți au mărturisit că mărfurile ridicate de la „Empire" au fost depozitate în garajul lui Valeriu Giurgea, de pe Splaiul Unirii. Apoi marfa a fost vândută cu suma de 4 milioane de lei lui Fima (sau Frimo) Frenkel, cunoscut tăinuitor de bunuri furate, care locuia pe Calea Văcărești la nr. 112. Deși acesta nega orice amestec în spargerea de la „Empire", cercetările Poliției au dus la descoperirea unui alt furt, comis în noaptea de 13 martie, la croitoria „Krauss" din Pasajul Roman. Și aceste mărfuri au ajuns tot la Frenkel, care continua să își susțină nevinovăția. Numai că polițiști au descoperit că una dintre hainele sale era căptușită cu o bucată de stofă furată din croitoria „Krauss".

Tot în noaptea de 10 spre 11 martie a fost devalizat și magazinul „Stylorex" de pe strada Brezoianu nr. 15, peste drum de „Gambrinus", de unde hoții au furat stilouri, pudriere și creioane automate în valoare de 13 milioane de lei. Aceiași hoți au pătruns și în bomboneria de alături, de unde au sustras halva, bomboane și lădițe cu rahat.

Au urmat magazinul lui Gh. Marinescu din Șoseaua Basarab nr. 54, ceasornicăria lui Weiss din Popa Tatu,

atelierul lui Ilie Constantin din strada Agricultori nr. 150, magazinul „Columbia" din Calea Victoriei, ceasornicăria lui Teodor Popescu din Bulevardul Carol nr. 47, galanteria lui Sipar Solomon din Calea Călărași nr. 187 etc. „Furturile săvârșite în cursul nopții sunt mult mai numeroase, dar din lipsă de spațiu nu le putem înșira", se menționa în continuarea articolului.

Pe lângă numeroasele magazine prădate în acea noapte, au fost jefuite și locuințele Mariei Constantinescu din strada C. Bălcescu nr. 22 și a lui D. Recu din bulevardul Maria nr. 45. În ambele cazuri, bandiții s-au folosit de arme, furându-le haine, covoare, bijuterii și bani.

O bandă de infractori a prădat sediul Bisericii Adventiste din strada Eduard Grant. Aici, jaful a avut consecințe tragice. Familia lui Isaia Ceva, care locuia la mansardă, alertată de hoții care pătrunseseră în imobil, a strigat după ajutor. Pentru a-i reduce la tăcere, bandiții au tras mai multe gloanțe care l-au ucis pe un anume I. Lascu. Autorul acestui jaf era un mare sportiv, ciclistul Constantin Tudose, după cum aveau să dezvăluie ziarele în luna iulie a aceluiași an.

Un alt eveniment tragic s-a petrecut în strada Doctor Mihail Obedenaru-Gheorghiade, la nr. 25, unde inginerul Spiridon Zitaru și-a găsit servitoarea, pe Ioana Craiu, și pe concubinul ei, Dumitru Istrate, zăcând fără suflare în pat. Îngrozit, omul a anunțat Poliția. Prima suspiciune indica faptul că victimele fuseseră otrăvite.

După atâtea jafuri și crime, în *Timpul* (nr. 2793) se relata și despre isprava a trei elevi de liceu care „au plecat în voiaj...". Fără nicio remușcare, Ionel Stepcovici, Gheorghe Astaloși și V. Anghelescu de la Liceul „Sfântul Andrei", și-au aruncat cărțile și au plecat în lume. „Cei trei mici aventurieri au fugit de acasă, plecând la Constanța, de unde vor căuta să plece mai departe în

cucerirea... viitorului. Numai că micii călători au fost puși în urmărire și în două-trei zile vor fi aduși înapoi", dădea asigurări autorul articolului.

„Siguranța și avutul cetățenilor vor fi asigurate"

Un alt efect al schimbării politice de la București a fost orientarea majorității presei spre stânga. Astfel, ziarul *Timpul* (nr. 2796) din 17 martie 1945 anunța, citându-l pe noul prefect al Poliției Capitalei, colonelul Teodor Petruc: „Siguranța și avutul cetățenilor vor fi asigurate".

Noul prefect se baza pe cei 600 de membri ai comitetelor cetățenești care își începuseră activitatea în cele patru sectoare ale Capitalei, pentru combaterea infracționalității. „Suprema nădejde - afirma acesta - este pusă în gărzile cetățenești care, în colaborare cu armata și poliția, atâta câtă este, trebuie să circule continuu, pe toate străzile, la orice oră din zi și din noapte, dar cu condiția să fie înarmate; altfel, cunoscută fiind îndrăzneala bandiților, toată strădania rămâne zadarnică". Totodată, pentru menținerea ordinii, în acord cu comandamentul sovietic, la dispoziția Prefecturii Poliției Capitalei a fost pus și un batalion întărit de jandarmi.

Creșterea numărului de crime, jafuri, tâlhării și furturi din București se datora epurării începute de comuniști în Poliție, fapt recunoscut chiar de colonelul Tudor Petruc, care îi invitase, odată cu învestirea sa în noua funcție, pe reprezentanții presei pentru a răspunde „câtorva întrebări esențiale privind chestiunile de interes obștesc în legătură cu instituția pe care o conducea". Întrebat despre măsurile pe care le luase pentru stăvilirea jafurilor în Capitală, noul prefect a răspuns: „Este adevărat că, în urma reducerii

Sergent de jandarmi cu termen redus (t.r.)

efectivului polițienesc, numărul jafurilor și furturilor a crescut în Capitală, în chip îngrijorător. Avutul și viața cetățenilor erau serios expuse, prin acțiunea mereu crescândă a infractorilor de toate categoriile. Din acest motiv, pentru a contracara acțiunea răufăcătorilor și a restabili ordinea și liniștea cetățenilor, d. Teohari Georgescu, ministrul Afacerilor Interne, a dispus, iar eu am trecut imediat la executarea unui vast plan pentru organizarea serviciului polițienesc, prin patrule mixte, compuse dintr-un gardian public și doi-trei cetățeni care s-au oferit să presteze serviciul de pază în oraș, în mod benevol. Acest plan a fost pus în aplicare, la început mai redus, în scurt timp urmând a fi completat. Eu scontez cele mai frumoase rezultate, din punct de vedere polițienesc".

Comitetele cetățenești patrulau pe timpul nopții în raza tuturor circumscripțiilor de poliție, pe itinerare variate și după un plan bine stabilit împreună cu Poliția.

„Rezultatul până în prezent este satisfăcător – afirma colonelul Petruc –, iar pentru viitor cred neîndoielnic că în scurt timp vom reda Capitalei liniștea de care are nevoie".

Pentru reorganizarea Poliției după epurările făcute, noul prefect al Poliției Capitalei preciza că urmau să fie reprimiți circa 200 de funcționari „dintre cei selecționați pentru serviciul Cartea de Imobil și proceduri", dar numai „după o serioasă verificare a fiecăruia în parte".

Întrebat dacă în Poliție mai sunt elemente reacționare și ce măsuri se vor lua împotriva lor, colonelul Petruc a declarat: „Nu știu și nici nu cred. Totuși, de la caz la caz, voi lua măsurile de rigoare față de cei care înțeleg că prin activitatea lor să dăuneze neamului și să slăbească autoritatea de stat".

O altă întrebare la care noul prefect al Poliției Capitalei a răspuns cu tact a fost despre rolul Poliției într-un stat democrat și care ar trebui să fie raporturile dintre polițiști și cetățeni, pentru o bună și normală funcționare a instituției: „Restrâng răspunsul la instituția pe care o conduc și adaug că Prefectura Poliției Capitalei este autoritatea instituită în scopul ordinii și siguranței cetățenilor Capitalei, supraveghind executarea legilor referitoare la ordinea publică, urmărind totodată activitatea acelora care încearcă să zdruncine temelia statului. Cât despre raporturile dintre poliție și cetățeni, precizez că organele polițienești sunt la dispoziția publicului, nu publicul la dispoziția lor. Înțeleg însă prin aceasta ca cetățenii să acorde funcționarilor polițienești încrederea de care au absolută nevoie pentru îndeplinirea misiunii lor".

Despre planul său de activitate, noul prefect al Poliției Capitalei, colonelul Teodor Petruc, concluziona: „Precizez că în interesul sus arătat pentru a reda totala liniște a cetățenilor Capitalei, vreau să stârpesc cu orice chip și

neîntârziat tâlhăriile, furturile, cerșetoria, vagabondajul și practicarea jocurilor de noroc, țiganii ursari care se plimbă nestingheriți chiar pe arterele principale ale orașului și, în sfârșit, prostituția. Vreau să mai trimit la urmă pe toți flotanții și pe cei fără ocupație care, datorită stării de război, au invadat Bucureștii și printre care mișună infractori de toate nuanțele, cu bogate caziere, inclusiv infractori internaționali. Toate acestea dau Capitalei un aspect oriental, iar eu țin să iau măsuri în consecință. Vă rog să aduceți la cunoștința publicului că la Prefectura Capitalei a fost înființat și a intrat în activitate, în această seară, un pichet de alarmă, care intervine ori de câte ori și în orice loc este solicitat, de oricine, la telefonul 6.20.40, comisarul de serviciu, în caz de nevoie și ajutor".

Gărzile cetățenești încep lupta cu infractorii

După ce Ministerul de Interne a fost preluat de comuniști, în publicațiile cotidiene au început să apară tot mai multe articole care prezentau cu predilecție acțiunile patrulelor cetățenești. Chiar dacă infracțiunile continuau la București, de această dată – cel puțin după cum reflecta presa – făptașii, în cele mai multe cazuri, erau prinși.

Scânteia din 17 martie 1945 (nr. 170) relata deja despre primele arestări făcute de membrii patrulelor cetățenești care împânziseră orașul: „O bandă de spărgători aflată aseară în restaurantul d-lui Marcu Wolfinger, din

„SCÂNTEIA"

Gărzile cetățenești
în luptă cu răufăcătorii
O activitate intensă și îndrăzneață

Scânteia din 17 martie 1945

str. Florilor nr. 35, a atacat o patrulă a gărzilor cetățenești, intrată în restaurant împreună cu o patrulă de jandarmi, pentru a legitima pe consumatori. Ajunsă la masa ocupată de Strul Hascal [Cascal sau Cașcal, cum mai apare menționat în alte articole – n.a.] și soția sa Debora, domiciliați pe str. Vlad Dracul nr. 21, și de alți doi inși, patrula a fost bruscată și atacată cu focuri de revolver. În restaurant s-a produs, firește, panică, de care au profitat cei doi necunoscuți de la masa lui Hascal, pentru a fugi din local. În această situație, sergentul major Nicolae Vilaboc a făcut la rândul său uz de armă, rănind la mâini pe soții Hascal. În curtea restaurantului au fost găsite două rângi de oțel, mai multe scule pentru spargeri, precum și un pistol «Browning» – pistolul lui Strul Hascal – mânjit de sânge proaspăt. Strul și Debora Hascal au fost arestați și internați sub pază în Spitalul Colțea. Din fericire, niciunul din gloanțele descărcate de răufăcători n-a rănit nici patrula militară, nici pe vreunul din membrii gărzilor cetățenești".

Din *Timpul* din 19 martie 1945 (nr. 2798) aflăm că aceeași patrulă condusă de sergentul-major Nicolae Vilaboc, în timp ce patrula pe raza Comisariatului 12 Poliție, l-a arestat pe Mircea Fux, care nu avea asupra lui niciun act, în afară de o dovadă de la închisoarea militară C.M.C. „Se crede că această dovadă e falsificată și că individul face parte din banda celor 200 de evadați de la Curtea Marțială a Capitalei", se menționa în articol.

Cum infractorii mișunau noapte și zi prin București, arestările s-au ținut lanț, după cum se relata în aceeași publicație. Astfel, patrula condusă de sergentul-major Dumitru Roșca l-a reținut pe un anume Glazer, originar din Focșani, care rătăcea noaptea pe strada Șelari. „Întrebat asupra situației personale, Glazer a răspuns simplu: că... a executat 25 de ani în Jilava, că are 22.500 de lei în buzunar și că e... de meserie borfaș".

Și patrula elevului-caporal Stan Boată l-a arestat pe Herșeu Schwartz, care a fost prins în toiul nopții, pe o stradă din București, cu un sac burdușit cu 3.000 de țigări „Naționale", 3.400 de „Mărășești", 2.000 de „Carpați" și 300 de cutii de chibrituri. Întrebat de proveniența mărfii, „negustorul păgubos" nu a putut-o justifica. Bineînțeles că țigările erau de contrabandă. „Știm cu toții - scria în același *Timpul* - că la toate chioșcurile de țigări din Capitală, vânzătorii nu dau mai mult de zece țigări pe cap de om. Dar în această materie mai are cuvântul și maiestatea sa banul, pe care dacă îl dai, tutungiul ți-l răsplătește cu... pachetul întreg și... neviolat".

O altă arestare despre care se relata în ziarul *Timpul* din 19 martie 1945 a fost făcută de patrula elevului-caporal Dumitru Olariu. Cel reținut se numea Ștefan Gheorghe și a fost surprins hoinărind noaptea, lângă gara Obor. „Când a auzit patrula, individul a căutat să se ascundă, dar era prea târziu, căci fusese zărit. Luat din scurt, el a scos un revolver german seria 74.154, totuși nu a apucat să tragă, fiindcă a fost arestat. Pentru că nu se poate circula pe stradă după ora 23, individul a fost arestat, însă nu știm cum va justifica... jucăria ucigașă găsită asupra lui", se relata în același articol.

„Simpla prezență a gărzilor pe străzi e suficientă pentru ca răufăcătorii să nu-și poată plasa loviturile"

La numai câteva zile după ce gărzile cetățenești au început să patruleze în Capitală, numărul infracțiunilor scăzuse simțitor. Cel puțin așa susținea presa. „Cum s-a ajuns la această situație? - ne lămurea *Timpul* (nr. 2799) din 21 martie 1945. Simplu, gărzile combinate cu patrule,

care sunt conduse de sergenți-majori teriști [termen redus – n.a.], în cursul nopții patrulează în sectoarele respective și toți cei găsiți pe stradă după ora 11 [noaptea – n.a.] sunt ridicați și duși la comisariatele de poliție. Dar nu numai atât. Aceste patrule au bunul obicei de a intra și în localurile rău famate unde se adună hoții și borfașii, precum și în cârciumile și cafenelele care sunt de multe ori sediile răufăcătorilor".

Iată și arestările făcute de aceste patrule „justițiare" în ultimele zile: „Patrula sergentului-major Andrei Solcan, noaptea la ora 1, a găsit pe strada Sirenelor, pe individul Toma Ion, de meserie șofer. Întrebat ce rost are, șoferul a răspuns că... așteaptă pe Fane Constantin și pe Vasile Doric. La percheziția făcută asupra lui s-au găsit un revolver «Steyr» și o scoabă. Patrula sergentului-major Roșca Dumitru a găsit în str. Ion Nou, autocamionul cu nr. 5440 Pl. [din Ploiești – n.a.] condus de șoferul Pospai Mihai, care nu avea carnet de conducere. În autocamion se aflau șase baloturi a 80 kg celofibră și patru butoaie cu ulei comestibil. Întrebat asupra proveniențeI mărfurilor, șoferul n-a putut-o justifica, astfel că s-a pus sub pază. Aceeași patrulă a găsit pe Calea Șerban Vodă cadavrul unui bărbat, care zăcea lângă un balot de celofibră. Se crede că individul a fost călcat de autocamionul cu nr. 5440 Pl. Dar cum a ajuns balotul de celofibră lângă cadavru? Patrula sergentului-major Andrei Aurel a prins pe dezertorul Ioan Marchitan, care se ascunsese în pivnița d-lui Dumitru Marinescu din bul. Pake [Protopopescu] nr. 21, unde se introdusese pentru a pătrunde în prăvălie să fure", scria în ziarul *Timpul* (nr. 2799) din 21 martie 1945.

Scânteia (nr. 174) din aceeași dată relata despre o arestare în cartierul Tei, a unui membru dintr-o bandă care acționa îmbrăcată în uniforme ale armatei sovietice.

Banda cu pricina era urmărită după ce dăduse o spargere la prăvălia comerciantului Dobre Penciu, de unde furaseră 960.000 de lei și bijuterii în valoare de peste alte 3 milioane de lei. Suspectul a fost „săltat" de o patrulă cetățenească de la locuința sa din strada Coțofeni nr 102, unde au fost descoperite „efecte militare sovietice și un mare stoc de obiecte furate".

Tot din același ziar aflăm că un membru al gărzilor cetățenești își pierduse viața în seara zilei de 17 martie 1945, după o confruntare cu o bandă înarmată desfășurată la Piața Rosetti. Cel ucis se numea Diniș Pomponiu, un șofer de meserie care locuia pe strada Italiană, la nr. 2. După ce luptase ca sergent într-o unitate de vânători de munte pe frontul din Transilvania s-a înrolat în gărzile cetățenești. În urma lui a rămas o soție văduvă și doi copii orfani de tată.

Alți doi voluntari din gărzile cetățenești care patrulau pe raza Comisariatului 34 Poliție au fost răniți după un accident petrecut pe șoseaua Crângași. Era aproape de miezul nopții când o mașină care venea în mare viteză a fost somată să se oprească de o patrulă cetățenească întărită cu doi jandarmi. „Șoferul nu numai că nu a oprit – scria în *Timpul* (nr. 2799) –, dar a mărit viteza și, fără să țină seama de patrula ce se afla în mijlocul străzii, a intrat în plin în ea. Au fost răniți destul de grav cetățenii Diaconu Ilie și Ionescu Gheorghe, ceilalți scăpând ca prin minune. Victimele au fost imediat transportate și internate în spitalul Witting".

Deși s-au luat „întinse măsuri pentru identificarea mașinii și prinderea șoferului", aceștia dispăruseră fără urmă. „Este aproape singur că în mașină se afla o bandă de tâlhari", se menționa în același articol.

Un alt eveniment care a umbrit activitatea gărzilor cetățenești din ultimele zile a fost uciderea, din greșeală,

a unui tânăr servitor. Același *Timpul* (nr. 2799) relata și despre acest caz: „Trei bandiți au încercat ieri seară să dea o lovitură la imobilul din strada Arhitect Mincu nr 11. Garda cetățenească venind imediat spre a zădărnici spargerea, hoții au reușit să se facă nevăzuți. Însă în timp ce garda staționa în fața porții, omul de serviciu Ion Mușat, în etate de 20 de ani, ce se afla ascuns într-un boschet, a ieșit și a luat-o la fugă. La somațiile reglementare ale gărzii, servitorul n-a vrut să se oprească, astfel că garda a tras o salvă după el. Gloanțele l-au nimerit în plin, astfel că servitorul a murit pe loc". Rămânea un mister motivul pentru care servitorul stătea ascuns la locul faptei și de ce nu s-a supus somațiilor patrulei cetățenești.

Cu toate acestea, jurnaliștii de la *Timpul* concluzionau: „Precum vedeți, activitatea gărzilor e destul de prodigioasă. Simpla prezență a gărzilor pe străzi e suficientă pentru ca răufăcătorii să nu-și poată plasa loviturile. Însă trebuie neapărat sporite gărzile, deoarece Capitala e destul de mare ca întindere, iar numărul gărzilor e mult prea mic pentru a putea circula pe toate străzile unei circumscripții de poliție".

Vegheat zi și noapte de gărzile cetățenești, Bucureștiul rămânea însă un oraș periculos. Același ziar relata despre alte crime, jafuri și tâlhării, fără ca autorii lor să fie prinși. Primul caz era cel al lui Gheorghe Ardeleanu, un comerciant care locuia în strada Găitănari, la nr 17. Cu o seară înainte, acesta fusese împușcat de mai mulți necunoscuți, chiar în curtea casei sale. Bietul om se întorcea de la muncă cu o servietă în care se aflau două pâini, câteva lumânări și alte lucruri neînsemnate. Când a ajuns acasă, indivizii care îl urmăreau l-au atacat crezând că are bani la el. „Fiind robust, comerciantul s-a opus cu toate puterile - scria în ziarul *Timpul* (nr. 2799). Bandiții, văzând că nu-i chip să-l biruie, l-au împușcat. La detunătura armei,

familia negustorului a ieșit afară. Bandiții, care erau trei civili și un militar român, n-au mai putut jefui pe comerciant astfel că de teamă să nu fie prinși au dispărut în întuneric. Nefericitul comerciant grav rănit a fost transportat la spitalul «Victoria», însă după o scurtă agonie a încetat din viață".

Un alt bucureștean, Dinu Pamfil, fusese ucis de mai mulți răufăcători pe bulevardul Domniței (actualul bulevard Hristo Botev). Patrula cetățenească condusă de sergentul-major Neagu Pălăngeanu, deși a auzit o împușcătură și strigătele disperate ale victimei, ajunsă la fața locului nu a făcut decât să constate că cel care îi chemase în ajutor era deja mort, iar infractorii dispăruseră cu o mașină.

Valeriu Bocioagă, un constănțean care venise în Capitală pentru a-și rezolva niște treburi familiare, a căzut și el pradă tâlharilor. La lăsarea serii, acesta a fost urmărit de trei indivizi, care l-au atacat în fața Parcului Carol. Aceștia l-au târât pe o alee dosnică, unde i-au furat cei 178.000 de lei pe care îi avea la el, apoi l-au aruncat în lacul din parc. A scăpat cu viață doar pentru că apa din lac nu avea mai mult de un metru adâncime. Ud leoarcă, omul s-a prezentat la Circumscripția 22 Poliție, unde a reclamat cazul.

Un alt „atac banditesc" s-a petrecut în strada Remus, la nr. 15. Rebeca Valmar, care locuia la acea adresă, s-a trezit noaptea în casă cu doi tineri care încercau să o jefuiască. Femeia a strigat după ajutor, ceea ce i-a speriat pe hoți, care au luat-o la fugă. Unul dintre ei a fost prins de gardianul de post Stan Castravete, prezent în zonă. La scurtul interogatoriu pe care i l-a făcut, acesta a aflat că tânărul infractor se numea Iacob Dubrowski și era student la Politehnică. Însă în timp ce îl ducea spre comisariatul de poliție, studentul a reușit să fugă de sub escortă.

Traficanții de medicamente, arestați de Poliție

În timp ce patrulele cetățenești vegheau pentru „asigurarea ordinii și apărării vieții și avutului cetățenilor", Poliția Comunală începuse lupta cu traficanții care tranzacționau mărfuri de tot felul. Același ziar *Timpul* din 21 martie 1944 anunța și despre senzaționale arestări făcute la „bursa neagră" a Bucureștiului, unde au fost confiscate mărfuri de peste 100 milioane de lei: „Sesizat de numeroasele cazuri de speculă, atât cu alimente de primă necesitate, cât și cu alte mărfuri, îndeosebi cu preparate medicale, care se vând la bursa neagră cu prețuri inaccesibile publicului nevoiaș, d. general V. Dombrovschi [primarul Capitalei - n.a.] a însărcinat pe d. Emil Mitulescu, directorul Poliției Comunale, să cerceteze sursele de vânzare și să descopere depozitele clandestine, luând măsurile cele mai severe pentru sancționarea celor vinovați".

Primele arestări au fost făcute la magazinul de desfacere al fabricii „Carmen" din strada Matei Basarab nr. 2, unde directorul Poliției Comunale, Emil Mitulescu, și procurorul

Generalul Victor Dombrovski, primar al Capitalei între august 1944 și iunie 1948

Pora au descoperit mărfuri dosite în valoare de 80 milioane de lei. A fost reținut ca principal suspect, Gheza Rozenfeld, directorul fabricii. Alături de el mai erau cercetați proprietarul Adalbert Steiner, controlorul vamal Alexandru Marinescu și funcționarul Carol Frider. Pe mâinile Poliției au ajuns și mai mulți comercianți care au fost prinși în flagrant de procurorul Pora în timp ce încercau să vândă produse textile în valoare de peste 50 milioane de lei.

Dar cea mai spectaculoasă arestare s-a făcut în rândul traficanților de medicamente. „După cercetări și urmăriri migăloase – menționa același ziar *Timpul* (nr. 2799) – care au durat aproape două luni, conducerea Poliției Comunale, cu concursul d-lui procuror Pora, a dat de urma unei bande de traficanți de medicamente, la care s-au găsit mari cantități de specialități medicale, care se desfăceau prin bursa neagră la prețuri enorme, banda de traficanți având ramificații în toate straturile sociale. Sunt amestecați în acest neomenos trafic: farmaciști, medici, avocați, ingineri, artiști și studenți. S-au descoperit mari cantități de sulfamide: Eleudrom, Prontosil, Cibazol, Sulfazol, Dagenan, precum și Pedoxan, Campolon, Insulină, Atebrină și Aspirină Bayer. Valoarea acestor medicamente depășește 40 milioane de lei".

Prinderea traficanților de medicamente s-a realizat cu concursul ministrului de Interne, Teohari Georgescu, care a pus la dispoziția polițiștilor suma de 40 milioane de lei pentru realizarea flagrantului. Dar rezultatul a fost peste așteptări. Numărul celor arestați era impresionant, depășind 30 de persoane de diverse profesii intelectuale.

Ziarul *Timpul* (nr. 2799) din 21 martie 1945 dezvăluia și că: „Pentru intensificarea urmăririi speculanților și descoperirea depozitelor clandestine de mărfuri s-au luat noi măsuri și organele Poliției Comunale sunt pe urma unei vaste rețele de traficanți de medicamente, patronată

de o mare firmă, care conduce prin agenții săi din bursa neagră tot comerțul de specialități medicale, stocate încă pe vremea nemților și speculate sângeros astăzi, multe din aceste droguri și medicamente fiind sustrase controlului autorităților sanitare și fiscale".

Vestitul bandit Argintaru este arestat din nou

În noaptea de 20 martie 1945, gărzile cetățenești au arestat în comuna Militari șapte persoane dubioase, printre care se găsea și o doamnă „plângăreață". Suspecții au ajuns la Prefectura Poliției Capitalei, unde s-a constatat că o parte dintre ei aveau acte false. „După o scurtă cercetare – scria în ziarul *Scânteia* (nr. 177) din 24 martie 1945 – s-a văzut că unul dintre arestați care să dădea drept «Liviu Livescu», «inginer», era în realitate Argintaru Aurel, una și aceeași persoană cu periculosul spărgător care împreună cu alții evadaseră în bloc de la Curtea Marțială. Ceilalți șase se numeau (după actele lor): Ștefănescu Traian (pungaș de buzunare), Olănescu Constantin (vechi client al poliției), Ștefan Paul și Ștefan Filip (spărgători și locatari «credincioși» ai pușcăriilor) și mai erau încă două persoane, în aparență foarte onorabile: soția și cu soțul, adică d-na Ignat Cornelia și d. Ignat Petre".

Ancheta a fost condusă către Ion Ionescu, comandantul gărzilor cetățenești din sectorul IV „Verde". Primul vizat a fost, bineînțeles, Aurel Argintaru, despre care anchetatorii au constatat că „e foarte periculos prin faptul că posedă o inteligență distructivă". „Filat cu abilitate – remarca același ziar *Scânteia* (nr. 177) –, Argintaru a declarat ceea ce noi am mai scris, și anume că evadarea deținuților de la Curtea Marțială a fost încurajată prin rea-voință și lașitate de către: maior Panaitescu, căpitan

Negulescu, fostul comandant al gărzii închisorii de la Curtea Marțială, și de un subofițer care a ajutat la spargerea gratiilor. Argintaru a arătat cum subofițerul s-a așezat în fruntea delincvenților și a declarat cum comandantul închisorii dăduse ordin soldaților din posturi să nu deschidă focul asupra răufăcătorilor care au evadat împrăștiindu-se în lumea pașnică de pe străzi". Așadar, evadarea în masă de la închisoarea C.M.C. se făcuse cu complicitatea gardienilor. Rămânea însă un mare semn de întrebare, mai ales că la vremea evadării, după câteva zile, se instala la București guvernul procomunist al lui dr. Petru Groza. Cine ar fi avut interesul de a pune în libertate atâția infractori periculoși? Poate tot comuniștii care urmau să guverneze țara, arătând cu degetul spre vechiul sistem corupt și incapabil de a combate infracționalitatea care explodase în București. Rămâneau doar speculații.

Cert este că pe 8 aprilie 1945, ziarul *Universul* (nr. 81) anunța că, în urma cercetărilor Parchetului Militar după evadarea în masă a deținuților din Închisoarea Curții Marțiale a Capitalei, petrecută în noaptea de 2 martie, maiorul Miron Panaitescu (directorul închisorii) a fost condamnat la doi ani de închisoare, iar locotenentul rez. Ion Mărcușeanu (comandantul gărzii) și plutonierul Vlad Nedelcu (custodele închisorii) la câte un an de detenție.

Pe lângă dezvăluirile senzaționale făcute de Argintaru, anchetatorii au mai descoperit că soții Ignat, care nu vorbeau bine românește, erau, de fapt, plutonierul (*feldwebel*) Wilhelm Kröger și Magdalena Wyss, doi cetățeni germani suspecți de spionaj, care se ascundeau sub identități false. După 23 august 1944, cei doi își procuraseră acte de identitate românești printr-un anume Spirache, închiriaseră o casă în comuna Militari, pe strada Farcaș nr. 17, după care se mutaseră într-un apartament luxos dintr-un bloc de pe bulevardul Elisabeta nr. 71.

Știrea arestării celebrului bandit Aurel Argintaru a fost publicată de majoritatea cotidienelor bucureștene, însă fără să dea prea multe detalii despre cum acesta ajunsese în mâinile polițiștilor.

Capturarea bandei lui „Țignitu"

Câteva zile mai târziu, ziarele din Capitală anunțau și capturarea bandei lui „Țignitu" (Gheorghe Voiculescu), celebrul complice al lui Argintaru. Ziarul *România liberă* (nr. 202) din 26 martie 1945 scria: „După succesul înregistrat prin arestarea de către gărzile cetățenești a periculosului bandit Avram [Aurel – n.a.] Argintaru, în zorii zilei de ieri, Poliția a reușit o nouă victorie prin capturarea unei bande compuse din 14 membri, în frunte cu faimosul Țignitu, principalul complice în asasinarea fostului casier al comunității evreiești. Țignitu, pe numele lui adevărat Ion [Gheorghe – n.a.] Voiculescu, este un tip scund, îndesat, foarte inteligent și excepțional de îndrăzneț. Umbla totdeauna înarmat și, pentru a-și salva libertatea,

Arestarea a 14 temuți spărgători

Banda lui „Țignitu", arestată.
Fotografie publicată de ziarul *Universul* din 28 martie 1945

nu drămuia gloanțele. Are de aceea multe victime pe conștiință. După jafurile săvârșite în Capitală cu banda de foști ofițeri, în frunte cu Argintaru, Țignitu, temându-se să nu fie arestat, a fugit în provincie, unde a comis o serie întreagă de fărădelegi. La Buzău, prins în timp ce spărgea un magazin, a fost arestat. Pesemne însă că polițiștii nu știau cu cine au de a face, pentru că Țignitu a evadat după 24 de ore de detenție. Aflând de evadarea în masă de la Arsenal, n-a putut rezista tentației de a-și revedea complicii și de a se pune din nou pe «treabă». Spre ghinionul lui, nu i-a putut revedea curând și a fost nevoit să-și înjghebeze o nouă bandă. Noii tovarăși n-au fost prea de soi, așa că n-a putut da nicio lovitură mai de seamă. Ca să-și procure bani, a recurs la un sistem vechi, ale cărui rezultate se vor vedea mai jos. Împreună cu Stamate și Mateescu Petre, Țignitu s-a urcat într-un vagon de pe linia 14. Înghesuiala era mare, pasagerii nu arătau prea «garnisiți». Observând pe un călător care și-a scos ceasul de aur din buzunarul de sus al hainei ca să vadă cât este ora, Țignitu a renunțat la pungă și a încercat să sustragă prețiosul ceasornic. Spre ghinionul lui, ceasul era prins de butonieră. Ne mai având timp să-l bage la loc în buzunar, a lăsat ceasul să atârne de șnurul de care era legat. Un gardian dibace, aflat în vagon, văzând ceasul spânzurat, și-a dat seama că aceasta trebuie să fie opera unui hoț de buzunare. Țignitu, îmbrăcat în uniformă militară cu palton civil pe el, a fost primul bănuit. Cu toate protestele lui, el a fost adus cu alaiul la comisariat. Ceilalți doi au reușit să dispară".

La comisariat, „Țignitu" a declarat că se numește Constantin Constantinescu, zis și „Cap de ministru", și că era doar un simplu hoț de buzunare. Însă în momentul în care ancheta a fost preluată de comisarul-șef Ion Bădulescu, șeful Brigăzii II Judiciare, acesta l-a recunoscut imediat pe Voiculescu. „Încolțit de polițist - dezvăluia același ziar

România liberă din 26 martie 1945 –, Țignitu a pornit pe panta mărturisirilor. A recunoscut în primul rând că a luat parte la atacul banditesc săvârșit la locuința lui Fischman, dar neagă că el l-ar fi ucis. «Argintaru este cel care a tras», susține Țignitu. Iar Argintaru – după cum se știe – îl arată pe Țignitu drept asasin. Punctul acesta urmează să fie lămurit după confruntarea celor doi bandiți".

După arestarea lui „Țignitu", Poliția a pornit și în căutarea celor doi complici ai lui: Stamate și Mateescu. Primul dintre ei a fost descoperit într-o cârciumă de pe Calea Griviței. Acesta avea să indice locul unde se ascundea și restul bandei. „Pe baza informației date de către Stamate – relata același ziar – o echipă de agenți a operat o descindere în zorii zilei de ieri la blocul «Spandonide» din str. Dr. Felix nr. 10. Aici, într-o garsonieră elegantă, deținută de Titi Avramescu, zis «Acordeonistul», polițiștii au dat peste un adevărat banchet. Se adunaseră în petrecere nu mai puțin de 6 spărgători și două prostituate, complice ale lor. Un adevărat buchet de răufăcători. Cu cătușele la mâini au fost porniți spre Poliție următorii: Mateescu Petre, Titi Avramescu, Petrescu Vasile, Georgescu Mihail – care a evadat împreună cu Țignitu de la Buzău –, Cosma Grigore – evadat de la C.M.C. –, Popovici Victor și între ei cele două femei, Bulgaru Paraschiva și Constantina Nica. În locuința «Acordeonistului» au fost găsite trei revolvere «Beretta» și o armă de care bandiții, aflați asupra chefului și luați prin surprindere, nu au avut timp să facă uz".

Aceștia au ajuns pe mâna aceluiași comisar-șef Ion Bădulescu de la Brigada II Judiciară, care după patru zile de interogatoriu a reușit să termine cercetările preliminare asupra infracțiunilor comise de banda lui „Țignitu". Infractorii au fost apoi trimiși, „sub o pază severă", la Parchetul Tribunalului Ilfov cu actele de arestare, pentru a fi înaintați Curții Marțiale.

APRILIE 1945

Estomparea infracționalității din București

Nenorociri provocate de inconștiența oamenilor sau a autorităților

După ce primele trei luni ale anului 1945 fuseseră marcate de o infracționalitate fără precedent, în luna aprilie, numărul jafurilor, al crimelor și al tâlhăriilor a început să scadă ușor. Apariția gărzilor cetățenești pe străzile orașului, întărite de un batalion special de jandarmi și de patrule militare româno-sovietice, dar și de măsurile luate de noul ministru comunist de Interne, Teohari Georgescu, aveau să scadă oarecum numărul infracțiunilor. Însă ziarele relatau în continuare despre acțiunile bandelor înarmate care nu conteneau să facă noi victime. Dar pe lângă aceste crime, în București se produceau și alte nenorociri provocate de inconștiența oamenilor sau a autorităților, iar „bursa neagră" atrăgea tot mai mulți „clienți" care doreau să se îmbogățească peste noapte, odată cu lipsurile ce deveneau tot mai evidente de la o zi la alta.

Patrulă sovietică, pe motocicletă, în București
(Fototeca online a comunismului românesc, cota 15-1944)

Ziarul *Timpul* (nr. 2804) din 2 aprilie 1945 relata despre o ceartă pornită între doi soți aflați în divorț. Cearta a degenerat în bătaie, în urma căreia bărbatul a fost înjunghiat în spate de familia soției. Dar iată cum s-au desfășurat evenimentele care puteau duce la o tragedie: „Soții Dumitru și Maria Gheorghiu s-au despărțit în urma unor neînțelegeri, intentându-și divorț, și d-na Gheorghiu a plecat la părinții ei din Calea Călărași nr. 266. Intenționând să se împace, d. Gheorghiu s-a dus ieri seară la părinții soției sale. Aici și-a găsit soția, cât și socrii. Desigur că discuția s-a purtat în jurul raporturilor dintre soți. Dar încercările s-au dovedit infructuoase și s-a iscat un scandal asurzitor. Firește, s-a ajuns la încăierare... familială, pe urma căreia soțul, d. Dumitru Gheorghiu, s-a ales cu o împunsătură de cuțit în spate. Cine l-a putut înjunghia, nu s-a putut stabili până acum. Rănitul a fost internat în Spitalul Brâncovenesc".

Un incident tragic s-a petrecut însă la Gara de Nord. „La sosirea trenului de Pitești, s-au descoperit pe pereții unui vagon urme de sânge – scria în același număr al ziarului *Timpul*. Urcându-se pe vagon, personalul gării a făcut o lugubră descoperire: trei persoane care călătoriseră pe acoperiș aveau capetele sfărâmate. Doi dintre călători muriseră. Al treilea, Constantin Micle, funcționar ceferist la secția D 2 Pitești, care mai dădea semne de viață, a fost internat în spitalul Witting. Cadavrele celorlalți doi, Gheorghe Pătrașcu, mecanic în căile ferate, și Ioan Trandafir, macaragiu la uzinele Malaxa, au fost transportate la morgă".

Polițiștii trebuiau să afle, de această dată, circumstanțele în care s-a produs nenorocirea. Cel mai probabil era vorba despre un accident.

Printre arestările făcute de gărzile cetățenești în București la începutul lunii aprilie 1945, se găsea și un soldat german care evadase dintr-un lagăr de prizonieri din Buzău. Acesta se numea Hans Scheffer și fusese prins pe strada Crângu Brăteanu de patrula condusă de elevul-caporal Alexandru Iliescu. Evadatul, care nu știa decât câteva cuvinte în limba română, a fost predat Comisariatului 27 Poliție, pentru a se afla circumstanțele în care acesta ajunsese la București.

Timpul (nr. 2805) din 4 aprilie 1945 anunța despre o altă nenorocire în care trei copii își pierduseră viața după ce s-au jucat cu o grenadă găsită neexplodată în cartierul Grant. Autoritățile rămâneau însă nepăsătoare, fără a lua vreo măsură pentru depistarea și ridicarea numeroaselor proiectile rămase neexplodate pe tot cuprinsul Capitalei. Astfel de tragedii vor continua pe tot parcursul anului 1945.

Din același cotidian aflăm și cum a fost răpus infractorul Stere Niculescu, zis „Burtea". Acesta fusese împușcat

pe strada Maior Coravu, la nr. 11, de un soldat din aviație pe care încercase să-l jefuiască. Hoțul a ajuns în stare gravă la spitalul „Sfânta Elena", unde a decedat, iar militarul care își făcuse singur dreptate era de negăsit.

„Pista morții"

Luna aprilie 1945 a debutat cu un număr mare de accidente de circulație. Mai multe victime ale imprudenței șoferilor au decedat sau au ajuns la spital, după cum relatau ziarele. Iar cei care le provocaseră au dispărut, bineînțeles, fără să fie prinși. Așa s-a întâmplat pe 2 aprilie, când în Capitală s-au produs trei accidente grave de circulație. Prima victimă era I. Boban, călcat de o mașină pe bulevardul Brâncoveanu. Pietonul a ajuns

Inconștiența șoferilor. Automobil abandonat pe o stradă din București, după un accident de circulație

în stare gravă la spitalul Colțea, unde a și încetat din viață. A doua victimă era zugravul Ion Popovici, omorât de o altă mașină care rula cu viteză. Al treilea era Ion Covaci, rănit grav în alt accident, fiind internat la Spitalul Brâncovenesc. Șoferii erau căutați de poliție.

Nu era un fapt neobișnuit, deoarece în Bucureștiul anului 1945 se circula haotic. Ziarele relatau aproape zilnic despre inconștiența șoferilor, care rulau cu viteze mari pe arterele aglomerate ale orașului.

Cele mai multe dintre accidentele de circulație se produceau pe Calea Șerban Vodă, pe care gazetarii o denumiseră „pista morții". Ziarul *Timpul* (nr. 2807) din 6 aprilie 1945 scria: „Calea Șerban-Vodă mai era numită și «drumul morții», pentru că pe această stradă duce drumul spre cimitirele din cartierul Bellu, unde sunt o grămadă de locuri de veșnică odihnă. Strada e și largă, dar și strâmtă, după circulația respectivă. Uneori strada e pustie; alteori atât de aglomerată, că nu poți face un pas. În schimb, mașinile de tot soiul și de toate mărcile se iau la întrecere tot pe calea Șerban-Vodă. Și fug mașinile de le scapără roțile, fug ca nălucile de nici nu ai timp să vezi cine-i în ele. Dar calea Șerban-Vodă și-a atras și o poreclă urâtă: aceea de «pista morții»... Și pe bună dreptate, căci până acum, o sumedenie de cetățeni din cartier și-au pierdut viața din cauza iuțelii vertiginoase cu care înțeleg automobiliștii să circule pe acest drum".

Un astfel de accident se produsese cu o zi înainte. Un șofer care gonea cu automobilul în mare viteză a provocat un grav accident după ce pierduse controlul bolidului la intersecția Căii Șerban Vodă cu Bulevardul Mărășești. Victime au căzut mai multe femei care așteptau tramvaiul în stația din fața „Cooperativei refugiaților". Nu se știa numărul exact al persoanelor rănite sau ucise, întrucât până la sosirea ambulanțelor „Salvării"

la locul accidentului nu mai rămăseseră decât urme de sânge amestecate cu nisipul de pe stradă. Mașina dispăruse spre cimitirul Bellu, fără ca cineva să ia numărul de înmatriculare. Comisariatul 22 Poliție, care preluase cazul, nu reușise să-l identifice încă pe autorul accidentului.

Exact în același loc mai avusese loc un accident similar cu trei săptămâni înainte. Un alt șofer grăbit care venea dinspre podul Șerban Vodă, gonind spre cimitirul Bellu, s-a ciocnit cu o motocicletă cu ataș condusă de Jaques Leibovici. În urma impactului, motociclistul a fost aruncat câțiva metri mai încolo, lovindu-se cu capul de caldarâm. „În loc să se oprească – scria în *Timpul* (nr. 2799) din 21 martie 1945 – șoferul mașinii a făcut viraj scurt, intrând în mulțimea care staționa în stația de tramvai. S-a produs o panică de nedescris. Au fost rănite grav d-na Anica Ghineață din strada Lânăriei 49, care a fost internată la spitalul Brâncovenesc, și d-na Georgeta Schwartz, din Calea Văcărești nr. 89, care a fost internată în sanatoriul Dr. Gerota. Au fost rănite mai ușor d-nele Mihaela Aurelia din b-dul Mărășești nr. 127, Monica Schwartz din Calea Văcărești nr. 89, Maria Istrate din str. g-ral Berthelot 102 și d. Crăciunescu Ștefan din str. g-ral Angelescu 118. Aceste victime au fost pansate la o farmacie din apropiere, apoi transportate la domiciliu. Motociclistul Jaques Leibovici a fost transportat în stare disperată la spitalul Central, unde a fost imediat supus unei intervenții chirurgicale".

Cazul a fost preluat și atunci de același Comisariat 22 Poliție, care a stabilit că vina aparținea șoferului ce fugise de la locul accidentului.

INTÂMPLĂRI DIN CAPITALĂ

Autorii triplului asasinat din str. Plantelor au fost prinşi

Criminalii Leizer David zis Dudu, Grigore Simionescu zis Rică şi Dorel Altern.

Fotografie publicată de ziarul *Universul* din 12 martie 1945 cu trei dintre autorii triplului asasinat din strada Plantelor 80

Tripla crimă din strada Plantelor nr. 80

Pe 11 aprilie 1945, gazetele bucureștene anunțau despre o altă tragedie: „Tripla crimă din strada Plantelor". Cu o seară înainte, o dentistă, o servitoare și un pacient fuseseră uciși cu sânge rece de patru tineri cu vârste cuprinse între 16 și 19 ani.

A doua zi, *Universul* (nr. 84) anunța că asasinii au fost arestați, prezentând modul cum fuseseră ucise, cu sânge rece, cele trei persoane: „În numărul de ieri am relatat pe scurt crima făptuită în str. Plantelor, unde au fost omorâți dentista Otilia Herșcovici, clientul său, Bernard Windisch, și servitoarea acesteia [Augustina Popa – n.a]. (...) Neobișnuit e însă amănuntul că toți cei patru odioși criminali sunt minori, între 16 și 19 ani, doi dentiști, un funcționar comercial și un student la Conservator. Toți patru, înainte de a porni la crimă, au făcut un stagiu

într-un pod de pe strada Episcopul Radu 56, unde zilnic trăgeau la țintă. (...) Socotindu-se îndeajuns de instruiți pentru a răpune vieți și a jefui, cei patru derbedei pornesc la lecția practică. Și prima victimă și-au ales-o în persoana dentistei Otilia Herșcovici din str. Plantelor nr. 80. La ora 9 seara, doi din bandă au bătut la ușa dentistei, pretextând o consultație. După câteva minute, alți doi pretinși clienți pătrund în cabinetul dentistei, unde se mai afla un client, sosit mai înainte, Bernard Windisch, din str. Ion Maiorescu nr. 9. După ce și-au rotit privirea prin cabinet, cei patru «clienți» au ochit ceasul de aur de la mâna dentistei. Și atunci au făcut prezentările, motivându-și vizita. După ce i-au luat ceasul și alte bijuterii, i-au cerut cheile de la casa de bani, de unde au luat suma de 600.000 de lei. Celălalt client, Bernard Windisch, încremenise. Nici el însă n-a fost cruțat, căci i-au luat un ceas de aur și 75.000 de lei. Din cauza groazei, dentista a leșinat. Cu o sălbăticie întâlnită numai la criminalii profesioniști, unul din criminali, Dorel Alter, de 16 ani, cu domiciliul în strada Episcopul Radu 56, s-a repezit la dentistă, i-a dat câteva lovituri cu mânerul pistolului în cap, apoi ca să termine mai iute cu ea, i-a descărcat un glonț în frunte. Windisch, știind parcă ce-l așteaptă și pe el, a spart un geam și a strigat după ajutor. Cu un singur glonț însă, tras în ceafă, Garvis Stambulian, cel de-al doilea criminal, în vârstă de 17 ani, cu locuința în Calea Moșilor 356, l-a încremenit pe fereastră, peste care se aplecase după ajutor. Atrasă de detunături, servitoarea a pătruns înspăimântată în cabinetul dentistei. Aceasta nu era însă nici bogată și nici în stare să-și apere stăpânii, neconstituind deci nicio primejdie pentru ei, ci o biată fată plăpândă, care tremura, văzându-și stăpâna însângerată pe covor și fără suflare. David Leitzer, cel de-al treilea criminal, de 17 ani, cu locuința în str. Corabiei 60,

după ce a privit-o rânjind, a strâns-o de gât până și-a dat sufletul. Lui Grigore Simionescu, cel de-al patrulea criminal, student la Conservator, în vârstă de 19 ani, i s-a părut că servitoarea n-ar fi murit și ca să-și arate meritele, a scos și el, flegmatic, pistolul și i-a zdrobit țeasta dintr-un glonț. Apoi, și-a pus «scula» la loc".

Iată cum au fost prinși cei patru asasini: „Coincidența face însă că în același imobil să locuiască d. N. Rădescu [Nicu Rădescu, fiul generalului Nicolae Rădescu - n.a.], numit acum două zile în Prefectura Poliției, la cabinet. Fire îndrăzneață, deși se expunea gloanțelor ticăloșilor, a ieșit în stradă înarmat, s-a luat după fugari și, după câteva minute, a reușit să prindă doi dintre ei: Dorel Alter și David Leitzer, pe care personal i-a dus la Prefectură. Ceilalți doi criminali au reușit să scape urmăritorilor. Totuși, și cel de-al treilea criminal, studentul Simionescu, a fost arestat ieri. Cel de-al patrulea criminal, Garvis Stambulian, este urmărit de Poliție".

Garvis Stambulian, care lucra ca funcționar comercial la un magazin de manufactură al unui unchi de-al său, a fost arestat de detectivul Cezar Alexandrescu în sala cinematografului „Select" de pe Calea Victoriei. Anchetat de comisarul-șef Ion Bădulescu la Prefectura Poliției Capitalei, minorul a declarat că din cei 600.000 de lei pe care îi furase din casa victimei „nu și-a oprit decât 60.000 de lei, ceilalți bani aruncându-i într-o curte de pe str. Plantelor, unde a aruncat și revolverul, întrucât i-a fost teamă, după darea alarmei, să fie găsit cu o sumă atât de mare de bani asupra lui". Numai că din *Timpul* (nr. 2916) din 16 aprilie 1945 aflăm că acești patru criminali au avut și un complice: tânărul Ion Sarchizian, care ascunse 400.000 de lei din suma furată din casa Otiliei Herșcovici. Toți cinci au fost înaintați instanței Curții Marțiale pentru a fi judecați.

„Un hoț milionar își despăgubește victimele"

Pe 18 aprilie 1945, cotidianul *Universul* (nr. 89) anunța că faimosul bandit Aurel Argintaru a fost condamnat la muncă silnică pe viață de un complet de judecată al Secției III a Curții Marțiale, condus de colonelul Vasilescu. Sentința s-a dat într-o încăpere din Fortul nr. 13 al penitenciarului Jilava, unde periculosul infractor era ținut sub arest. Cel mai probabil, polițiștii nu au mai riscat să-l ducă pe acesta la Tribunalul Curții Marțiale, de frică să nu evadeze.

Timpul (nr. 2817), apărut la aceeași dată, relata la „Cronica judiciară" despre un caz cu totul deosebit. Un hoț milionar, celebrul Gheorghe Selicowschi, supranumit „prințul spărgătorilor", care fusese condamnat de Curtea Marțială la 25 de ani de muncă silnică, pentru un număr impresionant de furturi prin efracție, a cerut în fața instanței să-și despăgubească victimele făcute în lunga sa carieră de infractor. Cerea în schimb abolirea pedepsei. „Aflând acest lucru – scria în ziarul amintit –, câțiva dintre cei jefuiți, și anume d-nele Ag. Aznavorian, Elisa dr. Sacerdoțian, d-nii lt. C. Dumitrescu, ing. Ilie Demetrescu și Victor Toncea, au cerut Curții Marțiale să vândă bijuteriile și să le împartă sumele de bani obținute în proporție cu pagubele suferite. În acest sens, Curtea Marțială a intervenit la Tribunalul Notarial. Tribunalul, constatând că păgubiții nu au hotărâri definitive care să le determine pagubele, a scos afacerea pe rol, obligând astfel persoanele de mai sus să facă o nouă acțiune în justiție pentru a constata valoarea obiectelor furate și a li se atribui sumele respective. În scopul dovedirii acțiunii lor, reclamanții au chemat pe hoț la interogator. Tribunalul urmează să fixeze termenul de judecată".

Un alt infractor care a încercat să scape de pedeapsă era periculosul bandit Nicolae Alexandrescu, poreclit și „Crețul". Acesta se afla în arestul Prefecturii Poliției Capitalei, după ce săvârșise mai multe tâlhării. Cazul era anchetat de comisarul-șef Ion Bădulescu din Brigada II Judiciară.

În timpul interogatoriului, Nicolae Alexandrescu i-a propus comisarului să-l „scape" în schimbul unui milion de lei. Polițistul a „acceptat", iar infractorul i-a solicitat soției sale să-i aducă suma promisă pentru a fi pus în libertate. Numai că Bădulescu l-a anunțat pe Emil Gălușcă, directorul Poliției Judiciare, care a organizat flagrantul. Astfel, la dosarul celebrului bandit, s-a adăugat și infracțiunea de „delict de mită". „Crețul" a fost în cele din urmă deferit Curții Marțiale, iar ziarul *Timpul* (nr. 2820) din 21 aprilie 1945 lăuda „cinstea polițistului care nu s-a lăsat mituit".

„Raziile vor avea darul de a aduce liniștea și siguranța"

Pentru stârpirea infracționalității din Capitală, prefectul Poliției Capitalei, colonelul Tudor Petruc, a organizat spre sfârșitul lunii aprilie mai multe razii, vizate fiind zonele rău-famate ale orașului. *Timpul* (nr. 2821) din 22 aprilie 1945 anunța cum a demarat operațiunea de „curățire" a Bucureștiului: „Începutul a fost făcut ieri, când echipe de polițiști, jandarmi și agenți au adunat de

URIAȘE RAZII IN CAPITALĂ
S'au făcut peste 2000 arestări

Timpul din 22 aprilie 1945

**Infractori arestați după o razie în Capitală.
Lângă ei, se află comisarul Carol Deleanu (primul din dreapta).**

pe străzile Băcani, Hanul cu Tei, Blănari etc. peste 2.000 de indivizi. Luați prin surprindere, cei care se știau cu... «musca pe căciulă» au căutat să fugă prin curți sau prăvălii, dar au fost dați afară de locatari. Printre cei arestați sunt numeroși trișori, pungași de buzunare, speculanți de alimente, traficați la bursa neagră, vânzători de ponturi etc. Mulți dintre ei chiar urmăriți cu mandate de arestare. Trierea lor a continuat toată noaptea. Raziile vor continua până când vor fi stârpiți cu desăvârșire toți tâlharii. De altfel, cetățenii au constatat că numărul spargerilor scade pe zi ce trece. Raziile vor avea darul de a aduce liniștea și siguranța".

În timpul acestei razii, polițiștii au intrat și în cafeneaua „Kiriazi" de pe strada Blănari, unde „barbugiii erau atât de absorbiți de joc, încât nu i-au observat". Toți cei din local au fost „săltați", împreună cu „instrumentele de joc"

și suma de 946.000 de lei. Odată cu ei, au fost reținuți și „exploatatorii barului": Marcus Mayer, V. Toneanu și Leibovici Tobias.

Tot pe 22 aprilie 1945, reporterul René Théo publica în *Fapta* un editorial despre ravagiile făcute de stupefiante în Capitală, vizată fiind „bursa neagră", unde se tranzacționa intens cocaină și morfină: „Patima beției reci face ravagii în Capitală. (...) Ce trebuie relevat și înfierat cu toată asprimea este faptul criminal al acestor dezechilibrați asupra cărora a pus stăpânire viciul nefast al stupefiantelor. (...) Cocainomania este mai răspândită decât celelalte toxice fiindcă un simplu gest discret sau praful ucigător fără miros denunțător trece neobservat. (...) În ce constă beția stupefiantelor? La început o senzație de frig pe față și pielea se anemiază, pupilele se dilată. Vărsături, palpitații. Câteva halucinații dau semnalul de alarmă anunțând confuzia mentală și delirul. Injecțiile cu morfină le fac în marea majoritate a cazurilor cei căzuți în această patimă. Prima injecție aduce euforie – impresia că te simți bine. Durerea, dacă există, dispare. (...) Poliția a descoperit în Capitală cluburi unde se practica beția rece. La bursa neagră atât morfina, cât și cocaina se negociază la 600.000 lei un kg. Și 600 lei gramul. Pentru stoparea beției reci, e necesar să se facă razii cât mai des la bursa

Seringa cu morfină, găsită la căpătâiul unei muribunde

Seringă cu morfină. Imagine din *Ilustrațiunea română*

neagră, iar celor prinși să li se aplice cu severitate textele legii în vigoare".

După raziile efectuate de Poliție în ultimele zile ale lunii aprilie 1945, a fost capturat și ultimul membru al bandei lui Argintaru aflat încă în libertate, „locotenentul" Gheorghe Ștefănescu. Ziarul *Timpul* (nr. 2823) din 25 martie 1945 scria: „El a fost arestat după 10 noaptea de o gardă cetățenească întărită de agenți ai Poliției Judiciare. Deși înarmat cu două revolvere și cu rezerve de cartușe, Ștefănescu – împotriva obiceiului lui – n-a opus nici cea mai mică rezistență pentru că... era beat. «Locotenentul» Ștefănescu evadase din arestul Poliției în dimineața zilei de 1 martie și de atunci nimeni nu i-a mai putut da de urmă. Și-a confecționat un livret militar pe numele de «locotenent Păltineanu Gheorghe», a falsificat și un buletin de populație pe același nume, după care a trecut în acțiune. În urmă cu vreo opt zile, fiind prins într-o razie militară, nu s-a sfiit, pentru că nimeni nu-l cunoștea, să declare la Comenduirea Piețiii că el este într-adevăr locotenentul Păltineanu".

Câteva zile mai târziu, *Timpul* (nr. 2826) din 29 aprilie 1945 anunța că într-o altă razie organizată de Prefectura Poliției Capitalei au mai fost arestați 500 de indivizi suspecți de infracțiuni. De această dată, au fost vizate cafenele din Văcărești. Razia a fost condusă de chestorul Sache Davidescu de la Prefectura Poliției Capitalei, care, însoțit de 30 de jandarmi și 20 de membri ai gărzilor cetățenești, a descins în cafeneaua „Comercială" din Calea Văcărești, patronată de proxenetul Izu Grünberg și de cafegiul Tomescu, doi cunoscuți în lumea interlopă a Bucureștiului de atunci. Când polițiștii au intrat în localul arhiplin, zeci de bărbați și femei se delectau la jocurile de noroc pe bani. Clienții obișnuiți ai acestei cafenele erau „hoții, spărgătorii și cuțitarii" din zonă.

Capitala in 24 ore

Mare razie la cafenelele din Capitală

Au fost arestați 500 indivizi, asupra cărora s'au găsit obiecte scumpe provenite din furturi

Articol publicat în ziarul *Timpul* din 29 aprilie 1945, care relata despre arestările efectuate de Poliția Capitalei pe Calea Văcărești

Toți suspecții au fost ridicați și duși la Poliție. Asupra lor s-au găsit duzini întregi de ciorapi de mătase, medicamente și alte bunuri, toate provenite din furturi. „Cu această ocazie – scria în ziarul amintit – Poliția a mai făcut o descoperire interesantă: Tomescu cafegiul a deschis cafeneaua acum doi ani, cu 15.000 de lei, iar în cursul acestui an, a cumpărat întregul local cu anexele respective, cu suma de 46 milioane de lei. Dar producția cafenelei borfașilor a dat un randament și mai mare. Chestorul Davidescu a zărit lângă perete două case de fier. Desigur că acest fapt constituia o curiozitate, deoarece nu era vorba de o fabrică sau de o bancă. Procedând la deschiderea caselor de fier, spre surpriza tuturor, s-au scos din ele bijuterii în valoare de zeci de milioane de lei, precum și suma de 6 milioane de lei. Bijuteriile au fost ridicate și duse la Poliție, unde se pot adresa toți aceia care au suferit furturi de bijuterii, spre a-și recunoaște obiectele. Pe lângă bogățiile de mai sus, au mai fost arestați faimoșii hoți și spărgători Sima, Moți și Gabriel Izdrael, zis Căcăilă. În locuința ultimului s-au

găsit mai multe cauciucuri și alte obiecte. Aceeași echipă de polițiști a mai descins la cafenelele din Văcărești, din strada Taica Lazăr și la «Cabana» din Crucea de Piatră. În total au fost reținuți 500 de indivizi din lumea interlopă, clienți ai închisorilor, unii din ei urmăriți pentru diverse fărădelegi. Acțiunea întreprinsă de noua Poliție a Capitalei, pentru stârpirea infractorilor, este la timp venită, fapt care bucură pe toți cetățenii".

MAI 1945

Un lung șir de crime care au îngrozit Capitala

Falsificatorii de concedii medicale

Chiar în prima zi a lunii mai 1945, cotidianul *România liberă* (nr. 231) anunța despre prinderea unei bande de falsificatori care eliberau concedii medicale pentru scutirea de serviciul militar.

Arestarea a fost făcută de către comisarul-șef Ion Bădulescu de la Brigada II Judiciară. Șeful bandei era Grigore Niculescu, dezertor din armată, „un ins fără nicio ocupație". Acesta falsifica bilete medicale, scriind diagnosticul „bolnavului", aplicând ștampile și semnând în locul medicilor. Drept colaboratori, și i-a ales pe Fumu Petre, Căpraru C. Feodor și Păunescu Stelian, alți dezertori, care aveau misiunea de a-i recruta clienții. Un concediu medical de 30 de zile era evaluat de Grigore Niculescu de la suma de 200.000 la 300.000 lei. Într-o lună de activitate, Niculescu falsificase zeci de bilete, realizând însemnate sume de bani.

Tot din paginile aceluiași ziar aflăm și despre un furt comis la Administrația Financiară a sectorului II „Negru". Păgubașul era un funcționar de bancă, Gheorghe Ștefănescu, care venise la administrație să plătească suma de 2 milioane de lei. În timp ce aștepta la ghișeu, un hoț abil reușise să-i sustragă banii, lăsându-l cu geanta goală. Neatenția l-a costat pe funcționar, care a reclamat furtul la Poliție, unde au început cercetările pentru descoperirea făptașului.

A doua zi, *România liberă* (nr. 231) anunța că faimosul „locotenent" Gheorghe Ștefănescu din banda lui Aurel Argintaru fusese trimis la Curtea Marțială. „Prin capturarea lui Ștefănescu Gheorghe, Capitala a scăpat de unul dintre cei mai periculoși criminali și spărgători", dădea asigurări autorul articolului.

În acest timp, comisarul-șef Ion Ionescu de la Brigada IV Judiciară cerceta o bandă de escroci care încercaseră să-l șantajeze pe proprietarul fabricii „Delea Veche". Cristian Niclau, Ion Matache – directorul restaurantului „Olimpia" – și Vasile Tăbăcaru – elev la liceu comercial „Regele Ferdinand" –, sub conducerea lui Anton Dejeanu, un cunoscut client al Poliției, s-au prezentat la domnul Vartparonian, proprietarul fabricii, cerându-i o importantă sumă de bani, sub pretextul că sunt trimiși de Chivu Stoica, viitorul prim-ministru comunist, pe-atunci vicepreședinte al Confederației Generale a Muncii.

Escrocheria nu le-a reușit, deoarece Poliția a intrat pe fir și i-a arestat pe trei dintre ei. Mult mai abil, Anton Dejeanu, „capul" escrocheriei, reușise să scape.

Tot pe 2 mai, *România liberă* (nr. 231) anunța despre o altă razie organizată de chestorul Ioan Canciu de la sectorul III „Albastru". Acesta, însoțit de polițiști, de membri ai comitetelor cetățenești și de jandarmi, a controlat mai multe zone din Capitală, unde se desfășurau afaceri

ilicite. „Rezultatele obținute sunt cele mai fructuoase – se relata în articol. Astfel au fost arestați 10 indivizi care aveau asupra lor 7.000 pengoe [pengő, moneda națională a Ungariei între 1927 și 1946 - n.a.], 940 de ruble, 28 medalii de aur, 5.420.000 lei destinați pentru cumpărături clandestine de valute și mărfuri, apoi diverse cantități de mărfuri precum: cositor, textile, țigări străine, cafea, ciorapi, lenjerie de damă, dar și ale diverse mostre de mărfuri care lipsesc de pe piață și care se speculează la «bursa neagră». De asemenea, în această razie au mai fost reținuți 38 de indivizi fără acte, care locuiau clandestin în Capitală. Alți șapte inși au fost înaintați la Comenduirea Pieții, având situație militară neclară. Cu ocazia acestei razii s-a verificat încă o dată că în Capitală trăiesc fără nicio justificare legală mii de provinciali. Aceștia nu au asupra lor niciun act de identitate eliberat de organele poliției bucureștene. Și printre aceștia să găsesc chiar magistrați, profesori și avocați".

Crimele de la începutul lunii mai 1945

Luna mai a anului 1945 a debutat însă și cu alte știri despre trei crime care au șocat opinia publică. Victimele erau un bărbat și două femei. Pe 1 mai, ziarul *România liberă* (nr. 231) anunța despre descoperirea unui cadavru, intrat în putrefacție, sub podul de la Sfântul Elefterie. Acesta era complet dezbrăcat și prezenta urme de violență pe față și pe corp. Ulterior s-a stabilit că era vorba despre ucenicul Gheorghe Tudose din comuna Militari, care dispăruse în urmă cu 20 de zile. Poliția făcea cercetări pentru a afla cine este criminalul.

Trei zile mai târziu, presa bucureșteană titra despre alte două crime. Ambele victime erau femei. Prima dintre

ele se numea Florica Georgescu și fusese ucisă la locuința sa din strada C nr. 3, aflată în Parcul Cornescu. Macabra descoperire a făcut-o chiar concubinul femeii, funcționarul Petre Mihăilescu care, întorcându-se acasă, și-a găsit tovarășa de viață într-o baltă de sânge. Acesta a anunțat imediat Poliția, care a sosit la locul faptei, unde a constatat că victima fusese omorâtă printr-o lovitură de topor aplicată în creștetul capului. Mobilul crimei fusese jaful, întrucât din casă dispăruseră toți banii, un aparat radio și o parte din îmbrăcăminte.

A doua victimă era Lance Duțe, o femeie bogată, de 70 de ani, care trăia singură. Aceasta a fost găsită fără suflare, cu un căluș în gură, în locuința sa din strada General Budișteanu nr. 10. Mobilul crimei fusese tot jaful. Casa era răvășită și lipseau toți banii și bijuteriile. Comisarul Stângaciu, care preluase cazul, i-a arestat ca principali suspecți pe șoferul Ioan Moraru, pe Floarea Bene, concubina acestuia, pe Constantin Cobel, un paznic de la societatea „Distribuția", și pe ajutorul de șofer Ion Dăianu. Întrucât aceștia nu păreau străini de moartea bătrânei, cercetările s-au axat pe stabilirea vinovăției lor și descoperirea lucrurilor furate.

Pe 10 mai, *Timpul* (nr. 104) aducea noi amănunte despre această anchetă: „După nenumărate interogatorii și confruntări, care au durat 6 zile, comisarul anchetator a putut aduna probe zdrobitoare de vinovăție împotriva șoferului Ion Moraru și concubinei sale. Cu toate acestea, ei continuă să nege. În sarcina celorlalți doi arestați nu s-a putut stabili niciun indiciu de vinovăție. Totuși, cu actele dresate toți patru au fost înaintați Parchetului de Ilfov".

O altă victimă a violențelor comise la începutul lunii mai 1945 a fost și Ioana Ștefănescu, care a ajuns la spital după un „atac banditesc săvârșit de doi surdomuți". Iată ce relata *Universul* (nr. 103), apărut chiar în ziua de

Paști, pe 6 mai 1945: „După miezul nopții, d-na Ioana Ștefănescu, domiciliată în calea Călărași nr. 235, a fost trezită din somn, de smuciturile a două brațe vânjoase. Dormitorul era iluminat. Doi tineri cu cuțitele în mâini îi făceau semne amenințătoare să le dea banii. Opunându-se, a fost lovită grav peste față, mâini și corp. De durere, victima a început să strige după ajutor. Țipetele ei au fost auzite de patrula cetățenească, care trecea întâmplător pe stradă. Intrând în casă, patrula, condusă de gardianul Victor Marin, a imobilizat pe cei doi tâlhari care, aduși fiind la poliție, s-a stabilit că se numesc: Paul Ionescu, domiciliat în str. Locot. Paulescu nr. 16, și David Goriet, domiciliat în str. Foișor nr. 39. Sunt primii surdomuți care au încercat o tâlhărie în Capitală. Victima în stare gravă a fost internată în spital".

Tot la spital a ajuns și fetița Madalena Pascu din strada Știrbei Vodă nr. 56, care a fost lovită de motocicleta condusă de căpitanul Dinu Valentin de la Școala de aviație. Tânăra a fost luată sub supravegherea medicilor de la Brâncovenesc.

Pe 10 mai 1945, în ziarul *Universul* (nr. 104) se anunța despre o dublă crimă, de această dată pasională, petrecută chiar în ziua de Paști. Nefericiții acestei tragedii amoroase erau un șofer, un funcționar și o tânără de care erau îndrăgostiți cei doi.

Același cotidian ne dezvăluie cum gelozia a dus la moartea celor trei tineri: „Tânăra Lidia Bălan, domiciliată în Calea Griviței nr. 181, invitase la o petrecere de sărbători pe prietena ei Alexandrina Grati, care locuiește în aceeași curte. Alexandrina Grati a venită însoțită de concubinul ei Constantin Cazan, domiciliat în str. Dr. Felix nr. 7. După obișnuitele urări, au pus patefonul și au început să danseze. În timp ce Alexandrina Grati dansa cu prietenul ei, cineva a bătut la ușă. Gazda a deschis,

și în prag a apărut tânărul Sandu Ion, șofer cunoscut al casei. Fără să rostească o vorbă, Sandu Ion a scos revolverul din buzunar și a început să tragă în plin asupra perechii care dansa. Când a văzut că nefericiții s-au prăbușit îmbrățișați, a întors țeava revolverului, descărcându-și ultimul glonț în abdomen. Detunăturile au alarmat vecinii care au sărit să dea o mână de ajutor victimelor. A fost însă inutil pentru Cazan Constantin. Glonțul îi atinsese inima, îl omorâse pe loc. Prietena lui, Alexandrina Grati, se zbătea între viață și moarte. Criminalul zăcea întins pe prag".

Cei doi au fost internați în stare gravă la sanatoriul Dr. Antoniu din strada Arhitect Mincu nr. 1, unde s-au stins din viață a doua zi. Ancheta a fost preluată de comisarul-șef de la Circumscripția 33 Poliție, care a aflat că între Constantin Cazan și Ioan Sandu exista o veche rivalitate. Amândoi o iubeau pe Alexandrina Grati, dar aceasta din urmă îl preferase pe Cazan, pentru că „era funcționar și mai frumos". Crima a fost premeditată, întrucât asasinul se lăudase peste tot că se va răzbuna. Ancheta Poliției a stabilit și că asupra victimelor s-au tras nu mai puțin de 7 gloanțe.

În timp ce pe Calea Griviței se petrecea tragedia mai sus menționată, o bandă formată din cunoscuții spărgători Radu Constantin, Vasile Doicescu și Dumitru Marinescu prăda magazinul „Fuhn" din Calea Victoriei nr. 41. Furtul s-a petrecut în plină zi, aproape de ora 16. Hoții au intrat în magazin, spărgând ușile din spatele prăvăliei, dar au fost prinși de o patrulă a Poliției chiar în momentul când se pregăteau să plece cu mărfuri în valoare de mai multe milioane de lei. Cei trei spărgători au fost predați comisarului-șef Florian Georgescu din Brigada I Judiciară.

Asasinarea unui fabricant de jucării

Câteva zile mai târziu, gazetele titrau despre o altă crimă comisă pe Splaiul Unirii, la nr. 18. Victima era Iosif Fulop, de 54 de ani, care locuia singur în atelierul său unde fabrica jucării și cărucioare pentru copii. Criminalii știau că bătrânul, în urma afacerii sale, strânsese o sumă impresionantă de bani. Numai că economiile de o viață erau bine ascunse în atelier, într-un loc știut numai de proprietar și de menajera sa.

TIMPUL

Capitala in 24 ore

O misterioasă crimă a fost săvârșită in Splaiul Unirii

Fabricantul de jucării Iosif Fulop ucis in noaptea de 10 Mai

Timpul din 13 mai 1945

Ziarul *Timpul* (nr. 2384) din 13 mai 1945 prezenta împrejurările crimei: „Joi după-amiază, 10 mai, el a ieșit la plimbare de unde a venit târziu, probabil între orele 9-10 seara. Ușa de la intrare era închisă pe lângă cheie și cu lacăt, astfel a ajuns acasă. Fulop a zăbovit câteva minute să intre. Dar abia deschise ușa și încerca s-o închidă pe dinăuntru, când bătrânul s-a pomenit strâns în brațe, luat pe sus și dus în atelier. Că s-a zbătut omul, nu mai încape nicio îndoială, însă forțele lui erau foarte reduse față de ale adversarilor. A urmat o luptă scurtă, dar înverșunată, o luptă în beznă. S-au răsturnat mese, s-au spart geamuri, s-au lovit, dovadă petele de sânge de pe dușumea, însă zgomotul nu a fost așa mare ca să atragă atenția trecătorilor, că în această casă se făptuiește o fărădelege. În cele din urmă, bătrânul a fost răpus, sugrumat. Cadavrul a fost găsit prins între două mese. Ochii erau

sticloși, fruntea încrețită și mâinile forțate de a se feri de cel care-l sugrumase. (...) După săvârșirea crimei, tâlharii care probabil cunoșteau casa, au cotrobăit în locuință și în atelier. Știau că bătrânul are bani mulți, însă nu cunoșteau în mod precis locul unde îi ține. De aceea au răsturnat sertare, șifoniere, valize, cutii, au răscolit în sobe, însă zadarnic. N-au găsit banii. Până la urmă hoții s-au mulțumit cu 18 cămăși, un costum de haine și cu un palton".

Cadavrul bătrânului a fost descoperit a doua zi de dimineață, de angajatul său Weinberger, care a anunțat imediat Poliția. La fața locului au sosit comisarii-șefi Marin Rădulescu, Săndoiu și Pârvulescu, însoțiți de procurorul de serviciu, care au deschis ancheta. „După ce au stabilit modul în care bătrânul Fulop și-a găsit sfârșitul – dezvăluia același ziar – autoritățile au cercetat toate lucrurile din casă cu de-amănuntul astfel că într-un sertar al unui scrin au găsit suma de 2.700.000 lei, bani pe care îi căutaseră zadarnic criminalii. Sunt două ipoteze: sau criminalii cunoșteau casa și au crezut că vor da cu ușurință de ascunzătoarea banilor sau cel care a vândut «pontul» s-a bazat pe faptul că bătrânul, văzându-se atacat, va da banii pentru a scăpa cu viață. Cu toate acestea, anchetatorii urmăresc și o altă pistă, întrucât unii cred că ar putea fi vorba – ipoteză puțin probabilă – de o crimă din răzbunare".

În aceeași zi de joi, 10 mai, în lacul Tei a fost găsit cadavrul unui alt bărbat, care plutea în zona debarcaderului. După fizionomie părea a fi a unui bătrân de 55-60 de ani. Cazul a fost preluat de comisarul de serviciu Gheorghe Dumitrașcu din Circumscripția 9 Poliție, care a stabilit că era vorba despre o crimă comisă cu cel puțin 20 de zile în urmă, întrucât cadavrul se afla într-o stare avansată de putrefacție. După felul cum era îmbrăcat, autoritățile credeau că „ar fi vorba de un om bine situat", cerând cetățenilor Capitalei care au observat lipsa unei rude sau a

unui prieten să vină la Institutul Medico-Legal pentru identificare.

Un alt eveniment despre care presa bucureșteană informa pe 13 mai 1945 era evadarea a 13 deținuți din arestul Curții Marțiale a Corpului V armată. Ziarele îndemnau cetățenii care aveau cunoștință de cei care scăpaseră din arest să-i denunțe imediat, în caz contrar „cei care vor fi dovediți că au favorizat prin tăcere pe vreunul sau mai mulți dintre evadați, vor fi trimiși judecății în stare de arest, fapta lor încadrându-se în codul penal".

În timp ce Poliția și jandarmii se aflau pe urmele evadaților din arestul Curții Marțiale a Corpului V armată, în Capitală s-a produs un alt jaf. Doi hoți, care au pătruns în locuința avocatului Andrei Moanță din strada Iulia Hașdeu nr. 7, au legat-o pe secretara acestuia, Ecaterina Bodescu, și i-au furat poșeta în care avea 20.000 de lei. După plecarea hoților, tânăra a reușit să se dezlege, anunțând Poliția. Femeia a declarat că răufăcătorii i-au cerut să-i dea banii din casă și, pentru că s-a opus, au legat-o la mâini cu o cravată, apoi i-au pus un căluș în gură. Pentru că nu au găsit nimic de valoare în casa avocatului, aceștia au plecat doar cu poșeta secretarei.

Crima din Câmpul Sebastian

Pe 16 mai 1945, ziarul *Timpul* (nr. 2836) titra despre „crima din Câmpul Sebastian". Victimă era Gheorghe Jeanlăvoiu, un om simplu, lucrător la fabrica „Vulcan". Muncitorul se întorcea acasă, după miezul nopții, când fusese acostat pe Câmpul Sebastian de un necunoscut. Fără să se cunoască motivul, acesta i-a tras două gloanțe de revolver în abdomen. Martor a fost un tânăr care trecea prin zonă. Alertat de împușcături, acesta i-a sărit în

ajutor. A apucat să vadă un bărbat înalt care fugea pe câmp, în timp ce victima striga disperată după ajutor. Cu hainele îmbibate în sânge, Gheorghe Jeanlăvoiu a fost transportat în stare critică la spitalul Brâncovenesc. Poliția încerca să dea de urma criminalului, doar că bietul muncitor intrase în comă, și nu mai putea fi interogat.

Cum un rău nu vine niciodată singur, *Universul* (nr. 104) apărut la aceeași dată anunța că un alt locuitor al Bucureștiului murise asfixiat de gaze în timp ce încerca să scoată un curcan care căzuse în haznaua din curte. Tragedia se produsese pe strada Petrescu XIV, la nr. 28, iar nefericitul se numea Ion Negrea, de 58 de ani.

Tot același ziar scria și de o spargere înfăptuită la un magazin de ceasornicărie de pe Calea Victoriei, la nr. 124. Hoții intraseră în prăvălie prin spargerea unui zid de la pivnița unei case din vecinătate, și furaseră bijuterii și ceasuri în valoare de 4 milioane de lei.

Un alt eveniment relatat de ziarele bucureștene apărute pe 16 mai 1945 era descinderea inopinată din noaptea de sâmbătă (11 mai), organizată de Poliția Comunală, pe principalele artere ale Bucureștiului, de unde adunase mai mulți cerșetori și prostituate clandestine. Razia a fost un succes, după cum scria gazetarul Mihail Ghimici de la *Universul*: „Vagabonzii, cerșetorii și prostituatele, elemente trândave ce au apucat pe panta alunecoasă a desfrâului, au constituit întotdeauna o întunecată gloată, care au dat mult de lucru poliției. Adesea oameni valizi, tineri, cu putere de muncă, dar leneși, trândăvesc pe străzile Capitalei, cerșind mila trecătorilor, pe care îi acostează peste tot, fără jenă. Sub o infirmitate aparentă, ei reușesc să stoarcă de la trecători sume ce ating cifra de 20.000 lei zilnic. Sesizată de spectacolul degradant ce-l înfățișează acești paraziți ai societății, poliția comunală a purces la o luptă dârză contra lor, prin repetate razii, prin ungherele

orașului. Astfel, sâmbătă d.a. o echipă de polițiști comunali, sub conducerea d-lui Emil Mitulescu, directorul poliției comunale, raziind străzile principale, a strâns 35 de cerșetori, sub aspectele cele mai ciudate. (...) Prostituatele, dar mai ales acelea clandestine, au constituit întotdeauna un pericol social, prin răspândirea bolilor venerice. Cu toate restricțiile impuse hotelierilor, cu toate sancțiunile severe aplicate celor vinovați, din nefericire, se mai găsesc unii neînțelegători. Așa, bunăoară, tot sâmbătă, poliția comunală controlând câteva hoteluri, a ridicat 32 de prostituate clandestine, găsite că-și practicau «meseria» în următoarele hoteluri: Lido, Veneția, Lux, Coroana, New-York, Roma, Unirea, Viena, Moldova și Alianța. Cele ridicate au fost internate în azilul de vagabonzi, din str. Ion Maiorescu, unde au fost triate și examinate medical. Astfel, din cele 32 de prostituate, 2 au fost găsite bolnave și internate în spital. Acțiunea aceasta va continua metodic, până la definitiva stârpire a prostituției clandestine și a cerșetoriei, care transformă Capitala într-un oraș primitiv".

Timpul (nr. 2836) apărut la aceeași dată anunța și despre arestarea mai multor escroci. Cel mai ingenios dintre ei se numea Isac Sidelnic care, „în dorința de a se îmbogăți rapid și fără multă bătaie de cap, a făurit un plan diabolic de a stoarce bani unor oameni bine situați". Mai exact, escrocul care „a avut îndrăzneala de a se adresa chiar poliției" a șantajat patru bucureșteni cu „o frumoasă situație materială", înscenându-le că au participat la Rebeliunea Legionară. Acesta s-a folosit de un complice, ca martor, care urma să depună o declarație mincinoasă la Poliție pe motiv că aceștia luaseră parte alături de el la acțiunea Mișcării Legionare din ianuarie 1941. „Prețul tăcerii" era 1.200.000 de lei, adică 300.000 de lei de fiecare. Cum acuzațiile erau extrem de grave în acel context politic, cazul a ajuns în cercetarea Siguranței

Capitalei. În urma investigațiilor făcute, s-a dovedit nevinovăția celor patru reclamați, iar Isac Sidelnic împreună cu martorul mincinos au ajuns pe mâna Poliției Judiciare.

O altă escrocherie a fost pusă la cale de către Emilian Popescu și Mircea Georgescu, care l-au păcălit pe colonelul I. Simonescu, cu mai multe sute de mii de lei, pentru a-i scuti automobilul de rechiziție. În schimbul banilor, aceștia i-au dat un permis fals. Păgubitul s-a adresat direct lui Emil Gălușcă, directorul Poliției Judiciare, care în urma anchetei i-a arestat pe cei doi escroci.

Dentistul ucis cu lovituri de topor

Pe 19 mai 1945 o altă știre a îngrozit Bucureștiul. *Timpul* (nr. 2839) anunța despre moartea violentă a lui Maurice Rosenthal, un dentist de 75 de ani, care a fost găsit cu capul zdrobit de mai multe lovituri de topor, în locuința sa din strada Dr. Felix nr. 107. Cum era de așteptat, autorii crimei nu fuseseră încă descoperiți.

Numai că același ziar făcea lumină într-o altă crimă, săvârșită cu câteva zile înainte pe strada Sfântul Elefterie, la nr. 3, unde tânărul ucenic de 18 ani, Neculae Turturică, angajat la atelierul de cizmărie a lui Alexandru Paraschiv, fusese găsit strangulat în patul în care dormea. Cercetările care erau conduse de comisarul-șef Alexandru Stratan de la Brigada III Judiciară au stabilit că mobilul asasinatului fusese jaful. Hoții, după ce l-au omorât pe tânărul ucenic, au furat încălțăminte și material brut în valoare de 500.000 de lei. Un alt ucenic, care dormea într-un colț al atelierului, scăpase cu viață numai pentru că era surd și, în consecință, nu auzise nimic. „Altfel ar fi sărit poate să-i dea ajutor și ar fi avut aceeași soartă", concluziona autorul articolului.

Identificarea și arestarea asasinilor s-a putut face cu ușurință datorită unei vecine care, în noaptea crimei, suferind de insomnie, a observat la ora 3 dimineața cum doi tineri, pe care nu-i văzuse până atunci, fumau liniștiți în atelierul luminat. „N-a dat prea multă atenție întâmplării, dar a reținut figurile celor doi vizitatori nocturni – dezvăluia aceeași publicație. În posesia semnalmentelor și a unei «cărți de vizită» lăsate de unul din criminali, polițistul anchetator a reușit să identifice și să aresteze chiar în cursul zilei de ieri pe asasini. Întrucât ancheta n-a fost încă complet lămurită, la mijloc fiind vorba și de oarecare complicități, numele ucigașilor nu pot fi date încă publicității".

Dar capul de afiș al rubricii „Capitala în 24 de ore" din ziarul *Timpul* (nr. 2839) îl constituia furtul de 30 milioane de lei comis asupra magazinului de manufactură al lui Ion Stănescu din șoseaua Grozăvești. Infracțiunea fusese comisă cu câteva zile înainte, când o bandă de hoți, înarmată cu pistoale, a intrat în magazin, l-a imobilizat pe paznicul Alexandru Stănescu, după care au furat mătăsuri și pânze scumpe.

De această dată, autorii au fost repede prinși, miza fiind recompensa de un milion de lei pe care proprietarul magazinului a oferit-o pentru prinderea hoților.

În urma investigațiilor făcute de comisarul-șef Ion Ionescu de la Brigada IV Judiciară, a fost arestat ca principal suspect al jafului Marian Marinescu, zis și „Bâlbâitul", care locuia pe strada Arionoaiei (Arionoaia), la nr. 18. Bănuielile comisarului au fost justificate, întrucât răufăcătorul și-a recunoscut la interogatoriu vina, dându-i în vileag și pe complicii săi: David Blum, zis „Jean", Nicolae State, zis „Nicu Tac" și Sandu Zilberman. Mai mult, Marinescu și-a divulgat și „gazdele" – pe Vasile Ștefan și Fritz Zilberstein, din strada Sfinții Apostoli nr. 35 –, unde erau ascunse mărfurile furate. Acestea au fost restituite

păgubașului care, fericit că și-a recuperat prejudiciul, a oferit recompensa de un milion de lei polițiștilor care i-au descoperit pe infractori.

Timpul (nr. 2839) apărut pe 19 mai 1945 mai relata despre jaful comis pe strada Pitiș, la nr. 10: „Doi tâlhari au pătruns în locuința d-lui Amărăscu Ilie și, găsind pe sora acestuia, d-ra Eugenia Amărăscu, au tăbărât pe dânsa, au legat-o de mâini și de picioare, i-au pus o pătură peste cap și, după ce au închis-o în camera de baie, au început să răscolească apartamentul în căutarea banilor. Găsind numai 260.000 lei și nefiind mulțumiți cu această pradă, au mai furat numeroase obiecte casnice".

Victima a reclamat cazul la Prefectura Poliției Capitalei, dând și semnalmentele hoților care veniseră îmbrăcați în uniforme militare românești. „Datorită ei, identificarea și arestarea tâlharilor se va produce în curând", dădea asigurări același ziar.

Crima din strada Dr. Staicovici

O altă posibilă crimă era dezvăluită două zile mai târziu. *Timpul* (nr. 2841) din 21 mai 1945 anunța: „O lugubră descoperire a fost făcută ieri sub clopotnița bisericii Silvestru. Trecătorii prin partea locului au observat o mână bărbătească, aruncată acolo de cineva. Mâna era intrată în putrefacție, într-un grad avansat. Se crede că e vorba de o crimă, asasinul ciopârțind cadavrul și aruncând bucățile în diferite locuri. Poliția a luat măsuri pentru descoperirea cadavrului și identificarea celui ucis".

Autorul articolului amintea și despre o glumă macabră făcută cu mulți ani în urmă când „s-au mai găsit membre ale corpului omenesc, frumos împachetate și aruncate în drum, însă atunci o făceau unii studenți la

medicină care se distrau pe seama poliției, ceea ce nu este cazul acum, când se comit atâtea crime".

Nici nu se risipise misterul mâinii descoperite sub clopotnița bisericii Sfântul Silvestru, că o altă știre îngrozea Capitala: doamna Elena Aslan, de 45 de ani, soția căpitanului Ceaur Aslan, fusese ucisă de tânărul aventurier de 23 de ani, Niki Gallea, fiu de colonel. Criminalul a fost arestat repede, astfel că ziarele aveau să relateze pe larg despre acest caz.

INTÂMPLĂRI DIN CAPITALĂ

Crima din str. dr. Staicovici

A fost asasinată și jefuită d-na Elena Aslan. — Criminalul a fost prins, la 4 ore după comiterea asasinatului

Crima din strada Dr. Staicovici, anunțată în ziarul *Universul* din 23 mai 1945

Crima s-a petrecut în după-amiaza zilei de duminică, 20 mai, la locuința căpitanului Ceaur Aslan din strada Dr. Staicovici nr. 22. Elena Aslan, care se cunoștea bine cu asasinul, era singură acasă, întrucât soțul ei, un cunoscut sportiv și motociclist, plecase la hipodrom. Criminalul a venit să o viziteze cu gândul să o omoare și să-i fure bijuteriile. După ce și-a executat planul diabolic, tânărul a părăsit locuința victimei crezând că nimeni nu l-a văzut. Cadavrul femeii a fost descoperit, două ore mai târziu, de servitoarea acesteia, o bătrână ce îngrijea de gospodărie și care în tinerețe fusese doica doamnei Aslan. Îngrozită, femeia a anunțat Comisariatul 25 Poliție, iar la locul faptei au sosit Emil Gălușcă – directorul Poliției Judiciare, Ion Canciu – chestorul sectorului III „Albastru", Alexandru

Stratan - șeful Brigăzii III Judiciare, Ștefan Ioan – șeful Circumscripției 25, procurorul Mureșeanu și medicul Vasiliu – directorul Institutului Medico-Legal.

Descoperirea criminalului s-a făcut în timp record, pe baza mărturiilor date de bătrâna servitoare și o vecină. În mai puțin de patru ore, polițiștii au înconjurat casa din strada Vasile Lascăr nr. 61, unde tânărul locuia împreună cu mama sa. Sculat din somn, Niki Gallea a fost dus la comisariat unde, în fața probelor evidente, și-a recunoscut crima.

Iată ce a mărturisit acesta anchetatorilor: „Pe d-na Elena Aslan am cunoscut-o acum un an. Era o femeie frumoasă și plină de viață. Ne-am întâlnit în câteva rânduri, în familii, de față fiind și soțul ei, pe care îl adora. Am fost concentrat între timp și nu ne-am mai văzut. Zilele trecute mi se făcuse dor de dânsa și m-am dus s-o vizitez. Am găsit-o singură. Nimeni nu m-a întâlnit nici la plecare, nici la sosire. Pentru că nu puteam rămâne mult, i-am făgăduit să revin a doua zi. Stabilisem și ora, pe la 4 jumătate după-amiază. Dimineața am fost la unitate și după-masă, cu un tramvai, am plecat spre Cotroceni. (...) Îmi pusesem de mult în gând să săvârșesc aceasta crimă. Știam că d-na Aslan are un inel și o brățară de aur în valoare de mai multe milioane de lei. Voiam să o jefuiesc și, cu prețul bijuteriilor, să fug în străinătate. Am așteptat momentul când o astfel de fugă devenise posibilă. (...) Când am ajuns în str. Dr. Staicovici, strada era pustie. Am intrat în curte, am privit în dreapta și în stânga să nu fiu văzut de nimeni, apoi am urcat scările vilei. Ușa era deschisă. Eram așteptat. Doamna era în baie. Când mi-a auzit pașii, a ieșit voioasă în întâmpinarea mea. Am rămas câtva timp împreună, am fumat și am făcut glume. Era bucuroasă că venisem. În timp ce stăteam alături de ea, pe studio, am văzut deodată, pe noptieră, bijuteriile după care râvneam

atât. Am privit lacom la ele și am gândit că a sosit momentul să-mi pun planul în aplicare".

La început, criminalul a ezitat să relateze scena omorului. A început să plângă, dar totul părea teatral. Însă îndemnat de polițiști, tânărul a continuat să relateze: „La un moment de neatenție al ei, m-am repezit cu mâna stângă după ceafă și cu dreapta i-am aplicat o lovitură în cap cu tocul revolverului. Victima a scos un țipăt de durere și, amețită cum era, m-a întrebat totuși «Niki, ce faci?». Nu mi-am pierdut cumpătul și am continuat s-o lovesc. Cu un ultim efort, Elena Aslan a încercat să se descătușeze din mâinile mele. A urmat o luptă, în timpul căreia m-a zgâriat pe mâini. Văzând că nu mă poate răzbi, victima și-a dus mâna la cap, să se apere. Una din loviturile revolverului i-a rupt degetul inelar de la mâna dreaptă. În cele din urmă, Elena Aslan s-a prăbușit, horcăind. Ca să isprăvesc mai repede, am pus genunchiul drept pe pieptul ei, și am strâns-o de gât cu cordonul pe care-l smulsesem de la capot. M-am ridicat de pe cadavru și am privit în jur: am văzut creier și bucăți din craniu pe studio. Pereții erau împroșcați cu sânge. Am intrat repede în camera de baie, m-am spălat pe mâini. În unghii îmi rămăseseră fire de păr din capul victimei. După ce-am revenit în dormitor, n-am avut curajul să iau decât bijuteriile de pe noptieră, cu care am plecat, încuind ușa".

Ajuns acasă, criminalul a ascuns bijuteriile în toaletă și s-a culcat fără să mănânce. În momentul când a fost trezit, visa că era urmărit...

După ce a fost interogat, Niki Gallea a fost dus la casa din strada Dr. Staicovici nr. 22, unde polițiștii au reconstituit crima. Fotografiile au fost publicate în ediția din 23 mai 1945 ale cotidienelor *Universul* (nr. 114) și *Timpul* (nr. 2842) unde se vede ferocitatea și cinismul cu care tânărul și-a omorât victima.

Criminalul arată cum a omorât

Reconstituirea crimei din strada Dr. Staicovici. Fotografie publicată în ziarul *Timpul* din 23 mai 1945

Crima din strada Filaret

A doua zi, același cotidian *Timpul* scria: „De abia s-a terminat ancheta crimei din str. Dr. Staicovici și iată că alta s-a comis, la un interval de numai 24 de ore. Alte familii îndoliate, pline de durere și întristare. Victima este bătrâna Ida Schapira, sora ziaristului H. Streitmann [Henric Ștefan Streitman - n.a.]. Bătrâna asasinată ieri, în plină zi, avea 70 de ani și locuia împreună cu cei doi fii și o fiică, toți avocați, în imobilul din str. Filaret nr 85".

Crima a fost anunțată la Poliție de fiica bătrânei, avocata Luiza Schapira, care, întorcându-se de la tribunal, și-a găsit mama sugrumată și casa răvășită. Lipseau lucruri în valoare de mai multe milioane de lei. Cu toate cercetările făcute de polițiști, nu s-a găsit niciun indiciu care să-i conducă pe urmele criminalilor. Disperată,

familia victimei a instituit o recompensă de 100.000 de lei pentru cei care ofereau informații despre făptași.

Timpul (nr. 2843) din 24 mai 1945 anunța o altă crimă pe strada Flămânda. Autorul era cunoscutul infractor Panait Ioniță care, după o ceartă cu cumnata sa, Ecaterina Ioniță, a împușcat-o mortal. Victima avea asupra ei suma de 693.000 de lei, pe care o purta într-o legătură la sân. După comiterea crimei, făptașul a dispărut fără urmă, fiind căutat de Poliție.

În timp ce Bucureștiul era sufocat de criminalitate, Ministerul de Interne continua epurările în rândul Poliției. Pe 21 mai 1945, fuseseră îndepărtați din Prefectura Poliției Capitalei comisarii-șefi Marin Voinea, Iancu Bădulescu, Marin Rădulescu, Vasile Costea, Sava Dumitrescu și Gheorghe A. Gagione. Lor li se adăugau comisarii și comisarii-ajutor Ioan Tefan, Gheorghe Nițu, Emanoil Grigoraș, Ștefan Dumitrescu, Gheorghe Plati, Zaharia Balinca, Mihail Vasilache, Alexandru Mazilu, Alexandru Adamescu, Nicolae Ivănescu, Vasile Constantinescu, Nicolae Cristescu, Vasile Vasilescu și Gheorghe Dan. Ultimii pe listă se aflau agenții Mihail Dobre și Ilie Martiniuc.

Cotidienele bucureștene relatau pe 25 mai 1945 despre o altă serie de crime comise în Capitală în ultimele 24 de ore. Printre cei care își găsiseră sfârșitul în acele zile era și temutul spărgător Iorgu Panait. Acesta fusese împușcat în cap după o dispută cu tatăl concubinei sale, Gheorghe Ioniță. Crima s-a produs pe strada Fundul Bisericii nr. 7, cazul fiind anchetat de Circumscripția 34 Poliție.

Un alt om fusese împușcat mortal, de niște necunoscuți, pe Calea Rahovei, în dreptul casei cu nr. 2. Victima se numea Petre Cristescu și era angajat la societatea „Paza de noapte". Trupul unui alt bărbat, în vârstă de 30-40 de ani, a fost pescuit din lacul Florească. Cadavrul, care se

afla într-o stare avansată de putrefacție, a fost transportat la Institutul Medico-Legal pentru identificare. Leziunile descoperite pe trupul bărbatului îi îndreptățeau pe jurnaliști să creadă că „victima a fost ucisă și apoi aruncată în lac".

Măcelarul Nicolae Tudorache din strada Verzișori nr. 26 era căutat de Poliție după ce își înjunghiase concubina, pe Rădița Oprea, în toiul unei certe. Femeia era în stare gravă la Brâncovenesc. Alți doi bucureșteni au ajuns la spital, după ce un necunoscut îi împușcase în localul „Pascu" din Piața Amzei. Agresorul, fiind probabil beat, a făcut scandal în cârciumă, după care a tras cu un pistol, rănindu-i pe cei doi. Cine era scandalagiul trebuia să afle Poliția.

Și cum acestea, poate, nu erau de ajuns, alte două persoane și-au pierdut viața în urma unor gesturi necugetate. Fiind nefericită în dragoste, o tânără necunoscută s-a sinucis în cimitirul Bellu. Femeia de 30 ani a fost găsită inconștientă, zăcând pe o bancă lângă o sticlă de sodă caustică și poșeta în care se afla o scrisoare adresată unui anume Ionel. Era semnată cu inițialele „M.W". Transportată de urgență la Spitalul Colțea, tânăra s-a stins însă din viață. Miron Dumitru, un tânăr de 18 ani, se înecase în lacul Tei. Nefericitul a vrut să se răcorească, dar nu știa să înoate. Trupul băiatului a fost predat familiei îndurerate, care se pregătea de înmormântare.

Razii și arestări în Capitală

Pe 26 mai 1945, gazetele anunțau despre o altă „nenorocire" produsă pe bulevardul Filantropia, în apropierea bazinului din Parcul Domenii. Pentru a nu știu câta oară, un copil își pierdea viața din cauza muniției neexplodate

care se găsea din abundență în București. Minorul ucis se numea Eugen Marian și avea 14 ani. Explozia avusese o amplitudine atât de mare, încât o femeie și alți patru copii, aflați în apropiere, fuseseră și ei grav răniți.

În acest timp, Poliția Capitalei pusese gând rău „bursei negre" din centrul orașului, pe care voia să o desființeze... pentru a nu știu câta oară. Motivul: „Prea nu se găsesc anumite mărfuri în comerț, iar la bursa neagră le poți cumpăra oricând și în orice cantitate", ne lămurea ziarul *Timpul* (nr. 2845) din 26 mai 1945.

Cu toate măsurile luate de autorități, comerțul clandestin luase iar amploare pe străzile Lipscani, Eugeniu Carada, Doamnei, Victoriei și Pasajul Macca-Villacrosse, unde, sub privirile trecătorilor, traficanții își vindeau marfa nestingheriți.

Razia a fost organizată de chestorul sectorului III „Albastru", Ion Canciu, care, însoțit de numeroși agenți, polițiști și patrule militare româno-sovietice, a „vizitat" din nou fieful traficanților. „Luați prin surprindere - scria în același *Timpul* (nr. 2845) - «bursiștii» au intrat în panică și, în momentul când și-au dat seama că sunt vânați, au început să arunce valută, bancnote străine, mostre de pantofi, pachete cu medicamente, veritabile sau falsificate etc. În mijlocul cordoanelor au fost adunați peste 2.000 de indivizi, duși apoi la poliție. După triere au rămas reținuți la poliție 208 dintre ei, asupra cărora s-au găsit dolari, franci elvețieni, precum și 40.000.000 lei care erau destinați diverselor cumpărături și mărfuri «negre»".

Câteva zile mai târziu, Prefectura Poliției Capitalei a organizat o nouă razie la sediul „bursei negre" din București. Au fost reținuți alți 200 de traficanți „asupra cărora s-au găsit valute și care nu și-au putut justifica profesiunea ce-o exercită". Dintre aceștia, 47 au fost arestați și înaintați Parchetului, fiind descoperiți fără acte asupra lor.

Concomitent, o altă echipă de polițiști a vizat localurile de lux „pentru a pune capăt desfrâului practicat de un anumit coconet elegant și luxos care mișună pe acolo". Aceasta razie a fost condusă de șeful Poliției Sociale, Marcel Georgescu, care a luat la puricat mai multe locații cu ștaif din București, precum „Ambasador-Bar", „Tic-Tac", „Amiciția", „Terasa Brătianu" sau grădina „Parisiana" din strada 11 iunie. Rezultatul: „Au fost ridicate 40 de femei, care practicau prostituția în mod clandestin, toate elegante și parfumate, care se impuneau sub lux". Duse la Prefectura Poliției Capitalei, damele de lux au fost supuse unui control medical, iar cele găsite bolnave au fost internate la spitalul de boli venerice din Berceni.

Însă polițiștii au avut parte și de momente hilare, după cum se relata în *Timpul* (nr. 2848) din 30 mai 1945: „Când razia a ajuns în 11 iunie, la grădina «Parisiana», cheful era în toi. Mesele din boschete și din chioșcuri erau ticsite de clienți. Într-un boschet-separeu, polițiștii au avut de înfruntat un caz unic în felul lui, dar care a stârnit ilaritate și revoltă. O doamnă elegant îmbrăcată se afla lângă un domn complet gol. Domnul uitând probabil situația în care se afla, în loc să se îmbrace, a început să se scandalizeze. În cele din urmă a fost obligat să se îmbrace și să se legitimeze. El este un cunoscut avocat din Capitală".

Tot la sfârșitul lunii mai 1945, Poliția a făcut mai multe arestări în rândul hoților care operau în Capitală. Printre aceștia se afla și Constantin Tudoric, care a fost predat Prefecturii Poliției Capitalei de comisarul-șef I. Witzling, de la Circumscripția 9, după ce prădase un restaurant din strada Lizeanu nr. 39. Hoțul a sustras din cârciumă bani, sticle de Vermut, fețe de mese și alte lucruri pe care le credea valoroase.

Aceeași soartă a avut-o și cunoscutul pungaș de buzunare și hoț de „bună dimineața"[1] Gheorghe Pop, zis „Nicolae Mateescu" sau „Puiu", care a fost prins de agentul Sami Lazăr de la Circumscripția 25 Poliție în timp ce „opera" într-un vagon de tramvai. „În momentul arestării lui – scria în *Universul* (nr. 120) din 30 mai 1945 – hoțul era îmbrăcat în uniformă de sublocotenent de infanterie și atât de îngrijit îmbrăcat, încât în mâna stânga purta și mănușă, dreapta lăsându-și-o liberă pentru... operație. Pungașul a fost cercetat mai întâi personal de d. Ion Canciu, chestorul sectorului [III „Albastru" – n.a.], care l-a înaintat sub pază Curții Marțiale, pentru port ilegal de uniformă și – din actele găsite asupra lui – dezertare".

Comisarul-șef I. Georgescu de la Circumscripția 37 Poliție împreună cu agentul Pavel Petre, doi gardieni și Petre Mihai din gărzile cetățenești i-au prins pe membrii bandei conduse de Pintilie Ciobanu și Nicolae Chira, care aveau asupra lor numeroase lucruri furate, dar și două milioane de lei. Polițiștii încercau să afle cine sunt păgubașii pentru a le restitui prejudiciul.

Un agent de la Circumscripția 27 Poliție, ajutat de mai mulți trecători, le-a arestat pe Olga Vernad, zisă „Ioana Costache", și Ana Comănela, zisă „Ioana Eftimiu", două chelnerițe care în timpul liber se ocupau de furturi. Femeile au fost surprinse în timp ce încercau să dispară cu un camion în care încărcaseră lucruri sustrase din locuința lui Gheorghe Ionescu de pe strada Aurelian Hagian nr. 9.

Pe 31 mai, ziarul *Timpul* (nr. 2849) anunța că, în urma numeroaselor arestări făcute de Brigada IV Judiciară, au fost recuperate „bijuterii, draperii de mătase, hăinărie, fețe de mese etc., toate provenite din furturi". Astfel, păgubiții erau rugați să se prezinte la Prefectura Poliției Capitalei să

[1] Hoți care operau dimineața, intrând în casele oamenilor pe geamurile lăsate deschise pentru aerisire.

și le recunoască, deoarece hoții fie „că nu vor să le declare", fie că „nu-și aduc aminte de unde le-au furat".

Dar în ciuda acestor arestări, numărul infracțiunilor era în continuare crescut, iar mulți dintre autorii lor nu fuseseră încă descoperiți. Așa s-a întâmplat cu spărgătorii magazinului de galanterie din Calea Victoriei nr. 65, care furaseră lenjerii în valoare de 20 de milioane de lei. Deși polițiștii investigaseră cazul, nu aveau niciun indiciu privitor la identitatea făptașilor. Alți doi bucureșteni, Eisim Solomon din strada Vasile Lascăr nr. 48 și avocatul Constantin Clonaru din strada Sfântul Ilie nr. 3, reclamaseră la Poliție furturi de bani și bijuterii în valoare de mai multe milioane de lei, fără ca hoții să fie prinși. În Capitală se ascundeau însă și mulți criminali periculoși care nu fuseseră încă identificați, dispuși să comită, oricând, alte omoruri.

IUNIE 1945

Încep arestările din rândul infractorilor periculoși

„Misterioasa crimă" din Parcul Domeniilor

Pe 1 iunie 1945, cotidienele bucureștene titrau despre o altă crimă, comisă în mod misterios, în Parcul Domeniilor, pe strada Aviator Petre Crețu, la nr. 70. Victima era un tânăr de 24 de ani, Mircea Florian, student la Medicină, omorât în seara zilei de 29 mai, între orele 9:30 - 10:00.

Cel care descoperise oribila crimă era chiar fratele tânărului, Radu Florian, și el student, însă la Facultatea de Drept. Mărturia acestuia a fost publicată în ziarul *Timpul* (nr. 2850) din 1 iunie 1945: „Ieri seară am venit acasă pe la ora 10. În fața porții am găsit câinele fratelui

MISTERIOASA CRIMĂ DIN PARCUL DOMENIILOR
— UN DOCTORAND A FOST IMPUȘCAT IN CAP.
MOBILUL CRIMEI NU SE CUNOAȘTE. —

Timpul din 1 iunie 1945

meu, fapt care m-a mirat. Intrând în curte am văzut vila noastră cufundată în întuneric, ca și când era pustie, deși locuiam cu o bunică bătrână și infirmă și o servitoare. M-am apropiat de ușă. Era închisă. Am sunat de mai multe ori, însă n-am primit niciun răspuns. Intrigat de acest fapt, m-am dus la fereastra dinspre curtea vilei, unde am găsit mai multe cărămizi suprapuse. Probabil că servise cuiva la intrare, drept scară. Am escaladat fereastra și intrând în casă am dat să mă urc la etaj, însă mi-au venit la urechi gemete slabe și suspine care veneau din hol. Curios, dar și emoționat, am aprins lumina și atunci, spre groaza mea, l-am văzut pe fratele meu Mircea zăcând într-o baltă de sânge lângă telefon. Deasupra urechii drepte avea o rană din care se scurgea sângele din abundență. Crima se săvârșise doar cu puține minute înainte de sosirea mea. Fratele meu ținea strâns în mâna stângă un revolver în care nu se afla niciun glonț. Îngrozit de cele văzute, am început să strig după ajutor și am anunțat poliția. Singurul lucru pe care-l mai puteam face era să anunț Salvarea, însă până la venirea ei, cu ajutorul vecinilor, l-am ridicat pe Mircea și l-am așezat pe canapea".

La fața locului, pentru a efectua primele cercetări, au sosit comisarul de serviciu Dumitru Emanuel de la Circumscripția 6 Poliție, iar mai apoi comisarul-șef Tache Ștefănescu de la Poliția Judiciară. „S-a stabilit – scria în același *Timpul* (nr. 2850) – că criminalii au pătruns în parterul vilei prin fereastra deschisă. Fiind simțiți de doctorandul Mircea, care i-a întâmpinat, s-a încins o luptă aprigă. În pereții holului s-au găsit urmele, provenite din schimbul de focuri dintre criminali și victimă. Desigur că schimbul de focuri a avut loc în întuneric. Autoritățile au mai constatat că pe fereastra pe unde asasinii au părăsit locul crimei se aflau pete de sânge ceea ce ar fi un indiciu

că unul, cel puțin, dintre criminali ar fi rănit. Mircea n-a fost răpus decât după ce a terminat gloanțele".

Mobilul crimei era fie o răzbunare, fie un jaf. Însă cum din locuință nu lipsea nimic, polițiștii au dedus că hoții, speriați de schimbul de focuri care se declanșase între ei și tânăr, au fugit înainte de a mai fura ceva. Curios era că atât bunica victimei, cât și servitoarea, care se aflau și ele în casă în momentul luptei, nu au auzit nimic, amplificând „misterul care planează asupra crimei".

Tânărul student la Medicină fusese împușcat în cap, deasupra urechii drepte, de un glonț de calibru 7,65. A ajuns la Spitalul de Urgență în stare critică, unde s-a stins din viață cinci ore mai târziu.

Periculosul bandit Sabin Brebu este arestat din nou

Tot pe 1 iunie 1945, *Timpul* (nr. 2850) și *Universul* (nr. 122) anunțau că deja celebrul Sabin Brebu, unul dintre capii evadării în masă de la închisoarea Curții Marțiale a Capitalei, fusese arestat din nou. Capturarea periculosului bandit se finalizase după un schimb de focuri între banda lui și o patrulă de jandarmi. Brebu, rănit, a căzut în mâinile polițiștilor. Cu concursul câtorva membri ai gărzilor cetățenești, au mai fost arestați și cei ce-l însoțeau: Constantin Țancu, Paul Ionescu și concubina lui Brebu, Elena Orban. Un al cincilea membru al bandei, Constantin Tancu, „de teamă ca va fi prins și-a tras un foc de revolver în tâmplă, rămânând mort pe loc".

Sabin Brebu a fost internat sub pază la spitalul Brâncovenesc, iar ceilalți, conduși la Prefectura Poliției Capitalei, unde i-a anchetat comisarul-șef Alexandru Stratan de la Brigada III Judiciară. Acesta a stabilit că banda

celebrului infractor a săvârșit, de la evadarea sa, 11 spargeri numai în Capitală. Brebu obișnuia să umble îmbrăcat în uniformă de locotenent. Infractorii intrau noaptea în locuințele oamenilor, pe care îi jefuiau sub amenințarea armelor. Cine se opunea era împușcat pe loc. Așa s-a întâmplat cu Martin Freier, din str. Știrbei Vodă nr. 63, pe care l-a rănit cu un glonț de revolver în picior, înainte de a comite furtul. După anchetă, tâlharii au fost înaintați Parchetului de Ilfov.

Tot din paginile aceleași publicații aflăm că Poliția din Capitală a mai descoperit un depozit clandestin de medicamente, adăpostit la un atelier de croitorie din strada Dr. Staicovici nr. 43, și un abator improvizat, care funcționa în curtea unei țesătorii în Calea Rahovei nr. 106.

Ziarul *Universul* (nr. 125) din 4 iunie 1945 dezvăluia cititorilor despre arestarea a altor doi infractori periculoși: „Brigada IV Judiciară de sub conducerea d-lui comisar-șef Ion Ionescu a reușit să descopere și [să] aresteze în str. Cireșoaia nr 142 (comuna suburbană Dămăroaia) pe doi periculoși tâlhari - Bărbulescu Nicolae și Sofronov Haralambie, care au săvârșit numeroase tâlhării. Bărbulescu este evadat de la Curtea Marțială din Ploiești, unde ca să poată fugi din arest a ucis santinela. Al doilea e urmărit de aceeași Curte Marțială tot pentru jafuri. Asupra lor s-au găsit un pistol și o armă automată. La anchetă au mărturisit că intenționau să dea o «lovitură» la un mare negustor, de unde sperau să jefuiască câteva zeci de milioane de lei".

Tot Brigada IV judiciară i-a arestat pe Herman Solomonovici (21 ani), Mayer Sternberg (19 ani) și Șloim Lazarovici (25 de ani), în timp ce transportau marfa furată de la atelierul de țesătorie „Home-Ulster" din strada Hagiului nr 13. Unul dintre infractori avea asupra

lui un pistol cu numeroase cartușe de rezervă. După ce prejudiciul a fost restituit păgubașului, cei trei infractori au fost înaintați Parchetului de Ilfov.

Aceeași publicație mai relata și despre o spargere comisă la magazinul „Briliantul" din Calea Victoriei, de unde hoții furaseră bijuterii în valoare de 4 milioane lei, precum și despre o crimă, urmată de jaf, comisă în Calea 13 Septembrie. Înjunghiat în propria locuință, tânărul Zissu Schwartz a ajuns în stare gravă la Spitalul Central din șoseaua Berceni, unde a decedat. În ambele cazuri, Poliția demarase cercetările.

Tot la începutul lunii iunie 1945, a avut loc și o evadare: Constantin Florea, un deținut de la închisoarea Curții Marțiale a Capitalei, fugise de sub escortă. Autoritățile anunțau că „s-au luat măsurile necesare pentru urmărirea și prinderea lui".

Crime cu autori necunoscuți

Pe 6 iunie 1945, ziarele bucureștene au venit cu altă știre înfiorătoare: un dublu asasinat comis în strada Romană. Victime căzuseră Max Zelinger, în vârstă de 60 de ani, și soția sa, Toni, de 55 de ani. Foști comercianți din Dorohoi, aceștia fuseseră deportați, la începutul războiului, în Transnistria. Irosindu-și întreaga avere, soții Zelinger au ajuns la București, unde s-au angajat ca paznici de noapte la firma „Auto-transport" din strada Romană nr. 5.

Cadavrele lor au fost descoperite a doua zi de personalul de serviciu al firmei, în camera unde aceștia obișnuiau să se odihnească. Bărbatul se afla la picioarele patului cu capul zdrobit, iar la gât și pe corp prezenta numeroase tăieturi de cuțit. Trupul soției sale era în pat și prezenta numeroase lovituri la cap. Întrucât camera era răvășită și

plină de sânge pe podea și pereți, s-a dedus că între Max Zelinger și criminali „s-a dat o luptă aprigă".

La fața locului au sosit procurorul de serviciu I. Cociu, judele instructor Eugen Suculescu, comisarul-șef Tache Ștefănescu – șeful Brigăzii criminale din prefectura Capitalei și comisarul Gheorghe Negritu de la Circumscripția 3 Poliție. „În urma cercetărilor făcute – scria în *Universul* (nr. 126) din 6 iunie 1945 –, anchetatorii au ajuns la concluzia că mobilul îndoitului asasinat este jaful. Bătrânii aveau – cu toate că îndeplineau funcția de paznici – economii realizate din vânzarea diferitelor produse alimentare aduse din Moldova de către călătorii ce foloseau autobuzele. Săculețul în care cei doi bătrâni aveau adunați banii – vreo 300.000 lei –, precum și portofelul lui Max Zelinger au fost găsite goale. Totuși, nu este exclus ca moartea năprasnică a celor doi sexagenari să fie datorită și unui act de răzbunare, pornit de la o persoană căreia Max Zelinger îi încredințase o parte din averea sa mobilă, înainte de deportarea în Transnistria. Poliția – care este preocupată de dezlegarea acestei enigme – urmărește două persoane, care erau mai mereu în tovărășia bătrânilor, dar care în ultimele două zile ce au premers crimei, n-au mai fost văzute de nimeni".

Gazetele mai relatau și despre o crimă petrecută în seara zilei de 2 iunie 1945, la un bal organizat în sala cantinei Abatorului comunal. Evenimentul patronat de breasla măcelarilor a atras număr un mare de tineri. Numai că... petrecerea s-a sfârșit prost.

O CRIMĂ LA BALUL CANTINEI ABATORULUI

Victime ale dragostei și băuturii

Timpul **din 6 iunie 1945**

La miezul nopții, după alegerea „reginei balului", într-un colț al sălii s-a iscat o ceartă violentă între mai mulți tineri „turmentați de băutură". „Cum de la ceartă la bătaie nu este decât un pas – se relata în *Universul* (nr. 126) –, o încăierare s-a produs, urmată imediat de împușcături, fapt în urma căruia un tânăr a fost ucis, iar alți doi, răniți. Cel ucis se numește Bodea Constantin de 17 ani din fundătura Grădinari nr. 8. Răniți sunt: Constantin Ionescu în etate de 19 ani, domiciliat în strada Regenerării nr. 14 și Ion Gheorghe de 14 ani, din str. Plugari Nr. 4. Starea lor nu este gravă".

După acest incident soldat cu împușcături, în sală s-au stins imediat luminile. Când acestea s-au reaprins victimele zăceau pe podea, iar cei care îl provocaseră dispăruseră ca prin minune. Pentru descoperirea vinovaților a fost delegat chestorul sectorului III „Albastru", Ion Canciu, care a deschis imediat o anchetă.

Ziarele apărute pe 6 iunie 1945 semnalau și două tragedii produse în Capitală în acele zile: „un accident mortal de automobil" pe strada Buzești, în care a fost implicat studentul Emil Nicolau, și o sinucidere la Gara de Nord, unde Nicolae Iordănescu, din motive necunoscute, s-a aruncat în fața trenului rapid care venea de la Cluj. Victimele s-au stins din viață la spital.

Pe lângă toate aceste tragedii menționate, în București s-au comis și o serie de furturi date de hoții care operau „la pont". De exemplu, de la sediul firmei „Apollo", din strada Carol nr. 30, s-au furat 5.000 de kilograme de săpun. Chestorul Ion Canciu, secondat de comisarul-șef Ion Spătaru și comisarul-ajutor Sterie Adamescu de la Circumscripția 21 Poliție, i-au descoperit repede pe hoți. Aceștia erau chiar doi angajați ai firmei: Ion Pietraru, om de serviciu, și Constantin Berescu, portar. Săpunul furat de la „Apollo" a fost vândut, culmea, unei alte firme de la

aceeași adresă, „Parcontex". Atât hoții, cât și cumpărătorii, Alexandru Chivulescu și Gheorghiu Brotiar, au ajuns în arest, fiind înaintați Justiției.

A fost prădat și sediul firmelor „Filatura Națională" și „Textila-Iași" din strada Gogu Cantacuzino nr. 1, de unde hoții, după ce l-au imobilizat pe paznicul de serviciu, au sustras, dintr-un seif, suma de 17.000.000 de lei. A urmat magazinul „Cehoslovaca" din bulevardul Elisabeta nr. 10, de unde s-au furat 2 milioane lei, magazinul de manufactură din bulevardul Maria nr. 8, de unde au dispărut alte 6 milioane de lei, și atelierul lui Iosif Kaufmann din bulevardul Filantropia nr. 88, care „a reclamat poliției că autori necunoscuți s-au introdus în atelierul său de cazangerie de la aceeași adresă, furându-i două aparate de sudură autogenă, în valoare de 1.500.000 lei".

Arestarea faimosului spărgător Petre Iliescu

Pe 7 iunie 1945, ziarul *Timpul* (nr. 2855) titra la „Capitala în 24 de ore" despre arestarea faimosului bandit Petre Iliescu, după „o goană ca în filmele americane". Acesta era condamnat la moarte, dar evadase din închisoare cu gândul de a săvârși noi „lovituri". Pentru a face rost de bani, și-a ales farmacia „Corina", din strada

Capitala în 24 ore

Arestarea unui faimos bandit condamnat la moarte și evadat

O goană ca în filmele americane

Timpul din 7 iunie 1945

Regală nr. 19, având și un complice. Iată ce a urmat: „În timp ce bandiții «operau» spre a deschide farmacia, au fost simțiți de paznic, care a dat alarma. Bandiții, de teamă să nu fie prinși, au luat-o la fugă, urmăriți de trecători și paznici. Gardianul public Const. Moraru, cu postul în strada Academiei colț cu Regală, auzind strigătele, a sărit în ajutor. A fost însă atacat cu focuri de revolver de către răufăcători. Gloanțele bandiților au nimerit pe salahorul Gheorghe Bolocan, care lucra la o bina. Banditul, văzându-se în pericol de a fi prins, a sărit gardul de la Biserica Enei[1], voind să fugă în Bulevardul Brătianu, însă aici a fost prins de către gardianul din fața restaurantului «Britania». Trecătorii, aflând despre ce este vorba, s-au repezit asupra răufăcătorului, aplicându-i o meritată corecție; cu mare greutate hoțul a scăpat de la un adevărat linșaj. Dus la poliție, spărgătorul a declarat că a avut complice pe Mircea Steriade, care a reușit să dispară."

La interogatoriul luat de comisarul-șef Florian Georgescu, Petre Iliescu a recunoscut că el era și autorul spargerii de la magazinul „Empire", comis în noaptea de 10 spre 11 martie, de unde furase mărfuri de mai multe zeci de milioane. Pentru alte numeroase fapte, spărgătorul a fost condamnat la muncă silnică pe viață. Numai că Petre Iliescu evadase și era foarte activ. Poliția aflase că el avea închiriate mai multe garsoniere unde-și ținea ascunse mărfurile furate și bijuteriile de valoare. Astfel, Prefectura Poliției Capitalei ruga cetățenii care cunosc locuințele banditului „să se prezinte și să le indice, fie personal, fie prin telefon 6.20.40".

[1] Biserica Enei (inițial, Biserica Ienei) a fost demolată după cutremurul din 1977. Edificiul, construit în perioada 1720-1724 pe locul ctitoriei inițiale din lemn, din anul 1611, a fost primul dintr-o serie de 23 de lăcașuri de cult din București dispărute în timpul regimului lui Nicolae Ceaușescu.

Dar în același timp, un alt arestat, Vasile Tălungea, de 21 de ani, autorul mai multor spargeri, fugise din spitalul Colentina, unde era internat. Deși se afla sub pază, acesta dispăruse îmbrăcat în halatul de spital.

În aceeași noapte în care fusese arestat celebrul infractor Petre Iliescu, Poliția Capitalei a organizat și o razie de proporții la hotelurile de pe Calea Griviței. Începută la ora 1 noaptea, operațiunea a fost condusă de Nichifor Silvestru – directorul Poliției de Siguranță, de Marcel Georgescu – șeful Poliției Sociale, și de maiorul Dimiu, care însoțiți de numeroși agenți și mai multe patrule româno-sovietice au controlat hotelurile „Tranzit", „Nord", „Madrid", „Alianța", „Moldova", „Lyon", „Papadopol", „Roma", „Gociman", „Dorobanți", dar și „bomba" lui „Nea Mitică" din bulevardul Dinicu Gonescu. „Polițiștii au găsit în camerele hotelurilor o promiscuitate de nedescris – scria în ziarul *Timpul* (nr. 2855) din 7 iunie 1945. Copile de 14-15 ani, întovărășite de indivizi fără acte, urmăriți cu mandate de arestare, cerșetori improvizați, care noaptea își iroseau «agoniseala» din cursul zilei, chefuind cu femei de moravuri ușoare". Razia a ținut până în zori și s-a soldat cu 70 de arestări.

„Îndrăzneața lovitură a unor legionari"

Trei zile mai târziu, în *Timpul* (nr. 2858) din 10 iunie 1945 se titra pe prima pagină despre „îndrăzneața lovitură a unor legionari" care, îmbrăcați în uniforme ale armatei sovietice, au încercat jefuirea unui medic și „prin

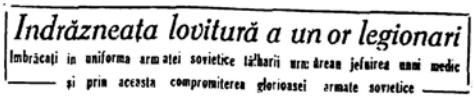

Indrăzneața lovitură a unor legionari
Imbrăcați in uniforma armatei sovietice tâlharii urmăreau jefuirea unui medic
și prin aceasta compromiterea glorioasei armate sovietice

***Timpul* din 10 iunie 1945**

aceasta, compromiterea glorioasei armate sovietice". „Infamul" jaf fusese comis în noaptea de 31 mai, aproape de ora 11, când o patrulă compusă dintr-un „maior" și un „căpitan" din armata sovietică, însoțiți de un civil, au pătruns în casa doctorului Lăzărescu din strada Rosetti nr. 39. Prezentând un act cu diverse ștampile sovietice și românești, pretinșii ofițeri ruși au cerut proprietarului să-i lase să percheziționeze locuința sub pretextul că acesta era simpatizant nazist și... că ar ascunde arme. Pentru a fi mai credibili, bandiții au schimbat câteva cuvinte în limba rusă, cerându-i apoi doctorului să le prezinte cartea de imobil, pentru a afla câți oameni locuiesc în apartament. În realitate, aceștia aveau informații că medicul ascundea în locuința sa suma de 30 milioane de lei, bani care, în realitate, nu se găseau în casă. Văzând că nu dau de urma banilor, cei doi „ofițeri sovietici" au început să pună „întrebări stâlcite, desigur prefăcute pe românește, pe rusește, prin semne și prin mimică". În timpul „percheziției", în casa doctorului s-au aprins toate luminile, ceea ce a trezit bănuiala unei vecine, doamna Marinescu. Femeia l-a alertat pe gardianul de post Troacă care, la rândul său, l-a chemat pe agentul Pintilie. Acesta din urmă însoțit de doi gardieni și de câțiva trecători adunați de pe stradă au intrat în casa doctorului, unde au dat peste așa-zisa patrulă sovietică. Prezentând actele, cei doi ofițeri ruși i-au convins pe „curioși" că este o percheziție reală. Dar nici de această dată doamna Marinescu nu a fost de înduplecat și, dându-și seama că „nu-i lucru curat cu «ofițerii»", i-a telefonat fiicei doctorului, relatând incidentul, iar aceasta, la rândul ei, a anunțat Prefectura Poliției Capitalei. Comisarul de serviciu a „încunoștințat" imediat batalionul de intervenție din Comandamentul Sovietic al Capitalei, care a trimis la fața locului chiar o patrulă rusească, sub comanda unui locotenent. Dar

„banditii aproape că nu s-au sinchisit și s-au baricadat în casă", crezând că patrula sovietică se va retrage. Văzând că nu au cum să mai scape, casa fiind înconjurată de soldații ruși, atacatorii s-au predat, într-un final, la ora 3 și jumătate. Dezarmați și „puși sub baionete", cei trei infractori au fost duși la Comandamentul Sovietic, iar de acolo au fost predați Prefecturii Poliției Capitalei.

Cum era de așteptat, cazul a fost intens mediatizat pentru „ca să afle toți cetățenii, toată țara, de ce mijloace uzează legionarii pentru a compromite glorioasa armată sovietică". Colonelul Petruc, prefectul Poliției Capitalei, a invitat mai mulți ziariști care au asistat la interogatoriu. Printre ei s-a aflat și reporterul de la *Timpul*, T. Zernoveanu, care a dezvăluit identitatea celor trei legionari: „Primul interogat e falsul maior. Se numește Ghișmiliu Gheorghe și are 25 de ani. E născut în Chișinău și e student în anul III la Politehnica din Capitală. Tatăl lui e funcționar la o societate de asigurări din Capitală. (...) Al doilea bandit era puțin istovit, fiind rănit în piciorul stâng. Spune că se numește Ion Găină, are 25 de ani, e student la facultatea de medicină veterinară în anul I. Tatăl lui e învățător. (...) Acest bandit purta uniformă de căpitan... Al treilea bandit se numește Armașu Gh., are 27 de ani. E născut în Soroca și e student la Academia comercială. Toți trei sunt legionari notorii și au fost internați ca atare în lagărul de la Tg. Jiu".

Confruntați, cei trei studenți și-au recunoscut faptele, însă l-au indicat ca „vinovat" pe Ion Pahomie, fratele unei servitoare care lucra la ferma doctorului Lăzărescu, cunoscut ca un „faimos cap de bandă și periculos legionar". Acesta „i-a corupt" pentru că ei știau limba rusă, le-a procurat uniformele și i-a dus la hotelul „Modern", unde, în camera 64, au perfectat „lovitura". Apoi le-a înmânat ordinul de percheziție ștampilat cu antete militare sovietice și românești. Tinerii au mai declarat că „transformarea

Cei trei legionari

Fotografia cu cei trei legionari arestați, publicată de ziarul *Timpul* din 10 iunie 1945

lor nu s-a făcut în hotel, ci afară, la întuneric, astfel ar fi fost descoperiți din primul moment". Ion Pahomie era dispărut, dar T. Zernoveanu dădea asigurări că „potera se află pe urmele lui". Avea să fie arestat, două săptămâni mai târziu, după cum va înștiința *Timpul* (nr. 2870) din 25 iunie 1945.

O tâlhărie comisă în plin centrul Capitalei

După ce s-au lămurit cu ancheta în cazul jafului comis de cei trei legionari, gazetele din Capitală aduceau o altă știre senzațională: o tâlhărie comisă în plin centrul orașului, pe strada Smârdan.

Tentativa de crimă și jaf din str. Smârdan

Un bandit a atacat un negustor jefuindu-l de 3 milioane lei

Răufăcătorul a fost arestat

Timpul din 11 iunie 1945

Victima era Nicolae Mănescu, un exploatator de păduri din comuna Stâlpeni, județul Mureș, care venise în București pentru a încasa de la Banca Națională un cec în valoare de 3 milioane de lei. Ziarul *Timpul* (nr. 2859) din 11 iunie 1945 relata: „S-a prezentat ieri dimineață la ghișeul Băncii Naționale, de unde a primit un pachet de bancnote a 5.000 lei, în sumă de trei milioane de lei. Comerciantul a numărat banii în fața ghișeului. În acest timp, un individ își făcea de lucru, simulând că scrie o petiție; în realitate însă, căuta să observe unde avea să-și pună banii d. Mănescu. În cele din urmă, comerciantul a părăsit banca, plecând spre strada Smârdan, fiind urmărit îndeaproape de vecinul «petiționar». Când a ajuns în dreptul unui gang, d. Mănescu a fost oprit de individul care-l urmărea; acesta i-a spus că... i-a căzut ceva din buzunar și că un domn bătrân a ridicat obiectul și a intrat în gangul din față. Fără să-și dea seama că e un truc al individului, d. Mănescu a intrat în gang, și de acolo s-a urcat pe scări în căutarea bătrânului. În acest moment individul i-a aplicat o puternică lovitură în ceafă cu un corp tăios. D. Mănescu s-a prăbușit pe scări. Individul a smuls pachetul cu cele trei milioane lei și a dat să fugă. D. Mănescu, fiind însă o fire robustă, a rezistat loviturii și a început să strige după ajutor; au sărit imediat trecătorii care au prins pe răufăcător".

Infractorul a ajuns la Prefectura Poliției Capitalei, unde a fost anchetat de comisarul-șef Gheorghe Vasiliu, șeful Brigăzii Volante, care a stabilit că acesta se numea Ion Procopie, de 27 de ani, cu „un bogat palmares de ticăloșii". Victima, care și-a recuperat suma furată, a primit îngrijiri la Serviciul medical al Prefecturii, după care a fost transportată la spital.

Tot în *Timpul* (nr. 2859) scria și despre spargerea de la magazinul „Bünger", din strada Brezoianu nr. 18. Cu o noapte înainte, Grigore Govrilovici, originar din comuna

Timișul de Sus (județul Brașov), a intrat în magazinul lui Carol Bünger, care vindea instrumente medicale și aparate ortopedice. Hoțul a pus marfa furată în două pachete și un sac. Dar în momentul când se pregătea să dispară cu „prada", a răsturnat din greșeală un aparat medical. Zgomotele au fost auzite de un vecin care, „dându-și seama că în magazin se petrece ceva anormal", a sunat la Poliție.

La fața locului a fost trimis comisarul-șef Ion Ionescu, șeful Brigăzii IV Judiciare, cu o echipă de agenți. Polițiștii au ajuns chiar în momentul în care hoțul „se chinuia să scoată coletele destul de grele pentru a putea fi transportate de el singur". Văzându-se descoperit, acesta a fugit pe scări până la acoperiș, dar a fost prins de unul dintre agenți. Valoarea mărfurilor pe care voia să le fure depășea suma de 5 milioane de lei.

Cotidianul *Universul* (nr. 131), apărut în aceeași zi, relata despre un alt caz: „Ieri după- amiază, d. Dumitru Bunea și soția sa, domiciliați în str. Carol nr. 58, s-au pomenit cu bătăi la ușă din partea cuiva, care cerea să vorbească cu d. Bunea. În momentul când acesta i-a deschis ușa, în cameră a făcut irupție un tânăr, care purta o mască pe obraz și era înarmat cu un pistol automat. Închizând cu grijă ușa, necunoscutul - despre care soții Bunea nu s-au mai îndoit că e un tâlhar - le-a pretins bani. Datorită unei clipe de neatenție a tâlharului, d-na și d. Bunea s-au refugiat într-o cameră alăturată, au încuiat ușa și ieșind la fereastră, au cerut ajutor. Temându-se să nu fie prins, tâlharul a coborât în grabă scările și a luat-o la fugă. Strigătele soților Bunea au alarmat trecătorii, printre care se afla și d. chestor Davidescu, care luându-se după tâlhar, l-au prins".

La Comisariatul 12 Poliție s-a aflat identitatea infractorului. Acesta era studentul Dorin Kandel, de 22 de ani. El mai încercase să-i jefuiască pe soții Bunea, despre care

închisoare pentru un alt omor, săvârșit tot în cartierul Floreasca.

În timp ce Poliția se afla pe urmele scandalagiului din Floreasca, inginerul Radu Cristescu, domiciliat în strada Matei Basarab nr. 2, a reclamat că din magazinului său dispăruseră, cu o noapte înainte, aparate de radio în valoare de 3 milioane și jumătate de lei. Hoții îi spărseseră și casa de bani de unde mai luaseră suma de 820.000 de lei.

Pe 15 iunie, ziarele anunțau o altă spargere săvârșită la magazinul de bijuterii al lui Mircea Solomon, din Calea Victoriei nr. 134. Victima a reclamat că i s-au furat ceasuri și bijuterii în valoare de 5 milioane de lei. În urma cercetărilor făcute de comisarul-șef Gheorghe Angheliu și agentul Ștefan N. Ștefan din Brigada I Judiciară, a fost arestat Alexandru Schnell, un evadat care avea de ispășit o sentință de doi ani pentru alt furt. Hoțul se ascundea în casa unui prieten de-al său din strada Petru Maior nr. 34, unde s-au descoperit și multe dintre lucrurile furate. Pus în fața probelor, spărgătorul și-a recunoscut fapta, iar bijuteriile au fost predate păgubașului.

O altă știre apărută pe 15 iunie era despre incendiul produs pe strada Brezoianu nr. 24, care mistuise drogheria „Renașterea". Focul a izbucnit din neglijența unui angajat care a coborât cu o lumânare aprinsă în subsolul prăvăliei, unde erau depozitate mai multe produse inflamabile. Gazele emanate de la neofalină s-au aprins imediat, iar incendiul a cuprins întreaga drogherie. Angajații au ieșit în stradă și, ajutați de trecători și vecini, au încercat să oprească focul. La fața locului au sosit și pompierii de la postul „Central" conduși de căpitanul Albulescu. Incendiul a fost stins cu mare greutate din cauza materialelor inflamabile. Pagubele erau estimate la peste 2 milioane de lei.

Arestarea vestitului spărgător Gheorghe Nica

Pe 18 iunie 1945, în *Universul* (nr. 136) se anunța despre „arestarea a trei periculoși spărgători de case de bani". Aceștia au fost prinși pe raza Circumscripției 26 Poliție, având asupra lor „toate uneltele în acest scop". Nu aveau însă niciun act de identitate. „Este un sistem pe care îl folosesc în mod obișnuit răufăcătorii, spre a avea posibilitatea să-și atribuie diferite identități, afară de cea adevărată, după care pot fi recunoscuți în caziere", menționa reporterul ziarului mai sus amintit.

Pentru a-i identifica, suspecții au fost preluați de chestorul sectorului III „Albastru", Ion Canciu, și acesta, secondat de comisarul-șef H. Samovici și agentul Lazăr Samy, a reușit să afle cu cine aveau de-a face. Unul dintre ei era cunoscutul spărgător Gheorghe Nica, zis și „Gică", urmărit din 1939, cu un mandat de arestare pentru 15 ani de închisoare, după ce săvârșise, împreună cu vestitul „Lică" Wolf, o serie de furturi printre care și cel de la fostul magazin „Cadeka" de pe bulevardul Elisabeta. Acesta a declarat că se numește „Gheorghe Rădulescu", dar anchetatorii l-au deconspirat. Partenerii lui erau Iordan Stancu, zis „Constantin Nicolae", și Ștefan Dumitrescu, care se ascundea sub numele de „Ștefan Dumitru". Toți trei au fost predați Poliției Judiciare din Prefectura Capitalei.

Câteva zile mai târziu, tot Poliția Judiciară din Prefectura Capitalei a descoperit blănuri de contrabandă în valoare de 125 milioane de lei. Despre acest caz dădea detalii ziarul *Universul* (nr. 137): „În urma unor informații, Emil Gălușcă, directorul Poliției Judiciare, secondat de d. chestorul Constantin Țurai, șeful Serviciului [Judiciar], și de comisarul-șef Gheorghe Angheliu, șeful Brigăzii I [Judiciare], au făcut o descindere la locuința lui Ignat

Mahler din strada Dragoș Vodă nr. 27. Procedându-se la desfacerea pânzei unei canapele din antreu s-a dat peste un însemnat stoc de blănuri scumpe, ce fuseseră ascunse acolo. S-a mai găsit de asemenea, un geamantan plin cu nurci și piei de astrahan, precum și un sac îndesat cu piei de veveriță, iar într-un șifonier, o haină de nurci. În total s-au găsit 123 de nurci, 41 piei de astrahan, 24 de piei de biber, 4 vulpi roșii, 758 piei de veveriță, un mantou de nurci etc., a căror valoare depășește suma de 125 de milioane. Fiind cercetați de poliție, soții Mahler și ginerele lor, d. Petre Ehrentahl, care locuiește în același apartament, au declarat că blănurile le-au fost lăsate în păstrare de un oarecare Pel Odon, care le-a adus de la Budapesta. Ei mai susțin că acest Pel Odon urma să vină să le ridice, dar plecând la Budapesta nu a mai revenit în țară. Convingerea polițiștilor este că blănurile au fost lăsate familiei Mahler pentru a fi comercializate, fără îndeplinirea formelor legale față de legea vămilor. Stocul de blănuri descoperite a fost confiscat și, împreună cu actele încheiate pentru contrabandă, au fost înaintate Direcției Vămilor, care urma să fixeze cuantumul amenzii".

Ziarul *Timpul* (nr. 2865) apărut la aceeași dată relata despre un alt caz de contrabandă: „Comisarul-șef I. Witzling, de la circa 9 Poliție, a descoperit o contrabandă de 16.000 de țigări Naționale și Mărășești, precum și 1.200 de pachete cu tutun a 100 grame. Acestea au fost găsite la autogara din strada Popescu Asan nr. 19 și urmau a fi transportate cu mașinile de curse la Piatra-Neamț. Totodată au mai fost descoperite și cantități de diferite mărfuri fără facturi. Mărfurile găsite au fost confiscate, iar proprietarii lor, I. Nathanson și Avram Isidor, au fost reținuți pentru cercetări".

Tot din paginile aceluiași ziar aflăm și despre un „scandal cu bătaie urmat de o crimă din imprudență",

petrecute în noaptea de 17 iunie 1945, în curtea unui imobil de pe strada Petrescu XVI nr. 1. Locatarii acelui imobil erau rubedenii, astfel că scandalul i-a împărțit în două tabere. Victor Trancă, concubina sa, Florica Popescu, și sora acesteia, Maria, pe de o parte, și alte rude, vreo patru-cinci, de cealaltă parte. Scandalul a degenerat într-o bătaie generală. În toiul altercației, Trancă s-a dus în casă, a luat revolverul de sub pernă și, ieșind în curte, a tras un foc în aer ca „să potolească spiritele".

Nepotul concubinei sale însă s-a repezit asupra lui, voind să-l dezarmeze. În acest timp, Trancă a apăsat pe trăgaci, astfel că un glonț le-a nimerit pe cele două femei: pe Florica Popescu în gât, și pe sora ei, Maria, în cap. Prima femeie a murit pe loc, iar cea de-a doua a ajuns la spital, fiind salvată de medici. Criminalul s-a predat imediat Poliției.

În schimb, cotidianul *Universul* (nr. 137) prezenta mai multe spargeri. Dintre acestea, una s-a sfârșit prost. Cinci tineri care au vrut să spargă seiful Dispensarului Asigurărilor Sociale, din strada Viilor nr. 45, au declanșat din greșeală alarma, care i-a pus pe fugă, fără a mai reuși să-și ducă planul la bun sfârșit. Nu așa s-a întâmplat însă și la locuința avocatului Mihai Rațiu din Calea Șerban Vodă nr. 62, de unde hoții au reușit să plece cu bunuri și bani în valoare de un milion de lei. Și inginerul Vlad Copșa, domiciliat în strada Grigore Alexandrescu nr. 70, a reclamat la Poliție că din locuința sa s-au furat bijuterii în valoare de 4 milioane de lei. O altă spargere s-a dat la depozitul unei țesătorii din strada Vasile Basarab nr. 2, de unde au fost sustrase bunuri și timbre valorice în valoare de mai multe milioane de lei.

„Buchetul escrocilor"

Printre numeroșii infractori care operau în voie în Bucureștiul anului 1945 se aflau și numeroși escroci. „Atmosfera de purificare morală obținută la noi prin actul politic de la 23 august – remarca ziarul *Timpul* (nr. 2868) din 23 iunie 1945 – tinde să orienteze drumul spre viitor. Această atmosferă a îngăduit celor mai mulți dintre noi să-și regăsească mediul moral, în timp ce altora le crea o nouă ocupație, extrem de fructuoasă, de ușoară și de condamnabilă. Este vorba de o serie de indivizi al căror ciudat mod de a-și câștiga existența constă în a exagera propria lor poziție în societate, afișând «legături de prietenie» cu toate personalitățile chemate la conducerea treburilor Statului. În realitate este vorba de oameni cu o moralitate aproximativă, tentați de câștiguri ușoare, la care cred că au dreptul, fie pe baza unei diplome universitare, fie pe baza unor experiențe anterioare în materie de escrocherii. În fond, aceștia își asumă puteri pe care nu le au, necunoscând pe acel în numele cărora pretind că lucrează, decât doar din fotografiile apărute în presă".

Trei escroci au păcălit societatea
Frank Cafea
Ei furnizau vagoane pe acte false. 7.500.000 lei
încasați pe baza unor telegrame

***Timpul* din 22 iunie 1945, care anunța marea escrocherie de la societatea „Frank Cafea"**

Escrocilor le cădeau „victime" nu numai simpli cetățeni, dar și societăți comerciale, păcălite prin tot felul de manevre ingenioase. Așa s-a întâmplat cu societatea „Frank Cafea", care a fost păgubită cu suma de 7.500.000 de lei. Escrocheria, dezvăluită de presă pe 22 iunie 1945, fusese

pusă la cale de Emilian Popescu, Cornel Armenciuc și un anume Orbani. Cei trei indivizi, aflând că societatea avea nevoie de un număr însemnat de vagoane pentru a transporta materia primă de la depozitul fabricii din Brașov, s-au prezentat „elegant îmbrăcați", la sediul firmei din șoseaua Viilor nr. 20, unde s-au dat drept „inginerul Vasile Dumitrescu", „locotenentul Ion Popescu" și „inspectorul Ionescu" de la CFR. Primiți de Bartolomeu Natter, directorul societății „Frank Cafea", escrocii, știind că Direcția Mișcării CFR nu putea să dispună cu ușurință de vagoanele necesare, i-au sugerat acestuia că prin mijloace „lăturalnice" pot „aranja" transportul. Prețul „intervenției" a fost fixat la 50.000 de lei de vagon. Folosindu-se de acte false, aceștia au încasat suma de 7.500.000 de lei, după care au „bombardat" firma cu telegrame de la CFR, înștiințând că vagoanele vor mai întârzia. În momentul în care directorul și-a dat seama că a fost înșelat, a anunțat Poliția. Fiind sezisat de acest caz, directorul Poliției Judiciare, Emil Gălușcă, i-a delegat pe comisarii-șefi Gheorghe Angheliu și Petre Grigoraș, care i-au arestat pe doi dintre escroci: Emilian Popescu și Cornel Armenciuc. Orbani era dat în urmărire.

Pe 23 iunie 1945, ziarul *Timpul* (nr. 2868) anunța despre arestarea unui adevărat „buchet de escroci". Primii anchetați erau Ioan Rohan, Ioan Ivanovici, Ștefan Gavrilescu și Margareta Predescu, care „se dădeau drept cunoscuți și cu trecere la diverse personalități sus-puse, promițând că eliberează deținuți din lagăr". Ei au fost „săltați" de Poliție chiar în momentul când tranzacționau o parte din suma de 500.000 lei, drept „onorar" de la doamna Florina Ott, pentru a-i elibera soțul, Wielfried Ott, care era deținut politic. „Cei arestați «se bucură» de o moralitate dubioasă - se menționa în articol - primul fiind un cunoscut escroc încă de pe vremea regimului legionar și o «personalitate» marcantă în lumea interlopă a Capitalei.

Escroc, plăsmuitor de acte de identitate, falsificator, comisar de românizare, legionar, Rohan Ioan, a fost ceea ce putea fi mai abject. Complicele său, Ivanovici Ioan, frizer cu numele, trăia și el din diferite afaceri dubioase, în genul celei de față. Margareta Predescu, care completează buchetul, este o femeie depravată, bine cunoscută poliției. Ea este aceea care l-a sesizat pe Ivanovici de arestarea lui Wielfried Ott, soțul d-nei Florina Ott, interesându-se de posibilitatea unei intervenții pentru a-l scăpa. După o matură chibzuință, cei doi au dat peste un alt escroc, renumitul spărgător de case de bani Ștefan Gavrilescu, ce își asumă calitatea de comisar de poliție. Toți patru au reușit să o convingă pe soția arestatului să le dea suma de 500.000 pe care pretindeau că trebuie s-o ofere drept șperț poliției pentru a obține eliberarea acestuia. Prinși în flagrant delict, ei au recunoscut faptele".

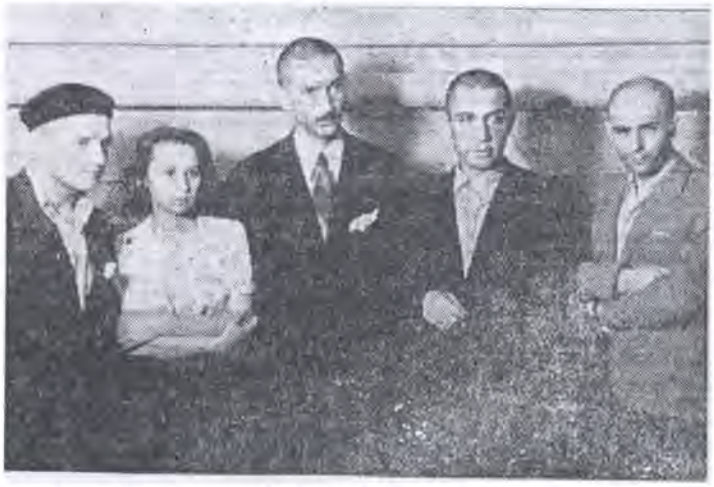

Excrocii care aveau „legături de prietenie" cu personalități din conducerea Statului

Escrocii Ioan Rohan, Ioan Ivanovici, Ștefan Gavrilescu și Margareta Predescu, arestați. Fotografie publicată în ziarul *Timpul* din 23 iunie 1945

Al doilea caz era al lui Gheorghe Carussi, anchetat de Direcția Generală a Poliției pentru tentativă de uz ilegal de acte ale Uniunii Patrioților. Acesta luase contact, prin soția sa, în ajunul eliberării, cu un anume Dinu Iliescu care se oferise să intervină la Ministerul Afacerilor Interne contra sumei de 150.000 de lei. Dar în realitate, „totul nu era decât o înscenare a lui Iliescu de a lua bani, invocând relații inexistente, întrucât, după cum s-a stabilit, escrocul nici nu cunoștea pe cei doi demnitari". După eliberare, Gheorghe Carussi a recunoscut „existența intervenției".

Și avocatul Nicolae Nițoiu din Calea Moșilor nr. 202, la fel ca și ceilalți escroci arestați, pretindea că „este în stare - datorită legăturilor sale sus-puse - să elibereze din lagărul de la Caracal pe soțul d-nei Mihaela Caftangioglu". Suma cerută de acesta era însă mult mai mare. Avocatul, aflând că soțul doamnei Caftangioglu era pus pe lista celor care urmau să fie eliberați, a speculat situația, cerând 2.500.000 de lei, „sub pretext că trebuie să-i înmâneze unei influente personalități din Ministerul Afacerilor Interne". Cum deținutul a fost eliberat fără nicio „intervenție", escrocheria a ieșit la iveală. După ce a fost arestat, Nicolae Nițoiu a recunoscut că a primit „prima rată" de 350.000 de lei, bani gheață, apoi o scrisoare de depozit pentru restul sumei. Ironia a făcut că avocatul, în urma escrocheriei, a ajuns în locul celui eliberat la penitenciarul de la Caracal.

„Buchetul escrocilor" era întregit de Constantin Măciuceanu, un evadat de la Văcărești, care se dădea drept „inspector la speculă". Și cum ulciorul nu merge de multe ori la apă, numeroșii comercianți păcăliți l-au reclamat, iar infractorul a fost arestat din nou, de comisarul-șef Petre Grigoraș și detectivul Ioan Mateescu din Brigada I B Judiciară.

A doua zi, cotidianul *Timpul* (nr. 2869) aducea în atenția cititorilor un alt caz de escrocherie: „D. comisar-șef Gh. Vasiliu din prefectura poliției Capitalei a arestat pe indivizii: Iolanda Berger, zisă Judici, din strada Cornescu nr. 76, Isac Lazarovici din strada Radion nr. 6, Gh. Moscovici, domiciliat în hotelul «Milano» și Lotar Weinberg din str. Ilarie Chendi nr. 22. Atât escrocii, cât și victimele sunt cetățeni maghiari. Escrocheria celor mai de sus constă în faptul că Lotar Weinberg, care cunoștea situația soților Haltfy (originari din Ungaria), le-a spus că sunt urmăriți de tribunalul poporului și că urmează a fi arestați. Soții Haltfy, temându-se de neplăceri, au propus lui Weinberg să meargă cu ei acasă și să-i dea 500.000 lei ca să-i salveze. Era tocmai ceea ce urmărea șantajistul. Totul se petrecea în cafeul «Wilson». În acest timp, Iolanda Berger, Lazarovici și Moscovici așteptau afară în stradă. Soții Haltfy împreună cu Weinberg au ieșit în stradă unde, după ce au făcut cunoștință cu ceilalți, s-au urcat în două trăsuri și s-au dus în Calea Dorobanților nr. 59. În prima trăsură se afla Iasac Lazarovici cu soții Haltfy. Pe drum Lazarovici s-a dat drept agent de siguranță, și soții Haltfy, în loc să oprească acasă, s-au dus direct la Băneasa unde au plătit lui Lazarovici 500.000 lei, prețul tăcerii. Lazarovici le-a mai luat verighetele și un inel de aur cu briliante".

Însă lăcomia escrocilor nu s-a oprit aici: „Soții Haltfy, fericiți că au scăpat cu atâta, s-au dus la domiciliul lor din Calea Dorobanți unde au dat peste Iolanda, Weinberg și Moscovici care tocmai îi așteptau în curte. Iolanda, ca să nu rămână păgubașă s-a dat drept agentă de siguranță. Au intrat în casă și, împreună cu Weinberg, au luat blănuri și alte obiecte de preț, în valoare de 20 de milioane de lei. Păgubașii, dându-și seama că au căzut pe mâna unor șantajiști, au reclamat cazul, astfel că

Patru șantagiști arestați de poliție

Victimele escrocate de bani și bijuterii în valoare de peste 20.000.000 lei

Timpul din 24 iunie 1945

toată «nunta» a fost adusă la poliție. Lucrurile au fost înapoiate păgubașilor, iar șantajiștii au fost înaintați parchetului".

Razii ale Poliției la casele de toleranță

Către sfârșitul lunii iunie 1945, Poliția a organizat mai multe descinderi la casele de toleranță din București. Marcel Georgescu, șeful Poliției Sociale, însoțit de întreaga Brigadă Moravuri și un detașament de jandarmi, a controlat toate bordelurile autorizate din cartierul Crucea de Piatră, dar și alte locații clandestine, cum erau mansarda imobilului din Calea Victoriei nr. 190 și „bomba" din strada Știrbei Vodă nr. 139. Cu această ocazie, polițiștii au descoperit dosite la hotelul „Carol" numeroase mărfuri fără acte. Prin urmare, peste 100 de indivizi suspecți au fost arestați.

Într-o altă descindere nocturnă la Crucea de Piatră, organele de ordine conduse de directorul Poliției Judiciare, Emil Gălușcă, au descoperit că matroana renumitei case de prostituție „Casanova" își ținea angajatele la limita subzistenței. *Universul* (nr. 140) din 23 iunie 1945 consemna: „Maria Voicilă exploata neomenos de ani de zile pe cele 12 angajate ale sale, reținându-se jumătate din taxa de 1.500 lei de client, realizând beneficii zilnice care, chiar după mărturia ei, treceau de 40.000 lei. Evident că

lucrurile stau altfel și beneficiul zilnic pare să fie, din primele fapte stabilite, cu mult mai urcat. Tratate în mod neomenos și limitându-se permanent la micile sume care le mai rămâneau, după ce patroana își retrăgea partea, «pensionarele» se puteau numai cu greu întreține și cu atât mai puțin îmbrăca. Din jumătatea pe care o reținea deținătoarea fondurilor casei «Casanova», nu înțelegea să acorde niciun beneficiu angajatelor sale, în afara camerelor a căror chirie anuală se urca la suma de 300.000 lei. Stabilindu-se în mod cert culpabilitatea patroanei, fiecare angajată atestând vinovăția ei, casa a fost închisă, iar inculpata cercetată și înaintată Parchetului Tribunalului Ilfov".

Câteva zile mai târziu, Poliția Socială a organizat o altă razie de amploare care viza localurile de consum și hotelurile, unde își făceau veacul numeroase prostituate clandestine. Polițiști, însoțiți de patrule sovietice și jandarmi, au inspectat Grădina „Colos", restaurantele „Răcaru", „Grâușor", „Gogu Roșianu", „Gancevici", barul „Melody", hotelurile „Dacia", „Avram" și „Veneția", precum și cafeneaua „Dimcea" din strada Bibescu Vodă. În urma acestei razii, au fost reținute 200 de femei de moravuri ușoare, mare parte dintre ele purtătoare de boli venerice, dar și numeroși pungași de buzunare.

Crime, jafuri și „o răpire ca în filme"

În ciuda măsurilor luate de comuniști după preluarea Ministerului de Interne, sfârșitul lunii iunie 1945 a fost marcat de același climat de infracționalitate crescută. La comisariatele de poliție continuau să curgă plângeri din partea oamenilor care fuseseră furați. Ziarul *Universul* (nr. 141) apărut pe 24 iunie 1945 anunța că 6 bandiți, dintre care unul îmbrăcat în uniformă de sublocotenent român,

au prădat-o pe doamna Paraschiva Moscovici din strada Toamnei nr. 85, căreia i-au furat cupoane de mătase, rufărie și îmbrăcăminte în valoare de un milion de lei. Poate că nimeni nu ar fi aflat de această spargere dacă păgubita nu ar fi reclamat la Comisariatul Circumscripției 5 Poliție ce i s-a întâmplat.

O altă reclamație a fost depusă la Comisariatul Circumscripției 21 Poliție de Jean Popescu, șef de serviciu și mandatar al Ministerului Afacerilor Străine, care pretindea că i s-au furat 5 milioane de lei în momentul în care încerca să urce în tramvai la stația Mihai Vodă. Deși avea asupra sa suma de 36.832.658 de lei, reprezentând salariilor funcționarilor din minister, hoțul i-a sustras numai o parte din bani. Suspectul a fost dat în urmărire după semnalmentele date de păgubit.

Poliția investiga și cazul unui furt de 10 milioane de lei, comis asupra magazinului de galanterie și produse de voiaj al lui Iancu Rosentock, din bulevardul Elisabeta nr. 57.

Pe 28 iunie, *Universul* (nr. 143) anunța alte jafuri și furturi comise în ultimele nopți. Pe strada general Berthelot nr. 111, o bandă de hoți a spart locuința lui Mihai S. Panaite de unde au sustras numeroase bijuterii scumpe și bani în valoare de peste 15 milioane lei. La Biroul de Emigrare din strada Aron Florea nr. 5, patru indivizi înarmați au pătruns noaptea în instituție, au luat seiful și l-au „aruncat" într-o mașină cu care au dispărut. La Cooperativa de îmbrăcăminte „Textila" din strada Blănari nr. 11, hoții au spart casa de bani, de unde au furat suma de 7 milioane de lei. Sucursala Societății de boiangeriei „Falk" din strada General Berthelot nr. 5 a fost atacată de bandiți înarmați care, după ce l-au împușcat pe paznicul de noapte Petre Colteru, au dispărut. Erau membrii bandei lui Vasile Bardanof, ce aveau să fie arestați, după cum veți vedea, o

lună mai târziu de comisarul-șef Eugen Alimănescu. Peste toate astea, un alt bucureștean a fost tâlhărit în plină stradă și a ajuns la spital cu răni grave.

A doua zi, *Universul* (nr. 144) venea cu alte știri înfiorătoare: „atacul banditesc" din strada Șoimului nr. 1 și crima din strada Stoian Militaru nr. 72. Erau menționate și furturile comise la țesătoria „Anda" din strada Lucaci nr. 114, la tipografia „Albina" din Calea Rahovei nr. 101 și la locuința colonelului Dan Grigore din strada Dr. Drăghicescu nr. 9.

Tot din același număr al ziarului *Universul* aflăm despre „o răpire ca în filme", ce s-a petrecut pe strada Vasile Lascăr, la nr. 81. Victima era o tânără doamnă, care a fost luată pe sus de patru necunoscuți și urcată într-un automobil. Cum însă, „în toiul luptei", femeia și-a pierdut pantofii, aceștia s-au întors ca să-i recupereze. „Publicul voind să imobilizeze pe acești patru inși, a înconjurat mașina, lucru care n-a dus la niciun rezultat, fiindcă șoferul, decis să scape, a dat viteză mașinii, intrând în plin în public. Din fericire nu s-a înregistrat niciun accident. Sesizat de cele petrecute, comisariatul circ. II poliție face cercetări pentru identificarea răpitorilor și victimei lor", se menționa în articol.

Printre atâtea crime, jafuri și răpiri, hipodromul de la Băneasa a luat foc în noaptea de 26 iunie 1945. Deși pompierii de la posturile „Cometa" și „Băneasa" au intervenit imediat, focul a mistuit atelierul de fierărie, două grajduri mari și o importantă cantitate de fân și ovăz, depozitată în podurile acestora. Pagubele erau estimate la suma de 85 de milioane de lei.

IULIE 1945

Apariția comisarului Alimănescu

Alimănescu, „terminatorul" bandelor de criminali

La jumătatea anului 1945, Bucureștiul continua să fie ținut sub teroare. Chiar dacă Poliția reușise să mai reducă infracționalitatea, multe dintre bandele periculoase ale Capitalei continuau să facă legea în oraș. Bucureștiul era împărțit în „zone" controlate de infractori celebri. La acest climat de criminalitate crescută contribuia și corupția din rândul Poliției și Justiției, mulți dintre bandiții cu bani mituind judecătorii de instrucție în schimbul libertății, iar dosarele lor dispăreau înainte să ajungă în instanță. Iată ce scria comisarul Traian Tandin în cartea sa *Cazuri judiciare celebre*: „Corupția din sânul Poliției era teribilă. Aproape nu exista polițist care să nu fie gata să facă el însuși fărădelegi, contra unei sume de bani. Nici vorbă de arestări în rândul capilor de bande. Erau prinși, reținuți, de regulă, găinarii și

Eugen Alimănescu, fotografiat cu un pistol mitralieră MP 40 german

borfașii, pleava lumii interlope. Ceilalți, criminalii și tâlharii, își vedeau liniștiți de treabă"[1].

Însă din luna iulie 1945, ziarele bucureștene aveau să relateze despre acțiunile comisarului-șef Eugen Alimănescu, „un polițist excepțional apărut în împrejurări excepționale", cel care avea să curețe Capitala, în următorii doi ani, de bandele de infractori periculoși. Presa anilor '45-'47 abundă de superlative ca „invincibilul", „fanaticul", „incoruptibilul", „lichidatorul", „radicalul teribil", așa cum jurnaliștii acelor vremuri, plini de admirație, aveau să-l proiecteze în legendă, rapid și ireversibil, pe „comisarul de fier" Alimănescu. „Dibaci mânuitor a tot soiul de arme, țintaș fără de pereche, iar pe deasupra dotat cu un mare curaj, era și de așteptat ca, în scurt timp, cei mai temuți bandiți să-i cadă victime", îl descria pe vestitul polițist ziarul *Universul*. Faptele lui Alimănescu au fost, în perioada sa de glorie, cele mai citite știri ale ziarelor vremii. Comisarul beneficia de rubrici dedicate în cele mai importante publicații.

[1] Traian Tandin, *op. cit.*, p. 88.

Dar noul justițiar apărut peste noapte care avea să stârpească banditismul în București a rămas un personaj controversat. Era oare asul din mânecă al ministrului de Interne, Teohari Georgescu, de a cărui protecție s-a bucurat? Cert e că Alimănescu fusese cooptat de comuniști și făcut membru al Partidului Comunist Român, iar Securitatea l-ar fi folosit după război pentru diverse execuții în acțiunile de anihilare a rezistenței anticomuniste.

Prin metodele sale brutale, Alimănescu a transformat Bucureștiul într-un teatru de război, răfuielile armate dintre gangsteri și polițiști aducând aminte de orașul Chicago al anilor '30. Tot după modelul american, el și-a construit o brigadă tehnică operativă de șoc, în genul agentului Eliot Ness (cel care a reușit să-l aresteze pe Al Capone în anii '30), pe care ziariștii au numit-o Brigada „Fulger", formată din 22 de tineri polițiști, înarmată până în dinți și dotată cu mașini rapide. Însă modul de operare era cel sovietic, prin care infractorii nu mai erau judecați, ci împușcați direct la fața locului.

După lichidarea lor, comisarul obișnuia să-și fotografieze „victimele". Își asuma „captura" punând un carton lângă cadavre, pe care scria „Bandiți uciși în lupta cu Brigada Alimănescu". Fotografiile apăreau în presă și făceau reclamă metodelor lui expeditive. Însă modul său de operare a născut vii proteste din partea unor avocați, polițiști și magistrați, care au fost imediat bănuiți că aveau legături cu infractorii. Cum scopul scuză mijloacele, până la urmă, comisarul Alimănescu avea să fie cel care va stârpi infracționalitatea după doi ani de lupte stradale cu bandele temute care terorizaseră Bucureștiul acelor vremuri. Legenda avea să dăinuie, iar peste ani, Sergiu Nicolaescu a dat naștere „comisarului Moldovan/Miclovan", cunoscutul erou din seria filmelor regizate de el, inspirat și de temerarul polițist.

Un contabil devenit polițist

Eugen Alimănescu s-a născut la 27 iulie 1916 în Slatina, județul Olt, tatăl lui fiind funcționar la primăria orașului, iar mama, casnică. A avut doi frați (Constantin, ajuns comisar-ajutor la Chestura Poliție Constanța, și Dumitru, tipograf) și trei surori (Maria, Natalia și Ecaterina – casnice).

Avea patru clase primare absolvite între 1923 și 1927 și încă trei la Școala Primară „Preda Buzescu" din Slatina. Între 1931 și 1934 a fost muncitor necalificat la o pepinieră din Drăgășani. După această perioadă, a urmat un curs de contabilitate cu durata de doi ani la o școală de profil din Orșova. În anul 1936 s-a angajat contabil la Institutul Național al Cooperației din București, unde a lucrat până în 1937. Un an mai târziu a fost încorporat la Regimentul 1 Transmisiuni din Capitală, iar în iunie 1941 a plecat pe front cu o unitate neoperativă – Compania 10 Transmisiuni. În timpul prezenței sale în războiul antisovietic, a avut gradul de caporal și funcția de furier, fiind decorat pentru „acte de bravură" cu Ordinul Virtutea Militară, clasa a II-a. Demobilizat în 1943, s-a angajat ca funcționar la Întreprinderile „N. Drogeanu" din București. Perioada lui de civil a fost însă de scurtă durată, fiind remobilizat în cursul anului următor la Batalionul 40 Transmisiuni. După eliberarea din armată, la 11 iunie 1945 s-a angajat la Prefectura Poliției Capitalei. Conform *Monitorului Oficial* nr. 147 (Partea I) din 3 iulie 1945, prima lui funcție a fost cea de informator, cu o

> **Idem Nr. 3.060 din 13 Iunie 1945, d-l Alimănescu Eugeniu se angajează ca informator în Prefectura Poliției Capitalei,** pe data prezentării la serviciu, **cu o diurnă** lunară de lei 55.000.
>
> *Monitorul Oficial* nr. 147 (Partea I) din 3 iulie 1945

Alimănescu, la birou său din Prefectura Poliției Capitalei

diurnă lunară de 55.000 de lei. În același timp, a devenit membru al Partidului Comunist.

La scurt timp, a fost avansat la gradul de comisar-șef, preluând conducerea Brigăzii IV Judiciare, care se ocupa cu combaterea bandelor înarmate care terorizau Bucureștiul la acea vreme. Deși era o meserie extrem de periculoasă, Eugen Alimănescu avea să facă față cu brio.

Ca fizic, Alimănescu nu impresiona. Părea mai degrabă un funcționar de birou, nicidecum un polițist feroce. Însă în numai patru luni avea să ajungă cel mai temut comisar din București. Mulți se întrebau cum reușise să prindă atâția infractori. Cu concursul direct al ministrului de Interne, Teohari Georgescu, Alimănescu își va alege cei mai buni polițiști, dar înainte de toate va umple zonele rău famate ale Bucureștiului cu informatori.

Primele arestări făcute de Alimănescu

La scurt timp după ce a intrat în poliție, Eugen Alimănescu a fost avansat la gradul de comisar-șef, fiind numit la conducerea Brigăzii IV Judiciare. Astfel, pe

15 iunie 1945, gazetele anunțau deja despre primul caz rezolvat de Alimănescu care, împreună cu agentul Dioclețian Nicolescu, reușise să-l prindă în flagrant delict pe escrocul Florea Bacă, în timp ce încerca să vândă, drept aur, 800 g de bronz, la prețul de 6 milioane lei. Întrucât infractorul nu era „la prima ispravă de acest gen", ziarele care relatau despre caz rugau păgubiții să se adreseze direct la Brigada IV Judiciară din Prefectura Poliției Capitalei.

La începutul lunii iulie, notorietatea lui Alimănescu a crescut odată cu capturarea bandelor celebrilor spărgători Gheorghe Moncea, zis „Gică Mic", Victor Profireanu și Gheorghe Istrate, poreclit „Gică boxerul".

Arestarea lui „Gică boxerul" s-a făcut la 24 de ore după ce acesta împreună cu acoliții săi jefuiseră locuința unui cetățean englez, James Mac Leod, de pe strada Popa Savu nr. 50. Datorită tenacității lui Alimănescu, păgubitul și-a primit imediat toate bunurile furate. Ziarul *Era nouă* (nr. 226) din 12 iulie 1945 descrie cum a fost arestată banda temutului spărgător după „o luptă ca în filme" care s-a desfășurat în cartierul Grant: „Poliția, față de numeroasele atacuri banditești, crime și jafuri din ultimul timp, a întocmit un plan vast pentru capturarea criminalilor. Ofensiva pornită de către Brigada a 4-a Judiciară, condusă de comisarul-șef Alimănescu, a fost încoronată de succes. După ce banda de spărgători condusă de Gh. Moncea, zis Gică Mic, a fost capturată și înaintată Parchetului, comisarul-șef Eugen Alimănescu, având unele indicii, s-a pus în urmărirea altei bande care a dat sute de lovituri, condusă de vestitul spărgător și criminal Istrate Gh., zis Gică. Șeful Brigăzii 4 Judiciare, secondat de comisarul-ajutor Toma D-tru, comisar adj. Matei R. Ion, agenții Chiriță Gh., Stanislau [sau Stanislav, cum mai apare menționat în alte articole – n.a.] Ion, Ignat Vasile, Lăzăroiu Ion, Pârvulescu și Marin Ionescu, a pornit în noaptea de 6/7 iulie spre

cartierul Grant, str. Ing. Scarlat [strada Inginer Scarlat Vârnav - n.a.], unde se afla cartierul general al bandiților. Identificând casa unde sunt găzduiți criminalii spărgători, echipa de polițiști a încercuit locuința cu multă prudență, deoarece cunoștea ferocitatea și lipsa de scrupule a celor urmăriți. Bandiții, observând manevra, au deschis foc cu armele automate asupra polițiștilor. S-a încins o luptă în toată regula, timp de 4 ore schimbul de gloanțe a luat caracterul unui adevărat război, întregul cartier fiind astfel alarmat. Câțiva polițiști mai curajoși au reușit să pătrundă în casă, încingându-se o luptă corp la corp cu pistoale, cuțite și rângi de fier. Cu acest prilej au fost răniți agenții: Chiriță, Ionescu Marin și comisarul ajutor Matei. Până la urmă, întreaga bandă a fost dezarmată și prinsă în fiare. Bandiții capturați au fost transportați la Prefectura

PERICULOASA BANDĂ

DE SPĂRGĂTORI ȘI ASASINI A LUI ISTRATE ȘI COCOȘ

A FOST PRINSĂ DE POLIȚIA CAPITALEI

Luptă pe viață și pe moarte între polițiști și tâlhari. — Un depozit de mărfuri și o crimă

LUPTA INTRE POLITIE SI BANDITI

CE A STABILIT ANCHETA

Colecția Teodorescu

Articol publicat de *Semnalul* din 12 iulie 1945, în care se relata despre arestarea bandei lui Istrate Gheorghe

Poliției, unde a început imediat ancheta. Banda capturată compusă din Istrate Gh., zis Gică, Gheţan Const., Ion Pârjol, zis Ionel, Roncea Ion, zis Cocoș, și Eftimie Aurel, zis Rică, a comis peste 12 spargeri și crime".

În urma perchiziției făcute la locuința spărgătorilor s-au găsit mărfuri și obiecte furate în valoare de sute de milioane de lei. Banda lui Gheorghe Istrate înfăptuise și o crimă în noaptea de 26 iunie 1945, în timp ce membrii ei spărgeau locuința lui Alex. Andreescu din strada Cameliei nr. 1 (comuna Băneasa), când l-au împușcat mortal pe frizerul Nicolae Oprișan, care pornise în urmărirea lor.

Un soldat sovietic ucis de trei bandiți

În noaptea de 11 spre 12 iulie, trei hoți veniți din provincie – Constantin Chirea, care se dădea drept „Constantin Marinescu", șoferul Ion Sora, zis „Băloiul", și zidarul Mișu Rădulescu – au jefuit locuința lui Stan Vrânceanu, un fost inspector de poliție. După ce au ascuns marfa furată, hoții s-au așezat pe o bancă de pe șoseaua Jianu, așteptând momentul prielnic ca să dispară cu „prada" sustrasă din casa fostului polițist. „Aproape de ora 12 noaptea – scria în *Timpul* (nr. 2886) din 15 iulie 1945 –, un ostaș sovietic a fost văzut de către hoți că se îndreaptă spre ei. Ridicându-se de pe bancă, ei au pornit-o încet, ca trei oameni cinstiți care se plimbă pe răcoarea serii. Ostașul, aflat santinelă, anume

Un bandit încercând să scape de urmărire, împușcă mortal un ostaș sovietic

Arestarea asasinului. Reconstituirea crimei

Ziarul *Timpul* din 15 iulie 1945

A.N. Satilov, căruia cei trei inși i s-au părut suspecți datorită orei înaintate la care se plimbau, i-a somat să se oprească spre a-i legitima. În loc să se supună acestei somații legale, răufăcătorii au rupt-o la fugă, fapt care a determinat focuri de armă în aer pentru a-i intimida și a-i hotărî astfel să se oprească. În vreme ce zidarul Mișu Rădulescu, unul dintre componenții bandei, a continuat să fugă, reușind să dispară, ceilalți doi, și anume Ion Sora și Constantin Chirea, s-au oprit din cursa lor, iar ultimul, scoțând din buzunar un pistol automat «Browning» de calibrul 9 mm tip militar, a descărcat trei focuri asupra ostașului A.N. Satilov, dintre care două l-au lovit în plin și mortal. Izbutind să scape astfel de urmărire, criminalii s-au dus la boschetul unde ascunseseră obiectele furate din casa d-lui Stan Vrânceanu și au plecat spre oraș, siguri fiind că nu vor mai fi urmăriți".

Cum era de așteptat, crima a produs mare vâlvă în Capitală. Comandamentul sovietic a alertat imediat Prefectura Poliției Capitalei, cazul fiind preluat de directorul Poliției Judiciare, Emil Gălușcă. În anchetă s-au implicat prefectul Poliției, colonelul Teodor Petruc, dar și secretarul general, Mihail Levente, care l-au delegat pentru prinderea criminalilor pe comisarul-șef Gheorghe Vasiliu, șeful Brigăzii Tehnice - Grupa A din Poliția Judiciară.

Bineînțeles că făptașii au fost prinși în timp record. Tot din *Timpul* (nr. 2886) aflăm cum a decurs ancheta: „Cercetările au început chiar de la locul crimei și din boschetul în care ascunseseră hoții obiectele pe care le furaseră din casa d-lui Stan Vrânceanu. Aici a fost găsit doar un pantof care căzuse dintr-o boccea. Stabilind că hoții nu sunt localnici și nici dintre borfașii care locuiesc în cartierul Groapa Florească, ci răufăcători veniți din provincie și locuind deci aproape, comisarul-șef Gheorghe

Vasiliu secondat de comisarul ajutor Stan Ion, s-a informat pe la diferiți cumpărători de haine vechi. De la unul dintre aceștia ei au aflat că într-adevăr li s-au propus spre cumpărare mai multe haine vechi de către un individ necunoscut lor ale cărui semnalmente erau: înalt, brunet, părul negru, pieptănat pe spate, îmbrăcat într-o haină de vară din pânză albastră și purtând la degetul mic al mâinii stângi un inel masiv de aur. Cu toate aceste semnalmente ar fi fost desigur imposibilă descoperirea criminalilor dacă n-ar fi intervenit pe lângă priceperea anchetatorilor și experiența lor. Nu rămânea altceva de făcut decât cercetarea cu amănuntul a tuturor hotelurilor de mâna a doua din Capitală. Vizită la hotel după hotel, până ce polițiștii au ajuns la hotelul «Modern» din str. Brutus nr. 14, unde portarul, luat din scurt, a declarat că, într-adevăr, în camera 51, locuiește un pasager al cărui nume este Constantin Marinescu și ale cărui semnalmente corespund cu cele care fuseseră comunicate anchetatorilor. Urcând în grabă scările, polițiștii au pătruns în camera cu pricina unde au găsit un bărbat pe jumătate gol care se spăla la chiuvetă. Înainte de a-i adresa vreun cuvânt, comisarul-șef Vasiliu s-a îndreptat spre măsuța de la căpătâiul patului pe care a găsit inelul de aur masiv și ceasornicul de mână. (...) Luat din scurt, Constantin Marinescu a arătat că într-adevăr a însoțit un prieten - și anume pe Ion Sora, care locuiește la camera 69 a aceluiași hotel - atunci când acesta voia să vândă mai multe haine vechi. Aceste haine însă, a precizat Constantin Marinescu, au fost vândute în urmă lui Ion Taisa din Hanul cu Tei. Amănunte prețioase, desigur, care au determinat pe polițiști să ridice atât pe Constantin Marinescu, cât și pe Ion Sora. În timp ce făceau însă ancheta la fața locului, a sosit la hotel și zidarul Rădulescu care, socotind că nu este observat, a

pătruns în camera lui Marinescu și a ascuns sub salteaua din patul acestuia pistolul cu care Marinescu îl ucisese cu o noapte înainte pe ostașul sovietic".

Duși la Prefectura Poliției Capitalei, cei trei hoți „au început prin a nega chiar furtul săvârșit la d. Stan Vrânceanu, însă puși în fața dovezilor au sfârșit prin a mărturisi acest furt cât și odioasa crimă ce a urmat". Mai mult, anchetatorii au aflat că numele real al lui „Constantin Marinescu" era de fapt Constantin Chirea și acesta împreună cu Mișu Rădulescu, fuseseră arestați după ce dezertaseră din armată. Ion Sora avea la activ și alte spargeri săvârșite, cu alți infractori, în lunile mai și iunie, tot în București. Comerciantul Ion Taisa, căruia i s-au încredințat lucrurile furate, a fost reținut chiar în momentul când acesta se pregătea să plece la Brașov pentru a le vinde.

După interogatoriu, a urmat reconstituirea crimei. „Ieri dimineață - se dezvăluia în paginile aceleiași gazete - în prezența reprezentanților comandamentului sovietic din Capitală, a unui magistrat militar rus și a organelor noastre judiciare în frunte cu d. Emil Gălușcă, s-a procedat la reconstituirea acestei crime. Constantin Chirea a arătat cu toate amănuntele cum a ucis pe ostașul sovietic".

„Eroul" sovietic a fost înmormântat cu onoruri militare pe 14 iulie. „La trista ceremonie - scria, câteva zile mai târziu, în *Timpul* (nr. 2888) - au asistat un număr

Ceremonia înmormântării ostașului sovietic
ucis la datorie s'a făcut în prezența delegaților
Comandamentului Armatei Roșii

Ziarul *Timpul* din 17 iulie 1945

mare de ofițeri sovietici, delegați ai Comandamentului Armatei Roșii, d. maior Valentin Dimiu, reprezentând personal pe d. colonel Teodor Petruc, prefectul poliției Capitalei, o delegație de funcționari ai acestei instituții, precum și numeroși cetățeni ai cartierului în care a fost săvârșită crima asupra ostașului sovietic".

Arestarea „banditului-fantomă", cunoscutul campion ciclist Constantin Tudose

În timp ce ancheta pentru prinderea asasinilor soldatului sovietic era în plină desfășurare, un alt caz judiciar producea vâlvă în Capitală. Comisarul-șef Alimănescu dădea o nouă lovitură prin arestarea cunoscutului campion ciclist Constantin Tudose, autor a numeroase jafuri și spargeri în cartierele Crângași, Grant, Chitila

Echipa României de la Turul Franței din 1936.
De la dreapta la stânga, Virgil Mormocea, Constantin Tudose, George Hapciuc, Nicolae Ioan Țapu

și Bucureștii Noi. Și acest caz a fost mediatizat de propaganda comunistă, deoarece marele sportiv devenit infractor era catalogat drept „legionar notoriu". Cel puțin așa susțineau ziarele care au scris pe larg despre capturarea acestuia.

Născut în 1911, Constantin Tudose, care activase la clubul „Principele Nicolae", fusese campion național de viteză (1935, 1936, 1939, 1940), campion național de semifond și ciclocros (1940), ocupase locul 4 la Turul Serbiei (1939) și locul 1 pe echipe în Turul României (1935, 1936). Marele ciclist participase alături de Nicolae Țapu, George Hapciuc și Virgil Mormocea la startul inaugural al Turului Franței din 1936.

Cel care l-a descoperit pe Tudose a fost comisarul Carlo Bonomi. Era deja urmărit de Siguranță. Dar sportivul, „după o goană ca în filmele de cinema", a reușit să scape, rănindu-l grav, după un schimb de focuri, pe polițist. După acest incident, ancheta a trecut de la Siguranță la Poliția Judiciară, care a început să ancheteze activitățile infracționale ale fostului campion.

„Dubla existență a «campionului»" era dezvăluită de ziarul *Semnalul* (nr. 971) din 15 iulie 1945: „Constantin Tudose, bine-cunoscut campion ciclist și legionar notoriu urmărit de Siguranță pentru activitatea desfășurată până la 23 august, de profesie șofer-mecanic, ducea o dublă existență. Sub masca sportmanului se ascundea în realitate un feroce criminal și un spărgător de mare clasă. De foarte multă vreme, localnicii cartierelor Crângași, Chitila și Bucureștii Noi erau jefuiți în mod permanent. Sute de borfași și spărgători au trecut în acest timp prin filiera Poliției Judiciare, dar niciunul nu săvârșise aceste furturi. Pe oricine bănuiau, numai pe Tudose nu. După tentativa de crimă săvârșită asupra lui Bonomi, comisarul-șef Alimănescu a fost delegat cu urmărirea și arestarea lui

Tudose. Minuțioasele cercetări făcute de aceștia au dus la descoperiri cu adevărat senzaționale. În adevăr s-a stabilit cu precizie că Tudose nu numai că era un periculos spărgător, dar mai era și un mare criminal. Pentru abilitatea cu care a reușit să se sustragă urmăririi, polițiștii l-au poreclit «banditul-fantomă». Tudose dispărea din «bârlog» ca o adevărată fantomă. Atunci când urmăritorii erau mai siguri că nu le va mai putea scăpa, ei nu mai găseau în locul părăsit de el, cu câteva clipe mai înainte, decât... cartea lui de vizită".

„Banditul Fantomă"

CONSTANTIN TUDOSE, FOST CAMPION CICLIST

ȘI CUNOSCUT LEGIONAR A FOST ARESTAT

— El a săvîrșit numeroase crime și jafuri în Capitală —

Ziarul *Semnalul* din 15 iulie 1945, care anunța despre arestarea fostului campion ciclist Constantin Tudose

Cel care i-a venit de hac a fost Alimănescu, după cum scria în ziarul *Universul* (nr. 159) din 16 iulie 1945: „În ultimele zile, d. comisar-șef Alimănescu a aflat că răufăcătorul lucrează ca șofer pe un autocamion al d-lui Vasile Duțu care face curse între București, Brașov și Târgu Mureș. Împreună cu detectivii Gheorghe Chiriță, Ion Stanislau [sau Stanislav, cum mai apare menționat în alte articole – n.a.], Gheorghe Ștefănescu și Ignat, comisarul-șef Alimănescu a pândit pe șoseaua Jianu [azi Bulevardul Aviatorilor – n.a.] trecerea autocamionului la ieșirea lui din Capitală. Pe la ora 4 dimineața, autocamionul a apărut, însă Tudose, recunoscând pe unul dintre polițiști, a deschis focul asupra lor, reușind astfel să scape cu fuga până în pădurea Băneasa, unde a abandonat vehiculul și a izbutit să scape. Faptul acesta s-a întâmplat în dimineața zilei de 12 crt. [iulie 1945 – n.a.], dată de la care detectivii Brigăzii a IV-a judiciare

au făcut cercetări pretutindeni pentru descoperirea lui Tudose. Ieri, comisarul-șef Alimănescu, secondat de către comisarul ajutor Matei și detectivii Marin Ionescu și Ilie Schwartz, a înconjurat locuința lui Tudose, care se afla într-o casă izolată din marginea câmpului Triaj și, pătrunzând pe neașteptate în interiorul casei acestuia, l-a arestat înainte ca el să fi putut face uz de armă".

Adus la Prefectura Poliției Capitalei, infractorul a făcut „primele mărturisiri" în fața anchetatorilor. „Din primul moment - ne dezvăluie ziarul *Semnalul* (nr. 971) din 15 iulie 1945 - Const. Tudose a recunoscut că el este acela care a tras asupra d-lui Bonomi și tot el este autorul asasinatului săvârșit în noaptea de 10-11 martie a.c. la casa Adventiștilor din str. Eduard Grant. Acolo, în timpul jafului, fiind surprins de un oarecare Lascu, l-a omorât. Din numeroasele jafuri recunoscute, notăm pe cele mai importante săvârșite la: restauratorul Ștefan Crăciun din șos. Crângași, la d. judecător Teodor Popescu, comerciantul Amza Constantin din șos. Ciurel 40-44, Băcănia «La Grecoaica» din șos. Ciurel, la d-na Parchetaru, la d. ing. Ghicon din șos. Crângași, Gogu Vasilescu, industriaș din șos. Giulești etc. etc. Polițiștii continuă ancheta întrucât ei au convingerea că Tudose, în afară de spargeri, mai are pe conștiință și alte crime".

Semnalul (nr. 971) mai menționează și faptul că: „D. colonelul Th. Petruc, prefectul Poliției Capitalei, apreciind munca depusă de abilii polițiști pentru stârpirea răufăcătorilor, a hotărât să-i recompenseze așa cum se cuvine, întrucât aceștia înfruntând moartea au arestat în ultimele zile cele mai periculoase bande de criminali și spărgători". Însă nu se spune în ce consta „recompensa". În cazul lui Alimănescu vom vedea că, în scurt timp, va fi avansat.

Arestarea bandelor lui Nicolae Dăuș și Vasile Bardanof

Câteva zile mai târziu, Alimănescu l-a arestat și pe temutul spărgător Nicolae Dăuș. Acesta era condamnat la 10 ani de închisoare, dar evadase din duba Penitenciarului Jilava. Alimănescu, împreună cu detectivii Gheorghe Chiriță, Ion Stanislav, Gheorghe Pârvulescu, Gheorghe Ștefănescu din Brigada IV Judiciară și comisarul Vlad de la comisariatul Circumscripției 37 Poliție i-au surprins pe Dăuș și pe complicele său, mecanicul Nicolae Vasilescu, în timpul unei spargeri la magazinul „Duci și Boghici" din Calea Griviței. Infractorii au ripostat cu focuri de armă, dar au fost încătușați imediat.

Polițiștii au găsit asupra hoților un adevărat arsenal de scule pentru spargerea seifurilor, printre care faimoasa „gură de lup" și o bormașină electrică. „Arestat și condus la prefectura de poliție – scria în ziarul *Era Nouă* (nr. 230) din 17 iulie 1945 –, Dăuș a început să dea răspunsuri neînțelese, cu scopul vădit de a fi luat drept nebun, truc pe care l-a folosit de repetate ori".

A doua zi era anunțată arestarea bandei lui Vasile Bardanof, zis și „Vasca", un mecanic de 32 de ani care devenise infractor de temut. El „opera" cu Gheorghe Nedelcu, poreclit „Gigi" sau „Moscu", un chelner de 22 de ani, și Mihail Constantinescu, zis „Lampadâc", care era de meserie tâmplar și avea 29 de ani. În arest au ajuns și complicii lui Bardanof: Ilie Ionescu, Maria Nicolau și Maria Lupu, concubina infractorului.

Arestarea bandei lui Vasile Bardanof a fost posibilă tot datorită lui Alimănescu, având în vedere că detectivii și comisarii săi îl urmăreau de ceva vreme pe infractor.

Dar iată cum au fost prinși membrii bandei. După îndelungi cercetări, polițiștii Brigăzii IV Judiciare au dat

de urmele lui Gheorghe Nedelcu și Mihail Constantinescu, în timp ce aceștia chefuiau împreună cu mai multe „femei de moravuri ușoare" într-o cârciumă din Calea Plevnei. Șeful lor, Vasile Bardanof, a fost găsit la locuința concubinei sale din strada Institutul Medico-Militar nr. 11, ascunzându-se într-o cameră din mansarda imobilului. În momentul arestării, Bardanof a vrut să fugă, dar a fost imobilizat de detectivii lui Alimănescu. În casa în care se ascundea, polițiștii au găsit două pistoale automate, o mare cantitate de muniție, dar și multe dintre lucrurile furate de banda lui.

A urmat ancheta: „Condus la Prefectura Poliției - scria în ziarul *Universul* (nr. 160) din 18 iulie 1945 -, Vasile Bardanof a fost cercetat și în urmă confruntat cu ceilalți membri ai bandei sale. S-a stabilit că, în afară de furturile și spargerile comise de această bandă - al căror număr se ridică la peste 60 și a căror valoare se cifrează la mai multe zeci de milioane de lei -, a săvârșit și trei crime. Este vorba mai întâi de paznicul de noapte Petre Colteru, care acum câtva timp [la sfârșitul lunii iunie 1945 - n.a.] a surprins pe răufăcători în timp ce voiau să pătrundă prin spargere în sucursala din str. General Berthelot nr. 5 a boiangeriei «Falk». Văzându-se descoperiți, spărgătorii au deschis foc asupra paznicului, pe care l-au împușcat grav în abdomen. Din fericire, datorită îngrijirilor pe care victima le-a primit, ea se află acum în afară de pericol. A doua crimă a fost săvârșită de Bardanof și complicii săi în str. Turda nr. 94. Aici se introduseseră prin spargere în magazinul d-lui Octavian Costescu, care simțindu-i a dat alarma. În ajutor a alergat căpitanul Oprea Gheorghiu, care fiind înarmat a descărcat un foc de revolver cu scopul de a intimida pe spărgători. Aceștia însă, răspunzând tot cu focuri de armă, l-au împușcat mortal pe comerciantul Octavian Costescu, cât

și pe ofițerul care-i sărise în ajutor. Cercetările făcute de d. comisar-șef Alimănescu au stabilit că la această dublă crimă banda lui Bardanof a mai avut complici 5 inși care n-au fost încă descoperiți". Cercetările continuau...

Escrocul Vasilescu „Cantalup"

Pe 20 iulie, gazetele bucureștene relatau despre noile „afaceri" puse la cale de celebrul escroc internațional Constantin Vasilescu, zis și „Cantalup". Fost potcovar, acest individ devenise celebru după senzaționala escrocherie cu devizele Băncii Naționale din România anului 1935, când ceruse drept comision 25 de milioane de lei pentru un pretins „transfer" de 84 de milioane de lei.

Escrocul Constantin Vasilescu „Cantalup"

Scandalul „Vasilescu-Cantalup" a stârnit, după cum era de așteptat, mare vâlvă în presa vremii.

Porecla de „Cantalup" i s-a tras de la dulcele și apreciatul pepene galben, pe care escrocul Constantin Vasilescu obișnuia să-l consume la restaurantul hotelului „Continental", în lunile geroase de iarnă. Cum acești

pepeni erau aduși, pe timpul iernii, din import (Turcia) de către marile băcănii de lux de pe Calea Victoriei, se vindeau cu prețuri fabuloase. Domnul Vasilescu făcea un scandal monstru atunci când patronii „Continentalului" nu reușeau să-i procure mult solicitatul pepene. Așa că, după descoperirea „afacerii" din care trăia în lux, prin verva scânteietoare și scormonitoare a unui gazetar, Vasilescu a fost poreclit „Cantalup". Odată „înhățat" de presă, s-a persistat cu atâta vehemență în permanentizarea acestui „botez", încât mulți dintre bucureșteni își aduceau încă bine aminte de procesul afacerii „Vasilescu-Cantalup" pentru care se consumaseră tone de hârtie în vara anului 1935.

În vara anului 1945, când specula înflorea în București, Vasilescu „Cantalup" s-a gândit să dea o nouă lovitură. Ingeniosul potcovar împreună cu I.A. Metaxa și Gheorghe Zoicaru au păcălit mai multe persoane, promițându-le că le livrează tone de zahăr în schimbul unor sume importante de bani. Bineînțeles că marfa promisă nu se găsea decât în „depozitul imaginației escrocului". Cazul a fost investigat de comisarul-șef Dumitru Ionescu, șeful Circumscripției 32 Poliție, delegat pe lângă Brigada Specială Economică din Prefectura Poliției Capitalei.

Capitala in 24 ore
ZECI DE MII KG. ZAHĂR SPECULATE
LA BURSA NEAGRĂ
— ALTE LOVITURI ORĂȘENE ȘI ALE CUNOSCUTULUI ESCROC VASILESCU CANTALUP —

Timpul din 20 iulie 1945 anunța descoperirea „afacerii" cu zahăr pusă la cale de Vasilescu „Cantalup"

Iată cum a fost descoperită ingenioasa escrocherie pusă la cale de „Cantalup": „Cercetările au început de la un oarecare Emil Sidor – scria în paginile ziarului *Timpul* (nr. 2889)

din 20 iulie 1945 –, domiciliat în strada Ciobănașului nr. 5, căruia comisarul-șef Ionescu i-a fost prezentat drept un comerciant cu numele Marinescu, amator de zahăr. De la Emil Sidor, cercetările au continuat la un oarecare Danare, domiciliat în str. Regală nr. 1. De la acesta, la Constantin Mihăilescu, domiciliat în str. Paris nr. 7, care a fost găsit la «Industria Textilă Ardeleană» din strada Lipscani nr. 86. Deoarece polițistul trebuia să descopere pe adevăratul vânzător al zahărului, cercetările au continuat oprindu-se la ing. Dumitru Ionescu, domiciliat în str. Șt. Mihăileanu nr. 28. Aici, falsul comerciant Marinescu [în realitate comisarul-șef Ionescu – n.a.] a tratat cu ing. Ionescu cumpărarea unui vagon de zahăr la prețul de 41.000.000 lei, cumpărare pentru care a dat 4 milioane lei. (...) Comisarul Ionescu, devenit negustor datorită împrejurărilor, a luat de la d. chestor Lăzărescu, șeful Brigăzii Speciale Economice, banii pentru a putea face față oricărei situații. În momentul în care se pregătea să urce în automobil, după ce dăduse acontul de 4 milioane lei, pretinsul comerciant Marinescu a fost arestat chiar de agenții săi și condus la Prefectura Poliției, împreună cu ing. Ionescu și cu Const. Mihăilescu. Cu prilejul cercetărilor s-a putut stabili, în urma declarațiilor scrise și semnate de către aceștia doi din urmă, că adevăratul vânzător al zahărului este Constantin Vasilescu, cunoscut mai bine opiniei publice sub porecla de «Cantalup», domiciliat în str. Toamnei nr. 17."

Cercetările au continuat, iar polițiștii Brigăzii Speciale Economice au descoperit că Gheorghe Zoicaru, partenerul de escrocherii al lui „Cantalup", îi promisese lui Fritz Werner din strada Lucaci nr. 64 un alt vagon de zahăr la prețul de 35.500.000 milioane de lei. Credulul îi plătise escrocului suma de 700.000 de lei „drept acont", fără să primească zahărul promis sau să-i fie restituit avansul.

Chemat la Prefectura Poliției Capitalei, Zoicaru a declarat în scris că zahărul pe care îl vindea îi aparținea tot lui Vasilescu „Cantalup". Urmând firul escrocheriilor, comisarul-șef Dumitru Ionescu deghizat în „pretinsul comerciant Marinescu" a dat de un anume Alexander Klein, care l-a condus la locuința lui I.A. Metaxa din Bulevardul Domniței nr. 44, unde se aflau „birourile" lui „Cantalup", precum și „centrul lui de activitate".

Fără să știe cu cine au de-a face, Alexander Klein și I.A. Metaxa l-au prezentat pe comisarul-șef Dumitru Ionescu direct lui „Cantalup". Intrând la tratative, eliminând toți interpușii, polițistul sub acoperire s-a înțeles cu Vasilescu „Cantalup" pentru cumpărarea unui vagon de zahăr la prețul de 32 de milioane de lei. Ca să fie cât mai credibil, „cumpărătorul" i-a dat escrocului, drept acont, suma de 5 milioane de lei pentru care a primit o chitanță și promisiunea că zahărul va fi livrat a doua zi în șoseaua Cotroceni nr. 19, unde „pretinsul comerciant Marinescu" i-a spus că are depozitul. Cum marfa nu a fost livrată nici de această dată, comisarul-șef Ionescu l-a arestat pe „Cantalup", care a ajuns în arestul Prefecturii Poliției Capitalei.

La ancheta condusă de chestorul Teodor Lăzărescu, șeful Brigăzii Speciale Economice, s-a stabilit că Vasilescu „vindea zahăr inexistent". Totodată, s-a descoperit că ingeniosul escroc „se ocupa cu traficul de influență pe scară întinsă și, pentru a-și atinge scopurile, se folosea cu nerușinare de numele unor persoane cu vază și ale unor demnitari ai Statului". Ziarul *Timpul* (nr. 2889) din 20 iulie 1945 scria că, la „biroul" său din Bulevardul Domniței nr. 44, „era un adevărat pelerinaj de preoți care cereau numiri sau transferuri în parohii și militari care solicitau numirea dintr-o unitate în alta". Dar, „odată cu terminarea cercetărilor, voluminosul dosar al acestei afaceri cu

zahăr inexistent și speculat cu obrăznicie, va fi înaintat Parchetului împreună cu C. Vasilescu Cantalup", dădea asigurări *România liberă* (nr. 294) din 20 iulie 1945.

Vasilescu „Cantalup", într-o caricatură din presa vremii

Tot în afacerea cu zahăr a lui Vasilescu „Cantalup", a fost arestat câteva zile mai târziu și fostul comisar Ion Bolintineanu, care se dădea drept director și proprietar al revistei *Curierul comercial și industrial*. Acesta luase de la Gheorghe Zoicaru, complicele lui „Cantalup", o importantă sumă de bani pentru a-l scăpa de acuzațiile din afacerea cu zahăr, „pretinzând că se bucură de trecere pe lângă conducerea Brigăzii [Speciale Economice – n.a.]". În realitate era doar o „afacere" între escroci.

Sinuciderea din Grădina Botanică

Pe 21 iulie, cotidienele bucureștene prezentau un alt caz șocant, petrecut în Grădina Botanică. Urmăriți de poliție, trei bandiți înarmați au început să tragă focuri de armă. „Împușcăturile au provocat mare panică printre cei care se plimbau prin grădină – scria în ziarul *România liberă* (nr. 295). O doamnă a anunțat imediat

Publicul din Grădina Botanică amenințat cu revolverul de un bandit

Timpul din 21 iulie 1945

Comisariatul Circ. 32 Poliție. A sosit de îndată la fața locului comisarul de serviciu, însoțit de câțiva gardieni, dar în acel moment în grădină nu mai rămăsese decât răufăcătorul Aron Dumitrescu, care amenința publicul cu pistolul. Văzând că nu mai e rost de scăpare, Aron Dumitrescu, cu un gest puțin obișnuit unor asemenea oameni, a îndreptat țeava armei spre tâmpla dreaptă, descărcând un foc. Moartea i-a fost fulgerătoare".

Tot în aceeași zi, aflăm din ziarul *Timpul* (nr. 2890) și despre o evadare pusă la cale de mai mulți deținuți de la Jilava. Aceștia s-au năpustit asupra gardienilor, în duba Poliției care îi ducea la Curtea Marțială. Tentativa lor s-a sfârșit prost pentru că șeful gărzii nu și-a pierdut cumpătul și l-a împușcat pe deținutul Petre Coșoveanu, „capul rebeliunii", care în timpul luptei a încercat să fugă. Speriați, restul deținuților s-au liniștit imediat, iar duba care îi transporta s-a întors la închisoare, unde s-a deschis o anchetă.

Pe 25 iulie 1945, același ziar (în nr. 2893) anunța despre răpirea doctorului Simionescu, domiciliat în strada Comandor Eugeniu Botez nr. 11. Soția sa, Natalia, a declarat la Comisariatul Circumscripției 8 Poliție că patru indivizi necunoscuți, dintre care unul s-a legitimat ca fiind inspectorul de poliție Nicolae Popescu, au venit la locuința lor și, fără prea multe explicații, l-au ridicat pe medic. Cercetările au stabilit însă că era vorba despre un caz de răpire, infractorii dându-se drept polițiști.

Organele de ordine încercau să-l găsească pe medicul „arestat", dar și să afle motivul pentru care fusese răpit.

Într-un alt articol se relata despre isprăvile unei bande care terorizase cartierul Crângași. După o „lovitură" dată în cartier, infractorul Gheorghe Ștefan, zis și „Bărănică", s-a oprit, împreună cu cei trei complici cu care acționa, la cârciuma lui Gheorghe Soare, de pe șoseaua Crângași nr. 81. După ce au mâncat și băut, membrii bandei au decis să-și împartă „prada" de aproape 700.000 de lei. Dar lucrurile au degenerat, după cum scria în ziarul *Timpul* (nr. 2893): „Iorgu Vasile, Traian Călin, zis „Ceplea", și Vasile Ion, complicii lui Gh. Ștefan, nemulțumiți de felul cum acesta împărțea banii, au protestat. De la ceartă, borfașii au trecut la bătaie și au utilizat apoi pistoalele, rănind câțiva dintre consumatorii ce se aflau în cârciumă, precum și doi gardieni publici, veniți să vadă ce anume se petrece. Profitând de învălmășeală, răufăcătorii au fugit, terorizând întreg cartierul".

Sesizat de cele întâmplate, Comisariatul Circumscripției 34 Poliție a deschis imediat o anchetă. Polițiștii i-au găsit pe scandalagii în comuna suburbană Roșu, unde se scăldau în apa Dâmboviței. Ajutați de jandarmi, polițiștii au reușit să aresteze întreaga bandă, care a fost predată pentru cercetări comisarului-șef Ion Ionescu din Brigada IV Judiciară.

Pe mâinile comisarului-șef Ion Ionescu ajunsese și periculosul infractor Mihail Zaharia, arestat în noaptea de 21 iulie. Dus la Comisariatul Circumscripției 25 Poliție, acesta a încercat să evadeze, sărind de la o fereastră, dar în cădere și-a fracturat coloana și piciorul drept. Întrucât infractorul era internat sub pază la spitalul Brâncovenesc, comisarul-șef Ion Ionescu aștepta însănătoșirea lui pentru a continua ancheta care viza mai multe tâlhării și o crimă comisă de acesta.

Într-o altă anchetă, Brigada IV Judiciară îl cerceta pe escrocul Constantin Stoicescu, zis și „Doru". Îmbrăcat în uniformă de sublocotenent, infractorul încasase de la diverse persoane peste un milion și jumătate de lei, sub pretextul că le face rost de alimente. O altă „ocupație" a lui „Doru" era cea de „logodnic de meserie", după ce păcălise mai multe tinerele dornice de a se căsători.

Escrocheria cu „logodna" funcționa de minune în anul 1945. Cu două zile înainte, ziarul *Timpul* (nr. 2892) prezentase un caz similar, având-o ca protagonistă pe tânăra de 25 de ani Elena Băețelu, zisă și „Zâna". Frumoasa infractoare, care pretindea că este „doctor în medicină", păcălise la rândul ei mai mulți bărbați bogați dornici să se căsătorească. Ultima victimă îi căzuse un anume Ioan Tomescu, din Ploiești, care, la patru zile de la „logodnă", a descoperit că „Zâna" îi furase obiecte în valoare de 5 milioane de lei. Acesta a alertat Poliția, care a descoperit-o pe Elena Băețelu lângă București, unde urma să se „logodească" din nou, culmea, cu subofițerul Ioan Drăguțanu de la postul de la jandarmi al comunei Fundeni-Frunzănești.

O „LOGODNICA" DE MESERIE DADEA LOVITURI DE MILIOANE

Poliția a arestat la locuința agentului de percepție Marici, din Comuna Fundeni-Frunzănești, pe Elena Băețelu zisă Zâna în etate de 25 ani, o veche infractoare.

Elena Băețelu a declarat că e doctor în medicină și a venit să facă practică în mediul rural.

Susnumita făcea cunoștință și se împrietenea cu bărbați bogați, intra în casa lor în calitate de logodnică și îi jefuia.

Ultima ei victimă este d. Ioan Tomescu din Ploești Str. Valeni No. 15, căruia după 4 zile dela „logodnă" i-a furat obiecte în valoare de peste 5 milioane lei, fapt după care a fugit cu un automobil la București.

Cercetându-se mașina cu care hoața plecat din Ploești, a fost găsit șoferul care a condus Poliția la gazda Elenei Băețelu, unde au fost găsite toate obiectele furate dela d. Tomescu.

Ea urma să se logodească Duminică

Timpul din 23 iulie 1945

De la jafuri la contrabandă

La sfârșitul lunii iulie 1945, criminalitatea a crescut din nou în București. Cu toate arestările făcute de Direcția Poliției Judiciare, bandele de răufăcători continuau să-și facă de cap în Capitală. Astfel, pe 28 iulie, ziarul *Universul* (nr. 167) anunță „atacul banditesc" de la fabrica „Union-Chimica" din șoseaua Viilor nr. 85-87. „Lovitura" a fost dată de cinci infractori profesioniști care, după ce au legat paznicul și un lucrător care dormea în camera acestuia, au intrat în birouri unde, cu un aparat de sudură cu flacără autogenă, au deschis unul dintre seifuri, furând o importantă sumă de bani. Hoții au încercat să deschidă un al doilea seif, dar, presați de timp, nu au mai reușit. Jaful era cercetat de Comisariatul Circumscripției 26 Poliție.

O altă bandă a spart, în noaptea de 27 spre 28 iulie, biroul fabricii de țesătorie „Albion", din Splaiul Unirii nr. 208. Modul de operare a fost identic cu acela de la „Union-Chimica". Hoții l-au imobilizat pe paznic, au spart seiful fabricii folosind o unealtă „gură de lup" și au furat 16 milioane de lei. În acest caz s-a implicat comisarul-șef Alexandru Stratan din Brigada III Judiciară. Hoții vor fi prinși, după cum veți vedea, câteva zile mai târziu.

Alți bandiți s-au prezentat la locuința lui Artin Farchisian din strada Hagi Dima nr. 39 și, sub pretextul că sunt polițiști, l-au legat pe proprietar, furându-i bani și mai multe obiecte de preț. Apoi au dispărut fără urmă, cu un automobil.

Răufăcătorii l-au vizat și pe Ion Brichman din strada Valeriu Braniște nr. 58. Dar aici lucrurile nu au decurs așa cum și-ar fi dorit infractorii. Descoperiți de proprietar, hoții au tras mai multe focuri, rănind-o în picior pe soția acestuia. Speriați, au fugit de la locul faptei cu un automobil al cărui număr de înmatriculare era „103 B".

Pe lângă aceste jafuri cu autori necunoscuți, Poliția mai trebuia să dezlege și misterul unui cadavru descoperit în grădina Arhivelor Statului. Era vorba despre un bărbat de 35-40 de ani, care nu avea niciun act de identitate asupra lui. Pentru a afla cauza morții, cadavrul a fost transportat la Institutul Medico-Legal.

Confruntată cu acest val de infracționalitate, Poliția a reacționat, reușind sa facă noi arestări. Astfel, Brigada III Judiciară, condusă de comisarul-șef Octavian Lupu, i-a prins pe hoții Constantin Zodie și Ion Gheorghe, în timp ce încercau spargă locuința lui Ioan Ispas din strada Constantin Moroiu nr. 3. La anchetă, polițiștii au aflat că cei doi infractori, care nu erau din București, mai comiseseră un furt, la locuința locotenentului Ioan Lazăr din strada Poenaru Bordea nr. 5.

Un caz de speculă cu alimente a fost descoperit de comisarul Toma Dumitru și agentul Vasile Ignat din Brigada IV Judiciară. Aceștia au reținut un autocamion suspect, care staționa în fața locuinței mezelarului David Kramer din strada Radu Vodă nr. 23. Când au dus mașina la Prefectura Poliției Capitalei, polițiștii au descoperit în ea „două geamantane și un sac pline cu salamuri de varietate «italian», două putini mari cu untură de porc, două lăzi mari cu ouă etc.".

Adus la Poliție, David Kramer a declarat că autocamionul îi aparținea lui Adolf Scheffer, domiciliat la hotelul „Carol" de pe strada Lipscani, care „organiza regulat transporturi de mărfuri din orașul Siret (Bucovina) spre București". Alimentele au fost confiscate și predate Brigăzii Speciale Economice, care urma să facă cercetări.

La depozitele firmelor „Transport-Unit" și „Frații Goldemberg", Brigada Specială Economică a găsit mărfuri dosite în valoare de peste 100 de milioane de lei. Proprietarii au fost arestați pentru speculă. La fel s-a

întâmplat și la depozitul firmei „Danub Comerț", unde s-au descoperit aproape un milion de țigări românești și bulgărești care urmau să fie tranzacționate pe „piața neagră" din București și provincie.

Cum Brigada Specială Economică băga spaima în comercianți, a apărut și un escroc care a profitat de ocazie. Este cazul farmacistului Roman Chirilă care, pretinzând că face parte din Brigadă Specială Economică, „a mâncat tot ce era mai bun și a băut până și șampanie" la grădina restaurantului „Balotă", refuzând apoi să plătească consumația în valoare de 78.840 de lei. Oportunistul a avut după aceea tupeul să mai ceară și diferența până la suma de 250.000 de lei, ca să nu le închidă localul. Polițiștii au descoperit că același individ mai păcălise un chelner, un taximetrist cu care făcuse curse în oraș, dar și hotelul „Lido Veneția", din Piața Mihail Kogălniceanu, unde locuia, refuzând să le plătească, sub același pretext, importante sume de bani.

AUGUST 1945

Brigada Specială Tehnică intră în acțiune

„Allo, Brigada Specială Tehnică?"

În luna august 1945, Brigada Specială Tehnică – vestita Brigadă „Fulger", cum avea să o numească ulterior presa vremii –, alcătuită din mai mulți polițiști bine antrenați cu care comisarul-șef Eugen Alimănescu a început lupta împotriva crimei organizate din Capitală. Unitatea, înființată în iulie 1945 din dispoziția ministrului Teohari Georgescu, era dotată cu arme automate, automobile și motociclete rapide, putând interveni rapid în orice punct al orașului.

Misiunea lui Alimănescu, sprijinit direct de ministrul de Interne și de secretarul său general, Iosif Sraer, care i-au pus la dispoziție toate mijloacele disponibile, era lichidarea bandelor înarmate care terorizau Bucureștiul. Cea mai afectată era zona care cuprindea rău-famatul Ferentari, cartierele Rahova, Sebastian și Petre Ispirescu,

Ministrul de Interne Teohari Georgescu

pline de criminali înarmați. Circumscripția 29 Poliție din Sectorul IV „Galben", care trebuia să asigure ordinea în aceste cartiere de periferie, era depășită de criminalitatea aflată, de la o zi la alta, în continuă creștere. Alte zone periculoase ale Bucureștiului erau cartierele Giulești, Grant, Crângași, Bucureștii Noi, Văcărești, Dudești, Colentina sau Pantelimon. În aceste zone interlope ale Bucureștiului, comisarul-șef Alimănescu, despre care se spune că avea o „agendă bine împănată cu numele, adresele și ascunzătorile marilor reprezentanți ai pegrei", își plantase numeroși informatori.

SENZAȚIONALA CAPTURĂ A POLIȚIEI CAPITALEI

O urmărire dramatică prin restaurante, pe străzi și prin tramvaie. Abia scăpați din pușcărie, doi bandiți sunt prinși, după ce „boxează cu polițiștii urmăritori"

Ultima oră **din 26 august 1945**

Iată ce își amintea un martor al acelor vremuri: „Importantă era metoda folosită de «Brigadă» în acțiunea de exterminare a marginalilor. Prima mișcare: împânzirea Capitalei cu informatori. Perișoară din Giulești,

Oală-de-Noapte de pe Antim, Pipotă din Tei și mulți alți coriști din ansamblul «Brigăzii-Fulger» au pricinuit mai multe pierderi în rândul marginalilor bucureșteni decât bombardamentele americanilor în rândul petroliștilor din Ploiești. Morții se numărau cu sutele de la venirea lui Alimănescu la «Brigadă». Metoda folosită de șeful «Brigăzii» nu cerea studii superioare. Informatorul îl anunța pe «volantul» de legătură că în cutare noapte, în jurul cutărei ore, cutare, cutare și cutare vor da o lovitură în cutare loc, Alimănescu și «volanții» lui se postau în jurul obiectivului, băieții apăreau cum fusese prevăzut și intrau în obiectiv săltând «parnusa». Simplu. Când bravii «radiologi ai cavernelor» ieșeau din «șut» cu prada-n sân, cădeau în brațele «volanților», care-i îmbrânceau în mașinile «Brigăzii»"[1].

Despre cum acționa Brigada Specială Tehnică aflăm dintr-un articol publicat în ziarul *Ultima oră* (nr. 260) din 26 august 1945, care titra despre o „senzațională captură a Poliției Capitalei", la numai câteva săptămâni după ce unitatea lui Alimănescu devenise operativă: „«Allo, Brigada Specială Tehnică?» «Da, comisarul-șef Alimănescu la telefon.» «Veniți imediat până la bodega Rollescu, din B-dul Elisabeta, veți face o captură senzațională». Apoi, binevoitorul informator a închis aparatul. Câteva clipe mai târziu, o motocicletă a Poliției Capitalei a stopat în fața bodegii Rollescu și din ea au coborât comisarul-șef Eugen Alimănescu și detectivii Chiriță Eugen și Ștefănescu. O scurtă privire prin local le-a fost suficientă polițiștilor pentru a descoperi într-un colț, chefuind la o masă, trei cunoscuți clienți ai Poliției. Fără să ezite o clipă, deși răufăcătorii erau înarmați și puteau face uz de arme, primejduind nu numai viața reprezentanților forței publice, dar și a cetățenilor din local, totuși

[1] Revista *Minimum*, nr. 251/februarie 2008, p. 27.

comisarul-șef Alimănescu și cei doi detectivi s-au repezit asupra lor. Luați prin surprindere, doi dintre tâlhari au fost imediat imobilizați, în timp ce al treilea, anume Zilbermann Sandu, mai ager, a sărit peste o masă, fugind apoi, printr-o ușă dosnică, în str. Schitu Măgureanu. Ca să nu-i scape prada, comisarul-șef Alimănescu s-a repezit după fugar, reușind să pună mâna pe el. În acel moment însă, Zilbermann a aplicat polițistului o puternică lovitură cu un box, amețindu-l o clipă. Apoi s-a aruncat într-un tramvai de pe linia 12, care tocmai trecea pe acolo. Revenindu-și imediat în fire, polițistul, deși rănit, a continuat urmărirea, fugind după tramvai, pe care a reușit să-l ajungă și să se urce în el. Observând scena, spărgătorul a sărit din vagon, refugiindu-se apoi în subsolul localului «Tinerimea Română». Firește că polițistul n-a dezarmat și a continuat urmărirea. În subsolul «Tinerimii Române» a avut loc o nouă luptă. De data aceasta a triumfat polițistul. Pus în cătușe, Zilbermann a fost adus la Prefectura Poliției, unde se găseau și ceilalți doi complici ai săi, Nicolau Gheorghe, zis Mircea, și Ionescu Alexandru, zis Didiță. Cercetați, s-a stabilit că, deși recent eliberați din închisoare, unde au ispășit diverse pedepse pentru fărădelegile săvârșite, ei au dat mai multe lovituri în Capitală".

Drama sentimentală din strada Alexandru Lahovari

Însă luna august 1945 a debutat cu o dramă sentimentală întâmplată în strada Alexandru Lahovari nr. 2. Studenta Elena Moman s-a sinucis din dragoste pentru avocatul George Nestor. S-a aruncat de la al patrulea etaj al blocului în care locuia. „Pe asfaltul încins de căldura

caniculară s-a mai zbătut doar câteva secunde – scria gazetarul Mihail Ghimici în articolul publicat de ziarul *Universul* (nr. 174) din 3 august. Dâre line de sânge încep să se prelingă din corpul său tânăr. Pe bordura trotuarului o fărâmă de creier. Mai la o parte un pantof..."

Ziarul *Timpul* (nr. 2901) anunța că o altă femeie a încercat să se sinucidă în lacul Floreasca. O doamnă de 30-35 de ani, „bine îmbrăcată", s-a aruncat în apă, dar, „cuprinsă de fiorul morții", s-a speriat și a început să țipe, fiind salvată de mai mulți tineri care se scăldau în lac. Femeia a fost transportată la spitalul Casei patronale.

Pe lângă aceste drame sentimentale, în București s-au petrecut și o serie de spargeri și furturi comise la boiangeria „B. Aftalion" din bulevardul Maria nr. 60, la debitul de tutun al lui D. Buzun din strada Drumul cu Tei nr. 47 și la locuința doamnei Floarea Dianu din strada Petre Maior nr. 102. Submaistrul militar Ioan E. Naidiu din Regimentul de Pionieri a căzut și el pradă hoților în stația de tramvai Gheorghe Lazăr, unde a rămas fără 500.000 de lei. Poliția i-a arestat doar pe Ion Nedelea și Ion Eftimie, autorii spargeri din strada Petre Maior nr. 102.

Dar cel mai interesant caz, relatat de ziarul *Timpul* (nr. 2901) din 3 august 1945, era o tentativă de evadare produsă chiar în ziua de 1 august 1945. Iată cum s-a întâmplat: „În cursul zilei de ieri, șase gardieni publici escortau 23 de răufăcători, de la prefectura poliției la închisoarea C.M.C. [Curții Marțiale a Capitalei – n.a.]. în timp ce convoiul trecea pe lângă Arhivele Statului [care se aflau în incinta mănăstirii Mihai Vodă, azi parcul Izvor - n.a.], răufăcătorul Laurențiu Vornicu a ieșit din rând fugind în grădină, încercând astfel să dispară. Gardianul Mihaiu Vergiu s-a luat după fugar, somându-l să se predea. Infractorul nu s-a supus, astfel că gardianul a tras un glonț asupra lui. Glonțul l-a nimerit în

ceafă. Un alt gardian, Buria Spiridon, venind în ajutor, a tras și el un foc asupra fugarului, însă glonțul l-a nimerit pe gardianul Vergiu în abdomen. Gardianul rănit a fost internat în spitalul Brâncovenesc, iar răufăcătorul rănit a fost predat spitalului închisorii C.M.C.".

Primele arestări făcute de Brigada Specială Tehnică condusă de Alimănescu

Pe 4 august, ziarul *România liberă* (nr. 307) anunța primele arestări făcute de Brigada Specială Tehnică condusă de comisarul-șef Eugen Alimănescu. La Prefectura Poliției Capitalei au ajuns escrocul Oneg Tasgean, arestat într-un local din Bariera Vergului atunci când, îmbrăcat în uniformă de locotenent de marină, „trata vânzarea unei cantități iluzorii de zahăr", și spărgătorul Anghel Alexandru, care încercase să vândă mai multe obiecte furate la hala de vechituri „Taica Lazăr". Percheziția făcută la domiciliul celui din urmă a scos la iveală „un bogat bagaj de obiecte, provenite din furt, a căror valoare totală este de mai multe milioane de lei".

Aceeași brigadă reușise și capturarea bandei lui Gheorghe Anghel, zis și „Carcalete", la numai câteva ore de la jaful comis asupra locuinței lui Cristache M. Ionescu din strada Locotenent Alexandru Paulescu nr. 3. Hoții, care furaseră bijuterii în valoare de peste 25 de milioane de lei, au fost urmăriți de detectivii lui Alimănescu până pe câmpul de la Mandravela[1] unde, după un schimb de focuri, au fost arestați. Din bandă făceau parte Gheorghe Anghel, Mihai Băiatu, Ioan Dincă și Floarea Gheorghe. Lor li s-au alăturat Angela Anghel, concubina lui „Carcalete", și Ana

[1] Mandravela era o mahala din capătul de sud al Capitalei, localizată azi la răscrucea dintre șoseaua Olteniței și Calea Văcărești, nu departe de actuala Piața Sudului.

Mișcaș, servitoarea din casa lui Cristache M. Ionescu, cea care dăduse „pontul".

Ziarul *Universul* (nr. 177) apărut pe 6 august 1945 anunța alte arestări făcute de celelalte brigăzi din Prefectura Poliției Capitalei. Comisarul Alexandru Stratan din Brigada III Judiciară îl reținuse pe Marin Purcaru, urmărit pentru o tentativă de crimă, comisă în ziua de 30 iulie asupra comerciantului Istrate Vâlceanu.

Pe mâinile detectivilor din Brigada IV Judiciară au căzut spărgătorii Marcel Wolfagel, Victor Gustacov și Gheorghe Avramescu. Aceștia au fost arestați după o luptă cu focuri de armă petrecută în restaurantul „Bristol" de pe Calea Moșilor. Periculoșii infractori aveau asupra lor opt revolvere încărcate.

Printre numeroșii arestați aduși la Prefectura Poliției Capitalei se aflau și traficanții adunați de Brigada Specială Economică după o razie făcută la începutul lunii august, pe strada Bursei din centrul Capitalei. Autoritățile avertizau că, pe viitor, cei care vor fi prinși făcând speculă vor fi internați în lagăre de muncă „unde vor fi obligați să învețe o meserie cinstită".

Prefectura Poliției Capitalei avea în desfășurare și o anchetă internă privitoare la chestorul Constantin Tisescu, șeful Chesturii sectorului IV „Roșu", care fusese destituit și arestat pentru luare de mită. Polițistul „necinstit" era deja arestat și urma a fi înaintat Parchetului.

Însă un caz care le dădea mari bătăi de cap polițiștilor bucureșteni era crima comisă în seara zilei de 3 august, la podul Grant. Victima, șoferul de taxi Anghel Petre, a fost găsit înjunghiat în mașina sa. Din motive necunoscute, criminalii nu-i luaseră banii pe care îi avea asupra sa. Șoferul a mai apucat să-și scoată cuțitul din abdomen, după care a leșinat. A fost găsit de un gardian public, iar acesta l-a transportat cu mașina sa la spitalul Filantropia.

Operat de urgență, Anghel Petre a decedat în aceeași noapte, la ora 1. La autopsie s-a descoperit că murise în urma unei masive hemoragii interne, după ce ficatul îi fusese secționat. Singurul indiciu pe care îl aveau polițiștii era „corpul delict" cu care fusese înjunghiat șoferul.

Banda de falsificatori de timbre și simigeria clandestină din comuna Dudești-Cioplea

Pe 8 august 1945, ziarul *Universul* aducea la cunoștința publicului alte două cazuri descoperite de Brigada Specială Economică: o bandă de falsificatori de timbre și o simigerie clandestină.

Primul caz a fost rezolvat sub conducerea directă a chestorului Theodor Lăzărescu, șeful Brigăzii Speciale Economice. Acesta, ajutat de comisarii Paraschiv Scăunaș și L. Davidescu, care au făcut cercetări pe teren în perioada 26 iulie – 6 august, au descoperit un mare stoc de timbre foarte bine falsificate, dar și rețeaua care le fabricase. „Filând pe unul dintre membrii «consorțiului» de falsificatori – scria în articolul publicat de *Universul* (nr. 178) – și operându-se numeroase descinderi și percheziții domiciliare, s-au putut captura mașinile, precum și clișeele timbrelor, care au fost scoase după o muncă migăloasă din nămolul de pe fundul Dâmboviței, unde le aruncaseră falsificatorii, care simțiseră că au fost descoperiți".

Au fost arestați desenatorul Adrian Schwartz (care confecționase modelele pentru clișee), J. Michter (cel care găsise finanțatorul pentru fabrica de timbre false), tipograful Vasile Constantinescu, zincograful Ioan Frizze, comercianții Robert și Alexandru Lobelson, care se ocupaseră cu finanțarea și plasarea timbrelor false. De la ei s-au confiscat două mașini de tipărit „Boston", clișeele

pentru tipărit și un stoc de timbre false în valoare de aproape 6 milioane de lei.

Tot Brigada Specială Economică, prin comisarul-ajutor Leonard Golf ajutat de organele cetățenești de control din comuna suburbană Dudești-Cioplea, a descoperit o simigerie clandestină unde se fabricau covrigi care erau comercializați în București prin intermediul vânzătorilor olteni. Afacerea era condusă de trei specialiști în fabricarea covrigilor de lux: Ioli Haimovici, Iosif Ghimpuleasa și Natan Rogenblatt. La percheziția făcută la simigeria clandestină au fost descoperiți peste 6.000 de covrigi păstrați în podul casei, dar și într-o groapă săpată în fundul curții.

Descoperirea autorilor spargerii de la țesătoria „Albion"

Pe 9 august 1945, *România liberă* (nr. 311) elucida cazul spargerii de la fabrica de țesătorie „Albion" din Splaiul Unirii nr. 208. După „îndelungate cercetări" făcute de comisarul-șef Alexandru Stratan, ajutat de detectivii Florea Ionescu, Ion Grosu, Alexe Ion și Gheorghe Niculescu din Brigada III Judiciară, s-a aflat că „lovitura" s-a dat „la pont". Informațiile fuseseră furnizate de Elena Chirea, una dintre angajatele fabricii. Aceasta și-a înștiințat cumnatul, pe spărgătorul Ștefan Chirea, că în noaptea de 27 spre 28 iulie, în seiful țesătoriei „Albion" se va afla o mare sumă de bani cu care urmau să se facă plățile. Chirea, ajutat de Vasile Mărăscu, au intrat în fabrică unde, după ce l-au legat pe paznicul de noapte, au spart seiful și au furat suma de 16 milioane de lei.

Cei doi hoți au fost arestați într-o casă din strada Frunzișului nr. 4, unde polițiștii au găsit mai multe pistoale automate, acte false, precum și mănușile folosite la

spargere. Din suma furată s-au recuperat doar 600.000 de lei. Restul banilor fuseseră cheltuiți pe diverse cumpărături. Cel puțin așa au declarat infractorii la interogatoriu, comisarul-șef Alexandru Stratan trebuind să descopere și dacă aceștia spuseseră adevărul.

Dintr-un alt articol publicat de *România liberă* (nr. 311) aflăm că Brigada Specială Tehnică l-a arestat pe spărgătorul Gheorghe Grigoraș, autorul mai multor furturi comise la Ploiești și Buzău. Infractorul a fost descoperit de detectivii lui Alimănescu în timp ce dormea sub un copac de la marginea comunei suburbane Apărătorii Patriei. Avea asupra lui un pistol și mai multe unelte pentru spargerea seifurilor. Luat din scurt de Alimănescu, acesta a declarat că se „refugiase" la București pentru a scăpa de anchetele care îl vizau și că își aștepta complicii pentru a da noi „lovituri".

Ziarul *Timpul* (nr. 2907) apărut pe 10 august 1945 anunța că tot pe mâinile lui Alimănescu a ajuns și Nicolae Mateescu, un fost chelner al restaurantului „Royal" de pe Calea Victoriei, reprofilat în escroc de meserie. Acesta fusese arestat cu câteva zile înainte de polițiștii din Brigada Specială Tehnică, în timp ce, îmbrăcat în uniformă de locotenent, negocia în grădina restaurantului „Parcul Fericii" vânzarea unor mari cantități de ulei și zahăr. În urma anchetei conduse de Alimănescu s-a stabilit că acesta „a escrocat numeroși naivi, cărora le-a luat diferite sume de bani drept acont pentru furnizarea de ulei, zahăr, făină etc.".

Același număr (2907) al publicației *Timpul* titrează arestarea lui Ilie Ionescu, directorul Primăriei sectorului II „Negru" și ofițer al stării civile, care fusese prins în flagrant delict pentru luare de mită. Totul a început de la denunțul făcut de doamna Julieta Landau, care se prezentase la Ilie Ionescu, cu actele necesare căsătoriei. Funcționarul i le-a

refuzat sub pretextul „că nu sunt în regulă, fiindcă nu s-a prescris divorțul". Pentru a le primi i-a cerut în schimb suma de 10.000 de lei. Femeia a acceptat, dar a reclamat cazul comisarului Constantin Artur din Prefectura Poliției Capitalei. După ce s-a organizat flagrantul, doamna Landau s-a prezentat din nou la directorul primăriei, dându-i bancnotele a căror serie era deja știută de polițiști. Surprins în flagrant delict pentru luare de mită, Ilie Ionescu a fost reținut.

Capitala in 24 ore

Ilie Ionescu directorul primăriei de negru prins in flagrant delict

Timpul **din 10 august 1945**

Raziile de la mijlocul lunii august 1945

Pe 15 august 1945, pe o căldură sufocantă, Poliția Socială a organizat mai multe razii în cartierele rău-famate ale Capitalei. Primul vizat a fost Crucea de Piatră, unde polițiștii de sub conducerea lui Marcel Georgescu, au luat la puricat toate cafenelele suspectate de jocuri de noroc, unde „patronii organizează aceste jocuri pentru a realiza câștiguri de caniotă, făcându-se prin aceasta mai culpabili decât jucătorii". După ce s-a constatat că aceste activități ilegale se practică pe o „scară întinsă", controlul întregului cartier s-a făcut în „valuri", din oră în oră, fiind inspectate și casele de toleranță.

La apariția echipelor Poliției Sociale, în zonă s-a produs o panică de nedescris, „vinovații" căutând să se refugieze în casele oamenilor „cinstiți". Au fost arestați numeroși amatori de jocuri de noroc, dar și prostituate care „sfidau prin comportare morala publică".

RAZZIILE

Au fost închise numeroase cafenele unde se juca barbut.
Ziarele

Caricatură cu amatorii jocurilor de noroc, publicată de *România liberă*

A urmat zona Obor. Aici, patronii de cafenele și jucătorii, nefiind obișnuiți cu astfel de controale, au fost luați ca din oală, fiind făcute arestări în masă. Concomitent, alte echipe ale Poliției Sociale au făcut descinderi și în cartierele Ferentari, 13 Septembrie și Bariera Vergului. Razia s-a încheiat cu un „control sever" la hotelurile „Tranzit" și „Madrid" de pe Calea Griviței. „De pretutindeni au fost ridicate numeroase persoane cu moralitate dubioasă, care «interesau» Poliția Socială", se dezvăluia, câteva zile mai târziu, în ziarul *România liberă* (nr. 319).

În același timp, Poliția Comunală, sesizată de Primăria Municipiului București și de Serviciul Sanitar al Capitalei, pusese gând rău vânzătorilor ambulanți de porumb copt. Aceștia, din cauza controalelor dese, începuseră să-și

vândă marfa după lăsarea întunericului. Autoritățile, disperate de felul insalubru în care se vindea porumbul copt pe grătarele care blocau arterele principale din centrul orașului, dar și de faptul că „acest fel de comerț primejduiește raționalizarea făinii de porumb care se dă pe cartele", au decis să ia măsuri.

PORUMBUL COPT
NU SE VA MAI VINDE PE STRADĂ
RAZIILE POLIȚIEI COMUNALE

România liberă din 16 august 1945

O echipă de polițiști condusă de inspectorii Gh. Oncescu, P. Bunescu, Lambrino și Ionescu, a ridicat de pe Calea Victoriei și Bulevardul Elisabeta circa 50 de grătare și un camion întreg de porumb care urma să fie comercializat. „Raziile continuă până la stârpirea definitivă a acestui comerț", avertiza ziarul *România liberă* (nr. 317) din 16 august 1945.

Alte arestări făcute de Brigada Specială Tehnică

Tot la jumătatea lunii august 1945, Brigada SpecialăTehnică i-a arestat pe tinerii Bernard Aranovici, zis „Beno", Milu Früling, David Zilber, zis „Halofte" și Pavel Iftimie, care aveau la activ numeroase spargeri. Fiind filați de polițiștii lui Alimănescu, primii doi au fost descoperiți la cârciuma lui Gheorghe Marinescu din Parcul Mica, iar ceilalți doi, la cafeneaua „Ion Ursaru" din Șoseaua Vitan, unde obișnuiau să joace barbut. Asupra lor s-au găsit un adevărat arsenal de arme și ustensile pentru spargeri.

Duși la Prefectura Poliției Capitalei, infractorii au fost interogați de Alimănescu pentru spargerile comise la magazinul „Ducesa" din strada Lipscani, la ciorăpăria „Arlit" din Șelari, la magazinul „Carioca" din Calea Călărași, la depozitul de bumbac din strada Transilvaniei, la fabrica de săpun din Calea Șerban Vodă, la fabrica de pielărie din Bulevardul Mărășești colț cu Splaiul Unirii etc., de unde furaseră pielărie, tălpi, încălțăminte, bumbac, stofe, ciorapi și săpun în valoare de mai multe sute de milioane de lei.

Gazetele din 17 august 1945 anunțau arestarea spărgătorului Strul Cascal (Cașcal sau Hascal, cum mai apare menționat în alte articole - n.a.). Acesta făcuse imprudența să se ia la bătaie cu un gardian public care îl reținuse în fața unei cafenele din strada Crucea de Piatră. Chiar în timpul altercației, prin zonă trecea comisarul-șef Alimănescu însoțit de detectivii Gheorghe Chiriță, Constantin Mirea și Gheorghe Pârvulescu. Polițiștii din Brigada Tehnică au sărit în ajutorul gardianului, imobilizându-l pe agresor. După ce au aflat cu cine au de-a face, polițiștii au percheziționat locuința infractorului din strada Logofăt Tăutu nr. 21, unde au găsit „un întreg camion încărcat cu obiecte furate".

La Prefectura Poliției Capitalei, Strul Cascal i-a declarat lui Alimănescu că, în urmă cu trei luni, el și alți doi complici au scăpat dintr-o luptă cu patrulele gărzilor cetățenești, dar un glonț a rănit-o la mână pe soția sa Debora, care se afla în mașina cu care au fugit. „Temându-se să se ducă la medic pentru a nu fi descoperit – scria într-un articol publicat de *România liberă* (nr. 318) pe 17 august 1945 – Cascal și-a îngrijit soția cum a putut, fapt în urma căruia i s-a cangrenat mâna și a fost nevoie în cele din urmă să-i fie amputată".

„Atacul banditesc" din strada Făinari și crima din strada Zaverei

Cu toate arestările făcute de Poliția Judiciară în ultimele zile, bandele înarmate continuau să terorizeze orașul. Astfel, în noaptea de 17 august 1945 în București s-au produs alte două infracțiuni grave: un „atac banditesc" în strada Făinari și o crimă în strada Zaverei.

INTÂMPLĂRI DIN CAPITALĂ

UN ATAC BANDITESC
DE O RARĂ INDRĂSNEALĂ

Un comerciant și fiica sa împușcați de tâlhari

Universul din 20 august 1945

Ziarul *Timpul* (nr. 2919) din 20 august 1945 relatează despre primul caz: „Un atac banditesc a fost săvârșit în cursul nopții de ieri în restaurantul d-lui C. Dinescu din strada Făinari nr. 25. Aproape de ora închiderii, când în local nu se mai afla decât un singur client, și-au făcut apariția patru indivizi care au venit cu un automobil. După ce li s-a servit băutură, indivizii au scos revolverele și au somat pe negustor să le dea bani. În timp ce negustorul se opunea și striga, a venit în ajutor fiica sa, Jeana Dinescu. Bandiții au tras mai multe focuri de revolver asupra amândurora. D-ra Dinescu a luat o sticlă de sifon și l-a lovit pe unul din tâlhari în cap, însă după câteva clipe s-a prăbușit la pământ. Atât tatăl, cât și fiica, au fost grav răniți. Bandiții au cotrobăit prin casa de bani din care au furat 4.500.000 lei numerar, 30 monede de aur, bijuterii și vreo trei ceasornice, după care au dispărut".

Victimele au ajuns în stare gravă la spitalul Colentina, iar cazul a fost preluat de comisarul-șef Vintilă Weiss de la Circumscripția 5 Poliție care l-a arestat pe mecanicul Mihail Dumi, ca primul suspect în acest jaf.

În *Universul* (nr. 189), apărut la aceeași dată, se prezintă ce s-a întâmplat pe strada Zaverei: „În seara de 17 august crt., pe la orele 23:45, o mașină de piață, din care au coborât 4-5 indivizi suspecți, a staționat în fața bisericii Olteni. Necunoscuții, dând târcoale caselor din str. Zaverei, au fost văzuți, de la fereastră, de proprietarul imobilului cu nr. 8, d. Pechet, mare fabricant de postavuri, care a început, disperat, să dea alarma, strigând «hoții». Băiatul său, un adevărat sportsman, în vârstă de 20 de ani, dezlipindu-se dintr-un grup de prieteni, a ieșit în stradă și, cu un curaj nebun, s-a luat la luptă cu bandiții. Aceștia au făcut uz de revolver, trăgând mai multe focuri asupra lui; un proiectil, pătrunzând în ceafă, i-a perforat capul și l-a lăsat mort, pe loc, pe trotuar, pe nefericitul student. Deși lume multă s-a adunat la această luptă de stradă, asistând neputincioasă, ca la o adevărată scenă macabră de cinematograf, gangsterii, în văzul tuturora, s-au suit biruitori în mașină, plecând în mare viteză pe Calea Dudești. La fața locului a fost chemat de urgență dr. Golf, care locuiește în imediata vecinătate a crimei, apoi au sosit în grabă autoritățile, printre care d. Popovici, secretarul Chesturii de Negru, d. chestor de serviciu pe Capitală, d. procuror de serviciu I. Cornescu și d. medic legist dr. I. Stănescu, care a constatat că moartea a fost instantanee, întrucât proiectilul a atins bulbul rahidian (centru vital)".

Celebrul „Lică" Wolf, „asul gurilor de lup", cade în mâinile Poliției

Pe 20 august 1945, ziarul *Universul* (nr. 189) anunța și arestarea celebrului spărgător de seifuri Vasile Wolf (zis „Lică" Wolf), supranumit „asul gurilor de lup". Infractor elevat, cu peste 50 de spargeri la activ, Wolf

„Lică" Wolf (stânga) și Nica Gheorghe, un alt spărgător celebru, într-o fotografie publicată de ziarul *România* din 9 noiembrie 1939, după arestarea celor doi

era o cunoștință mai veche a Poliției din Capitală, fiind arestat de mai multe ori de-a lungul anilor. Dintre cele mai „reușite lovituri" ale sale se numărau cele date la ceasornicarul Einhorn din strada Carol și la fostul magazin „Kadeca" din bulevardul Elisabeta.

Cel care l-a pus în cătușe nu era Alimănescu, cum era de așteptat, ci agentul Ștefan Ștefan, din Brigada I Judiciară a comisarului-șef Angheliu. Infractorul a fost surprins pe bulevardul Alexandru Ioan Cuza, în apropiere de Gara de Nord, plimbându-se pe o bicicletă furată la ultima sa spargere săvârșită în locuința unui anume Matei Vasiliu din strada Roma nr. 23, de unde mai sustrăsese și bijuterii în valoare de 20 milioane de lei. În momentul arestării, „Lică" Wolf a tras mai multe focuri de pistol asupra urmăritorului, dar ajutat de mai mulți trecători din zonă, agentul a reușit să-l imobilizeze rapid pe infractor. Dus la Prefectura Poliției Capitalei, infractorul s-a dovedit a fi o fire superstițioasă, ținând să

protesteze „în momentul când șeful arestului l-a introdus în celula nr. 13".

Ancheta a decurs greu, întrucât „Licã" Wolf, „un spărgător rafinat și obișnuit cu cercetările polițienești", s-a complăcut în primele zile de la arestare într-un „mutism desăvârșit" sau luându-l pe „nu știu în brațe", astfel că toate insistențele anchetatorilor păreau să rămână „infructuoase". Dar, într-un final, infractorul a cedat. Iată ce scria în ziarul *Universul* (nr 195), apărut pe 29 august 1945: „Se vede însă că regimul «la secret», la care a fost supus, a avut darul să înmoaie încăpățânarea tâlharului, pentru că ieri Licã Wolf a început să mărturisească. Și prima mărturisire a fost recunoașterea loviturii date cu atâta abilitate la locuința d-lui Matei Vasiliu din str. Roma nr. 5. Ajutat de complicitatea cunoscutei spărgătoare Frosina Otava și de tovărășii ei de fărădelegi Zgarcea Vasile și Vatamaniuc Ion, zis Mateescu Nicolae [numele fals sub care acționa – n.a.], Licã Wolf a pătruns în casa d-lui Matei Vasiliu, în care prima se angajase ca servitoare tocmai în vederea acestei lovituri, furând obiecte de îmbrăcăminte, blănuri scumpe, lenjerie, două biciclete și bijuterii în valoare de peste 20 de milioane lei. Prada încărcată în valize a fost transportată cu mașina cu care veniseră la lovitură și care era condusă de ajutorul de șofer Alexandru Marin, din Calea Dudești 239, în locuința lui Zgarcea Vasile. Din acest moment intră în arenă cunoscutul spărgător și tăinuitor Ion Gheorghiu, cu domiciliul în str. Vasile Lascăr 126, la serviciile căruia a apelat Licã Wolf pentru plasarea obiectelor rezultate din spargerea săvârșită la locuința d-lui Matei Vasiliu. Ion Gheorghiu cumpără, pentru suma de 700.000 lei, toate lucrurile furate de Licã Wolf, lucruri care valorau, după cum am arătat mai sus, peste 20 milioane lei. La scurt timp după săvârșirea spargerii, Licã

Wolf și ceilalți complici, cu excepția lui Ion Gheorghiu, au fost arestați. Întrucât Ion Gheorghiu este un infractor periculos, comisarul Stan Ion, de la Brigada I Judiciară, care face ancheta, atrage pe această cale atenția proprietarului automobilului cu care Ion Gheorghiu a ridicat din locuința lui Zgarcea Vasile de pe str. Timuș, valizele cu mărfurile furate, că este obligat să înștiințeze de îndată Brigada I Judiciară. De asemenea, toate persoanele care au cumpărat obiectele de la Ion Gheorghiu sunt obligate să le depună de îndată la Brigada I Judiciară, pentru a nu suferi rigorile legii, iar acei care știu unde se adăpostește tâlharul căutat au datoria să-l denunțe imediat Poliției".

Un mort și mai mulți răniți pentru o căldare de apă

Pe 30 august, cotidianul *Universul* (nr. 196) anunță o altă știre șocantă: două familii s-au bătut până la moarte în cartierul Dudești.

INTÂMPLĂRI DIN CAPITALĂ

Un mort și cinci răniți pentru o căldare de apă

***Universul* din 30 august 1945**

Conflictul a pornit de la o banală căldare cu apă. Cum în strada Barbă Rasă, din cartierul Dudești, nu toată lumea avea cișmea în curte, unii locuitori erau nevoiți să apeleze pentru apă la bunăvoința acelora care dețineau o instalație de canalizare. La nr. 2, unde locuia familia flașnetarului Pantelimon Vreja, se afla o astfel de cișmea. Dar proprietarul, un „om rău", nu îngăduia nimănui să

se atingă de apa lui. Numai când acesta era plecat în oraș cu flașneta și papagalul, unii vecini se mai încumetau să intre în curte și să ia din „prețioasa" apă.

„Ieri după-amiaza - scria în *Universul* (nr. 196) -, fetița unui vecin, care nu știa că Vreja este acasă, a intrat în curte și a pus căldarea sub robinet ca s-o umple cu apă. În aceeași clipă și-a făcut apariția în pragul casei flașnetarul. (...) Copilul nu s-a intimidat și a rămas mai departe lângă canal, așteptând să i se umple căldarea. Atât a fost de ajuns pentru ca flașnetarul să se repeadă la copil, căruia i-a aplicat un pumn în obraz, de l-a podidit sângele. Țipetele copilului au alarmat pe părinții săi, care au năvălit în curte ca să-și apere odrasla. Dându-și seama că va fi bătut, Vreja a chemat în ajutor familia, adică nevasta și pe cele trei fete ale sale, care au venit înarmate cu cuțite, o rangă de fier și o sabie. S-a încins apoi o încăierare pe viață și pe moarte. După două ore de lupte, pe teren au rămas 7 victime: Petra Mitică, căreia Vreja îi spintecase abdomenul, a murit după o scurtă agonie, chiar la locul bătăliei; Elena Borda, grav rănită cu cuțitele în spate și cap, a fost transportată la spitalul «Noua Maternitate», unde dr. Davidescu a supus-o unei intervenții chirurgicale; Undrea Ion, Ioan Rădulescu și Oprea Mitică, care au fost internați în același spital. Cel mai ușor a scăpat criminalul Vreja Pantelimon, care s-a ales doar cu o tăietură la cap. După terminarea încăierării a fost anunțată poliția și la fața locului a venit comisarul Ciobotaru Iancu, de la Circumscripția 13 Poliție, care după primele cercetări a stabilit vinovăția flașnetarului și a familiei sale. Pe baza acestor constatări, au fost arestați Pantelimon Vreja, soția sa Rada și cele trei fete: Zoe, Constanța și Stanca, care au fost înaintați Brigăzii II Judiciare din Prefectura Capitalei, pentru continuarea cercetărilor".

„Hoții, escrocii și speculanții vor fi internați într-un lagăr de muncă"

La data de 31 august, ziarele anunțau moartea artistului Constantin Tănase. Pe la jumătatea lunii, actorul începuse să resimtă dureri cumplite și a trebuit să își anuleze prezența la un festival. A urmat o perioadă de 12 zile de convalescență, timp în care a fost vizitat de numeroși medici, numai că în dimineața zilei de 29 august s-a stins din viață. Însă multă lume era convinsă că moartea marelui comic se trăgea de la bătăile primite la Comandamentul Trupelor Sovietice din Capitală, după ce ar fi rostit pe scenă celebrul cuplet în care îi ironiza pe noii „aliați" de la Răsărit.

Pe aceeași pagină în care relata despre moartea celebrului artist, cotidianul *Universul* (nr. 197) anunța că „pentru a pune capăt jafurilor și tâlhăriilor care s-au înmulțit în Capitală", ministrul de interne Teohari Georgescu a hotărât, la propunerea secretarului general al Prefecturii Poliției Capitale, Mihai Levente, „internarea într-un institut de

MOARTEA ARTISTULUI C. TĂNASE

Eri dim. la ora 5, a încetat din viață unul din cei mai populari și mai cunoscuți artiști de comedie, Constantin Tănase.

Născut la Vaslui la 1880, Tănase a absolvit gimnaziul de acolo și a fost numit învățător în comuna Hârșoveni unde a funcționat până ce a fost chemat să-și facă serviciul militar când a avut prilejul — la diferite serbări ostășești — să își releve talentul său înăscut.

Absolvent al conservatorului din Iași, Const. Tănase a descrețit timp de aproape patru decenii frunțile spectatorilor, a căror apreciere a păstrat-o până la sfârșit.

Director al companiei „Cărăbuș", Tănase a fost nu numai actorul cu verve nesecată, nu numai animatorul teatrului de reviste și comedii muzicale, dar îndrumătorul unei întregi pleiade de lemonte tinere cari și-au făcut un nume și o carieră grație dirigiuirii pricepute a regretatului artist care a închis ori ochii.

Omul de teatru era dublat în Const. Tănase cu omul de inimă [illegible]

C. TĂNASE

A fost răpus la 65 de ani de pneumonie și moartea se lasă regrete sincere în sufletele tuturor celor cari l-au cunoscut.

Articolul publicat de *Universul* din 31 august 1945, care anunța moartea artistului Constantin Tănase

reeducare a tuturor infractorilor recidiviști, cu caziere, care nu au înțeles, cu toate condamnările ispășite, să se integreze în ritmul unei vieți cinstite".

„Măsura aceasta lăudabilă – scria în paginile aceluiași ziar – are un dublu scop: reeducarea acestor indivizi care trăiesc din jafuri și tâlhării, pentru a face din ei oameni utili societății, și eliberarea Capitalei țării de sub teroarea pe care ei o exercită asupra cetățenilor".

Deja primul lot compus din 31 de infractori ajunsese, sub pază severă, la centrul de reeducare de la Plătărești. Printre ei se aflau „figuri faimoase" ale vieții infracționale din București, precum hoața de buzunare Floarea Singureanu (cu un „palmares" de 53 condamnări), Elena Liță (înaintată Parchetului pentru aceleași fapte, de 23 de ori), Dumitru Niță (cu 14 înfățișări la Parchet, tot pentru furt), Bernard Silbermann (cu 11 condamnări), dar și celebrul escroc Constantin Vasilescu „Cantalup".

Acesta era doar începutul acțiunii de „însănătoșire" a Capitalei, inițiate de Mihai Levente, întrucât la centrul de reeducare de la Plătărești urmau să ajungă toate „elementele periculoase care vor fi scoase din sânul societății". Erau vizați hoții, spărgătorii, criminalii recidiviști, traficanții și speculanții care, odată adunați în acest lagăr, vor „putea medita asupra răului pe care-l fac populației".

Măsura internării în lagărul de reeducare de la Plătărești trebuia să servească „drept un ultim avertisment ce se dă infractorilor care înțeleg să trăiască numai din jafuri, cât și acelora care înlesnesc prin complicitatea lor – este vorba despre tăinuitori și gazde de hoți – la săvârșirea banditismelor".

Pentru a nu crea „nedreptăți", trierea și internarea infractorilor în acest lagăr urma să se facă „numai după o minuțioasă cercetare, sub controlul și directa supraveghere" a lui Emil Gălușcă, directorul Poliției Judiciare.

SEPTEMBRIE 1945

Arestări pe bandă rulantă

Arestarea bandiților Fuchs, Luster și Brucker

Pe 1 septembrie 1945, Brigada Specială Tehnică condusă de comisarul-șef Alimănescu i-a arestat pe banditii I. Luster și David Brucker, zis „Jolson", cunoscuți ai lumii interlope din Capitală, care aveau la activ numeroase jafuri și spargeri. Aceștia erau urmăriți după ce omorâseră, într-un schimb de focuri, un informator al Poliției.

Totul a început în seara zilei de 23 august 1945, când polițiștii Circumscripției 23 au fost alertați de informatorul Gheorghe Gherghina de la același comisariat că cei trei spărgători chefuiesc la un local de pe Splaiul Unirii, la nr. 123. O echipă operativă avându-l în frunte pe informator s-a deplasat la fața locului pentru a-i prinde pe infractori. În momentul în care agenții au intrat în local, banditii au deschis focul, ucigându-l pe informatorul Gheorghe Gherghina și rănind doi dintre clienți. Panica a pus stăpânire pe oameni, mesele fiind răsturnate și

folosite drept protecție de cei din local. În învălmășeala creată, Luster și Brucker, mult mai abili, au reușit să scape, Mircea Fuchs fiind arestat de polițiști.

Cum incidentul a produs mare vâlvă la Prefectura Poliției Capitalei, s-a dat ordin ca asasinii să fie prinși imediat. Misiunea de capturare i-a revenit, bineînțeles, Brigăzii Speciale Tehnice. După opt zile de filaj, Alimănescu împreună cu comisarul Niculescu și detectivii Chiriță și Pârvulescu au dat de urma fugarilor, care petreceau alături de alți doi bandiți, în compania prostituatelor de la Crucea de Piatră. Luster și Brucker au fost arestați, după o altă confruntare violentă, purtată de această dată cu oamenii temutului comisar.

Anchetați de Alimănescu, cei doi infractori au recunoscut jafurile de la locuința lui Radu Petrescu din strada Toamnei nr. 99, de la magazinul „Brenstock" din Calea Călărași nr. 33, de la magazinul „Iulius Lipcovitz" din strada Soarelui nr. 4, de la spălătoria „Pariziana" din Calea Dudești nr. 87, de la magazinul de încălțăminte „Zamfir" și altele. Ancheta s-a poticnit în momentul în care hoții au fost interogați despre „plasarea obiectele furate". Teama de „răzbunarea principalului tăinuitor" i-a determinat să păstreze un „mutism absolut". Metodele lui Alimănescu au dat însă roade, iar într-un final, hoții au recunoscut că principalul beneficiar era cunoscutul „tăinuitor și vânzător de ponturi" Frimo Frenkel, care se ascundea în Calea Văcărești nr. 4.

Crima din strada Căuzași

Pe 2 septembrie 1945, când toată presa bucureșteană a publicat ample articole despre înmormântarea marelui comic Constantin Tănase, ziarul *Timpul* (nr. 2926) anunța o

altă crimă săvârșită în noaptea de 31 august-1 septembrie. Victima era Anghel Ștefan, de 47 de ani, un vechi muzicant care cânta la grădina „Luzana" de pe strada 11 iunie.

Iată cum a fost comisă crima: „Ieri noapte, muzicantul se îndrepta spre casă, pe la ora 3. În timp ce mergea pe strada Căuzași, muzicantul a fost acostat de doi indivizi care l-au amenințat cu revolverele. Cum era și normal, muzicantul s-a opus și atunci tâlharii au tras asupra lui mai multe focuri, omorându-l pe loc. O patrulă care se afla în apropiere a auzit țipetele disperate ale victimei și focurile de armă, astfel că s-a îndreptat spre locul crimei. În acel timp patrula i-a observat pe cei doi răufăcători care fugeau adăpostiți de întuneric. Găurit de gloanțe, sărmanul muzicant a încetat din viață. Într-unul din buzunarele muzicantului s-au găsit 250.000 de lei, despre existența cărora hoții știau și pe care voiau să-i fure, însă n-au mai avut timp din cauza patrulei care le-a stricat socotelile. Se presupune că cei doi bandiți sunt persoane cunoscute muzicantului".

Dintr-o altă știre apărută la începutul lunii septembrie, aflăm că faimosul escroc Pavel Șomotecan a fost în sfârșit arestat. „Un tip prezentabil și inteligent, cu o figură de om îndestulat și bine hrănit", acest infractor dăduse multă bătaie cap polițiștilor din Capitală în ultimii cinci ani. În ultima vreme, Șomotecan acționa ca „logodnic de meserie", făcându-și „o colecție dintre cele mai bogate domnișoare și doamne candidate în măritiș". Îi căzuseră victime doamna Mița Ștefănescu din strada Dr. Clunet nr. 36, doamna Margareta Vogel din strada Dr. Lister nr. 7 bis, domnișoara Ana Cărăușoiu din strada dr. Demostene nr. 7, o domnișoară din strada Dragoș Vodă nr. 66 și multe altele. Cum era de așteptat, victimele au depus reclamație la Poliție, după ce escrocul „obișnuia să ia aconturi din zestrea logodnicelor sale", dispărând apoi cu banii.

ARESTAREA UNUI FALS OFIȚER

Escrocul Pavel Șomotecan într-o fotografie publicată în *Universul* din 1 septembrie 1945

Cazul era anchetat de comisarul-șef Alexandru Stratan, șeful Brigăzii III Judiciare, care l-a descoperit pe Șomotecan în timp ce petrecea, pe plaja lacului Floreasca, în compania unor femei, acompaniat de lăutari. În momentul arestării, escrocul purta „o impecabilă uniformă de maior medic", de care avea prinse mai multe decorații. Polițiștii au descoperit că acționa sub trei nume - dr. Cornel Moldoveanu, dr. Liviu Nicolau și dr. Cornel Dan -, care îi serveau „de paravan în operațiile lui de amăgire" a femeilor înstărite.

Un funcționar și o actriță, prădați de hoți

Pe 3 septembrie, în *România liberă* (nr. 332) se relata despre un „furt îndrăzneț" comis la locuința lui Constantin Mateescu, un funcționar de la Subsecretariatul de Stat al Aerului (SSA), domiciliat în strada Aurel Vlaicu nr. 73. Hoții intraseră în casă în lipsa proprietarului, furându-i lucruri în valoare de mai multe milioane de lei.

În urma investigațiilor făcute în comisarul Scharf de la Circumscripția 5 Poliție, ajutat de gardianul Ion Văcuță, răufăcătorii au fost repede arestați. Ei erau cunoscuții hoți Marin Teodoru și Ion Teodorescu. Din fericire, lucrurile furate nu au mai apucat să fie vândute, fiind restituite păgubașului.

Actrița Eugenia Bădulescu

Pe 5 septembrie, ziarul *Ultima oră* (nr. 288) titra despre un alt furt, comis la domiciliul cunoscutei actriței Eugenia Bădulescu. Spargerea s-a produs cu o seară înainte, când artista juca pe scena teatrului Companiei „Colorado", unde era angajată. Hoții au pătruns în locuința actriței, de pe strada Făgăraș nr. 16, deschizând ușa apartamentului cu o cheie specială. După ce au cotrobăit nestingheriți prin casă, aceștia au sustras lenjerie, haine, blănuri, covoare și bijuterii în valoare de 35 de milioane de lei. Furtul a fost descoperit câteva ore mai târziu de mama artistei, care a constatat că din apartamentul fiicei sale lipseau numeroase lucruri, cu toate că ușa de la intrare era închisă cu cheia. Mai mult, niciunul dintre vecini nu observase nimic. Furtul era cercetat de comisarul Bengliu de la Circumscripția 32.

Câteva zile mai târziu, în ziarele bucureștene se anunța o altă „captură" realizată de comisarul-șef Eugen Alimănescu. Erau doi deținuți evadați, Rodia Ahtorian și Pavel Kovalcenco, ambii condamnați la 10 ani de închisoare pentru diverse tâlhării. Primul fugise de la Văcărești, al doilea dintr-o celulă a Spitalului Central.

Cei doi evadați se ascundeau în parcul Carol, dar au fost descoperiți de un informator al Poliției, care a anunțat imediat Prefectura. Alimănescu, însoțit de detectivii Chiriță și Ștefănescu, s-a deplasat la locul indicat de informator și toți au început căutările. „După o minuțioasă cercetare a Parcului Carol - scria în ziarul *România liberă* (nr. 336) din 8 august 1945 -, polițiștii au reușit să-i descopere pe bandiți într-un boschet. Simțindu-se urmăriți, evadații au început să tragă numeroase focuri de revolver, asupra polițiștilor. A urmat o goană peste garduri și tufișuri între urmăritori și urmăriți, timp de două ore. Polițiștii s-au luptat cu un curaj uimitor. Tâlharii, terminându-și muniția, au fost nevoiți să înceteze lupta și să se predea. Au fost escortați și conduși la Prefectura Poliției, unde sunt anchetați".

Trei bande arestate de Alimănescu

Până la jumătatea lunii septembrie 1945, gazetele anunțau alte trei arestări făcute de Alimănescu și detectivii lui.

Prima era o bandă de hoți de automobile care era căutată de mai multe luni. „Era suficient - scria în ziarul *Timpul* (nr. 2934) din 12 septembrie 1945 - ca o mașină să staționeze în fața unei porți, că hoții se urcau la volan și se făceau nevăzuți. În acest mod, au dispărut zeci de mașini de parcă le înghițea pământul".

Cazul a fost preluat de Brigada Specială Tehnică. „După investigații de câteva săptămâni - dezvăluie același ziar - comisarul-șef Alimănescu a reușit să identifice și apoi să aresteze pe Oprea Alexandru, Ciprian Făuraș și Lidastatos Octavian. Aduși la Poliție, cei trei indivizi au mărturisit că sunt autorii furturilor a zece automobile. Întrebați ce au făcut cu mașinile, hoții au răspuns că le-au demontat și le-au vândut în piese detașate la diverși particulari, precum și la magazine de fier vechi. Ei au mai recunoscut că sunt autorii atacului banditesc comis asupra șoferului taxiului cu Nr. 17612 B, căruia i-au furat mașina".

Pe 13 septembrie, *Timpul* (nr. 2935) titra despre „o violentă luptă între polițiști și o bandă de răufăcători, sub cheiul Dâmboviței". Eroul zilei era același comisar-șef Alimănescu, arestându-l pe vestitul „Lică" Maslovici, bandit extrem de periculos care, împreună cu fratele său Jean, la fel de celebru, terorizaseră Iașiul și Bucureștiul încă din perioada interbelică.

„Lică" Maslovici alături de concubina sa Elena Lăcușteanu, într-o fotografie publicată de ziarul *Universul* din 8 iulie 1940, după ce fusese arestat

„Lică" Maslovici, care nu era la prima abatere, reușise să evadeze din arestul Prefecturii Capitalei. Și cum

tentațiile erau mari, el și-a adunat banda de răufăcători și a trecut la acțiune. După mai multe „lovituri" date în Capitală, a intrat în vizorul lui Alimănescu.

Capitala in 24 ore

Violentă luptă între polițiști și o bandă de răufăcători, sub cheiul Dâmboviței

— Un bandit a fost prins de către polițiști. Doi detectivi și doi bandiți au fost răniți —

Articolul publicat de *Timpul* din 13 septembrie 1945, care relata despre arestarea lui „Lică" Maslovici

Pe 11 septembrie, „printr-o întâmplare fericită" – după cum se menționează în articolul publicat de ziarul *Timpul* (nr. 2935) - comisarul-șef Alimănescu a aflat că banda lui „Lică" Maslovici, compusă dintr-o „duzină de ortaci", se ascunde sub planșeul Dâmboviței, în apropierea podului din strada Șerban Vodă. Descoperiți, bandiții, înarmați cu pistoale, au deschis focul asupra echipei Brigăzii Tehnice conduse de Alimănescu. A urmat o serie de împușcături care au băgat spaima în trecătorii aflați în zonă. În sprijinul polițiștilor au venit mai multe patrule româno-sovietice, care aveau să-i doboare pe Maslovici și pe unul dintre oamenii săi. Au căzut răniți și doi dintre detectivii lui Alimănescu. Restul bandiților au reușit să scape, ascunzându-se sub planșeul Dâmboviței.

„Scenele de mai sus s-au petrecut ca în filmele polițiste - scria în același articol al ziarului *Timpul* (nr. 2935). Faptul că bandiții cunoșteau foarte bine terenul și se puteau face nevăzuți a creat nevoia să se aducă doi câini

polițiști. Câinii polițiști, repezindu-se la unul dintre bandiți care era pe cale să dispară, l-au înșfăcat de haină și l-au târât până afară în văzul polițiștilor, care l-au arestat. Acest al treilea bandit se numește Voiculescu Gheorghe, vechi infractor, evadat din închisoarea Jilava. Maslovici și secundul său, Georgescu Alexandru, au fost internați în Spitalul Brâncovenesc, unde stau sub paza polițiștilor".

Gazeta *Ultima oră* (nr. 295) apărută la aceeași dată anunța despre o „senzațională captură făcută pe șoseaua București-Târgoviște". Personajul principal era din nou Alimănescu.

SENZAȚIONALA CAPTURĂ

FĂCUTĂ PE ȘOS. BUCUREȘTI - TÂRGOVIȘTE

A fost prinsă o bandă înarmată care jefuia călătorii și fura cauciucurile de automobile. — Un adevărat arsenal descoperit la sediul bandei

***Ultima oră* din 13 august 1945 titra despre „senzaționala captură" făcută pe șoseaua București-Târgoviște**

De mai multe luni, între comunele Băneasa și Crevedia, o bandă înarmată oprea mașinile, jefuia șoferii și dispărea, lăsându-și victimele în mijlocul drumului. Toate mașinile furate au fost descoperite fără cauciucuri într-o pădure din apropiere.

După numeroase filaje făcute de informatorii Poliției, Alimănescu împreună cu comisarul Gheorghe Șincai, detectivii Chiriță și Mirea s-au deplasat în comuna Străulești, unde au dat de urma infractorilor. Au descoperit că banda era formată din Zaharia Grozea, Aurel Tenciuc și Ion Andriaș, care acționau îmbrăcați în uniforme militare, „dându-se drept patrule de control ale armatei române".

Ultima oră (nr. 295) dezvăluie cum au fost capturați bandiții: „Pentru a-i prinde asupra faptului, polițiștii au plecat cu un turism, simulând că sunt simpli pasageri.

Când au apărut bandiții, cerându-le actele la control, pentru ca apoi să-i coboare din mașină și a încerca să le fure banii și ce aveau în mașină, polițiștii au scos armele și i-au somat să se predea. S-a pornit o scurtă luptă cu numeroase focuri de armă, după care bandiții au fost arestați și puși în lanțuri. (...) Conduși la ascunzătoarea pe care o aveau într-un sat din apropiere, s-au găsit la domiciliul lor mai multe pistoale automate, două arme militare Z.B., muniție foarte multă și câteva cauciucuri. Conduși la Prefectura Poliției Capitalei, după săvârșirea cercetărilor, întreaga bandă va fi deferită Parchetului".

Universul (nr. 208) din aceeași dată completa seria de arestări făcute în Capitală. La un control efectuat în noaptea de 10 spre 11 septembrie, o patrulă de gardieni și jandarmi a reținut pe strada Sfânta Vineri, la nr. 31, o mașină de taxi în care se aflau cinci indivizi suspecți. Pasagerii s-au dovedit a fi membri ai unei bande care se pregăteau să dea o spargere. Aveau asupra lor două pistoale și numeroase scule „specifice" infractorilor. Duși la Circumscripția 12 Poliție, cei cinci indivizi au fost identificați ca fiind Gheorghe Ștefănescu, Radu Mihai, Iordan Mihai, Ioan Gheorghiu și Petre Chiroc.

Tot la Circumscripția 12 Poliție au fost aduși Dobre Dumitru, Gheorghe Stelian și Marin Stan, reținuți în aceeași noapte, în spatele Institutului Medico-Legal. Întrucât la percheziționarea lor s-au descoperit mai multe arme albe și un pistol, polițiștii și-au dat seama că nu au de a face cu niște oameni cinstiți. La anchetă s-a descoperit că erau membrii unei bande de tâlhari care atacau trecătorii, noaptea, în plină stradă.

Ultimul de pe listă era celebrul spărgător Nicolae Dăuș. Acesta evadase, dar a fost arestat în strada Arad nr. 32, de o patrulă de gardieni condusă de comisarul-șef Constantin Ionescu, de la Circumscripția 37 Poliție.

Descoperirea tripoului clandestin din strada Clucerului

Pe 19 septembrie, ziarele din Capitală anunțau descoperirea unui tripou clandestin. Toată operațiunea a fost declanșată după ce directorul Poliției Judiciare, Emil Gălușcă, aflase că în casa avocatului Radu Săveanu din strada Clucerului nr. 7, „se întrunesc în fiecare miercuri și duminică, la ora 6, persoane din așa-zisa lume bună pentru a juca cărți pe bani". După ce a primit mandat de percheziție din partea Parchetului, acesta l-a delegat pe comisarul-șef Alimănescu, pentru a face o descindere inopinată la adresa indicată.

Șeful Brigăzii Tehnice Speciale, însoțit de comisarul Șincai și de o echipă de agenți, s-a deplasat la locuința avocatului, unde „printr-un truc dinainte aranjat" au surprins la mese mai multe femei și bărbați jucând cărți pe sume mari de bani. „Tripoul, de altfel, era bine organizat – scria în ziarul *România liberă* (nr. 345) din 19 septembrie 1945 – întrucât polițiștii au fost întâmpinați la intrare de un câine buldog, dresat anume să latre atunci când se introduc persoane străine. Toate persoanele găsite în casa d-lui av. Radu Săveanu au fost invitate la poliție, unde au dat declarații că într-adevăr veneau să joace cărți în această casă. De asemenea, au fost ridicate mesele de joc, cărțile și diverse sume de bani".

În articol se menționează și faptul că, pentru „a se mușamaliza afacerea", delincvenții, înainte de a fi arestați, i-au oferit comisarului-șef Alimănescu suma de 100.000 lei drept mită. Știm ce a urmat: tripoul a fost desființat, iar cei găsiți vinovați au fost înaintați Parchetului.

Cu câteva zile înainte, Brigada Specială Tehnică fusese implicată și într-o luptă cu banda faimosului spărgător Cașcal. Tot pe baza unui „pont" furnizat de

informatorii Poliției, Alimănescu însoțit de comisarii Șincai și Niculescu, agenții Chiriță și Petre Ștefan s-au deplasat în șoseaua Iancului nr. 18, la cârciuma lui Marcel Florescu, unde se aflau Cașcal și complicii lui, Victor Rusu și Victor Profireanu. Infractorii, văzându-se descoperiți, au încercat să fugă. A urmat o urmărire cu împușcături, pe străzile Ceair, Avrig și Baicului. Rămas în urmă, Victor Rusu s-a refugiat pe acoperișul fabricii „Mioara", de unde a continuat să tragă asupra polițiștilor lui Alimănescu. Ceilalți doi au reușit să scape. Rănit grav la picior, Rusu a fost arestat și dus sub pază severă la spitalul Brâncovenesc.

O altă luptă s-a dat la Piața Matache între polițiștii Brigăzii I Judiciare, pe de o parte, și Constantin Niculae, zis „Titi Marinarul", și Leonida, șeful unei bande care teroriza locuitorii din zonă, pe de altă parte. „Procedându-se la o descindere – scria în ziarul *Ultima oră* (nr. 299) din 18 septembrie 1945 – comisarul-șef Angheliu G., secondat de către detectivii Ștefan Ștefan, Olaru Ioan și Andrei Ioan, au fost întâmpinați la intrarea în cafenea cu focuri de armă de cei doi bandiți. Cetățenii aflați la acea oră pe stradă au trăit clipe de panică. Dându-se alarma și sosind alți polițiști, după o luptă violentă între polițiști și bandiți, grație curajului, cei trei oameni ai legii au reușit să-i aresteze".

Lupta intre polițiști și bandiți din piața Matache Măcelaru

In ultimul timp in cartierul pieții Dr. Botescu se pripășise o bandă de spărgătorii, cari comiteau numeroase furturi.

Locuitorii trăiau sub teroarea acestor răufăcători.

Scrisul de aceste spargeri, comisarul șef Gheorghe Angheliu, comisarul-șef al brigăzei I-a de poliție judiciară, a început cercetările pentru stârpirea bandei.

După investigațiile intreprinse s'a putut afla că doi dintre răufăcători și anume Constantin Niculae, zis Titi Marinaru, cât și Leonida șeful bandei își petrec zilele vremea într'una din cafenele din Matache Măcelaru.

Procedându-se la o descindere, comisarul șef Angheliu G., secondat de către detectivii Ștefan Ștefan, Olaru Ion și Andrei Ioan, au fost la intrare în cafenea, întâmpinați cu focuri de armă de către cei doi bandiți.

Cetățenii aflați la acea oră pe stradă au trăit câteva clipe de panică.

Dându-se alarma și sosind și alți polițiști după o luptă violentă între polițiști și bandiți, grație curajului, cei trei oameni ai legii au reușit să-i aresteze.

La cercetări cei doi răufăcători au mărturisit spargerile comise la magazinul d. Nicolae Vasilescu, din str. dr. Botescu nr. 12, de unde au furat mărfuri de mai multe milioane.

Ultima oră din 18 septembrie 1945

Cei doi răufăcători se făceau vinovați de spargerea comisă la magazinul lui Nicolae Vasilescu din strada Dr. Botescu nr. 12, de unde furaseră mărfuri în valoare de mai multe milioane de lei.

„Înfiorătoarea crimă din cartierul Văcărești"

INFIORĂTOAREA CRIMĂ
DIN CARTIERUL VĂCĂREȘTI
DUPĂ CE UCIDE UN TÂNĂR, CRIMINALUL ESTE IMPUȘCAT MORTAL DE CETĂȚENII CARTIERULUI

România liberă **din 24 septembrie 1945**

„Cartierul Lânăriei a fost în zorii zilei de ieri teatrul unei zguduitoare crime comise în împrejurări cu totul excepționale - scria în ziarul *România liberă* (nr. 350) apărut pe 24 septembrie 1945. Un tânăr de 18 ani a căzut victimă unui răufăcător - care, împiedicat să jefuiască avutul unor oameni pașnici, a recurs la mijloace criminale. Dar nici banditul n-a beneficiat de o soartă mai fericită pentru că unul dintre cetățenii alarmați de strigătele victimei a venit la fața locului și l-a împușcat pe fiorosul ucigaș".

Totul a început după ce locuința familiei Ispas din Calea Văcărești nr. 283 era vizată de o bandă de infractori din zonă. „Atacul s-a pus la cale în toate amănuntele - se menționează în articolul publicat de ziarul *România liberă* (nr. 350). Rămânea doar ca oamenii să pornească la «treabă». Ziua de ieri, presupuneau bandiții, le va permite culegerea unor roade bogate. Doar un fapt le «venea peste mână» răufăcătorilor: știau că în familia Ispas sunt trei băieți - toți tineri și voinici. Ei erau perfect convinși că la o atare lovitură numai cu multă greutate vor putea răzbi".

Așa că bandiții s-au gândit să se „antreneze", spărgând o altă locuință din zonă. A fost aleasă casa lui

Dumitru Stănescu din strada Luncei nr. 17 bis. La ora 2 și jumătate noaptea, hoții au intrat în locuința vecinului familiei Ispas de unde au furat 300.000 de lei și numeroase lucruri. Numai că, înainte să dispară, proprietarul i-a observat și a început să țipe după ajutor. Vecinii alarmați au ieșit în stradă și s-au luat după hoți, iar aceștia, pentru a-i deruta pe urmăritori, s-au despărțit.

Iată ce a urmat: „Unul dintre borfași, deși despărțit de «oamenii lui de afaceri», își reamintește că primul atac nu a fost decât unul de diversiune și că acum urmează lovitura forte. Așadar se îndreaptă spre locuința familiei Ispas unde, spre ghinionul lui însă, este observat de cei din casă. Văzându-se descoperit, Stănică Ion (acesta este numele criminalului) a căutat să dispară sărind gardul. Pe urmele lui au plecat cei trei fii ai d-lui Filipache Ispas. Cel mai curajos dintre ei, tânărul Florian Ispas de 18 ani, l-a urmărit în grădina de zarzavat din str. Luncei 54, care era împrejmuită cu sârmă ghimpată. Aici – din nebăgare de seamă – ultimul s-a încurcat în sârmă, fiind deci obligat să primească lupta... S-a încins o luptă pe viață și pe moarte. La un moment dat, Stănică Ion a scos un pumnal pe care l-a implantat în pieptul tânărului. Acesta a murit imediat. Un cetățean, care și el alerga pentru a prinde pe cel care tulburase somnul unui întreg cartier, văzând mârșava faptă săvârșită de acesta, a scos revolverul și a împușcat pe criminal. Cum însă acesta nu încetase încă din viață, același cetățean l-a legat ca nu cumva să poată să dispară".

Când polițiștii au ajuns la fața locului, „spectacolul" era îngrozitor. Atât tânărul înjunghiat, cât și criminalul, legat de mâini și de picioare, zăceau într-o baltă de sânge. Cazul a fost preluat de chestorul Canciun și de comisarul T. Nicolat, șeful Circumscripției 23 Poliție, care au pornit în urmărirea celorlalți membri ai bandei.

Scandalul din strada Veseliei

Crima din Văcărești a fost urmată de scandalul din strada Veseliei. Ziarul *Ultima oră* (nr. 305), apărut a doua zi, scria despre o încăierare cu cuțite și focuri de revolver petrecută în seara de 24 septembrie, în rău-famatul cartier Ferentari. Scandalul a pornit de la doi cunoscuți infractori care se „îndeletniceau" cu falsificarea de buletine și dovezi ale Biroului Populației.

SCANDALUL
DIN CARTIERUL FERENTARI

Arestarea scandalagiilor a dus la senzaționale descoperiri
Numiții se indeletniceau cu falsificarea de buletine și dovezi a biroului populației

Ultima oră **din 25 septembrie 1945**

Între Gheorghe Cristea și Călin Traian, zis și „Bella", exista o rivalitate mai veche. Primul, însoțit de Constantin Staicu, zis și „Costică Pungașul", a pornit în căutarea rivalului său pe care voia să-l omoare. Întâlnindu-se, cei trei s-au luat la bătaie. „Au întrebuințat cuțitul, boxul și pistolul - aflăm din articolul publicat de ziarul *Ultima oră* (nr. 305). În cursul luptei, Traian Călin, zis «Bella», a fost împușcat în piept, iar Cristea Gh. a primit o lovitură de cuțit în abdomen, în timp ce Staicu Constantin s-a ales cu o lovitură de box în figură, desființându-i obrazul".

Anunțat telefonic de conflictul care degenerase, comisarul Vasile Burada de la Circumscripția 29 Poliție, însoțit de gardianul Badea I. Radu i-au arestat pe Staicu și Cristea. Călin Traian, grav rănit, a fost găsit internat la spitalul Brâncovenesc.

La chestură, Cristea și Staicu au fost interogați de chestorul Ilie Canciu, care a aflat că cei doi scandalagii se ocupau cu falsificarea livretelor militare, a buletinelor emise de Biroul Populației, dovezi etc. În urma percheziților făcute la locuințele lor, polițiștii au găsit un adevărat atelier de falsificat acte, o insignă de poliție, efecte militare care nu se puteau justifica și suma de 300.000 de lei. A mai fost arestat Ștefan Gavriliuc, care se afla în cârdășie cu cei doi. După scandalul creat, Cristea și Staicu au fost înaintați Parchetului, cu acuzația de tentativă de crimă și fals de acte.

Arestarea lui Jean Maslovici

Pe 26 septembrie, ziarul *Universul* (nr. 219) anunța arestarea faimosului spărgător Jean Maslovici. Acesta era fratele mai mare al lui „Lică" Maslovici, arestat de Alimănescu, după cum am relatat în paginile anterioare.

Jean Maslovici și concubina sa, Iuliana Bădescu, au fost arestați de comisarul-șef Alexandru Stratan, pe 23 septembrie, într-un local din centrul Bucureștiului. Celebrul infractor, originar din Iași, evadase după ce fusese condamnat la 25 de ani la muncă silnică. Avea la activ numeroasele furturi și spargeri comise de-a lungul timpului.

La percheziția făcută la domiciliul lui, polițiștii au găsit o tipografie pentru falsificat acte, un arsenal de scule pentru spargerea locuințelor, arme de foc, cartușe, dar și suma de 2.500.000 de lei.

Persoanele care fuseseră jefuite de către Jean Maslovici erau rugate să se prezinte la Brigada III Judiciară, pentru a-l ajuta pe comisarul-șef Stratan la continuarea anchetei.

În aceeași noapte în care a fost arestat Jean Maslovici, la Prefectura Poliției Capitalei au ajuns și Gheorghe

Rădulescu, Arpad Feher, Gheorghe Ioniță și Tudoriță Dumitrescu. Aceștia au fost surprinși de polițiști în timp ce tâlhăreau un bărbat și o femeie pe strada Melodiei. La vederea oamenilor legii, răufăcătorii s-au urcat într-un taxi și au dispărut în trombă. Au fost urmăriți până în dreptul cinematografului „Scala", unde automobilul a fost blocat, iar cei patru, arestați. Asupra lor s-au găsit ceasuri, inele, cercei și portofele, toate provenite din furt.

Un alt infractor, Vasile Ujdariu, a fost arestat în cartierul Crângași. La vederea polițiștilor, acesta a început să tragă cu un pistol, prin geamul de la casa în care se ascundea. A fost însă repede doborât, fiind internat în stare gravă la spitalul Filantropia. Câțiva țigani din cartier, care au încercat să-l salveze, au fost și ei arestați.

Înmormântarea victimei „atacului banditesc" din cartierul Văcărești

Pe 27 septembrie 1945, ziarul *România liberă* (nr. 352) anunța „înmormântarea victimei atacului banditesc din cartierul Văcărești". Tânărul Florian Ispas, ucis în ziua de 21 septembrie de un infractor care încercase să-i jefuiască casa, devenise un erou al clasei muncitoare. Bineînțeles că oficiosul cotidian al Partidului Comunist Român a mediatizat cazul pentru a sublinia curajul cu care tânărul muncitor al uzinelor „Lemaître" își dăduse viața în lupta cu infractorii care terorizau Bucureștiul.

Ceremonia fastuoasă a fost organizată la inițiativa organizației de partid a uzinelor „Lemaître", în colaborare cu Comitetul Județean și cu organizația de partid a Sectorului II „Negru". La ora 14:00, numeroși muncitori, în frunte cu delegații de la fabrică, au ajuns la locuința decedatului, unde au depus coroane și jerbe de flori. Printre cei prezenți s-a aflat și chestorul Ion Canciu.

Cortegiul funerar, însoțit de o fanfară a uzinelor „23 August - Malaxa", s-a deplasat apoi la biserica Cărămidarii de Jos. După oficierea serviciul divin, procesiunea s-a îndreptat spre uzinele „Lemaître", unde muncitorii Gheorghe Constantin și Păduraru Nicolae au ținut câte un discurs în cadrul căruia „au scos în evidență curajul și avântul tineresc al victimei care, salvând averea părinților săi, a căzut răpus de răufăcător". Chestorul Ion Canciu a luat și el cuvântul, subliniind că „Poliția democrată luptă pentru același scop pentru care și-a dat viața și tânărul polițist al poporului, Florian Ispas".

„Asistența a fost adânc mișcată atunci când polițiștii au făcut legământ la mormântul proaspăt deschis că se vor strădui din răsputeri pentru descoperirea celorlalți răufăcători care au însoțit în acea noapte pe criminal", remarca reporterul ziarul *România liberă*, martor la eveniment.

De la uzinele „Lemaître", cortegiul funerar însoțit de numeroși muncitori din fabrică a pornit spre cimitirul „Trei Coceni"[1]. Aici, reprezentanții uzinelor „Metalo-Chimic", „Volf", „Vulcan" și „23 August - Malaxa" au rostit discursuri de adio pentru „tovarășul" lor ucis în lupta cu bandiții din București.

Incendiul din șoseaua Pantelimon și spargerea de la librăria „Universul"

Miercuri, 26 septembrie, în Capitală s-a produs un mare incendiu pe șoseaua Pantelimon, la nr. 26. Prefectura Poliției Capitalei comunica următoarele: „Focul a luat naștere din neglijență. Au fost distruse câteva magazii ale

[1] Actualul cimitir „Cărămidarii de jos", aflat în spatele Pieței Big-Berceni.

U.C.B.-ului, Societății de Gaz și Electricitate și ale fabricii de avioane «S.E.T.». Au fost mistuite de flăcări: o cantitate mare de îmbrăcăminte, aparținând lucrătorilor și funcționarilor U.C.B.-ului, mai multe automobile și motociclete de la fabrica S.E.T. și 30 de porci care se aflau într-o magazie. Cercetările sunt făcute de d. chestor Davidescu, pentru a stabili vinovățiile în acest incendiu. Pagubele, care sunt foarte mari, n-au fost încă evaluate". În aceeași noapte a izbucnit un nou incendiu la fabrica de zaharicale „Orientul", din strada Făinari nr. 6. Pompierii sosiți la fața locului au stins focul după două ore.

Pe lângă aceste incendii, ziarul *Universul* (nr. 221), apărut pe 28 septembrie 1945, semnala și mai multe spargeri comise cu câteva nopți înainte.

În noaptea de 25 spre 26 septembrie, hoții au prădat magazinul de parfumerie „Suzana", din strada Buzești nr. 24, de unde au furat mărfuri în valoare de 10 milioane de lei, și locuința doamnei Aurica Nicolae, din strada Șerbănescu Tei nr. 39, de unde au plecat cu îmbrăcăminte de aproximativ 2 milioane de lei.

În noaptea de 26 spre 27 septembrie a fost spartă librăria „Universul" din strada Brezoianu nr. 23 - 25. „După modul cum au «operat» - se menționează în articolul publicat de *Universul* (nr. 221) - răufăcătorii trebuie să fie dintre cei mai pricepuți și mai abili în asemenea fapte, deci infractori cu multă experiență în această direcție".

Infracțiunea fusese favorizată și de timpul urât din noaptea respectivă, când în București a plouat în mai multe reprize până dimineața. Din această cauză, centrul orașului a fost mai puțin animat decât în mod obișnuit, oamenii adăpostindu-se în case. Hoțul a profitat de vremea ploioasă și, după miezul nopții, a spart un ochi de geam rotund, situat deasupra intrării în librărie, pătrunzând înăuntru desculț.

Odată ajuns în magazin, intrusul a operat în voie, vizând „obiecte de preț, dar care să nu aibă volum mare". Și-a ales ca „pradă" mai multe stilouri scumpe, dar și instrumente de desen, a căror valoare depășea suma de 5 milioane de lei. A ieșit apoi în stradă pe aceeași cale folosită la intrare, fără ca nimeni să-l vadă. Furtul a fost descoperit abia a doua zi, când lucrătorii librăriei au observat urme de picioare imprimate pe pardoseala umedă, spălată seara după închiderea magazinului. „După aceste urme - scria în articol - reiese că necunoscutul are un picior apreciabil, așa că nu putea fi mic de statură și e de mirare cum s-a putut introduce prin spațiul redus al ochiului de geam de deasupra ușii".

Tot în aceeași noapte, a fost spart și magazinul de pălării al comerciantului St. Basturescu, situat vizavi de librăria „Universul", la parterul vastului imobil al hotelului „Royal Palace". Bănuielile se îndreptau către același hoț de la „Universul", care s-a strecurat, tot printr-un geam, cu intenția „să spargă zidul despărțitor spre a se introduce în magazinul de bijuterii și ceasornice al firmei «Duconst», de unde se aștepta să obțină o pradă și mai bogată".

Numai că de această dată intrusul a fost descoperit de un om de serviciu al hotelului „Royal Palace" care dormea în subsolul clădirii. Acesta, trezit din somn de zgomotul produs de spargerea geamului magazinului de pălării, a ieșit în stradă să vadă ce se întâmplă. Văzându-se descoperit, hoțul a dispărut.

Cazul a fost preluat de Circumscripția 31 Poliție care a început imediat cercetările. Autorul furtului era Alexandru Clinescu, zis „Călinescu", care avea să fie descoperit, după cum veți vedea, mult mai târziu.

OCTOMBRIE 1945

Lupta cu bandiții

Bandă de răufăcători arestată după un scandal la cârciuma „La Mandravela"

Pe 1 octombrie 1945, gazetele bucureștene anunțau despre arestarea unei bande de spărgători în cartierul Mărțișor. Totul a început de la un chef pe care Dumitru Ilie, zis și „Țiganul", l-a organizat împreună cu mai mulți infractori din zonă, în rău-famata cârciumă „La Mandravela". Acompaniați de lăutari și amețiți de alcool, răufăcătorii au început să tragă cu pistoalele în plafonul bodegii. „Distracția" lor i-a speriat teribil pe clienți și pe patronul localului. Numai că împușcăturile s-au auzit în toată mahalaua, iar locuitorii au anunțat imediat Poliția. La fața locului s-a deplasat chestorul Ioan Canciu, însoțit de comisarul Gheorghe Mocanu. Lor li s-au alăturat comisarul-șef Vasile Niculae, comisarul Cornea și comisarul-ajutor Păun Pascu, de la Circumscripția 23 Poliție.

La apariția organelor de ordine, scandalagiii au intrat în panică, fiecare încercând să fugă pe unde poate. În haosul

creat, aceștia și-au abandonat și „uneltele de spargere", care au rămas în cârciumă. Polițiștii, ajutați de mai mulți locuitori din zonă, au reușit să-i prindă pe toți scandalagiii. Au fost arestați: Dumitru Ilie, zis „Țiganu", Dumitru Tudorache, Dumitru Ștefănescu, Dumitru Ilie, Victor Vreja, Constantin Partenie, Marin Buduroiu, Ion Voinea, zis „Nelu Țăranu", Niculae Pârvu, Marin Tudorache, Dumitru Dumitrache și Pavel Marin, zis „Pelerin". Asupra lor s-au găsit pistoale și numeroase cartușe.

Abia după ce i-au dus la comisariat, polițiștii au descoperit că aveau de-a face cu o bandă de spărgători care opera de mai multă vreme în comunele suburbane din apropierea Capitalei. La interogatoriu, trei dintre infractori au recunoscut că furau animale din curțile oamenilor, pe care le tăiau și le vindeau apoi la preț de speculă. Întreaga bandă a fost ulterior predată Postului de jandarmi Popești-Leordeni, pentru continuarea cercetărilor și reconstituirea furturilor.

Tot pe 1 octombrie se află și de arestarea comisarului-șef Petre Neacșu de la Circumscripția 3 Poliție, acuzat de crimă și abuz de putere. Parchetul deschisese acțiune publică împotriva acestuia, pentru uciderea în bătaie a cârciumarului Mirică Dobre din Șoseaua Panduri 7 bis. Fostul comisar-șef se afla sub pază la Cabinetul 9 Instrucție, după ce fusese supus unui lung interogatoriu.

Iată ce scria în ziarul *Timpul* (nr. 2951) apărut pe 1 octombrie 1945: „Arestatul este acuzat că, în seara de 9 spre 10 septembrie, în timp ce funcționa în calitate de comisar-șef la Circ. 9 Poliție, trecând pe Șos. Panduri a avut o discuție cu mai mulți S.T.B.-iști, discuție care a degenerat în încăierare. Remarcând din mulțime pe D. Chiriță, funcționar la depoul S.T.B. Panduri, și pe Mihai Târlă, portar la același depou, i-a luat pe rând, i-a dus la comisariat și i-a

bătut grav, fără să le impute legal nicio vină, fiindcă le-a dat drumul, așa bătuți cum erau, fără să încheie niciun act de anchetă. Încheind socotelile în felul acesta cu cei doi de mai sus, Neacșu a revenit la locul unde fusese bruscat și mândria lui suferise, și acolo a constatat că unii dintre agresori au ieșit din cârciuma lui Dobre Mirică (din Șoseaua Panduri 7 bis), care tocmai trăgea obloanele prăvăliei, orele fiind înaintate. Voind probabil să dea un exemplu general în raza circumscripției polițienești ce conducea, Neacșu a dus la comisariat și pe Dobre Mirică și acolo l-a bătut cu pumnul și cu scaunul până când cârciumarul sexagenar a intrat în comă și a sucombat la spital pe la ora 3 dimineața. Raportatul medico-legal, încheiat după autopsia lui Dobre Mirică, arată că moartea acestuia a fost violentă și se datorează hemoragiei intra-craniene și hemoragiei meningiene, precizând că întreg corpul victimei este plin de echimoze [vânătăi - n.a.], este desfigurat, are o coastă ruptă, toate acestea datorită loviri cu un corp contondent. Procedând după tipic, Neacșu n-a încheiat niciun act, negăsind vreun pretext legal pentru aducerea la comisariat, în toiul nopții, a victimei Dobre Mitică".

„Argintaru a reapărut în Capitală"

Pe 2 octombrie 1945, publicația *Semnalul* (nr. 1037) anunța că: „Argintaru a reapărut în Capitală".

Cum a evadat și cum a fost arestat din nou infractorul aflăm din paginile aceluiași ziar: „Faimosul bandit

ARGINTARU
A REAPĂRUT IN CAPITALĂ
După câteva lovituri, el a căzut în mâinile poliției

***Semnalul* din 2 octombrie 1945 anunța că Argintaru a fost arestat din nou, după ce a reapărut în Capitală**

Argintaru, recent condamnat la muncă silnică pe viață, pentru asasinat, evadare și port ilegal de uniforme, a reușit să evadeze din penitenciarul unde fusese trimis (la Caransebeș) și să reapară în Capitală. Argintaru fusese trimis să-și execute osânda la Caransebeș; în duba care îl transporta, avea ca vecini pe propriii lui tovarăși de hoții: Țicnitu și Cosma. A încercat zadarnic să evadeze din dubă prin scoaterea podelei. La Caransebeș a stat puțină vreme, și nu se știe încă în amănunțime cum a reușit să fugă din închisoare. Ajuns la București, unde autoritățile polițienești nu știau încă nimic, nici de fuga, nici de prezența sa, el a închiriat o casă, împreună cu un alt bandit, Murgulescu, în Prelungirea Ferentari nr. 117 și s-a apucat de «treabă». Își confecționase acte de identitate pe numele Stelian Ghiță, magistrat. Murgulescu fiind recunoscut de către polițiști, a fost pus în urmărire aflându-se repede domiciliul său. (...) Comisarul-șef Alimănescu, comisarul Niculescu, detectivul Chiriță și comisarul Ficler, cu o patrulă de jandarmi, au înconjurat casa din Prelungirea Ferentari nr. 117, unde au avut surpriza să găsească nu numai pe Murgulescu, ci și pe Argintaru. Acesta a declarat că... a fost pus în libertate, ceea ce este inexact. Anchetat la Prefectura Poliției Capitalei, Argintaru a mărturisit câteva din loviturile ce le-a dat la repezeală de când s-a întors de la Caransebeș: a spart casa de fier a întreprinderii «Olimp» din strada Olimpului, unde a găsit un milion și 800 mii lei, casa de bani a depozitului de cherestea din Calea Văcărești nr. 172, unde a furat 450.000 lei. Între timp însă, s-a ocupat și cu vechea lui specialitate: în uniformă, a legitimat oamenii pe stradă și apoi i-a atacat. Cercetările continuă, deoarece Argintaru nu și-a dezvăluit decât o parte din activitatea din ultimul timp. S-au cerut relații la penitenciarul din Caransebeș".

Dar „epopeea" lui Argintaru nu se va opri aici...

Un alt val de jafuri și crime

După ce la sfârșitul lui septembrie fărădelegile păreau că s-au împuținat, la începutul lui octombrie valul de jafuri și crime a reizbucnit în Capitală.

Pe 3 octombrie, în ziarul *Timpul* (nr. 2952) scria că „în cursul nopții de ieri, hoții au dat două lovituri care le-au adus mai multe zeci de milioane de lei".

Prima căzuse victimă doamna Ecaterina Pescaru, din strada Vicențiu Babeș nr. 3. Hoții care i-au intrat noaptea în casă au furat bijuterii, 150 de lire de aur și diferite lucruri în valoare de mai multe zeci de milioane de lei. A doua victimă era bijutierul Vișineanu din bulevardul Ferdinand nr. 130, căruia alți infractori i-au spart seiful de unde au sustras bijuterii și bani în valoare de 10 milioane de lei.

A doua zi, același ziar relata despre alte spargeri soldate cu pierderi uriașe pentru proprietari. Cu o noapte înainte, hoții „călcaseră" magazinele „Arlak" și „Pintal" din Pasajul Majestic, magazinul de manufactură al lui Ovanez Kavaian din strada Uranus nr. 68 și magazinul de cizmărie al lui Constantin Botez din bulevardul Filantropia nr. 101. S-au furat mărfuri și obiecte de manufactură în valoare de alte zeci de milioane de lei.

Pe 5 octombrie, *România liberă* (nr. 359) anunța o „serioasă lovitură" comisă la Casa de Credit a Ministerului Agriculturii și Domeniilor din strada Carol nr. 23. Hoții, care au pătruns cu o noapte înainte în birourile instituției, au spart un seif de unde au furat aproape 10 milioane de lei. Era a doua oară când, în mai puțin de o lună, oficiile acestui minister fuseseră jefuite. Cazul a fost preluat de polițiștii de la Circumscripția 1 Poliție, care au căutat amprente. Însă hoții au avut grijă să nu lase nicio urmă.

Din același ziar aflăm și despre o crimă comisă în strada Silvia nr. 14. Tânărul Gheorghe Costea a fost atacat

noaptea pe stradă, fiind ucis cu mai multe lovituri de cuțit. Trupul lui a fost descoperit de câțiva trecători care au anunțat Poliția.

O altă crimă era relatată în paginile gazetei *Ultima oră* (nr. 315) din 6 octombrie: „Noaptea trecută pe la orele 24, o bandă de mai mulți indivizi au comis un îndrăzneț atac care a costat viața unui cetățean pașnic. Atacul a fost săvârșit asupra comerciantului Manole Rischi din Calea Dudești nr. 131. Introducându-se în locuința comerciantului prin spargerea unui geam, bandiții au fost surprinși în clipa când începuseră să spargă casa de bani. Negustorul, dând alarma, a fost împușcat cu trei gloanțe care l-au nimerit în piept și gât. La strigătele rănitului, au sărit în ajutor vecinii. Profitând de întuneric și panica ce se produsese, bandiții au reușit să se facă nevăzuți. Anunțată Salvarea, victima în stare de comă a fost transportată la spitalul Florească. Pentru descoperirea bandiților, la fața locului a sosit comisarul Gr. Niculescu de la Circ. 1 Poliție, care a început ancheta. În urma corpurilor delicte lăsate de bandiți, aceștia vor fi în curând arestați".

Îndrăzneţul atac banditesc din Calea Dudeşti

Fiind surprinşi, tâlharii descarcă pistoalele asupra victimei, care este împuşcată mortal

***Ultima oră* din 6 octombrie 1945**

În aceeași noapte, Ioan Mateică și Alexandru Bulgărea au intrat în atelierul lui Mișu Weissmann din strada Romană nr. 262, de unde au dispărut cu haine și stofe în valoare de 4 milioane de lei. Hoții au fost arestați de comisarul-șef Angheliu, care a recuperat, de la domiciliul hoților, toate lucrurile furate.

Evadare spectaculoasă din tramvaiul 20

Vineri, 5 octombrie 1945, la orele prânzului, într-un tramvai din București a avut loc o evadare spectaculoasă, despre care se va relata în majoritatea gazetelor bucureștene, trei zile mai târziu. Din primele cercetări – după cum scria în *Scânteia* (nr. 347) din 8 octombrie 1945 – s-au constatat următoarele: „Un vechi spărgător recidivist al cărui nume polițiștii îl țin deocamdată sub tăcere, împreună cu o femeie au luat un taximetru și au pornit-o spre bd. Maria. La intersecția cu str. 11 Iunie ei au dat ordin șoferului să oprească pe stânga. Au coborât sub motiv că așteaptă pe cineva. În realitate așteptau tramvaiul de pe linia 20 cu care venea gardianul Tencu Radu de la închisoarea Văcărești, care conducea pe periculoșii deținuți, cu bogate caziere, Gheorghe Mihalache, zis Șchiopu, și Ioniță Ștefan. Mihalache era pus în lanțuri. Delincvenții urmau să fie conduși la închisoarea Văcărești. Pe când tramvaiul care purta numărul 646 era pe punctul să cotească pe str. 11 Iunie, individul care aștepta s-a urcat la remorcă și, cu ajutorul deținuților, sub protecția focurilor de revolver, l-au somat pe încasatorul Ionescu Constantin, cu seria 3988, să dea semnalul de oprire. A tras un glonț de revolver asupra gardianului, care a murit pe loc. (...) Pentru a intimida pe călători, s-au mai tras focuri în aer. În vagon s-a produs o mare panică. Deținutul Gheorghe Mihalache, zis Șchiopu, fiind în lanțuri, a fost luat pe brațe și coborât în stradă. Apoi l-au urcat în taxiul cu care plecaseră din stația Sf. Gheorghe. Șoferul a început să țipe, iar necunoscuții au mai tras un foc de revolver, în urma căruia conducătorul mașinii a leșinat. L-au dat jos din mașină și unul dintre bandiți a trecut la volan. Cum șoferul întrerupsese contactul la motor, mașina n-a mai putut pleca. Atunci ei s-au dat jos și au oprit primul automobil

ce a trecut pe acolo - mașina purta nr. 4427 B. -și cu toții s-au urcat, somând șoferul să pornească imediat, plecând în direcția Palatului Justiției."

Gheorghe Mihalache, într-o fotografie publicată de ziarul *Universul* din 8 iulie 1940, după ce săvârșise mai multe spargeri împreună cu frații Maslovici

Evadarea a fost anunțată printr-un apel telefonic la Comisariatul Circumscripției 21 Poliție. La fața locului au sosit chestorul Ioan Canciu de la sectorul III „Albastru", comisarul-șef Alexandru Stratan de la Brigada III Judiciară, procurorul de serviciu Ioan Lungulescu, comisarii G. Mocanu și Mircea Balada de la Circumscripția 21 Poliție.

Șoferul mașinii cu care dispăruseră infractorii s-a prezentat ulterior la Prefectura Poliției Capitalei, unde a declarat că a fost forțat de bandiți să-i ducă prin cartierul Grant, la fabrica de tutun. Acolo, cu sculele pe care le-au găsit în mașină, au tăiat lanțurile de la picioarele lui Mihalache, după care au dispărut. Ancheta era în desfășurare, fiind condusă de comisarul-șef Alexandru Stratan.

Cum era de așteptat, în anchetă s-au implicat și polițiștii Brigăzii Speciale Tehnice. Ziarul *România liberă*

(nr. 363) din 10 octombrie 1945 dezvăluia: „Posedând prețioase indicații de la un informator, comisarul-șef Alimănescu de la Brigada Tehnică, însoțit de o echipă de polițiști, a reușit s-o identifice pe femeia care însoțea pe spărgător în ziua asasinatului. Ea se numește Maricica Zvoboda și avea ultimul domiciliu în șos. Vitan 24. Condusă la Poliție, Maricica Zvoboda a declarat că este chiar concubina deținutului Gheorghe Mihalache și că a amenințat cu revolverul pe șoferul mașinii nr. 4427 B, pentru ca acesta să pornească. Arestata a mai declarat la interogatoriu că gazda sa a oferit un milion de lei pentru punerea în aplicare a planului răpirii celor doi spărgători care erau condamnați la mai mulți ani de închisoare".

Moartea comisarului Gheorghe Șincai

În noaptea de 7 spre 8 octombrie, Alimănescu, însoțit de o echipă de comisari și detectivi din Brigada Specială Tehnică, a plecat în căutarea celor doi evadați, despre care avea informații că se ascund în locuința unui complice din Calea Moșilor. Dar misiunea lor avea să se sfârșească tragic, după cum aflăm din ziarul *Semnalul* (nr. 1044), apărut pe 10 octombrie 1945: „Când mașina a ajuns în Calea Moșilor, la colțul străzii Vaselor, polițiștii au fost intrigați de țipete de ajutor... Automobilul a stopat și polițiștii au coborât repede spre a vedea ce se întâmplă. Era 12 noaptea când, împrăștiindu-se spre a nu oferi o țintă vie, polițiștii au fost întâmpinați de o rafală de gloanțe trase din arme automate. Chiar de la primul schimb de focuri, comisarul Șincai Gheorghe a căzut răpus de trei gloanțe de revolver. Comisarul Alimănescu, împușcat și el, a continuat lupta mai departe. Protejați de întuneric și făcând baraj cu armele lor automate, bandiții s-au putut retrage și, cu ajutorul

unui automobil ce-i aștepta pe strada Vaselor, au putut dispărea fără ca vreunul să cadă în mâinile polițiștilor".

Alimănescu, rănit la mână, a scăpat ca prin minune. Alte cinci gloanțe îi ciuruiseră pardesiul. Avea să o recunoască chiar el într-un interviu acordat ziarului *România liberă* (nr. 371) din 19 octombrie 1945: „Era în noaptea când l-au omorât pe comisarul Șincai. Eu eram cu o sută de metri mai aproape de bandiți decât el. Pe mine mă ocheau toți. Și arma mea automată se defectase. N-am putut trage niciun singur foc. Am desfăcut pardesiul și l-am ținut întins cu o mână în lături. Rafalele de gloanțe mi-au ciuruit pardesiul. Un glonț mi-a rănit mâna, însă trucul m-a salvat. Un alt glonț a trecut prin pardesiu și l-a nimerit pe Șincai. Am văzut când a căzut. Dar bandiții au plătit scump aceasta și o vor mai plăti. Am jurat să-l răzbun...".

Dar cine erau atacatorii? Același ziar *Semnalul* (nr. 1044) dezvăluia: „S-a constatat că cinci bandiți atacaseră pe cârciumarul Enescu, chiar în colțul străzii Vaselor. Ei îl pândiseră după ce închisese prăvălia și pusese banii proveniți din vânzarea de peste zi într-o servietă. Cei cinci bandiți l-au atacat pe Enescu, lovindu-l cu tocurile revolverelor spre a-l ameți și a-i smulge servieta din mână. Dar Enescu a rezistat loviturilor și, deși rănit, a mai avut putere să strige după ajutor. Coincidența a făcut ca – spre norocul lui – să treacă prin apropiere mașina polițiștilor care au auzit zbieretele și au alergat spre locul unde banda își teroriza victima. Numai această intervenție a polițiștilor care au riscat focurile de armă l-a salvat".

Polițiștii lui Alimănescu erau convinși că au doborât cel puțin trei dintre atacatori. A doua zi, la Institutul Medico-Legal, a fost abandonat cadavrul unui bărbat ciuruit de gloanțe. Nimeni nu știa cine l-a adus și al cui este Ziarul *Semnalul* (nr. 1044) preciza: „În cele din urmă însă, misterul a putut fi lămurit. Unul dintre bandiții

răniți în cursul luptei, murind după câteva ore, tovarășii săi l-au coborât din mașină și l-au dus până la localul Institutului Medico-Legal. S-a stabilit că este vorba de faimosul Balamuc, o adevărată vedetă a cazierului judiciar, căruia i se datorează numeroase din isprăvile bandițești din ultima vreme".

Dar prețul plătit pentru uciderea acestui infractor notoriu a fost mult prea mare. Brigada Specială Tehnică l-a pierdut pe comisarul Gheorghe Șincai, unul dintre polițiștii cei mai devotați ai lui Alimănescu. Avea doar 32 de ani, fiind originar din comuna Mărguța, județul Bihor. Înainte de a intra în Poliție, lucrase la Fabrica I.A.R. de la Brașov.

Cine este polițistul omorît

Bravul comisar — Gheorghe Șincai, acesta este numele său — a murit la datorie, o moarte demnă a unui polițist lucrărat la regimul democrat de azi.

Comisarul Gheorghe Șincai, într-o fotografie publicată de *România liberă* din 11 octombrie 1945

Înmormântarea lui a avut loc pe 10 octombrie 1945, după o procesiune impresionantă. În ziarul *Timpul* (nr. 2960), apărut pe 12 octombrie, se relata: „Corpul regretatului Șincai a fost depus pe un catafalc în Biserica Sfântu Gheorghe. Slujba religioasă a fost oficiată de un sobor de preoți, după care părintele Chiricuță a ținut un scurt, dar impresionant discurs, prin care a adus elogii cetățeanului Șincai, care a murit la datorie pentru a apăra viața și avutul

ÎNMORMÂNTAREA POLIȚISTULUI GH. ȘINCAI

Funeraliile comisarului Șincai,
fotografie publicată de ziarul *Universul* din 12 octombrie 1945

populației Capitalei. După aceea, sicriul purtat pe brațe de colegi a fost dus în curtea bisericii. Muzica Gardienilor Publici a cântat un marș funebru, iar jandarmii, în ținută de paradă, au dat onorul. Corpul regretatului defunct a fost așezat apoi pe un catafalc învelit în postav roșu, ce se afla pe un autocamion al C.F.R.-ului. La această tristă solemnitate au participat, între alții, d-nii: Mircea Brătucu, directorul serviciului administrativ al Poliției, Emil Gălușcă, directorul poliției judiciare, chestor Roman, directorul oficiului de control al pâinii, chestor Canciu, chestor Stinghe, comisar-șef Alimănescu, comisar-șef Stratan și numeroși alți polițiști, colegi ai defunctului".

După discursurile ținute de inginerul Chiripol, din partea întreprinderii „Industria Optică Română", și de Virgil Pandulis, de la Sindicatul salariaților Prefecturii, cortegiul funerar impresionant s-a pus în mișcare spre cimitirul Ghencea. S-a oprit apoi în fața Prefecturii Poliției Capitalei, unde unul dintre colegii regretatului comisar a

ținut un alt discurs impresionat. „Pe tot parcursul străzilor până la cimitirul Ghencea unde a fost înmormântat, populația Capitalei care s-a aliniat pe trotuare a adus victimei bandiților un ultim omagiu", sublinia reporterul ziarului *Timpul*.

Evenimentul a fost înregistrat și pe peliculă, regăsindu-se în jurnalele de actualități ale ONC (Oficiul Național al Cinematografiei) din anul 1945.

Arestarea faimosului bandit Grigore Cosma

Pe 12 octombrie 1945, când majoritatea cotidienelor bucureștene au relatat despre înmormântarea comisarului Șincai, a apărut știrea arestării faimosului infractor Grigore Cosma, poreclit de jurnaliști și „banditul elegant". Acesta era responsabil de multe dintre infracțiunile comise în București, fiind implicat alături de Argintaru, Brebu și Mazăre, în celebra evadare în masă de la închisoarea C.M.C. Ajuns în libertate, Cosma, alături de Jean Maslovici, Dumitru Marinescu și Mihai Rădulescu, care fuseseră arestați între timp, a comis alte infracțiuni în mai multe orașe din țară.

Arestarea lui Cosma s-a produs după ce Poliția aflase că în București acționa o bandă de infractori care își dădeau calitatea de reprezentați ai Parchetului Militar. Cu acte false, bandiții făceau descinderi în casele oamenilor și, sub amenințarea armelor, îi jefuiau de bijuterii, bani și bunuri. Pe urmele bandei lui Cosma se aflau comisarul-șef Alexandru Stratan din Brigada III Judiciară și comisarul-șef Ion Ionescu din Brigada I Judiciară. După mai multe filaje, aceștia au reușit să-i aresteze în noaptea de 10 octombrie. Bandiții aveau asupra lor arme perfecționate de toate calibrele, cu muniția aferentă, dar și

notițe cu numerele de telefon, aparținând unor persoane care urmau să fie jefuite.

La anchetă, Cosma a recunoscut modul de operare, atât la București, cât și în provincie. „El se îmbrăca când în haine de căpitan magistrat, căpitan aviator sau umbla civil ca «inspector general de siguranță» - ne dezvăluie ziarul *Universul* (nr. 233) din 12 octombrie 1945. În această calitate, el își împrumutase numele de Răzvan, de Dan Băgulescu, ofițer superior de poliție din ministerul de interne, detașat la departamentul parchetului militar al armatei. El avea asupra lui ordine de serviciu, cu mențiunea «strict secret», prin care era autorizat să facă descinderi la casele oamenilor, la anumite ore, în orașele Constanța, Tulcea, Brăila, Galați, Tecuci, Bârlad, Buzău. În aceste ordine se arăta că el, împreună cu «escorta» sa, compusă din complicii din bandă, urmărea pe lt. col. activ Munteanu Aurel și că trebuie adus cu puternică pază la departamentul ministerului de război. Un alt ordin de serviciu fals, emanat la ministerul de externe, spune că este însoțit de comisarul Gh. Teodorescu și de o escortă de la comenduirea pieței București, pentru a pleca în garnizoanele Caracal, T. Măgurele, pentru a prinde pe maiorul de cavalerie Munteanu Aurel. Autorizațiile de descindere emanau de la parchetul general și erau semnate de procurorul general, având și ștampila respectivă, bineînțeles false".

La momentul arestării, Cosma avea deja pregătite „autorizațiile" de descindere pentru următoarele victime: Leon Maysler din strada Poenaru Bordea nr. 16, Gr. Caracaș din Aleea Mitropoliei nr. 7 și O. Papazian din strada Traian nr. 147, toți trei din Capitală. Polițiștii au descoperit și că banditul călătorea, împreună cu banda sa, în mod gratuit pe C.F.R., având „ordin de serviciu", eliberat de la Comenduirea Pieței Capitalei.

Întrucât numărul victimelor era foarte mare, iar valoarea bunurilor furate era de mai multe sute de milioane de lei, comisarul-șef Stratan împreună cu ceilalți polițiști implicați în anchetă au extins cercetările și în provincie, pentru a descoperi ramificațiile acestei bande. Păgubiții erau rugați prin intermediul ziarului *Universul* să se prezinte la Brigada III Judiciară pentru a-i recunoaște pe bandiți și a le face plângeri.

După o altă sesizare depusă la Brigada III Judiciară, comisarul-șef Alexandru Stratan i-a arestat și pe Călin Florea și Dumitru Simionescu, doi hoți care au furat din magazia Arsenalului Geniului, mai multe seri la rând, materiale în valoare de 27 de milioane de lei. Aceștia au fost predați Curții Marțiale a Capitalei.

Avansarea comisarului-șef Alimănescu

Pe 14 octombrie, ziarul *Universul* (nr. 235) anunța avansarea lui Eugen Alimănescu la gradul de „șef de poliție". Era o „recompensă" oferită de secretarul general al Prefecturii Poliției Capitalei, Mihai Levente, pentru că, în cele patru luni de la intrarea sa în Poliție, reușise „să aresteze

Avansarea
comisarului-șef Alimănescu

Comisarul-șef Eugen Alimănescu, șeful Brigăzii technice din Prefectura poliției Capitalei, — pe capul căruia bandiții au pus un premiu de câteva milioane spre a-l înlătura, — a reușit, în interval de patru luni să aresteze peste 1000 de spărgători, aparținând la 40 de bande cari au jefuit lucruri în valoare de patru mii arde lei și 400 dintre victime au putut fi despăgubite.

Pentru energia și curajul cu care comisarul-șef Alimănescu a dus acțiunea de stârpire a bandiților, d. secretar general Levente Mihai, a dispus ridicarea sa la gradul de șef de poliție.

***Universul* din 14 octombrie 1945,**
care anunța avansarea comisarului-șef Alimănescu

Mihai Levente, secretarul general al Prefecturii Poliției Capitalei, caricatură din ziarul *România liberă*

peste 1.000 de infractori, aparținând la 40 de bande care au jefuit lucruri în valoare de patru miliarde de lei și 400 dintre victime au putut fi despăgubite". Alimănescu devenise astfel inamicul numărul unu al gangsterilor, care puseseră pe capul lui o recompensă de mai multe milioane de lei. În ultimele zile primise amenințări cu moartea, prin telefon, la Prefectura Poliției Capitalei.

Toată presa a fost pusă pe jar în momentul în care s-a aflat că Alimănescu fusese răpit de o bandă de infractori din șoseaua Pantelimon. „Știrea «răpirii» polițistului Alimănescu și a încă trei detectivi de către o bandă de tâlhari – scria în ziarul *Semnalul* (nr. 1049) din 16 octombrie 1945 – a părut multora un episod neverosimil; mai ales că ea venea după o seamă de amănunte cu drept cuvânt uluitoare. Alimănescu a fost mai întâi amenințat cu moartea – mai bine zis condamnat – printr-un telefon. Apoi atacat împreună cu alți polițiști, printre care comisarul Șincai a căzut ca un brav la datorie. Acum «răpirea». Omulețul acesta slab, aproape pipernicit, dar de o vioiciune remarcabilă, a reușit în câteva luni să-și facă un nume de invidiat între polițiști și a reușit să-și atragă ura multor tâlhari, care dacă nu reușesc să-l suprime, încearcă măcar să-l compromită. Iar acum, după ce a

trecut și printr-un episod de film cu gangsteri, cu răpiri și salturi pe muchie de cuțit, pentru ca la final să fie salvat ca într-un veritabil happy-end".

Episodul „răpirii" lui Alimănescu se petrecuse în seara de vineri, 12 octombrie. Cum războiul dintre polițiști și gangsteri atinsese cote alarmante, după amenințările cu moartea primite de șeful Brigăzii Tehnice Speciale, informatorii Poliției au primit instrucțiuni „ca toate cartierele mărginașe ale Capitalei să fie filate cât mai intens". Pe baza informațiilor primite, Alimănescu și agenții săi au pornit la miezul nopții într-o razie în cartierele Pantelimon și Colentina.

Universul (nr. 236) din 15 octombrie relata ce s-a întâmplat în Pantelimon: „În momentul când au ajuns acolo și automobilele polițiștilor s-au oprit, s-au văzut deodată înconjurați de patru tâlhari, care cu revolvere întinse, gata să tragă, i-au somat să se predea. La rândul lor, polițiștii, în frunte cu conducătorul lor, departe de a se intimida, au scos armele, îndreptându-le către banditi, gata să înceapă lupta. Nimeni însă n-a tras. Unul dintre răufăcători a avut curajul să-l lovească peste față, cu mânerul revolverului, pe șeful Brigăzii Tehnice, lui Alimănescu, care a fost rănit serios la gură, rupându-i-se și un dinte. (...) Între timp, locuitorii din cartier, prinzând de veste despre cele întâmplate, au anunțat telefonic Prefectura Poliției, la fața locului venind, după scurtă vreme, peste 100 de polițiști înarmați, ceea ce i-a determinat pe tâlhari s-o rupă la fugă, urmăriți fiind de polițiști. Sărind peste garduri și prin curți, tâlharii au izbutit să dispară. Dându-și seama de locul unde se ascunseseră, polițiștii au înconjurat locuința unui cârciumar, care a tăgăduit că cei urmăriți s-ar adăposti la el, dând indicații cu totul false. Trei dintre răufăcători au fost găsiți acolo și arestați împreună cu cârciumarul complice. Numele lor suntem nevoiți deocamdată a le trece sub tăcere".

România liberă (nr. 368), din aceeași dată, continua seria de dezvăluiri cu acțiunea Brigăzii Tehnice Speciale din cartierul Colentina: „Una din celelalte echipe de polițiști, trimisă pe teren pentru continuarea stârpirii tâlharilor, a «atacat» în cartierul Colentina localul «Parcul lui Bandi», unde se adunaseră mai mulți spărgători pentru a-și împărți prada capturată la un depozit de făină. S-a încins o luptă, trăgându-se focuri de revolver. În toiul schimburilor de focuri, a fost omorât cunoscutul spărgător, cu un bogat cazier judiciar la poliție, Vasile Cioară. Un comisar, pe nume Chiriță Gheorghe, a fost rănit la mână. Acțiunea de stârpire a tâlharilor care terorizează populația continuă".

Cadavrul lui Vasile Cioară, cunoscut drept „spaima Colentinei", a fost lăsat în stradă până a doua zi, când polițiștii Brigăzii Tehnice s-au fotografiat lângă el. Macabra fotografie a fost publicată în presă, lângă articolele care relatau despre întâmplările petrecute în noaptea de 12-13 octombrie 1945, oferind un „exemplu" pentru infractorii care îndrăzneau să se pună cu Poliția. Abia apoi, cadavrul a fost transportat la Institutul Medico-Legal, din ordinul procurorului de serviciu.

Polițiști fotografiați lângă cadavrul celebrului bandit Vasile Cioară, „spaima" cartierului Colentinei. Fotografie publicată în *Universul* din 15 octombrie 1945

O bandă de infractori arestată la 48 de ore de la comiterea jafului

În timp ce brigada lui Alimănescu se lupta cu infractorii din cartierele Pantelimon și Colentina, la sud de București, în comuna Progresul, o altă bandă de hoți a jefuit ferma lui Grigore Vidrașcu. Autorii au fost prinși după 48 ore de la comiterea atacului.

Același *Universul* (nr. 236) apărut pe 15 octombrie 1945 relata și despre acest caz: „O bandă de hoți, înarmați cu revolvere, a intrat în conacul fermei, ținând sub teroare, timp de câteva ore, întreaga familie. În acest timp, hoții au devalizat întreaga locuință, furând îmbrăcăminte, alimente și numeroase articole casnice. D. Iosif Pintilie, în etate de 84 de ani, socrul d-lui Vidrașcu, și servitoarea Lina Semeanu, încercau să strige după ajutor, iar doi dintre bandiți au tras focuri de revolver asupra lor, rănindu-i grav. După ce au comis jaful, bandiții au dispărut. Imediat au început cercetările pentru prinderea hoților comisarii Alecu Cornea, Pascu Păun, Ștefănescu Nicolae și agenții Toriman Iacob, Colesan Aurel și Ilie Heghes, de sub conducerea d-lui Ion Canciu, chestorul sectorului III Albastru. După o muncă de 48 de ore, întreaga bandă a fost arestată.

Iată numele hoților: Mihail Trifu, de 30 de ani, de fel din com. Pătrăuț - Caraș; Ion Covaci zis Nou, de 34 de ani din com. Cladova - Arad; Gheorghe Covaci, de 32 de ani, din com. Drăguș - Timiș Torontal; Ilie Mihai, de 28 de ani, din com. Topolovăț - Timiș Torontal; Covaci Laurențiu, de 24 de ani, din com. Drăguș - Timiș Torontal; Carpaci Trifu, zis Trucă, și Alexandru Lambru, toți domiciliați provizoriu în calea Văcărești 298. Șeful bandei era Alexandru Lambru, care a organizat «atacul» la ferma d-lui Vidrașcu. Înainte de a săvârși tâlhăria, membrii bandei au consumat țuică de 20.000 lei la o cârciumă din apropiere. Tâlharii au făcut

mărturisiri complete, arătând modul cum au săvârșit atacul. Întreaga bandă, împreună cu revolverele și cartușele găsite, a fost înaintată cu acte postului de jandarmi Șerban Vodă, pentru continuarea cercetărilor. Urmează acum să se facă reconstituirea furtului și a crimelor săvârșite".

Arestarea unei bande de tâlhari după 48 de ore dela comiterea jafului

Eri noapte a fost săvârșit un atac banditesc la ferma d-lui Grigore Vidrașcu, din com. Progresul Câmp. O bandă de hoți, înarmați cu revolvere, au intrat în conacul fermei, ținând sub teroare timp de câteva ore, întreaga familie. In acest timp, hoții au devalizat întreaga locuință, furând îmbrăcăminte, alimente și numeroase alte articole casnice.

D. Iosif Pintilie, în etate de 84 ani, socrul d-lui Vidrașcu, și servitoarea Lina Semeanu, încercând să strige după ajutor, doi dintre bandiți au tras focuri de revolver asupra lor rănindu-i grav. După ce au comis jaful, bandiții au dispărut.

Imediat au început cercetări pentru prinderea hoților, comisarii Alecu Cornea, Pascu Păun, Ștefănescu Nicolae și agenții Torman Iacob, Colesan Aurel și Ilie Heghes, de sub conducerea d-lui Ion Canciu, chestorul sectorului III Albastru.

După o muncă de 48 ore, întreaga bandă a fost arestată.

Iată numele hoților: Mihail Trifu, de 30 ani, de fel din com. Pătrăuț-Caraș; Ion Covaci zis Nou, de 34 ani, din com. Cladova-Arad; Gheorghe Covaci, de 32 ani, din com. Drăgus-Timiș Torontal; Ilie Mihai, de 28 ani, din com. Topolovăț-Timiș Torontal; Covaci Lau, de 24 ani, din com. Drăgus-Timiș Torontal; Carpaci Trifu, zis Truca și Alexandru Lambru, toți domiciliați provizoriu în calea Văcărești 298.

Șeful bandei era Alexandru Lambru, care a organizat „atacul" la ferma d-lui Vidrașcu.

Inainte de a săvârși tâlhăria, membrii bandei au consumat țuică de 20.000 lei la o cârciumă din apropiere.

Tâlharii au făcut mărturisiri complecte, arătând modul cum au săvârșit atacul.

Intreaga bandă, împreună cu revolverele și cartușele găsite, a fost înaintată cu acte postului jandarmi Șerban Vodă, pentru continuarea cercetărilor.

Urmează acum să se facă reconstituirea furtului și a crimelor săvârșite.

ALȚI HOȚI ARESTAȚI

Brigada III-a judiciară, condusă de comisarul șef Stratan Alexandru, în colaborare cu comisarul ajutor Fuiorea Gh. și agentul Ionescu Florea, au descoperit pe autorii mai multor furturi de motociclete, lingerie, îmbrăcăminte și bani. Hoții au fost arestați. Ei sunt cunoscuții infractori Nicolae Sovarel și Ioan Paraschiv zis Bela. Furturile au fost comise la d. Mihail Silvestru, din b-dul Schitu Măgureanu 45, fabrica „Vas Blak" din str. 11 Iunie 48, la prof. Trodoriu Luca, din str. Cazărmei 11 și la d-na Iohana Nicolae, din str. Șirbey Vodă 85.

HOȚI DE BICICLETE ARESTAȚI

De o bucată de vreme s'au depus la poliție o mulțime de reclamații pentru furturi de biciclete. Comisarul șef Octavian Lupu, împreună cu agentul Hoboroabă Gr., au reușit să aresteze pe hoți. Ei se numesc Dumitru Marin de 19 ani și Minculeacu Marin, de 26 ani, ambii din com. Bolintinul din Vale.

Ei au furat zeci de biciclete din fața diferitelor clădiri, Monitorul Oficial, Universul, etc., în timp ce proprietarii lor se aflau după treburi în altă parte. Asupra hoților s'au găsit diferite scule pe care le întrebuințau la tăierea lanțurilor, cu care erau legate bicicletele. Până acum s'a găsit un apreciabil număr de biciclete care stau la dispoziția păgubașilor, urmând să se adreseze pentru a le obține, d-lui comisar șef Stratan, la brigada III-a judiciară.

In luna invalizilor, orfanilor, văduvelor și deportaților, toți cetățenii țării trebue să contribue la alinarea rănilor războiului.

Universul din 15 octombrie 1945

Dintr-un alt articol publicat de *Universul* (nr. 236) aflăm că: „Brigada III judiciară, condusă de comisarul-șef Alexandru Stratan, în colaborare cu comisarul-ajutor Fuiorea Gh. și agentul Ionescu Florea, a descoperit pe autorii mai multor furturi de motociclete, lenjerie, îmbrăcăminte și bani. Ei sunt cunoscuții infractori Nicolae Sovarel și Ioan Paraschiv, zis și Bela. Furturile au fost comise la d. Mihail Silvestru, din bulevardul Schitu

Măgureanu 45, la fabrica «Vas Blak», din strada 11 iunie 48, la prof. Teodoroiu Luca, din strada Cazarmei 11, și la d-na Iohana Nicolae, din strada Știrbei Vodă 65".

Pe mâna polițiștilor din Brigada III Judiciară au ajuns și doi hoți de biciclete, care operau de mai multă vreme în Capitală: Dumitru Marin - de 19 ani - și Marin Minculescu - de 26 ani -, ambii din comuna Bolintin Vale. Aceștia au furat zeci de biciclete din fața mai multor instituții din Capitală, până când au fost descoperiți de către comisarul-șef Octavian Lupu și agentul Gr. Hodoroabă. Proprietarii bicicletelor erau rugați - prin intermediul ziarului *Universul* - să se adreseze, pentru a le recupera, comisarului-șef Alexandru Stratan din Brigada III Judiciară.

Trei bandiți împușcați în timpul unei „reconstituiri"

După incidentul produs la începutul lunii octombrie, când doi deținuți au reușit să scape de sub escorta poliției în tramvaiul liniei 20, ziarul *Semnalul* (nr. 1049) din 16 octombrie 1945 relata despre o altă tentativă de evadare produsă, cu trei zile înainte, în timpul unei „reconstituiri". Protagoniștii erau doi deținuți care comiseseră numeroase fărădelegi. Primul era faimosul bandit Niculae Covalciuc, autorul mai multor jafuri pe șoseaua care ducea la Săftica, unde prădase, ajutat de concubină, cel puțin 30 de șoferi. Cel de-al doilea era Ion Gheorghiu, care făcea „autotransporturi în provincie, unde ducea prada furată din Capitală și aducea de acolo lucruri furate în afară de București".

„Cu acești doi bandiți au pornit polițiștii - scria în articolul publicat de *Semnalul* (nr. 1049) - spre a reconstitui

în cartierul Foișorului-Laborator un lanț de gazde și complici. În realitate însă – se va vedea –, totul nu a fost decât un truc. Covalciuc și Gheorghiu spuneau polițiștilor că știu casele, că știu perfect locurile, dar nu și adresele. Nu-și aduceau aminte numerele... Când automobilul polițiștilor a oprit pe Foișorului colț cu Laborator, iar cei doi tâlhari au fost coborâți spre a fi conduși la locurile ce le indicau, s-a produs un fapt care a reamintit atacul dat zilele trecute în tramvaiul 20, când a fost răpit banditul Șchiopu. Spre seară, o limuzină elegantă cu faruri puternice aprinse a apărut în viteză, gata-gata să dea peste polițiști. Portiera limuzinei s-a deschis instantaneu și asupra polițiștilor s-a abătut o ploaie de gloanțe trase din arme automate. Din rândurile polițiștilor a căzut rănit Liță Constantin, revizor de gardieni. Cei doi tâlhari din mijlocul polițiștilor, deși cu cătușele la mâini, au încercat în acel moment să fugă spre limuzina complicilor, care oprise pentru o clipă aproape de trotuar. Gheorghiu a lovit pe comisarul Niculescu cu cătușele în cap. A fost un moment de uluială și se părea că planul reușește".

Deși surprinși de atac, polițiștii au ripostat imediat, reușind să-i împuște pe cei doi fugari, dar și pe unul dintre atacatorii din mașină. Covalciuc a murit pe loc, iar Gheorghiu a fost grav rănit. Al treilea infractor, care deschisese portiera mașinii din care s-a tras asupra polițiștilor, a murit și el. Complicii i-au tras trupul în mașină și au dispărut. Ion Gheorghiu a decedat și el, în scurt timp, la Poliție. „Din cercetările urmate – se dezvăluia în *Semnalul* (nr. 1049) – s-a stabilit, fără urmă de îndoială, că cei doi bandiți împușcați reușiseră să-și înștiințeze complicii de locul unde îi duceau pe polițiști sub pretextul că le arată gazdele și că tâlharii veniseră pregătiți să-i răpească pe Covalciuc și I. Gheorghiu. Aceștia doi aveau la dispoziție, afară de mașinile din strada Vasile Lascăr, și o altă limuzină".

„Reconstituirea" unui caz de crimă cu infractori aduși la locul faptei, sub supravegherea comisarului Carol Deleanu (al doilea din stânga, cu mitralieră)

Arestarea celebrului spărgător internațional Iancu Broitman

Pe 18 și 19 octombrie 1945, se anunța arestarea celebrului spărgător internațional Iancu Broitman, cel în fața căruia „nu rezista nicio casă de fier, oricât de rezistentă ar fi fost sau orice marcă de fabricație ar fi avut".

Ziarul *Timpul* (nr. 2966) din 19 octombrie îi făcea următorul portret celui care devenise șeful spărgătorilor din România: „Iancu Broitman e un tip chipeș, brunet și bine legat. Înzestrat cu o inteligență rară, deștept și totdeauna elegant, el și-a câștigat un ascendent asupra tuturor spărgătorilor din țară, căci aproape toți i-au trecut prin «mână» și fiecare a fost inițiat sau a ascultat cursurile și prelegerile ținute nopți și zile de-a rândul în dosul gratiilor. Ani mulți și grei, privat de orice plăceri și dorințe, fiind sclavul banului, dar mai mult, simțea o pornire grozavă împotriva celor care adunau bani albi pentru zile negre, bani munciți sau luați cu japca. Datorită curajului său, spărgătorii, în unanimitate, l-au declarat pe Iancu

Iancu Broitman, șeful spărgătorilor din România a fost arestat

— EL EVADASE DIN INCHISOAREA CURȚ MARȚIALE —

Timpul din 19 octombrie 1945

«șef» al întregii tagme de hoți și spărgători, întocmai cum s-ar alege un președinte la o adunare a pensionarilor. Broitman e un tip vioi, solid și sportiv. Sportul i-a dezvoltat fizicul, i-a ascuțit mintea, i-a dat curaj. Anii grei de detenție i-au dat răbdare și voință, iar drept recompensă, ca o recunoștință a meritelor, tovarășii de pușcărie l-au ales conducător. Nu există pungaș, tâlhar sau criminal în țară, care să nu-l cunoască, să nu-l admire și să nu-l caute spre a-i cere sfatul, să nu-l consulte în «afaceri grele». Iancu Broitman e spărgător feroce, dar și avocat al bandei. El îi îndrumă pe cei căzuți, dă sfaturi și tocmește martorii gras plătiți. Iancu angajează gazde și tăinuitori, pentru ca atunci când un spărgător reușește să evadeze din închisoare să aibă un azil sigur, un ban în caz de nevoie, un pat moale și o mâncărică. Iancu are spirit organizator, dar în rău. Numele de Iancu Broitman de mult a trecut granițele țării și, întocmai ca un artist, el a intrat în domeniul universal. Și banditii sunt mândri de el".

Statul Major al lui Broitman era format doar din doi oameni: Oscar Zusman și Moisei. Școliți de celebrul spărgător, aceștia erau oamenii lui de încredere, care îl însoțeau pe șeful lor „în cele mai grele întreprinderi, la orice mare primejdie".

Iancu Broitman nu se încurca niciodată cu lovituri mici și „dădea atacuri numai unde prada se cifra la zeci de milioane". Reputația și-o obținuse atât în țară, cât și peste hotare, la Budapesta și Viena, unde activase multă vreme.

ARESTAREA SPĂRGĂTORULUI IANCU BROITMAN

Iancu Broittman, celebrul spărgător arestat de Alimănescu. Fotografie publicată în *România liberă* din 19 octombrie 1945

După ce a evadat de la închisoarea Văcărești împreună cu alt spărgător celebru, Florică Florescu, Broitman s-a refugiat în străinătate. În lipsă, fusese condamnat la moarte, apoi pedeapsa i-a fost schimbată la muncă silnică pe viață. Reîntors în țară, și-a reluat vechea „profesie". Publicația *Semnalul* (nr. 1051) din 18 octombrie 1945 scria, după arestarea acestuia: „A spart în ultima vreme zeci de case cu bani, furând conținutul lor: bancnote, bijuterii etc. etc. Un singur furt, în str. Antim, i-a adus vara aceasta 100 milioane în numerar, plus bijuterii de o valoare egală. (...) Unde sunt sutele de milioane, bijuteriile prețioase pe care le-a furat Broitman nu se poate încă ști. Toate isprăvile lui (din care nu va recunoaște nimic) vor trebui luate la rând, cercetate, și asta va necesita timp. Complicii lui, pe care el nu-i va denunța – fiindcă asta intră în sistemul său –, vor trebui demascați metodic, de către anchetatori".

Iată cum a fost prins: „Arestarea lui Iancu Broitman s-a produs în condiții extrem de favorabile – dezvăluia același *Timpul* (nr. 2966). Ieri noapte, echipa de polițiști de sub conducerea șefului de poliție Alimănescu se afla pe șoseaua Jianu, unde făcea de patrulă. Polițiștii aveau

indicații că Iancu Broitman se află undeva în împrejurimi, într-o casă. După o plimbare de câteva ore, polițiștii au văzut cum o umbră se tupila pe lângă zidurile unei case, căutând să se strecoare neobservată. Polițiștii s-au apropiat și, tăindu-i calea, l-au înconjurat. Surprins, Broitman n-a mai avut timp să scoată revolverul din buzunar, astfel că imediat a fost legat și urcat în mașină. După câteva minute, se găsea în biroul poliției, unde se află anchetat".

Aghiotanții lui Broitman, Oscar Zusman și Moisei, erau încă în libertate. Presa dădea însă asigurări că și aceștia vor fi arestați în cel mai scurt timp.

Omul zilei: Alimănescu, „polițistul cu paltonul ciuruit de gloanțe"

După arestarea celebrului spărgător Iancu Broitman, Eugen Alimănescu a devenit „omul zilei" într-un amplu reportaj dedicat „polițistului cu paltonul ciuruit de gloanțe" de ziarul *România liberă* (nr. 371) din 19 octombrie 1945. Autorul articolului era celebrul caricaturist și viitor regizor de filme de animație Nell Cobar (născut Cornel Barasch), care va deveni peste ani creatorul popularului personaj de desene animate „Mihaela".

Iată cum îl descria Nell Cobar pe temutul comisar, căruia îi făcuse și o caricatură: „Alimănescu e un bărbat de statură mijlocie, foarte tânăr și care îți face impresia, mai curând, a unui nevinovat funcționăraș de birou decât a unui polițist. După câteva clipe în preajma sa, îi descoperi ochii negri, pătrunzători, sfredelindu-te ca un burghiu; bărbia voluntară, bine desenată, plină de energie. Și mâinile – mai ales mâinile – nervoase și repezi ca veverițele. Atunci nu-ți mai e greu să-l recunoști pe omul care a semănat panică în rândurile spărgătorilor și tâlharilor Capitalei".

OMUL ZILEI

ALIMĂNESCU

Polițistul cu paltonul ciuruit de gloanțe

«ALIMĂNESCULE TE'NGROP CU ZILE!»

zbârnâie telefonul

NU VOI AVEA ODIHNĂ PÂNĂ NU VOI STÂRPI BANDITISMUL!»

răspunde Alimănescu

Reportaj de NELL COBAR

„Oricine dă de urma unui cuib de bandiți sau află ceva suspect, să mă anunțe la 6.02.50. În câteva clipe voi fi acolo!". **Aceasta este mesajul adresat de Alimănescu bucureștenilor.**

Șeful de poliție (Alimănescu)

„Omul zilei – Alimănescu" în *România liberă* din 19 octombrie 1945

Dar acest „nevinovat funcționăraș de birou" avea sprijinul direct al ministrului de Interne, Teohari Georgescu, după cum Alimănescu însuși o recunoștea la începutul interviului: „Vă pot spune că, fiind numit șeful operativ al Brigăzilor de Poliție, am reorganizat toată Poliția Judiciară. Împreună cu d. secretar general Levente și directorul Gălușcă am întocmit un plan de operațiuni, bazat pe noile condiții create de paza Capitalei. Bineînțeles, nu pot să dau nimic în vileag. Noile metode de lucru vreau să le afle tâlharii pe pielea lor, nu din gazete. Și asta va fi curând, foarte curând. Singurul scop al activității mele este să scap Capitala și împrejurimile ei de bandele de tâlhari care s-au aciuat pe capul nostru. Puteți anunța (și polițistul mă privește cu hotărâre): «Nu voi avea odihnă până nu voi stârpi banditismul!» Am concursul nelimitat al d-lui Teohari Georgescu, ministrul de Interne, care mi-a pus la dispoziție oameni pricepuți și curajoși. Mi s-au dat arme automate de cel mai nou sistem. Și aici este cazul să-ți destăinuiesc că, datorită armelor de care mă foloseam

până acum, m-am găsit de două ori dezarmat în fața tâlharilor. Acum însă, suntem bine echipați. Privește aici!" Și polițistul îi arată, camuflat după birou, „un arsenal întreg de arme de cel mai perfecționat tip".

Tot din același interviu publicat de ziarul *România liberă* (nr. 371) aflăm că cei doi bandiți, Niculae Covalciuc și Ion Gheorghiu, au fost împușcați de Alimănescu, care conducea ancheta: „Sâmbătă seara [13 octombrie - n.a.], Gheorghiu și Covalciuc, fioroșii tâlhari pe care îi primisem în ajun, au declarat că vor să-mi dea în vileag «blatul», tăinuitorul. Au cerut să meargă cu mine în mașină să-mi arate locul exact. I-am pus în fiare și am plecat cu ei. Spionii - care roiesc în jurul meu - au anunțat banda tâlharilor că m-am îndreptat spre «găoacea» lor. Cum am ajuns la locul indicat de bandiți, am fost atacați pe neașteptate cu armele automate, dintr-o mașină. Profitând de lupta care s-a încins, cei doi bandiți au sărit din mașina noastră, încercând să evadeze. Acesta le fusese de altfel și planul. Dar i-am ciuruit cu gloanțe pe amândoi".

La finalul interviului, Alimănescu vorbea și despre ultima sa „captură", dar și de amenințările cu moartea pe care le primea zilnic la telefon: „Azi l-am prins pe Iancu Broitman, căpetenia tâlharilor din România. Nu a fost ușor. Îl urmăresc de 3 luni. (...) E tare încăpățânat. N-a scos nicio vorbă. Însă am eu ac de cojocul lui. Sunt pe urmele tovarășului lui, Oscar Zusman. Aștept să-i am pe amândoi pe mână și apoi, puși în fața probelor evidente, trebuie să vorbească. Nu știu dacă trebuie să-ți mai spun că Iancu Broitman e profesorul spărgătorilor. Toți se duceau la «nenea Iancu» după un sfat, iar la o spargere grea nu plecau fără el. Nu-i dau pas nici bandei lui Burdujel, alt maestru al gurilor de lup. Nu e zi să nu mă cheme la telefon și cu glasul lui de cucuvea să mă amenințe: «Alimănescule, vezi-ți de altul că te îngrop cu

zile!...» sau «Alimănescule, oamenii mei îți pândesc fiecare pas: ești un om mort!» Dar, după cum vezi, în urma ultimelor acțiuni pe teren, pot să spun că spargerile au devenit mult mai rare, iar tâlhăriile aproape au dispărut."

Interviul s-a sfârșit în momentul în care că s-a anunțat un alt caz: „Alimănescu și-a apucat pușca mitralieră - relata reporterul -, și-a controlat cu un gest rapid pistolul automat, de la spatele buzunarului, și a ieșit ca o furtună, urmat de ceilalți agenți. Jos îl aștepta o mașină. Coborând scările în fugă, Alimănescu n-a uitat să-mi strige, peste umăr: «Peste câteva minute, Capitala va avea o bandă de tâlhari mai puțin!... »".

Sinuciderea unui infractor la magazinul de textile „Marin C. Mirea"

Tot pe 19 octombrie, *Universul* (nr. 239) anunța despre sinuciderea unui infractor la magazinul de textile „Marin C. Mirea", din strada Bărăției nr. 31. „Răufăcătorii au venit cu un automobil - scria în articolul publicat de celebrul cotidian bucureștean - prevăzuți cu unelte de spargere, au spart un zid de la magazinul vecin, al d-lui Veisman, au intrat în pod și de aici au coborât în prăvălia d-lui Mirea. Mărfuri în valoare de câteva milioane au fost împachetate în baloturi. O patrulă militară, condusă de comisarul Gh. Doman, de la circ. 12, se apropia la acea oră de locul spargerii. Unul din hoți, care rămăsese în mașină, a început să claxoneze, spre a-i avertiza pe tâlhari. Hoții au lăsat baloturile cu marfă în magazin și s-au urcat în automobil, dispărând. Au lăsat însă acolo nu doar sculele, dar și pe unul din complici. Polițiștii au tras asupra mașinii, fără însă a izbuti să-i oprească pe spărgători. Patrula, în frunte cu comisarul, a înconjurat casa, spre a-l prinde

Spargerea din strada Bărăției

Unul dintre răufăcători, surprins asupra faptului se sinucide

Universul din 19 octombrie 1945

pe hoțul rămas înăuntru. Au început să tragă cu revolverele, pentru a-l sili să se predea. Când au pătruns acolo, l-au găsit în podul casei spânzurat cu cureaua de încins, pe care a legat-o de o grindă. Banditul a preferat să-și pună capăt zilelor, decât să se predea."

Sinucigașul se numea Iorgu Roman, avea 28 de ani și era originar din comuna Vârleci, județul Covurlui. În București, locuia pe strada Vasile Toneanu nr. 21. Polițiștii au aflat că acesta umbla întotdeauna îmbrăcat elegant și uneori purta uniformă de ofițer român. Cadavrul lui a ajuns la Institutul Medico-Legal, din ordinul procurorului de serviciu.

Câteva zile mai târziu, pe 22 octombrie, *Universul* (nr. 242) relata despre moartea altui bandit survenită tot în timpul unui jaf: „Noaptea trecută, trei indivizi s-au introdus în magazinul de tinichigerie al d-lui Mihai Duțiu, din Cal. Rahovei 374 și, prin spargerea zidului, au încercat să intre în magazinul de galanterie al d-lui Ion Țopa, care se afla alături. În momentul când hoții făceau această operație, au fost auziți de agentul de poliție Niculae Dumitru, care locuia în vecinătate. Imediat s-a dus să vadă ce se întâmplă și, cu un curaj demn de toată lauda, polițistul a intrat peste ei în magazin. Unul dintre bandiți s-a repezit cu o rangă de fier și a încercat să-l lovească în cap. Niculae Dumitru a scos pistolul și a tras trei focuri. A lovit pe unul dintre tâlhari mortal, iar pe altul l-a rănit. Totuși, cei doi bandiți au dispărut. Dimineața a venit la fața locului și Ioan Canciu, chestorul sectorului III Albastru, care a făcut cercetări împreună cu

comisarii Rădulescu și Chiriazi. Din primele investigații s-a putut afla că banditul omorât este cunoscutul spărgător Ivan D. Ioan, de fel din com. Mănești-Dâmbovița, care are un cazier bogat la Prefectura Poliției Capitalei. El, împreună cu ceilalți doi, constituiți în bandă, au săvârșit numeroase furturi și spargeri în Capitală".

INTÂMPLĂRI DIN CAPITALĂ

Tâlhar impușcat de poliție

***Universul* din 22 octombrie 1945**

Din același *Universul* (nr. 242) aflăm despre o descindere organizată de comisarul-șef Constantin Spătaru, de la Circumscripția 21 Poliție, și de comisarul Săvulescu, de la Serviciul Controlul Populației, la azilul de noapte unde, printre vagabonzi, au fost găsiți 115 indivizi fără acte, din care 40 erau urmăriți pentru diferite infracțiuni. Tot în București, în urma controalelor efectuate de către autorități, au fost descoperite mai multe abatoare clandestine care vindeau carne „la negru" în oraș.

Între timp, Brigada II Judiciară reușise prinderea în timp record a unor hoți care prădaseră magazinul de galanterie al doamnei Elena Negulescu, aflat în Calea Victoriei nr. 34. Planul fusese pus la cale cu o lună înainte de Matei Munteanu, zis și „Puiu", care începuse să spargă un zid despărțitor pornind din subsolul magazinului „Cartea Românească", distrus în urma bombardamentului din 15 aprilie 1944. „La urmă el și-a format banda și a hotărât ca spargerea să aibă loc în noaptea de 14 octombrie 1945 - scria în paginile ziarului *Universul* (nr. 242). Operația a durat de la 8 seara până la 6 dimineața. Ei au strâns din magazin toate mărfurile, în valoare de 12.000.000 milioane lei, le-au pus în saci,

împărțindu-le apoi fiecărui membru al bandei, pentru a fi transportate mai ușor în diferite locuri. Poliția a fost anunțată a doua zi și a început cercetările".

Ancheta a fost condusă de comisarul-șef Solomon. Acesta i-a delegat pe comisarul Thal Floridor și pe agentul Preduț Nicolae care, după 10 ore de investigații, au reușit să aresteze întreaga banda formată din 8 hoți, în frunte cu inițiatorul furtului, Matei Munteanu.

Vestitul spărgător Nicolae Sticlaru, ucis „după o luptă ca în filme, în plină stradă"

Pe 22 octombrie, în cartierul Grivița a fost efectuată o razie, condusă de căpitanul Marin, șeful Pazei Capitalei, de chestorul Pompiliu Dumitrescu de la sectorul IV „Roșu" și comisarul Popa Aurel de la Circumscripția 33 Poliție. Peste 200 de polițiști, gardieni și jandarmi au controlat Bulevardul Dinicu Golescu, Gara de Nord și Calea Griviței, până în strada Polizu, pentru a-i descoperi și aresta pe numeroșii borfași care își făceau veacul în această zonă rău-famată a Bucureștiului. Rezultatele au fost peste așteptări, fiind reținuți 324 de indivizi suspecți, dintre care 78 erau urmăriți cu mandate de arestare pentru diferite delicte de drept comun.

După razia Poliției, a urmat acțiunea în forță a Brigăzii Tehnice conduse de Alimănescu în căutarea bandei conduse de Nicolae Sticlaru, care acționa de mai multă vreme în acea zonă a Capitalei. Publicația *Semnalul* (nr. 1056) dezvăluia cum a decurs misiunea din noaptea de 23 octombrie 1945: „Deoarece în ultimul timp furturile se înmulțiseră în cartierele Grant și Giulești, șeful de Poliție Eugen Alimănescu a hotărât să intensifice patrulările în aceste cartiere. Aseară, echipa Specială a Brigăzii

Tehnice, condusă de însuși șeful ei, secondat de comisarul Fichler, a pornit în urmărirea bandiților. Pe la orele 1, în timp ce polițiștii au ajuns pe șoseaua Giulești, în dreptul străzii Mesteacăn, au observat un grup suspect. Imediat polițiștii au oprit mașinile formând două grupe, una condusă de comisarul Alimănescu a pornit spre locul unde se afla grupul suspect, iar alta condusă de comisarul Fichler a barat strada. Favorizați de întuneric, polițiștii au reușit să se apropie neobservați de grupul celor care încercau să comită un furt la imobilul de la nr. 17. Somați să se predea, răufăcătorii au deschis foc asupra polițiștilor, la care aceștia au răspuns. La prima salvă trasă de polițiști a căzut unul din cei doi bandiți care se aflau în curtea imobilului; celălalt, favorizat de întuneric, a reușit să dispară. A doua grupă formată din patru indivizi a încercat să se retragă spre șoseaua Giulești. Ajunși aici, au fost primiți de polițiști cu focuri de armă, dar din cauza întunericului au reușit să scape de primul baraj. Urmăriți cu focuri de armă, după vreo două sute de metri a mai căzut unul din răufăcători. Ceilalți trei au reușit să scape".

Oamenii din cartier, alarmați de focurile de armă trase în plină noapte, au ieșit din case să vadă ce se întâmplă. În scurt timp, la fața locului s-au strâns o mulțime de curioși. Unul dintre ei era chiar victima hoților care și-a recunoscut hainele furate.

Între timp, polițiștii lui Alimănescu au reușit să-i identifice pe cei uciși. Primul, cel doborât în curtea casei din strada Mesteacăn nr. 17, era chiar șeful bandei, vechiul spărgător Nicolae Sticlaru (pe numele său adevărat Vasile Constantin). Acesta avea 56 de ani, dintre care 40 îi petrecuse ca infractor. Al doilea bandit ucis era Iohan Faraon, zis „Bebe", supranumit „spaima Giuleștiului și Grandului". Polițiștii continuau cercetările pentru arestarea celorlalți membri ai bandei.

Timpul din 26 octombrie 1945

Arestarea unei bande de hoți de bagaje și a unor tineri care voiau să fugă în America

Pe 26 octombrie, ziarul *Timpul* (nr. 2972) anunța despre arestarea unei alte bande de hoți, care fura bagaje din trenuri. Totul a plecat de la un denunț primit la Prefectura Poliției Capitalei care preciza că la locuința chelneriței Sanda Anghelescu, din strada Lânăriei nr. 60, se depozitau lucruri furate. Cazul a fost preluat de chestorul Ioan Canciu de la sectorul III „Albastru" care a organizat o descindere la adresa cu pricina. Informația s-a dovedit și de această dată corectă, întrucât polițiștii au descoperit în casa chelneriței întreaga bandă de hoți cu tot cu „marfa" furată. Au fost arestați Dumitru Anghelescu, zis „Mitică" sau „Banu", Vasile Anghelescu, fratele chelneriței, Ștefan Domoni și Ioan Dumitru, zis „Nețu". Niciunul nu avea domiciliul stabil în Capitală.

La interogatoriu, polițiștii aveau să descopere cu stupoare modul de operare al hoților. Iată ce se dezvăluia în ziarul *Timpul* (nr. 2972): „Indivizii fiind duși la chestura III, au fost interogați de d. chestor Canciu. Ei au declarat sincer, cum rar s-au mai găsit hoți, că furau bagaje din compartimentele de clasa I ale trenurilor, de predilecție geamantane și coșuri voluminoase, le aduceau până în grădina Cișmigiu unde intrau într-un adăpost [antiaerian], scoteau lucrurile și abandonau geamantanele. Lucrurile găsite în geamantane le duceau apoi la chelnerița Sanda Anghelescu, din strada Lânăriei nr. 60, de unde hoții le ridicau și le plasau pe piață".

După interogatoriu, hoții au fost predați Prefecturii Poliției Capitalei pentru finalizarea anchetei.

A doua zi, același ziar venea cu o altă știre interesantă: arestarea unor elevi de liceu, autori ai unei spargeri la Alexandria. Tinerii fuseseră mânați la acest gest necugetat din dorința de a fugi în America.

Pentru a face rost de bani, tinerii Ioan Mardale (de 18 ani, din comuna Piatra - Teleorman, elev la liceul din Alexandria), Ioan Valu (de 18 ani, elev la liceul din Găești) și Toma Petre (din comuna Cârna - Dolj, pilot aviator) au intrat duminică, 21 octombrie, în locuința doamnei Ecaterina M. Fleiștman din orașul Alexandria, de unde au furat suma de 5 milioane de lei. Păgubita, care știa deja identitatea celor care îi furaseră banii, l-a anunțat pe comisarul-șef Alexandru Stratan de la Brigada I Judiciară că aceștia ar fi fugit la București.

Pentru prinderea hoților, șeful Brigăzii I Judiciare i-a desemnat pe comisarii Alexe Ioan, Vlad Petre și Filip Ioan. După o descindere nocturnă, polițiștii au descoperit trei tineri suspecți, cazați la hotelul „Gociman" din bulevardul Dinicu Golescu. Aceștia erau bine îmbrăcați și aveau cu ei mai multe valize pline cu lucruri de valoare.

Luați din scurt de polițiști, cei trei tineri au început să se încurce în răspunsuri, astfel că au fost duși la Prefectura Poliției Capitalei. Ziarul *Timpul* (nr. 2973) din 27 octombrie relatează ce s-a întâmplat după aceea: „La poliție, tinerii, printre lacrimi, au mărturisit că ei sunt autorii furtului celor cinci milioane lei, însă ei au furat banii cu un scop bine definit: să se îmbrace și apoi cu restul banilor să fugă în America. Ajunși în Capitală, ei și-au cumpărat haine și, până la găsirea modalității de plecare în America, s-au încurcat în chefuri cu femei de moravuri ușoare care le-au tocat o mare sumă de bani. Deocamdată, cei doi elevi și pilotul aviator care visau escapade și...

Capitala în 24 ore

Autori unui furt de 5 milioane arestaţi în Capitală

— Ei intenţionau să fugă în America —

D-na Ecaterina Fleisman din Alexandria, strada Mihăiţă Filipescu nr. 67, în timp ce lipsea de acasă, hoţii s'au introdus în apartamentul ei şi... nu i-a furat nimic altceva decât un pachet cu cinci milioane lei, în hârtii a 5000, 2000 şi 1000 lei. Furtul s'a întâmplat în Alexandria, judeţul Teleorman.

D-na Fleisman deşi ştie că a reclamat cazul poliţiei teleormănene, însă aceasta n'a putut face nici o treabă deoarece hoţii nu se aflau acolo. Într'adevăr, d-na Fleisman, nu ştim prin ce minune, a aflat că hoţii sunt tinerii Mardale Ioan în etate de 16 ani, originar din comuna Piatra Teleorman, elev de liceu în Alexandria; Ioan Valu, elev la liceul din Găeşti şi Toma Petre, pilot aviator, astfel că a dat indicaţii în acest sens poliţiei Alexandriene care la rândul ei a anunţat-o pe cea a Capitalei.

Trei... călători

Comisarul-şef Al. Stroian, dela brigada I mobilă, fiind însărcinat cu urmărirea celor trei hoţi din Alexandria, a pornit în cercetarea hotelurilor din Capitală unde se presupunea că ei s'ar fi refugiat spre a nu fi prinşi, însă de ce s'au temut n'au scăpat.

Eri seară, comisarul-şef Stroian, cercetând hotelul „Cociman" de lângă gara de Nord, într'o cameră a dat peste cei trei indivizi, eleganţi îmbrăcaţi şi cu bani mulţi în buzunare. Fiecare avea bagaje multe şi lucruri de valoare. Geamantanele le erau pline cu diverse obiecte necesare.

Luaţi din scurt, cei trei tineri s'au cam încurcat în răspunsuri astfel că au fost duşi la prefectura poliţiei unde au fost supuşi unui interogator.

Am vrut să fugim în America...

La poliţie, tinerii, printre lacrimi, au mărturisit că ei sunt autorii furtului celor cinci milioane lei, însă ei au furat banii cu un scop bine definit: să se îmbrace bine şi apoi cu restul banilor să fugă în America.

Ajunşi în Capitală, ei s'au îmbrăcat, însă până la găsirea modalităţii de plecare în America, s'au încurcat în chefuri cu femei de moravuri uşoare cari le-au furat o mare sumă de bani.

Deocamdată, cei doi elevi de liceu şi pilotul aviator cari visau escapade şi... cucerirea Americii zac în beciul poliţiei până când vor fi transportaţi la închisoarea din T. Măgurele unde li s'au rezervat câte un loc pentru ispăşirea... intenţiei.

Timpul din 27 octombrie 1945

cucerirea Americii zac în beciul poliției până când vor fi transportați la închisoarea din T. Măgurele, unde li s-a rezervat câte un loc pentru ispășirea... intenției".

Pe 28 octombrie, *Universul* (nr. 247) anunța o crimă din imprudență, produsă în strada Pieptănari. Victima era un tânăr de 17 ani.

„Ieri noapte a fost săvârșită o crimă, în cârciuma lui Ion Benga, din str. Pieptănari nr. 63 – scria în articolul publicat de *Universul*. Sub-maistrul militar Bechiu Iordache, din Reg. Pionieri Aero, cu domiciliul în str. Plopilor nr. 21, fiind în stare de ebrietate, a scos un revolver calibrul 9 [mm.] și, jucându-se cu el, a apăsat pe trăgaci, uitând că pe țeavă se află un cartuș. Glonțul s-a descărcat și a intrat în corpul tânărului Vasile Ciolan, în etate de 17 ani, domiciliat în strada Școalei nr. 60. Glonțul a ieșit prin spatele victimei și s-a înfipt în piciorul

stâng al cetățeanului Barbu Alexandru, de 32 de ani, din strada Filofteia Gheorghiu nr. 21, care se afla în local la altă masă. Tânărul Ciolan Vasile, după ce a făcut câțiva pași, a încetat din viață. La fața locului au sosit comisarul de serviciu Vladimir Zelenciuc, de la Circ. 27 Poliție, și apoi d. Ion Canciu, chestorul sect. III Albastru, care au început cercetările. Imprudentul criminal a fost arestat. Rănitul Barbu Alexandru a fost transportat la spitalul Brâncovenesc, unde i s-au dat primele ajutoare".

Arestările de la sfârșitul lunii octombrie 1945

În ultimele zile ale lunii octombrie 1945, ziarele semnalau o serie de arestări făcute în Capitală. Brigada I Judiciară, condusă de comisarul-șef Gheorghe Angheliu, reușise să le prindă pe Salomeia Măinescu și Victoria Fanea, două surori care dăduseră o spargere în valoare de 50 de milioane de lei în strada Serei nr. 4, la locuința directorului Ministerului Afacerilor Străine, Teodor Solacolu. Toate lucrurile furate au fost recuperate și predate proprietarului, iar cele două hoațe, deferite Justiției.

Autorii unui alt furt, comis la locuința lui Samoil Stein, din strada Cuza Vodă nr. 84, au fost descoperiți după 48 de ore prin implicarea comisarului-șef Ștefan Ioan, ajutat de comisarii Gheorghe Bârjac și Ștefan Timiș. Mai întâi a fost arestat cunoscutul infractor Alexandru Ungureanu, zis și „Sandu", evadat de la închisoarea Aiud, condamnat fiind la muncă silnică pe viață. A urmat „vânzătorul de ponturi" Petrică Tudor, un dezertor din armata română, care fusese recent eliberat. Odată cu ei, a fost reținută și „gazda de hoți și tăinuitoarea de lucruri furate", Catița Balaș, zisă și „Tița".

CAPITALA

A FOST PRINS ŞI LICĂ MASLOVICI

Vestitul spărgător Lică Maslovici, frate cu celălalt celebru infractor Jean Maslovici, care se află actualmente arestat la Văcărești, a fost capturat de brigada II-a judiciară, condusă de comisarul șef Alexandru Strefan.

Lică Maslovici nouă captură a poliției este un vechi delincvent originar din Iași. El a făcut parte din banda lui Grigore Cosma care se găsește depusă la închisoarea Curții Marțiale.

Lică Maslovici a făcut diferite jafuri dându-se drept detectiv în Direcția Generală a Poliției sub numele de Vasile Dumitrescu. S'au găsit la el numeroase acte false tichete [illegible] acest nume.

In Capitală acest bandit a săvârșit numeroase tâlhării împreună cu ceilalți complici.

Cercetările continuă pentru a se da de urma celorlalți membri ai bandei.

România liberă **din 29 octombrie 1945**

Pe 29 octombrie aflăm că și vestitul „Lică" Maslovici, fratele mai mic al lui Jean Maslovici, a căzut din nou în mâinile Poliției. Interesant este faptul că „Lică" fusese arestat la începutul lunii septembrie chiar de Alimănescu, dar prin circumstanțe necunoscute acesta reușise să scape din nou, săvârșind alte infracțiuni. În ultima vreme, el acționa dându-se drept detectiv al Direcției Generale a Poliției, sub numele de „Vasile Dumitrescu". Avea asupra lui numeroase acte false prin intermediul cărora păcălise vigilența polițiștilor. Cercetările continuau pentru descoperirea complicilor alături de care „Lică" săvârșise ultimele fapte infracționale.

La sfârșitul lunii octombrie, în tramvaiul liniei 14, la stația Paladium, a fost arestat și vestitul hoț de buzunare Aristotel Teodorescu. Acesta a fost descoperit de membrii Brigăzii Volante după ce furase un ceas de aur de 2 milioane de lei, aparținând colonelului medic Traian Covlasevici. Dar îndrăzneala acestui borfaș avea să dea multă bătaie de cap polițiștilor. La anchetă, Aristotel și-a recunoscut fapta, dar a cerut să fie condus la locuința sa pentru a le preda ceasul de aur. Însoțit de comisarul Midianu și detectivii Spirea Ceaușescu și Timen Zigu, s-au deplasat în cartierul Colentina, unde infractorul pretindea că are

domiciliul. Dar ajunși în dreptul căii ferate, imediat ce Aristotel Teodorescu a coborât din mașină, polițiștii au fost atacați cu focuri de armă de mai mulți necunoscuți. A urmat un schimb de focuri pe parcursul căruia detectivul Timen Zigu a fost rănit la mână de un glonț. Însă planul hoțului de buzunare nu a reușit, deoarece atacatorii au fugit, lăsându-l în mâinile polițiștilor. Ceasul de aur a fost, în cele din urmă, recuperat, iar pe Aristotel l-au înaintat Parchetului, pentru judecată.

Între timp, polițiștii Brigăzii I Judiciare le căutau pe Elisabeta Ciocan și Maria Bibirigea, care lucrau ca servitoare în casa avocatului Dimitrie Cioc, din strada General Lahovari nr. 39. Pentru naivitatea lui, a plătit un preț mare. Fără să le cunoască bine pe cele două femei angajate de curând, în lipsa lui, acestea au început să cotrobăie prin casă, de unde au furat bani, bijuterii și îmbrăcăminte în valoare de 30 de milioane de lei. Ancheta era în desfășurare și, conform ziarului *Universul* (nr. 249) din 31 octombrie, care publicase poza uneia dintre ele, Poliția era deja pe urmele hoațelor, „arestarea lor fiind chestie de ore".

Descoperirea bandiților „internați" la Spitalul Central de Boli Nervoase

Dar cea mai spectaculoasă arestare a fost tot opera lui Alimănescu. „Bandiți, internați la Spitalul Central de Boli Nervoase, comit noaptea spargeri", titra ziarul *Era nouă* (nr. 319) din 30 octombrie 1945.

Această descoperire s-a făcut după ce Brigada Specială Tehnică i-a arestat pe Constantin Avramescu, zis „Titi", și Mircea Mihăilescu, zis „Bebe". Aceștia erau filați după un „pont" primit de la un informator și urmau să dea o

Spitalul Central de Boli Nervoase (actualul Spital Clinic de Psihiatrie „Dr. Alexandru Obregia"), la sfârșitul anilor 1920

spargere la locuința unui fost magistrat din strada Nifon nr. 37. În momentul în care se pregăteau să dea „lovitura", hoții au fost reținuți de detectivii lui Alimănescu. Duși la Prefectura Poliției Capitalei, polițiștii au aflat că Mircea Mihăilescu, în vârstă de 17 ani, era fiul unui funcționar de la Spitalul Central de Boli Nervoase și îl însoțea pe „Titi", care era spărgător de meserie.

În percheziția făcută la casa lui „Titi" Avramescu, Alimănescu a găsit o adeverință în care figura ca internat la Spitalul Central de Boli Nervoase din 27 august 1945, cu diagnosticul „alcoolism și tulburări de caracter". „În legătură cu aceasta – scria în ziarul *Semnalul* (nr. 1061) din 30 octombrie – el a declarat că, nemaiavând nicăieri siguranță, s-a internat în spital, unde stătea ziua, iar noaptea se ducea la «fapt». De asemenea, a declarat că acolo se mai află și alți infractori".

O DESCOPERIRE SENZAȚIONALĂ

BANDIȚI, INTERNAȚI LĂ SPITALUL CENTRAL DE BOLI NERVOASE, COMIT NOAPTEA SPARGERI

O NOUĂ LUPTĂ INTRE POLIȚIȘTI ȘI RĂUFĂCĂTORI

Ziarul *Era nouă* din 30 octombrie 1945 dezvăluia „descoperirea senzațională" de la Spitalul Central de Boli Nervoase

Apoi Alimănescu a făcut legătura. Ziarul *Era nouă* din 30 octombrie 1945 dezvăluia cum a fost descoperită rețeaua de infractori care se ascundea la „ospiciu": „Poliția, cerând delegare de la organele superioare, a efectuat o descindere la Spitalul Central. Nu mică a fost surprinderea comisarului-șef Alimănescu când și-a găsit clienții săi pe care îi căutase prin taverne și pe la gazdele de hoți figurând în registru de boli mintale, internați. Continuându-și ancheta, au ieșit la iveală fapte uluitoare. Astfel, spărgătorii internați - pentru a nu fi găsiți de polițiști - nu părăseau spitalul decât noaptea, cu scopul de a comite jafuri. Ei plecau cu bilete de voie în regulă, eliberate de unii gardieni complici".

Mai mult, în Spitalul de Boli Nervoase se formase o adevărată „academie de spărgători", după cum ne informa același ziar: „Conducătorii spitalului nu aveau cunoștință de activitatea spărgătorilor, deoarece la primirea în spital nu li se cere bolnavilor cazierul. Infractorii adăpostiți astfel se organizau în bandă și recrutau noi elemente, făcând o adevărată școală. Tânărul Mihăilescu Mircea, zis Bebe, în vârstă de 17 ani, care a fost găsit la spargere împreună cu Avramescu, este fiul unui funcționar de la Spitalul Central. Corupt de bandiți, minorul nu a ezitat să-i întovărășească la expedițiile nocturne".

SĂRMANII...

Mai mulți bandiți d în Capitală s'au adăpostit la Spitalul Central.

(Ziarele)

Toată ziua își controlează revolverele și sculele. Se cred sărmanii, spărgătorii...

**Caricatură despre descoperirea bandiților „internați"
la Spitalul Central de Boli Nervoase, publicată
în *România liberă* din 31 octombrie 1945**

NOIEMBRIE 1945

Lichidarea mai multor infractori periculoși

Uciderea temutului spărgător Bolintineanu

La începutul lunii noiembrie 1945, gazetele din București titrau despre o nouă confruntare violentă între polițiști și gangsteri, desfășurată pe șoseaua Pantelimon. Evenimentul petrecut în noaptea de 29 octombrie i-a avut ca principali protagoniști pe Alimănescu și pe temutul spărgător Bolintineanu. Cum era de așteptat, câștig de cauză a avut celebrul comisar, care își făcuse un obicei din a-i lichida pe cei mai notorii infractori ai Capitalei.

Ziarul *România liberă* (nr. 383) din 2 noiembrie 1945 ne dezvăluie: „Din nou Alimănescu! Polițistul acesta, ajuns

ALO! ALIMĂNESCULE. VINO IMEDIAT PE PANTEL IMON 1241

O VIOLENTĂ LUPTĂ INTRE BANDIŢI ŞI POLIŢIŞTI

România liberă din 2 noiembrie 1945

celebru prin acțiunile pornite împotriva bandelor de infractori ce s-au aciuat în Capitală, a reușit - numai după 48 de ore de la descoperirea refugiului bandiților de la Spitalul Central - să lichideze o nouă bandă de tâlhari periculoși. S-a anunțat, desigur, că Alimănescu este ajutat în acțiunea sa de stârpire a infractorilor de o serie întreagă de informatori destoinici, care țin la curent «șeful» cu ultimele mișcări ale oamenilor certați cu legea".

Totul a început cu un apel telefonic: „Aseară, la orele 22, un zbârnâit de telefon în cabinetul șefului. La sfârșitul convorbirii, am putut afla că unul dintre colaboratori i-a transmis identificarea unei bande ce urmează să-și înceapă «lucrul». O echipă de polițiști a fost alcătuită în grabă și trimisă în șos. Pantelimon 124 - așa indicase informatorul -, unde urma să «întâlnească» pe spărgători. Ultimele sfaturi au fost date de Alimănescu, și mașina în care se aflau polițiștii a luat drumul spre șos. Pantelimon. Ajunse acolo, organele forței publice au zărit la o mică distanță un automobil în care se aflau trei indivizi și șoferul. După câteva momente de așteptare, echipa lui Alimănescu a observat că necunoscuții din mașină au coborât și se îndreptau spre locul unde urma să se producă lovitura proiectată".

Somați de polițiști să se predea, bandiții au ripostat. Iată ce a urmat: „Dintr-o parte și din cealaltă, rafalele nu mai încetau - scria în același articol. Populația cartierului, înspăimântată, nu știa ce să creadă. Și așa, timp de aproape două ore lupta a continuat - spărgătorii fiind apărați de un zid de după care reușeau să îi țină la distanță pe polițiști. Superioritatea și-a spus cuvântul. Răufăcătorii terminaseră muniția; din tabăra lor se trăgea din ce în ce mai rar. Se acoperea retragerea «forțelor». Mașina din care coborâseră infractorii și-a pus

motorul în funcțiune. Aștepta doar urcarea «pasagerilor» ca să pornească. (...) În bezna nopții, polițiștii distingeau cum unul câte unul bandiții se urcau în mașină, trăgând fiecare cu revolverul. Ultimul «pasager» a fost urmărit de neșansă. În momentul când tocmai urca scara mașinii, un pârâit de armă automată, și corpul său s-a prăbușit la pământ. Automobilul în care se aflau bandiții a pornit în cea mai mare viteză, ocupanții trăgând prin ferestre asupra urmăritorilor. Din fericire, niciunul nu a fost lovit. Apropiați de locul unde căzuse infractorul, polițiștii au stabilit că cel ciuruit de gloanțe nu era altul decât temutul spărgător Bolintineanu care, deși în etate de 23 de ani, avea la activul său mai multe crime și foarte numeroase spargeri. El era îmbrăcat cu haine de culoare maron, în cap avea o șapcă sport și era încălțat cu niște cizme. Asupra lui s-a găsit un pistol «Steyr» calibru 9 lung. Lângă cadavru, patru tuburi goale de cartușe. Cadavrul lui Bolintineanu a fost depus la morgă".

România liberă (nr. 383) își informa cititorii că și cei doi parteneri ai lui Bolintineanu din noaptea de 29 octombrie fuseseră identificați de Alimănescu, dar numele lor era păstrat secret, „în interesul cercetărilor". „În tot cazul, nu va trece mult și ei vor fi arestați", dădeau asigurări autoritățile.

Arestarea lui Cristache Popescu

La câteva zile după lichidarea temutului spărgător Bolintineanu, în mâinile polițiștilor a căzut Cristache Popescu, șeful unei bande care teroriza mahalaua din zona Mandravela, Cărămidarii de Jos și Piscului.

„Într-una din nopțile trecute - scria în *România liberă* (nr. 387) din 7 noiembrie 1945 -, comisarul Colești Aurel

de la Circ. 23 Pol. a fost anunțat că pe str. Piscului se trag focuri de armă. Însoțit de o echipă de polițiști, comisarul a pornit la fața locului. În dreptul casei cu nr. 86, polițiștii au fost întâmpinați cu focuri repetate de armă ce veneau dinspre niște gropi, provenite de pe urma bombardamentelor [din anul 1944 - n.a.]. Polițiștii, la rândul lor, au răspuns prompt cu armele automate. După o luptă crâncenă, care a durat câteva ore, s-a reușit capturarea cunoscutului infractor Cristache Popescu, zis Titi, asupra căruia s-a găsit un revolver automat, precum și un rest de 10 cartușe. Restul bandei a reușit să dispară, favorizată de întuneric. La interogatoriu, Cristache Popescu a declarat că abia ieșise din închisoare și că reușise să-și formeze o bandă cu care dădea lovituri. Se fac cercetări pentru identificarea celorlalți membri ai bandei".

Dintr-un alt articol publicat în același ziar aflăm și despre o „bătaie între barbugii". Incidentul s-a petrecut într-un local de pe strada Delea Veche nr. 2 unde, în timpul unei partide de barbut, s-a iscat o ceartă violentă între doi jucători. Conflictul a degenerat, iar Vasile Comănescu a fost înjunghiat de patru ori, cu un cuțit de cizmărie, de partenerul său, Aurel Minciulescu. Victima a ajuns în stare gravă la spitalul Noua Maternitate din strada Traian, iar agresorul, în arestul Poliției.

Banditul Codreanu, omorât pe câmpul Ferentari

Pe 9 noiembrie, ziarul *Universul* (nr. 256), la rubrica „Întâmplări din Capitală", titra: „O crâncenă luptă între polițiști și tâlhari pe câmpul Ferentari. Un agent rănit. - Un tâlhar ucis iar altul rănit". Articolul era însoțit și de o fotografie în care membrii Brigăzii Speciale Tehnice erau

imortalizați lângă infractorul împușcat în confruntare. Printre ei se afla și Alimănescu.

Mai jos, în articol, scria: „Brigada Tehnică a fost înștiințată luni [5 noiembrie - n.a.] noaptea că în cartierul Ferentari se află o bandă de spărgători care plănuia să dea mai multe lovituri. La fața locului a plecat îndată o puternică echipă de polițiști, sub conducerea d-lui șef de poliție Eugen Alimănescu, secondat de comisarii Fichler, Niculescu Gică, Stoicescu, Chiriță, agenții Ivan Anton și Pușcașu. Ajunsă în apropiere de locul indicat [de informator - n.a.], echipa s-a împărțit în două grupuri, primul îndreptându-se spre strada Telița, iar celălalt spre str. Ferentari, urmând ca ambele să se întâlnească în punctul unde se găseau bandiții. În momentul când au sosit în spatele câmpului Ferentari, polițiștii conduși de d. Alimănescu au fost întâmpinați cu focuri de armă. Venindu-le imediat în ajutor însă echipa a doua, o luptă îndârjită - ce a durat aproape o oră - s-a încins între tâlhari și polițiști, cu care ocazie agentul Ivan Anton a fost rănit la un picior. Bandiții, favorizați de întuneric, au izbutit să dispară pe câmpul Ferentari, lăsând însă la locul luptei pe unul dintre ei, al cărui corp fusese ciuruit de gloanțe. Procedând la identificarea lui, s-a putut constata că ucisul este cunoscutul spărgător și criminal Nicolae Codreanu. Asupra lui s-au găsit două buletine de populație, unul pe numele lui adevărat, iar altul fals, pe numele Nicolae Petrescu. În buzunarele hainei s-a găsit suma de 100.000 lei precum și un ceas de aur elvețian, lângă el se afla o armă Z.B. cu care tâlharul trăsese numeroase focuri asupra polițiștilor. În zorii zilei, echipa de sub conducerea d-lui inspector Alimănescu împreună cu o altă echipă de polițiști, condusă de d. chestor Canciu, au pornit în urmărirea celorlalți membri ai bandei. S-a putut stabili, cu acest prilej, că unul dintre răufăcători a fost

rănit de gloanțele polițiștilor, dar a fost luat de către ceilalți bandiți în mașina cu care venise să făptuiască spargerea, făcându-se nevăzuți cu el. Până în momentul când cadavrul lui Codreanu a fost ridicat spre a fi transportat la Institutul Medico-Legal, la căpătâiul lui a stat prinsă de un gard o placardă cu următoarea inscripție: «Tâlhar ucis în luptă cu polițiștii»".

„O bandă de spărgători surprinsă la o petrecere"

Pe 16 noiembrie 1945, ziarul *Timpul* (nr. 2990) venea cu o altă știre senzațională: „O bandă de spărgători surprinsă la petrecere". Incidentul se petrecuse la o cârciumă din șoseaua Pantelimon, unde infractorii sărbătoreau după o „fructuoasă lovitură". Cheful ar fi putut ține până dimineață dacă cineva din cartier nu ar fi alertat Prefectura Poliției Capitalei.

Iată ce a urmat: „Șeful de poliție Alimănescu, care duce acțiunea de stârpire a bandiților, și-a luat Brigada Tehnică și a pornit în urmărirea răufăcătorilor. Însă nici bandiții nu s-au lăsat mai prejos, căci în momentul când polițiștii au ajuns la cârciumă, aceștia prinseseră de veste, astfel că s-au răspândit care încotro, unde au putut. Răufăcătorul Victor Profirescu, un vechi client al pușcăriilor, urmărit de poliție pentru crimă, simțindu-se în pericol de a fi prins, a tras asupra polițiștilor mai multe focuri de revolver. Polițiștii deschizând focul asupra lui, banditul a căzut, nimerit fiind de mai multe gloanțe. La percheziția făcută s-a găsit un buletin de populație pe numele Cucu Ioan din strada Maior Coroamă nr. 22. Polițiștii au descoperit că acest act aparținea unui muncitor cinstit căruia i-a fost furat, însă de care se folosea banditul".

A doua zi, același ziar anunța despre prinderea unui hoț care opera îmbrăcat în uniformă de locotenent de geniu. Infractorul se numea Ion Mitrea, zis „Nelu", avea 24 de ani și era originar din comuna Scurtești, județul Buzău. Cu numeroase furturi la activ, tânărul „locotenent" prezentabil, absolvent de bacalaureat, „lucra" împreună cu un complice, Ștefan Ionescu, care se dădea drept „ordonanță".

Cu câteva zile înainte, comisarul-șef Alexandru Stratan, șeful Brigăzii III Judiciare, însoțit de doi agenți, i-au oprit pe cei doi, pe strada General Anghelescu, pentru a-i legitima. „Părându-li-se cunoscută figura, polițiștii au intrat în vorbă cu el - scria T. Zernoveanu, autorul articolului publicat de ziarul *Timpul* (nr. 2991) din 17 noiembrie. Curajos, locotenentul a prezentat acte pe numele de Dumitrescu Ioan, numai «ordonanța» s-a cam fâstâcit. Dar polițiștii nu s-au lăsat «duși» și, invitându-i la poliție pe «Nelu» și ordonanța sa, i-au descusut atât de bine, încât ei și-au mărturisit reala identitate. Asupra lui «Nelu» s-au găsit un revolver «Beretta», ștampile false, chei potrivite și alte unelte de lucru. Deocamdată, «Nelu» se află în beciul poliției".

Lichidarea lui Jean Maslovici și Grigore Cosma

Pe 20 noiembrie 1945, gazeta *Ultima oră* (nr. 353) făcea publică știrea despre „senzaționala tentativă de evadare a bandiților Grigore Cosma și Jean Maslovici". Deznodământul: „Ambii au fost împușcați într-o înverșunată luptă corp la corp cu polițiștii".

Grigore Cosma și Jean Maslovici (fratele mai mare al lui „Lică" Maslovici) au fost arestați la începutul lunii

SENZAȚIONALA TENTATIVĂ DE EVADARE
A BANDIȚILOR GRIGORE COSMA ȘI JEAN MASLOVICI
Ambii au fost împușcați într'o ioversunată luptă corp la corp cu polițiștii

***Ultima oră* din 20 noiembrie 1945**

Jean Maslovici împreună cu soția sa Natalița, într-o fotografie publicată de ziarul *Universul* din 8 iulie 1940, după ce fusese arestat

octombrie 1945. Ambii aveau caziere bogate, cu numeroase infracțiuni comise, fiind experți în evadări.

Ultima oră (nr. 353) prezenta evenimentele care duseseră la lichidarea celor doi infractori: „Grigore Cosma și Jean Maslovici se găseau închiși la Jilava pentru o serie de îndrăznețe hoții. (...) Dornici de a-și recăpăta libertatea, au declarat că vor să facă Prefecturii de Poliție senzaționale destăinuiri. Aduși la Brigada Specială Tehnică de sub conducerea inspectorului Eugen Alimănescu, ei au declarat că într-o groapă din spatele fabricii de cărămidă Florească se află ascunsă o comoară cu bijuterii și bani. În realitate, totul nu era decât o minciună, căci bandiții sperau că, transportați la fața locului, vor putea să evadeze. În adevăr, ajunși la fața locului cu pricina, Grigore Cosma și Jean Maslovici, încadrați de comisarii

Niculescu, Stoicescu, Milian Gh. și detectivii Maxim N. și Anton Ioan, au intrat într-o groapă adăpost [antiaerian – n.a.] spre a dezgropa caseta. (...) Aici însă, cunoscători ai labirintului de adăposturi cu diferite ieșiri, și protejați de obscuritatea șanțurilor, au luat-o la fugă spre a scăpa de poliție. O adevărată goană a început între bandiți și polițiști, care se împărțiseră în două echipe. La un moment dat, Grigore Cosma a ieșit dintr-un adăpost. Somat să se predea, de către polițiștii care păzeau ieșirile la suprafața terenului, acesta a sărit din nou, în șanț. Detectivul Maxim a descărcat un foc, rănindu-l în picior. Cu toate acestea, Cosma a continuat să fugă, urmărit de polițist. Ajungându-l, s-a angajat în luptă corp la corp cu Grigore Cosma, care îi sărise în spinare spre a-l sugruma. În toiul luptei, banditul a fost împușcat mortal. Maslovici, auzind împușcăturile și căutând să profite de învălmășeală, a ieșit din ascunziș și a luat-o la fugă. A fost împușcat și el mortal, de gloanțele trase de polițiști..."

Odată cu moartea lui Grigore Cosma și a lui Jean Maslovici, numărul infractorilor notorii lichidați de Brigada Specială Tehnică a ajuns la 13. Alături de ei, „grație inspectorului Alimănescu și colaboratorilor săi", Capitala mai scăpase și de Ion Gheorghiu, Victor Covalciuc, Nicolae Codreanu, Bolintineanu, Nicolae Sticlaru, Victor Profireanu, Vasile Cioară, Nicolae Bărbulescu, Ion Capră, Marin Balamuc și Nicolae Tudose. Mai mult, de la înființarea ei, Brigada Specială Tehnică – pe care jurnaliștii o numeau deja Brigada „Fulger", pentru modul extrem de rapid în care acționa – îi descoperise pe făptașii implicați în 219 spargeri și jafuri.

„Zeci de bandiți omorâți și răniți, sute de jafuri și crime ai căror făptași au fost puși la popreală, iată pe scurt activitatea Brigăzii Tehnice", scria pe 20 noiembrie 1945 și ziarul *Era nouă* (nr. 337). Infractorii începuseră

să se teamă de Alimănescu, pe care îl supranumiseră „moartea automată", pentru felul cum îi lichidase pe cei mai periculoși dintre ei. Iar „opera de stârpire a răufăcătorilor" întreprinsă de temerarul inspector începuse să de roade: „S-au împuținat spargerile și tâlhăriile".

„Moartea automată"

Astfel a luat ființă Brigada Tehnică, poreclită „brigada fulger", condusă de dinamicul comisar șef Alimănescu supranumit (de către borfași) „Moartea automată".

Zeci de bandiți omoriți și răniți, sute de jafuri, spargeri și crime a căror făptași au fost puși la popreală, iată pe scurt activitatea Brigadei tehnice.

Opera de stârpire a răufăcătorilor întreprinsă de Inspectorul Eugen Alimănescu, a început să dea roade: S'au împuținat spargerile și tâlhăriile.

Era nouă din 20 noiembrie 1945

Tripoul clandestin descoperit în Calea Moșilor

În timp ce Alimănescu și brigada lui se luptau cu gangsterii din București, Poliția Socială și cea de Moravuri făcea o nouă descoperire: un tripou clandestin ascuns într-un luxos apartament de pe Calea Moșilor nr. 131. Proprietarul apartamentului, un anume Antoniu Kargarotha, reușise să adune, datorită unei rulete, „o sumedenie de jucători care își pierdeau banii și timpul, spre marea bucurie a d-lor organizatori și nefericirea familiilor victimelor".

Gazetarul T. Zernoveanu, în articolul publicat în ziarul *Timpul* (nr. 2995) din 22 noiembrie, ne dezvăluie de unde a plecat totul: „Un funcționar, care mânuia câțiva gologani la o societate, a fost atras în cursă, la un joc de ruletă. I s-a sugerat că ruleta ține cu jucătorul, nu cu patronul. Și funcționarul care atâta aștepta, să-și mai cârpească puțin

ȘTIRI INTERNE

„SUS MÂINILE!"

Descoperirea unui tripou clandestin. - Pe masa de joc s'au găsit 6 milioane lei. - „Declarați-vă!... a spus amfitrionua jucătorilor cari fugeau de răspundere

Timpul din 22 noiembrie 1945

sărăcia, a luat o sumă de bani pe care a adus-o peșcheș, la ruletă. Rezultatul? Vorba ăluia: banul la ban trage. Așa că, în câteva seri consecutive, a pierdut peste un milion. Perspectivele nefericitului funcționar erau cele mai sumbre. Se vedea pe pragul pușcăriei. Și atunci, i-a venit gândul să-i tragă după el și pe cei care l-au nenorocit. Gând pe care l-a tradus în fapt, denunțând tripoul clandestin".

După ce funcționarul păgubit a reclamat la Prefectura Poliției Capitalei, tripoul clandestin unde își pierduse toți banii, comisarul-șef Marcel Georgescu, șeful Poliției Sociale, însoțit de Mihail Arsenescu, șeful Biroului Moravuri, și de alți polițiști s-au deplasat la adresa indicată. Accesul în apartamentul de lux se făcea doar pe baza unei parole care era schimbată la fiecare săptămână. Așa că apariția polițiștilor de la Moravuri în tripou a produs stupefacție. Apartamentul era ticsit cu numeroși cetățeni din așa-zisa lume bună a Capitalei. În momentul când polițiștii au început legitimarea asistenței înmărmurite, pe masa de joc se găseau mai multe milioane de lei. „Au urmat scene comice – scria în ziarul *România liberă* (nr. 400) din 22 noiembrie 1945 –, deoarece niciunul dintre cei prezenți nu declarau că au jucat, mărginindu-se a mărturisi că sunt numai asistenți. Soția lui Antoniu – organizatorul tripoului – i-a trădat însă, declarând că toți cei prezenți sunt jucători pasionați".

Aceștia au fost reținuți împreună cu organizatorii tripoului, George Antoniu Kargarotha, Marcel Guttman și Radu Cantilli. Câțiva jucători, „împinși de frică sau

rușine", au reușit totuși să se strecoare din apartament, cu părerea de rău „că nu au putut să-și salveze banii", întrucât suma de 6 milioane de lei care se găsea pe masa de joc fusese confiscată de polițiști.

Petre „Șchiopu" răpus de polițiștii lui Alimănescu

Pe 23 noiembrie 1945 o altă știre a băgat spaima în lumea interlopă a Capitalei. Un alt bandit notoriu, Petre „Șchiopu", cel care evadase, ajutat de mai mulți complici, pe 5 octombrie din tramvaiul liniei 20, a fost lichidat de Brigada Specială Tehnică a lui Alimănescu. Odată cu el, și-a pierdut viața și spărgătorul Mihai Rădulescu, care opera în banda acestuia.

Capitala in 24 ore

CRIMINALUL ȘCHIOPU CARE A FOST RĂPIT DIN TRAMVAIUL 20 A FOST UCIS IN LUPTA CU POLIȚIȘTII

A mai căzut in luptă și un spărgător internațional

Timpul **din 23 noiembrie 1945**

Știrea cu răpirea lui Petre „Șchiopu" (ziarele scriau la vremea respectivă despre Gheorghe Mihalache, zis „Șchiopu) și a altui deținut fusese relatată de majoritatea cotidienele bucureștene, iar în timpul căutării lor și a complicilor, își pierduse viața și comisarul Șincai. Ancheta, condusă de comisarul-șef Alexandru Stratan, ajutat de Alimănescu, nu a dus însă la descoperirea evadaților. Mai mult, ajuns în libertate, „Șchiopu" și-a reconstituit grupul de infractori cu care a început să dea noi „lovituri".

Însă cariera infracțională a celui care a pus pe jar toată Poliția s-a sfârșit în seara zilei de 20 noiembrie 1945, când

un informator a anunțat Prefectura Poliției Capitalei că faimosul bandit „și-a adunat banda și s-a pus pe chef într-o cârciumă din cartierul Grozăvești".

Inspectorul Eugen Alimănescu și comisarul-șef Al. Stratan, însoțiți de o echipă de polițiști, s-au deplasat imediat la locul indicat și au înconjurat localul. A urmat iar o confruntare desprinsă parcă din filmele cu gangsteri. „Bandiții, prinzând de veste – scria în ziarul *Timpul* (nr. 2996) din 23 noiembrie 1945 –, au deschis focul asupra polițiștilor trăgând prin ferestrele cârciumii. Polițiștii au ripostat trăgând asupra răufăcătorilor. După un schimb serios de focuri, bandiții, ocrotiți de întuneric, au reușit să iasă din capcană și, fugind prin spatele cârciumii, au dispărut. Pe teren au rămas două cadavre ciuruite de gloanțe: al lui Petre Șchiopu, criminalul, și al tovarășului său Mihai Rădulescu, spărgător internațional. Cadavrele celor doi răufăcători au fost lăsate pe loc până a doua zi, pentru a fi văzute de populația cartierului Grozăvești, care fusese terorizată de bandiți. Un comerciant care îi căzuse victimă lui Șchiopu i-a pus la căpătâi o inscripție: «Ucigașul gardianului din tramvaiul 20, răpus în lupta cu polițiștii»".

A doua zi, același ziar anunța arestarea a patru adolescenți, cu vârste cuprinse între 13 și 19 ani. Aceștia formaseră o „bandă veselă" care îi teroriza de ceva timp pe locuitorii din strada Rondul Bisericii. „Se țineau de drăcii prin mahala, spărgeau geamuri la joacă și își băteau joc de trecători, ca să le treacă timpul", scria în articolul publicat de ziarul *Timpul* (nr. 2996) din 24 noiembrie 1945. „Dar într-o bună dimineață s-au apucat de cea mai ușoară meserie: a hoției. Cum crimele, spargerile și jafurile sunt la modă, «puștii» s-au pus pe furturi. Și au furat tot ce le-a căzut în mâini. Intrau seara prin curțile oamenilor și adunau fel de fel de obiecte. Uneori furau și ziua, de predilecție rufele de pe frânghii din curți".

Banda a fost descoperită după ce unul dintre copii, Grigore Partenie, de 16 ani, i-a vândut unui bucureștean, din strada Șoltuzului nr 20, niște lucruri furate, sub pretextul că „l-au trimis părinții să le vândă pe cât o putea, banii trebuindu-le pentru existență". Cazul a ajuns astfel în atenția comisarului-șef Witzling de la Circumscripția 9 Poliție, care a descoperit „că cei patru «pușți» sunt constituiți în bandă și că au săvârșit mai multe furturi". Pușii în fața dovezilor, tinerii hoți și-au mărturisit faptele. Finalul: „«Novicii» vor fi înaintați Parchetului, iar de acolo la Văcărești".

Acțiunile Brigăzii Speciale Tehnice de la sfârșitul lunii noiembrie 1945

Spre sfârșitul lunii noiembrie, alte bande au făcut cunoștință cu armele automate ale brigăzii lui Alimănescu. Astfel, *România liberă* (nr. 403) din 25 noiembrie 1945 anunța că doi bandiți au fost împușcați în timp ce furau din vagoanele de marfă ale CFR-ului. Era vorba despre Mihai Băiatu (fost membru în banda lui „Carcalete" și care mai fusese arestat de Alimănescu la începutul lunii august) și Ioan Cojocaru, care operau în zona Gării de Est. Informatorii lui Alimănescu și-au făcut din nou treaba, trimițând Brigada Specială Tehnică la locul și momentul potrivit. Descoperiți, bandiții au încercat să scape trăgând mai multe focuri de armă, dar au fost repede lichidați.

În noaptea de 26 noiembrie, Brigada Specială Tehnică a fost implicată într-o nouă luptă, cu arme automate și grenade, pe malul lacului Florească. Prezența bandiților s-a făcut printr-un apel telefonic. Alimănescu însoțit de mai mulți comisari și detectivi au ajuns la fața locului. Ce a urmat, ne relatează ziarul *Universul* (nr. 273)

din 29 noiembrie 1945: „Banditii, când s-au văzut înconjurați, au început să tragă focuri de revolver. Polițiștii, la rândul lor, au răspuns cu armele automate. La un moment dat, doi dintre tâlhari au încercat să traverseze lacul cu o barcă, spre un punct mai adăpostit, în timp ce polițiștii continuau să tragă asupra lor. Complicii rămași pe mal au început să arunce grenade asupra urmăritorilor, care au explodat în preajma polițiștilor, fără însă a răni pe cineva. Polițiștii au răspuns și ei cu grenade, lupta aceasta durând aproape două ore pe o noapte cu cer senin și lună plină. Unul dintre tâlharii care se aflau în barcă a încercat să scape, sărind în apă. Fiind observat, comisarii Stoicescu și Chiriță n-au stat o clipă la îndoială să se arunce după el, izbutind să-l aresteze, în timp ce ceilalți s-au putut face nevăzuți. Cercetat, s-a putut stabili că cel arestat este periculosul spărgător Cristian Constantin, asupra lui găsindu-se numeroase acte false".

Ultimul căzut, în luna noiembrie 1945, sub gloanțele Brigăzii Speciale Tehnice a fost temutul bandit Strul Cașcal, o mai veche cunoștință a lui Alimănescu. Urmărit de Poliție după ce evadase din penitenciarul Suceava, acesta s-a refugiat la București, unde își constituise o nouă bandă. Cașcal a fost însă recunoscut de un informator în timp ce chefuia împreună cu cei doi complici ai lui, la celebra cârciumă „La Mandravela", din apropierea închisorii Văcărești. Anunțat telefonic, Alimănescu s-a deplasat împreună cu o echipă de polițiști din brigada sa „Fulger", pentru a-i aresta. „Ajungând acolo – scria în ziarul *Universul* (nr. 274) din 30 noiembrie 1945 –, polițiștii au procedat la încercuirea străzii unde se afla cârciuma sus zisă. Tâlharii, văzându-se descoperiți, au încercat să fugă, trăgând focuri de armă asupra polițiștilor. Aceștia din urmă, la rândul lor, au răspuns de asemenea cu focuri de revolver, luând astfel naștere o luptă crâncenă. Banditul

Cașcal a căzut de la primul schimb de focuri. Cei doi complici izbutiseră să fugă. Au fost urmăriți însă de aproape și au ajuns pe splaiul Unirii, în apropierea fabricii de pielărie «Bourul». Aici s-a iscat o nouă luptă, în urma căreia și acești doi tâlhari au fost uciși. Ei sunt: Nedelcu Gheorghe, zis Mocsu, și Catană Gheorghe, de asemenea, primejdioși spărgători cu bogate caziere la poliție".

Pentru a preîntâmpina alte infracțiuni comise de bandele înarmate, Ministerul de Război, prin Decretul lege nr 2466, publicat în M.O. nr 177 din 2 noiembrie, a interzis „purtarea de către particulari a vestoanelor confecționate din postav sau pânzeturi de culoare kaki asemănătoare celei militare".

„Cu toate ordinele date până în prezent, referitoare la portul uniformei militare în mod ilegal de persoane care nu mai au nici o legătură cu armata - scria în ziarul *Timpul* (nr. 3.000) din 28 noiembrie -, se mai găsesc mulți ofițeri, subofițeri și grade inferioare care, deși sunt desconcentrați de mult timp, continuă a purta uniforma. Astfel, prin controlul făcut de organele Comenduirii Pieței București, s-au găsit un număr de 8 ofițeri, desconcentrați, care încă mai purtau haina militară și cărora li s-au dresat acte și sub stare de arest au fost înaintați Curții Marțiale a Corpului 2 Armată".

Același ziar avertiza: „Deci, se atrage atențiunea din nou ofițerilor, subofițerilor și gradelor inferioare de rezervă, că este interzis cu desăvârșire a mai purta haina militară. Pe viitor, toți cei care vor mai fi găsiți în vina de mai sus, vor fi imediați arestați și înaintați Parchetului Curții Marțiale, culpa fiind pedepsită în timp de pace cu 5 ani închisoare".

DECEMBRIE 1945

Sfârșitul unui an tumultuos

Crime, razii, arestări

Ultima lună a lui 1945 a debutat în același climat de criminalitate crescută. Chiar în seara de 1 decembrie a avut loc o tentativă de jaf, urmată de o crimă, ambele săvârșite la intersecția străzii Vasile Adamache cu Calea Văcărești. Victimă a căzut comerciantul Julian Bercovici, coproprietarul magazinului „Unic". După ce a închis prăvălia, acesta a fost urmărit de un individ, care apoi l-a atacat în plină stradă cu scopul de a-i lua banii încasați în acea zi. Pentru că s-a opus, a fost împușcat de trei ori. Grav rănit, Bercovici a decedat două zile mai târziu, la spitalul „Iubirea de oameni".

Gazetele bucureștene menționau și despre două razii organizate de Prefectura Poliției Capitalei. Prima descindere s-a făcut pe timpul zilei, la hala de vechituri „Taica Lazăr". Numeroși polițiști conduși de Emil

Capitala în 24 ore

MARE RAZIE IN „CRUCEA DE PIATRĂ"

250 de persoane au fost găsite fără acte

Timpul din 2 decembrie 1945

Gălușcă, directorul Poliției Judiciare, și de inspectorul Eugen Alimănescu, au blocat ușile, după care au legitimat toți comercianții de lucruri vechi. „Razia s-a soldat cu rezultate foarte fructuoase - anunța ziarul *România liberă* (nr. 409) din 2 decembrie 1945. Astfel, au fost reținuți 120 de indivizi care nu posedau acte de identitate. De asemenea, s-a procedat la arestarea a 42 de infractori cu bogate caziere la Poliție și care, în momentul identificării lor, vindeau nestingheriți lucruri provenite din furturi. S-a găsit multă îmbrăcăminte adusă de hoți la «Taica Lazăr» pentru a fi vândută. Prin ganguri și diferite coridoare de prin împrejurimi, s-au descoperit numeroase obiecte părăsite de infractori".

Într-o altă descindere nocturnă, condusă de căpitanul Marin Dumitru - directorul de cabinet al Prefecturii Capitalei, Marcel Georgescu - șeful Poliției Sociale - și comisarul-șef Ioan Rădulescu de la Circumscripția 13 Poliție, a fost vizat, din nou, rău-famatul cartier Crucea de Piatră. Încă de la început, numeroși polițiști și jandarmi au blocat străzile Cantemir, Traian, Bradului și Calea Dudești, pentru ca nimeni să nu mai iasă din „obiectiv". Apoi au fost luate la control toate casele unde se practica „amorul tarifat". Chiar dacă unii dintre „clienți" au reușit să dispară înainte de sosirea organelor de ordine, polițiștii au făcut o „captură" bogată, ridicând 250 de indivizi suspecți. Duși la Prefectura Poliției Capitalei, o parte dintre ei s-au dovedit a fi infractori care erau urmăriți cu mandate de arestare.

Pe 5 decembrie 1945 ziarele anunțau arestarea lui Alexandru Clinescu, zis „Călinescu", autorul spargerilor de la librăriile „Universul" și „Cartea Românească". Despre una dintre ele am relatat în paginile anterioare. Infractorul mai fusese prins o dată, dar reușise să evadeze de sub escortă, din sala de judecată a Curții Marțiale.

Aflat în libertate, Clinescu a comis, în noaptea de 22 noiembrie, o altă infracțiune, la Galeriile „Lafayette", de unde a sustras bunuri în valoare de mai multe milioane de lei. Hoțul a fost descoperit din nou, pe 3 decembrie, de comisarii Ion Stan și Gheorghe Chiriță, în timp ce încerca să vândă o parte din lucrurile furate, la un atelier ce repara stilouri, situat lângă Gara de Nord. Anchetat de Alimănescu, infractorul și-a recunoscut faptele, iar de la domiciliul său au fost recuperate mărfuri în valoare de 50 de milioane de lei.

„Trucul unui complice" și arestarea unui „ademenitor de minore"

Pe 6 decembrie, ziarul *Timpul* (nr. 3007) relata despre un alt fapt senzațional. Din articolul intitulat „Trucul unui complice", publicat la rubrica fixă „Capitala în 24 de ore", aflăm următoarele: „Cunoscutul spărgător Gheorghe Refec era escortat ieri de către sergentul major Radu Gheorghe. Pe drum au fost întâmpinați de către un complice al spărgătorului care i-a strecurat lui Refec o

Capitala în 24 ore

Trucul unui complice

El a ascuns un revolver în pâine

Timpul din 6 decembrie 1945

pâine în care se afla un revolver. După câțiva pași, escortatul a tras mai multe focuri de revolver asupra plutonierului, omorându-l pe loc. La fața locului au venit imediat d. Emil Gălușcă, directorul poliției judiciare, și comisarul-șef Iliescu Marin, șeful Circumscripției 38, comisarii Popescu Ștefan, Bădescu și agentul Stancu. Polițiștii, după ce au constatat faptul, au plecat în urmărirea criminalului. El a fost descoperit în hrubele din groapa Hani Marinescu unde, după o luptă de 2 ore, a fost arestat și adus la Circumscripția 38. În timpul nopții, Refec a reușit să scoată cătușele și să evadeze din nou. Gardianul de pază dând alarma, o echipă de polițiști a pornit din nou în urmărirea evadatului. Ei l-au ajuns nu departe de circumscripție și, după somațiile care i s-au făcut, la care a refuzat să se supună, polițiștii au tras asupra lui, omorându-l".

A doua zi, același cotidian anunța despre arestarea unui „ademenitor de minore". Dumitriu Sever, pilot-telegrafist în aviația civilă, își făcuse un obicei în a ademeni fetițe de școală, cu vârste între 13-15 ani, pe care le „batjocorea" pe câmpul de la Pipera. Pedofilul a fost descoperit de comisarul-șef Gheorghe Vasiliu din Prefectura Poliției Capitalei, care l-a înaintat Parchetului pentru judecată.

TIMPUL

Capitala in 24 ore

ADEMENITOR DE MINORE

Timpul **din 7 decembrie 1945**

Tot din paginile aceluiași ziar aflăm și despre o razie efectuată de Oficiul de Control al Pâinii din Prefectura Poliței Capitalei, în cartierele Dudești-Văcărești, Rahova,

Bariera Vergului, Calea Griviței și Gara de Nord, unde „au fost găsiți zeci de negustori ambulanți, care vindeau gogoși și chifle în condiții de murdărie condamnabilă". Rezultatul: peste 5.000 de gogoși și chifle au fost confiscate, iar cei care le vindeau au fost reținuți și înaintați Parchetului.

În același timp, Brigada Specială Economică din Prefectura Poliției Capitalei dădea un ultimatum traficanților de țigări: „Se reamintește din nou și pentru ultima oară, că Brigada «S» și Direcția C.A.M. au primit numeroase reclamații din partea publicului prin care li se aduce la cunoștință că alături de debitele [tutungeriile - n.a.] ce stau închise sau nu au niciun fel de țigări, se găsesc diverși indivizi care vând țigarete la prețul de speculă. Se face cunoscut pe această cale, pentru ultima oară, că vânzarea de produse monopolizate în afara debitelor este cu desăvârșire interzisă și că abaterile vor fi sancționate imediat și energic".

Coadă la un debit special de tutun.
Fotografie publicată în *Ultima oră*

Încă doi bandiți răpuși de Brigada „Fulger"

Ziarul *Universul* (nr. 281) apărut pe 8 decembrie anunța despre alți doi bandiți răpuși de polițiștii lui Alimănescu. Iată cum au decurs evenimentele: „În timp ce echipa «Fulger» - de sub conducerea d-lui inspector Eugen Alimănescu - compusă din comisarii Fichler, Gheorghe Chiriță, C. Niculescu, Gheorghe Stoicescu și detectivii Maxim, Manu Ion, Anton Ion și Cuzinschi, făcea o razie pe splaiul «Unirii», când a ajuns în dreptul fabricii de tăbăcărie «Bourul», s-a întâlnit cu patru spărgători. Tâlharii au luat-o la fugă, unul dintre ei sărind în Dâmbovița. Comisarii Chiriță și Stoicescu, aruncându-se, de asemenea, în apă, după el, l-au ajuns lângă podul Lemaître (azi Timpuri Noi - n.a.). Fugarul s-a ascuns sub pod și a început să tragă focuri de revolver asupra celor doi polițiști. Aceștia, la rândul lor, au răspuns cu o ploaie de gloanțe, pornite din armele automate, astfel că banditul fiind lovit în plin, a fost ucis pe loc. Ceilalți trei complici ai acestuia au fost ajunși de polițiști la o depărtare de numai 200 de metri de fabrica «Bourul». Unul dintre tâlhari, care a tras și el focuri de revolver asupra polițiștilor, a fost ucis. Ceilalți doi însă au izbutit să se facă nevăzuți. Primul individ ucis este un vechi spărgător și escroc, anume Popa Dumitru, iar cel de-al doilea se numește Ion Berezinschi, hoț de automobile, condamnat la muncă silnică pe viață, dar care reușise să evadeze din închisoarea unde trebuia să-și ispășească pedeapsa".

INTÂMPLĂRI DIN CAPITALĂ

Alți doi bandiți uciși de polițiști

***Universul* din 8 decembrie 1945**

PRIMA ZĂPADĂ

IN CIŞMIGIU

Buletinul „Institutului Meteorologic", difuzat Miercuri la ora 2 după amiază, în cadrul radiojurnalului, a anunțat, la „timpul probabil" că, până a doua zi, Joi, vom avea ninsoare. Ceeace, după cum s'a văzut, s'a și realizat. Dar dacă, în ziua de Sf. Nicolae, — termometrul scoborîndu-se sub 0 grade, — am avut numai un fel de lapoviță, fulgii de zăpadă topindu-se la contactul cu solul. Joi seara după ora 10, ridicându-se un vânt rece și temperatura scăzând simțitor, zăpada a început să prindă consistență menținându-se atât pe acoperișuri cât și pe străzi.

În cursul nopții a început un adevărat viscol care s'a menținut în tot cursul zilei de eri, — spre seară și în timpul nopții întețindu-se din ce în ce mai mult.

Crivățul puternic ce a continuat să sufle a provocat pe alocuri ruperea firelor telegrafice precum au fost rupte sau smulse diferite firme suspendate, cari însă, din fericire, n'au făcut nici-o victimă.

Datorită vremei rele în cursul zilei de eri cât și astă noapte, atât circulația pietonilor cât și a vehiculelor de tot soiul: automobile, trăsuri, tramvae, etc. a devenit mai anevoioasă.

Ninsoarea însoțită de viscol puternic s'a menținut atât în tot cursul zilei de eri Vineri, cât și astă noapte, acoperind străzile cu un strat de zăpadă care pe alocuri, a atins o grosime de 10-15 centimetri.

Ziarul *Universul* din 9 decembrie 1945 anunța prima zăpadă căzută în Capitală

Moartea lui Aurel Argintaru, „Lică" Wolf și Sabin Brebu

Începând din seara de 6 decembrie 1945, în București a început să ningă. Era prima zăpadă a iernii. Curând viscolul a pus stăpânire pe Capitală, îngreunând circulația în oraș. Vremea rea s-a menținut și în zilele următoare.

Chiar în plin viscol, după ce Capitala a fost zguduită și de un cutremur de 6 grade pe scara Richter, produs în dimineața zilei de 9 decembrie, ziarele anunțau că temuții bandiți Argintaru, Brebu și „Lică" Wolf au fost uciși în luptă cu Poliția. Alături de ei și-au pierdut viața alți doi complici. Nu era greu de ghicit cine îi lichidase: „neînfricatul polițai Alimănescu".

Ziarul *Universul* (nr. 283) dezvăluia pe 10 decembrie 1945, într-un articol semnat de gazetarul Mihail Ghimici, cum au fost uciși cei trei infractori care erau încarcerați la Jilava: „Acum două zile, cei trei bandiți au

Cunoscuții bandiți

ARGINTARU,
BREBU,
LICĂ VOLF

ȘI DOI COMPLICI UCIȘI
ÎN LUPTĂ CU POLIȚIȘTII

România liberă din 10 decembrie 1945

cerut să fie duși la Prefectură spre a face unele mărturisiri senzaționale. Bănuindu-se că ei pun la cale o nouă evadare, pentru escortarea lor a fost trimis chiar șeful polițai Alimănescu, cu echipa sa «Fulger». În timp ce mașina prefecturii venea spre Capitală, între Jilava și comuna Progresul le-a ieșit în cale o altă mașină, care le-a barat drumul. Din ea au ieșit cinci bandiți complici de-ai lui Argintaru, care au deschis focul asupra mașinii de poliție. Prima victimă a tâlharilor a fost șoferul mașinii, care a fost rănit de trei gloanțe. Polițiștii au coborât însă și ei din mașină, punând în funcțiune armele automate. În timpul luptei, Argintaru, Lică Wolf și Sabin Brebu au reușit să se strecoare în rândurile tovarășilor lor de tâlhărie, care i-au înarmat, tot cu arme automate. Pe un viscol pe care l-am cunoscut cu toții în aceste două zile în Capitală, în plin câmp, s-a desfășurat o luptă așa cum întâlnim în filmele polițiste. Argintaru și Lică Wolf, siguri că vor răpune pe polițiști, trăgeau cu sete, păstrând tot timpul luptei un zâmbet ironic. Pesemne nu știau cum luptă «oamenii lui Alimănescu»! Acest zâmbet ironic l-a scos însă din minți pe șeful polițai Alimănescu, astfel că în loc să tragă în

grămadă, și-a ales ca ținte pe Argintaru și Lică Wolf, spre a le șterge «zâmbetele». Socotim necesar un amănunt: Eugen Alimănescu e doar întors de pe front, unde a făcut toată campania, de aceea știe să tragă la tot soiul de ținte. În câteva minute, atât Argintaru, cât și Lică Wolf s-au prăbușit. În toiul luptei, au mai fost împușcați Sabin Brebu, Marin Roșu și Adamescu, ultimii doi din banda celor care veniseră să-i scape pe Argintaru și Lică Wolf. Dacă echipa lui Alimănescu va continua așa doar câteva săptămâni, Capitala va rămâne fără tâlhari, iar el și cu echipa sa vor trebui să plece în «turneu» prin orașele din provincie".

Capitala va rămâne fără tâlhari, dar va mai dura doi ani până atunci, iar Alimănescu va pleca în „turneu" prin provincie, dar nu pentru a lichida infractori, ci și grupuri de rezistență anticomunistă...

Numărul bandiților împușcați de Poliție crește

La numai câteva zile după lichidarea lui Aurel Argintaru, „Lică" Wolf și Sabin Brebu, cei mai periculoși bandiți care terorizaseră Bucureștiul în anul 1945, presa anunța moartea lui Constantin Cocoș, un alt cunoscut infractor urmărit de Poliție.

Iată ce se relata în ziarul *Universul* (nr. 286) din 14 decembrie: „Echipa «Fulger» din Prefectura Poliției Capitalei, condusă de șeful poliției Eugen Alimănescu se afla aseară în urmărirea a trei infractori. La somația făcută de polițiști, bandiții au deschis foc asupra urmăritorilor. S-a încins o luptă pe viață și pe moarte. Unul dintre bandiți a fost împușcat mortal, pe Splaiul Independenței nr. 83. Doi dintre delincvenți au reușit să dispară. S-a putut constata că banditul ucis este

cunoscutul tâlhar și criminal Constantin Cocoș. El este autorul a zece spargeri săvârșite în complicitate cu delincvenții Gogu și Blagoeftici. El mai este autorul asasinării șoferului Stan Grigore din șoseaua Giurgiului".

Din ziarul *Timpul* (nr. 3016) apărut pe 16 decembrie, aflăm despre un alt răufăcător care a fost împușcat de Poliție. Spărgătorul Jean Ieșeanu, posesorul unui bogat cazier, a fost arestat de comisarul de serviciu al Circumscripției 7 Poliție, în urma unui denunț făcut de Ivașcu Dumitrache din strada Vlădescu nr. 30. Mai exact, cetățeanul îl reclamase pe infractor pentru că-i percheziționase casa după ce se prezentase ca fiind comisar. Adevărații polițiști au mers la casa reclamantului unde l-au găsit pe falsul comisar făcând „cercetări". „La interogatoriu - se menționa în articol -, spărgătorul a declarat că venise să-l prindă pe faimosul răufăcător Gheza Badea, fiindcă auzise că era ascuns în această casă. Negăsindu-l, i-a informat pe polițiști că s-ar putea să fie ascuns cu banda lui în jurul lacului Floreasca. Luându-l pe Ieșeanu cu ei, polițiștii s-au pus în urmărire. Ajungând în dreptul lacului Floreasca, ei au fost atacați cu focuri de armă de alți infractori. Polițiștii au ripostat. Între timp, spărgătorul Ieșeanu a căutat să fugă, însă gloanțele polițiștilor l-au nimerit în plin, omorându-l. Ceilalți bandiți au dispărut".

„Numărul tâlharilor uciși de poliție a sporit cu încă doi", titra a doua zi cotidianul *Universul* (nr. 289), după ce detectivii din Brigada „Fulger", în urma unui apel telefonic primit în seara de 14 decembrie, i-au împușcat pe Vasile Georgescu și Jean Aurel, surprinși la o spargere din strada Teodor Speranția.

Tot același *Universul* (nr. 289) publica și necrologul comisarului-șef Gheorghe I. Mocanu din chestura III „Albastră", care fusese „răpus mișelește [în noaptea de

8 spre 9 decembrie – n.a.], după ce îl condusese pe chestor acasă, fiind paza sa personală". Trupul neînsufleţit al poliţistului „căzut la datorie" era depus la biserica „Arhiereul Calist" din Calea Călăraşi, urmând a fi înmormântat la cimitirul Izvoru Nou – Dudeşti.

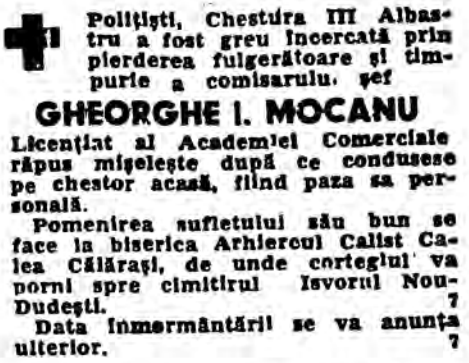

Poliţişti, Chestura III Albastru a fost greu încercată prin pierderea fulgerătoare şi timpurie a comisarului şef

GHEORGHE I. MOCANU

Licenţiat al Academiei Comerciale răpus mişeleşte după ce conducea pe chestor acasă, fiind paza sa personală.

Pomenirea sufletului său bun se face la biserica Arhiereul Calist Calea Călăraşi, de unde cortegiul va porni spre cimitirul Izvorul Nou-Dudeşti.

Data înmormântării se va anunţa ulterior.

Necrologul comisarului-şef Gheorghe Mocanu, publicat în ziarul *Universul* din 17 decembrie 1945

Speculanţii la zăpadă!

Cum zăpada s-a depus din belşug în Capitală, autorităţile au găsit o metodă ingenioasă pentru a curăţa străzile din centrul oraşului. Astfel, pe 19 decembrie, ziarul *România liberă* (nr. 422) anunţa pe prima pagină: „Speculanţii la zăpadă! Matadorii «Bursei negre» fac în sfârşit o treabă folositoare".

„Spectacolul original" a putut fi observat de trecători pe străzile Lipscani, Caragheorghevici, Academiei şi bulevardul Carol. Printre ei se găseau nume sonore ale „bursei negre" din Bucureşti ca: Belfa Anastasie, Ernest Schull, N. Tuloiu, Ion Bădescu, Leon Friedman, avându-l în frunte pe cunoscutul miliardar Kurt Mott, care purta o placardă cu inscripţia „Prefectura Poliţiei Capitalei

- Speculanți de bursă neagră și mărfuri". „Măsura este binevenită, iar publicul a primit-o cu satisfacție", concluzionau gazetarii de la *România liberă*.

Universul (nr. 290) apărut la aceeași dată dezvăluia că Brigada „Fulger" tocmai îi arestase pe cunoscuții spărgători Ștefan Stoic, zis „Fane", Elena Iliescu, Marin Ioniță, Constantin Voicu, Ion Alexandru și Constantin Antonescu, care operau „atacuri la drumul mare" în cartierul Barbu Lăutaru.

Pe 20 decembrie, aflăm despre alți doi bandiți uciși, tot de oamenii lui Alimănescu, în zona Parcului „Regina Maria" - Gropile lui Oatu. „Șeful de poliție Eugen Alimănescu - scria în ziarul *Universul* (nr. 291) -, sesizat de numeroși cetățeni care au fost victimele acestor bandiți, cu echipa sa «Fulger» a plecat astă-noapte în cartierul Regina Maria, unde a făcut un control sever prin toate localurile rău-famate. Pe la ora 12 noaptea, polițiștii au auzit niște țipete ce veneau din grădina parcului. Ei s-au dus imediat într-acolo, pentru a vedea ce s-a întâmplat și au surprins trei indivizi înarmați ce jefuiau pe un trecător și soția lui. Bandiții au fost imediat înconjurați și somați să se predea. Ei au răspuns însă cu focuri de armă, încingându-se o luptă care a durat trei ore. Unul dintre polițiști, anume comisarul Chiriță, a fost rănit la mână. Totuși, a continuat lupta până la urmă. Rezultatul acestei lupte a fost doi tâlhari uciși, iar altul rănit, care a dispărut. Tâlharii omorâți sunt Panait Vasile, zis Imbrosu, autor a zeci de furturi, tâlhării și crime, și Costache Mihail, zis Durlă, cunoscut infractor. Ambii bandiți fuseseră arestați acum două săptămâni de Poliția Judiciară și încarcerați la închisoarea Văcărești".

„La vânătoare de spărgători", în ajunul Crăciunului 1945

Chiar în ajunul sărbătorilor anului 1945, o altă bandă de spărgători a căzut sub gloanțele brigăzii lui Alimănescu. Șeful bandei era Dumitru Manciuc, un infractor versat, care purta uniformă de locotenent al armatei române și umbla înarmat cu două pistoale de calibru mare. Acesta teroriza Bucureștiul de mai multă vreme, „dându-se drept însărcinat de autoritățile militare că poate face descinderi prin case, intra în diverse locuințe, jefuind pe locatari", după cum scria în ziarul *Universul* (nr. 295) apărut pe 24 decembrie 1945. Odată cu Manciuc, au mai pierit și complicii lui: Gheorghe Ioniță, zis „Oagăru", și Nicolae Toloiu.

Lichidarea bandei lui Manciuc a fost relatată de mai multe ziare, dar *România liberă* (nr. 427), în numărul special de Crăciun, dezvăluia toată povestea, într-un amplu

LA VÂNĂTOARE de SPĂRGĂTORI

de Eugen Alimănescu

Începutul articolului semnat de Alimănescu, „La vânătoare de spărgători", publicat pe prima pagină a ziarului *România liberă*, în numărul special de Crăciun 1945

articol intitulat *La vânătoare de spărgători*, care era semnat chiar de Alimănescu.

Totul începuse cu arestarea unei tinere care vindea lucruri furate. Interogată de Alimănescu, ea a declarat că marfa o avea de la un soldat. „Aceasta s-a întâmplat acum vreo 2-3 săptămâni - scria temerarul șef de poliție. În ultimul timp se produseseră câteva spargeri de magazine de o manieră neîntâlnită. Obloanele, în loc de a fi forțate, erau tăiate cu ferăstrăul, ușile deschise cu chei potrivite și din magazine nu lipsea niciodată o cantitate prea mare de mărfuri. Însă, întotdeauna, spărgătorul alegea tot ce era mai de preț. Mi-am dat seama imediat că am de-a face cu o «mână nouă». Am împănat «cartierul de operațiuni» al spărgătorului cu agenți și informatori. Personal, am trecut la razii speciale, noapte de noapte. «Omul meu», deși se știa încolțit, repeta loviturile cu temeritate. Începusem să cred că am de-a face cu o bandă bine organizată".

Despre cum a fost descoperită banda, aflăm chiar de la Alimănescu, care relata: „În ajunul Crăciunului, am intensificat eforturile pentru prinderea spărgătorilor, am înmulțit ieșirile pe teren. Zi de zi, noapte de noapte, mașinile noastre se întorceau cu pradă bogată: borfași, infractori și chiar spărgători de clasă. Acțiunea aceasta continua fără încetare și aproape întotdeauna se încingeau lupte «pe viață și pe moarte» cu tâlharii care înțelegeau să-și vândă scump pielea. Astfel, nu a fost noapte, în ultimul timp, fără să împușcăm - în luptă - câte 2-3 tâlhari și bineînțeles, fără să ne alegem și noi cu răniți și morți. Cu toate astea, noaptea de joi spre vineri (20 spre 21 decembrie 1945 - n.a.) din ajunul Crăciunului pot să o intitulez cu adevărat «o noapte de groază». La ora 8 seara primesc un telefon de la unul din informatorii mei că îndrăzneața bandă de spărgători și tâlhari la

drumul mare, condusă de Manciuc, pregătește la noapte o serie de spargeri".

La ora 10 seara, Alimănescu cu Brigada „Fulger" s-a deplasat pe strada Trandafirilor din Parcul Rahova, în dreptul unei școli primare. Era locul indicat de informator că acolo se întâlnea banda lui Manciuc. Pe o ceață groasă, polițiștii au fost întâmpinați cu focuri de pistol trase de la circa 50 de metri de ei. „Imediat am deschis și noi focul - povestea Alimănescu. Am răspândit mașinile din mijlocul drumului și noi ne-am împrăștiat în semicerc cu intenția de a înconjura pe atacatori. Era clar că informatorul meu «mă vânduse». Totuși, nu eram încă prinși în cursa pregătită de tâlhari. Din cauza beznei de nepătruns, trebuia să ne descărcăm armele automate fără o țintă precisă. Eram la discreția gloanțelor care șuierau la urechile noastre și acționam sub impulsul instinctului de conservare. Rafalele trase dintr-o parte și cealaltă creară un zgomot infernal care a pus în panică întreg cartierul. În mijlocul drumului era un felinar electric... destul de puternic, care reușea însă, destul de greu, să spargă bezna pe o rază de jumătate de metru. Peste câteva minute focul bandiților a scăzut din intensitate - desigur, epuizând muniția - și am prins zgomotul fugii lor prin zăpadă. Deodată, zăresc în dreptul felinarului o siluetă care traversează în fugă strada. A fost o viziune de o fracțiune de secundă. Ca împins de un resort, în aceeași clipă descarc o rafală de gloanțe în silueta din ceață. Fug spre ea. O văd, sau mai exact zis, o ghicesc, căzând. Când mă aplec deasupra trupului din zăpadă, două mâini puternice mi se înfig în gât. Mai țineam în mână arma și mai apăs o dată pe trăgaci. Degetele crispate în jurul gâtului meu au rămas țepene".

Când a aprins lanterna, Alimănescu a avut o surpriză: „Am în față un locotenent pe al cărui piept zăresc

Coroana României cu spade în grad de cavaler. La mâneca tunicii, e o insignă a Misiunii Americane și deasupra însemnele a două răniri pe front. În buzunarul hainei, zăresc un livret de lt. în rezervă. Mă înfior. Oare am ucis într-adevăr un ofițer? Spăl bine cu zăpadă capul acoperit cu șiroaie de sânge înghețat. Acum îi privesc fața îndeaproape cu soarele lanternei în ochi. L-am recunoscut. În uniformă elegantă de locotenent, e însuși capul de bandă Manciuc. Individul acesta care poartă decorații e... nesupus la încorporare și are la activ opt condamnări și tot atâtea evadări. Aliat cu banda lui Paul Pisică, Șuster, zis Box, și Cașcal Strul, ne-a dat mult de furcă în ultimele șase luni. Lângă el, la doi pași, îngropat în zăpadă, zăresc un pistol Parabelum [Parabellum 1908 sau Luger P08, pistol semiautomat aflat în dotarea armatei germane în Al Doilea Război Mondial – n.a.] care nu mai are decât un cartuș pe țeavă. Alături, trusa cu uneltele de spargere".

LA VÂNĂTOARE
DE SPĂRGĂTORI

(Urmare din pagina I-a)

dela unul din informatorii mei că îndrăzneața bandă de spărgători și tâlhari de drumul mare condusă de Manciuc, pregătește la noapte o serie de spargeri. La ora 10 noaptea, mă deplasez cu echipa Fulger în str. Trandafirilor din Parcul Rahova în dreptul școalei primare, unde eram informat, că se întâlnește banda. Se lăsase o ceață groasă ca în romanele

într'o țigănie. Aci, într'o fundătură, i-am încolțit. Banditii au îndreptat din nou armele spre noi și ne-au atacat din plin. Am răspus și noi.

După 10 minute, muniția banditilor s'a terminat.

Lupta a luat sfârșit, banditii lăsând doi morți pe teren.

Toloiu Nicolae și Ioniță Gh. teroarea Rahovei. Mulți știți s'au ales cu răni destul de grave. Banda, odată captu-

Continuarea articolului semnat de Alimănescu, publicat de ziarul *România liberă* în numărul special de Crăciun 1945

După ce l-a lichidat pe Manciuc, Alimănescu a pornit în urmărirea complicilor acestuia, care încercau acum să scape. Iată finalul luptei: „Între timp, echipa mea s-a răspândit în cartier după ceilalți tâlhari. Îl las în zăpadă pe Manciuc și o pornesc și eu pe urmele lor. Banditii își acoperă fuga cu gloanțe, trădându-și în același timp traseul. Goana aceasta disperată, printre gloanțe, continuă până

în Vitan, într-o țigănie. Aici, într-o fundătură, i-am încolțit. Bandiții au îndreptat din nou armele spre noi și ne-au atacat din plin. Am răspuns și noi. După 10 minute, muniția s-a terminat. Lupta a luat sfârșit, bandiții lăsând doi morți pe teren: Toloiu Nicolae și Ioniță Gh., teroarea Rahovei. Mulți alții s-au ales cu răni destul de grave. Banda, odată capturată, am expediat-o în două mașini spre Prefectură".

Dar surprizele din acea seară nu s-au terminat odată cu lichidarea bandei lui Manciuc, după cum avea să relateze tot Alimănescu: „Mă întorc singur în mașină. Era 3 dimineața. Pe str. Smârdan, zăresc la un magazin un oblon ridicat care are tăietura aceea caracteristică a fierăstrăului de mână. Opresc mașina ceva mai departe și, cu pistolul mitralieră în mână, înaintez. Am fost surprins că nu zăresc niciun complice prin împrejurimi, așa cum lucrează de obicei spărgătorii. Privesc prin gaura oblonului. Înăuntru, un singur individ. Spărgătorul – cu spatele la mine – încărcase două geamantane cu marfă și tocmai se pregătea să iasă. Când și-a stins lanterna și nu l-am mai putut zări, l-am prins în raza puternică de lumină a lanternei mele, orbindu-l. «Mâinile sus!», am strigat. De abia atunci i-am văzut fața. Spărgătorul mult căutat era chiar fata aceea tânără și frumoasă căreia îi redasem libertatea acum câteva săptămâni. Prinsă în flagrant delict, nu s-a mai putut împotrivi. Era ora patru când am urcat-o în mașină și i-am cerut să-mi indice locuința. Avea un apartament luxos într-un bloc de pe Bd. Brătianu. Când a văzut-o portarul, a salutat-o foarte respectuos. Am găsit la ea marfă provenită din opt spargeri. În timp ce percheziționam apartamentul, mi-a mărturisit că a început furând o pereche de ciorapi dintr-un magazin. Prinsă și condamnată la patru luni de corecțională, a intrat în legături cu pungași și spărgători. Când și-a terminat

pedeapsa, și-a pus «lecțiile» în aplicare. Părinții ei, niște oameni de treabă, funcționari la Stat, o credeau... casieră la Banca Națională...".

Articolul redactat de Alimănescu se sfârșește în stilul romanelor polițiste: „Afară noaptea se luptă cu ziua. Tramvaiele, cu luminile aprinse, au început să șerpuiască prin oraș trezind trotuarele și casele la viață. Zvonul zilei care începe îmi intră pe fereastră. Împreunez două fotolii și când încerc să ațipesc, telefonul de pe birou începe să zbârnâie: «Aici, nr. 5! D-le șef, veniți urgent în str... nr...»".

Raziile din noaptea de Crăciun

În noaptea de Crăciun a anului 1945, Prefectura Poliției Capitalei și Chestura Poliției sectorului IV „Roșu" au organizat mai multe razii de amploare în București. Au fost vizate Calea Griviței, cartierul Sfântul Gheorghe și, din nou, rău-famata zonă Crucea de Piatră.

Mari razii în noaptea de Crăciun

Sub conducerea d-lui căpitan D. Marin, șeful pazei Capitalei, în noaptea de Crăciun, poliția a făcut două mari razii, una pe cal. Griviței și alta în cartierul Sf. Gheorghe și Crucea de Piatră.

În aceste cartiere au fost trimiși numeroși polițiști, gardieni și jandarmi pentru a se face un control amănunțit atât

Din aceste localuri au fost ridicați și duși la chestura 4 Roșu numeroși indivizi urmăriți cu mandate de arestare și care nu aveau acte în regulă. Deasemenea au fost ridicate numeroase femei care se ocupă cu prostituția clandestină. Ele au fost înaintate apoi brigăzii de moravuri unde se va efectua trierea lor. Cele care

România liberă din 29 decembrie 1945

Aceste razii au fost conduse de căpitanul Marin Dumitru, șeful Pazei Capitalei și directorul de cabinet al Prefecturii, și de chestorul Pompiliu Dumitrescu, de la Chestura sectorului IV „Roșu", implicând numeroși polițiști, gardieni și jandarmi. Scopul era „a se face un control amănunțit, atât al localurilor de perdiție, cât și pe toate străzile unde, de obicei, răufăcătorii atacă pe trecători, jefuindu-i".

În ziarul *Universul* (296) apărut pe 29 decembrie 1945, scria: „La ora 10 seara, întregul efectiv al poliției se afla în calea Griviței. Polițiștii au intrat în restaurantele unde se adună borfașii și pun la cale «loviturile». Din aceste localuri au fost ridicați și duși la Chestura IV Roșu numeroși indivizi, urmăriți cu mandate de arestare și care nu aveau acte în regulă. De asemenea, au fost conduse la chestură numeroase femei care se ocupă cu prostituția clandestină. Ele au fost înaintate apoi Brigăzii de Moravuri, unde se va face trierea lor. Cele care nu sunt originare din București vor fi trimise la urmă, iar acelea găsite bolnave vor fi transportate la spital. Printre cei arestați se află mai mulți spărgători și tâlhari, urmăriți de multă vreme de poliție. Ei sunt cercetați pentru a se stabili în mod amănunțit unde au făcut jafurile și mai ales pentru a se afla unde se găsesc obiectele furate. Tot în acea noapte echipa de polițiști, gardieni și jandarmi, condusă de d. căpitan D. Marin, a făcut o razie și în cartierele Sfântul Gheorghe și Crucea de Piatră, unde au fost cercetate casele de rendez-vous. Au fost ridicați proxeneți și întreținuții femeilor de moravuri ușoare, care-și exploatau victimele într-un mod degradant. Ei au fost aduși la Prefectura Poliției și urmează să fie trimiși în coloniile de muncă".

Concomitent, în urma numeroaselor sesizări primite la Prefectura Poliției Capitalei, Poliția Judiciară a organizat o altă acțiune care viza prinderea hoților ce operau în holurile băncilor. Astfel, comisarul-șef Ion Ionescu de la Brigada IV Judiciară, secondat de comisarul Toma și un detectiv au reușit să-l prindă pe un anume Haralambie Petrenco. Acesta furase suma de 12.500.000 din geanta unui cetățean care aștepta în holul Administrației financiare a sectorului IV „Roșu". Asupra hoțului, polițiștii au mai găsit ceasuri și inele de aur, iar la domiciliul său, două serviete pline cu lei și valută. La interogatoriu,

infractorul și-a recunoscut numeroasele furturi, săvârșite cu precădere în holurile marilor bănci și administrațiilor financiare.

ARESTAREA UNUI PUNGAȘ CARE „OPERA" ÎN HALL-URILE BĂNCILOR

D. Const. Țurai, directorul poliției judiciare, fiind sesizat, prin mai multe reclamațiuni, despre furturile de bani săvârșite în hall-urile băncilor, a delegat cu facerea cercetărilor necesare pe d. comisar-șef Ion Ionescu, șeful Brizăzii IV judiciare. D-sa, secondat de comisarul Toma și un detectiv, în urma investigațiilor făcute, a izbutit să aresteze în hall-ul Administrației financiare a sectorului IV (Roșu) pe un anume Petrenco Haralambie, după ce sustrăsese din servieta unui cetățean — pe când acesta completa un formular,— suma de 12.500.000 lei.

Percheziționat, s'au găsit asupra lui două ceasornice de aur și inele, provenite din furturi iar la el acasă, două serviete, valută străină, etc.

Cercetările continuă.

Universul din 29 decembrie 1945

Pe 30 decembrie 1945, din ziarele *România liberă* (nr. 429) și *Universul* (nr. 297) aflăm despre arestarea a doi hoți de automobile: Ion Ștefan și Vasile Dragnea. Aceștia au fost prinși de polițiști în comuna suburbană Herăstrău, după ce au furat o mașină a Societății „Compania Europeană de Lemne", care staționa pe strada Grigore Alexandrescu. La interogatoriu, cei doi au recunoscut că furau de mai multe luni vehicule, pentru a le utiliza cauciucurile. Motivul era simplu: prețurile acestora crescuseră foarte mult în anul 1945, iar anvelopele erau la mare căutare pe „piața neagră".

Patru bandiți căzuți în luptă cu poliția, în ajunul Anului Nou

Anul 1945 s-a sfârșit așa cum a început: sub semnul infracționalității. Numai că de această dată Poliția era cea care făcea legea în oraș. În ultima zi a anului, ziarul *Universul* (nr. 298) scria: „Lupta polițiștilor pentru

stârpirea bandiților care operează în Capitală continuă cu înverșunare. Pentru prevenirea tâlhăriilor, în urma aprobării d-lui Teohari Georgescu, ministrul afacerilor interne, în fiecare noapte, toate cartierele Capitalei sunt controlate de un mare număr de polițiști și jandarmi, care fac deplasarea în treizeci de autocamioane special puse la dispoziția Poliției Judiciare din Prefectura Capitalei".

Și cum Poliția patrula non-stop pe străzile orașului, era inevitabil ca alte confruntări să nu se producă. Ultimii care au căzut sub gloanțele brigăzii conduse de Alimănescu, chiar în ajunul Anului Nou, au fost membrii bandei vestitului spărgător Niculae (sau Neculai) State, zis și „Tâc-Tâc". În ziarul *România liberă* (nr. 430), apărut în ultima zi a anului 1945, se relatau următoarele: „Aseară, pe când șeful operativ al poliției judiciare, d. Eugen Alimănescu, stabilea itinerarul patrulelor, un telefon l-a informat că banda vestitului spărgător Niculae State, zis Tâc-Tâc, se afla în localul unei școli avariate de bombardament, de pe șoseaua Crângași, unde pun la cale o nouă lovitură. Echipa «Fulger» a fost pusă imediat pe «roți» și în frunte cu șeful ei au pornit spre șoseaua Crângași. Când polițiștii au ajuns în fața școlii, bandiții – care fuseseră anunțați de complicele ce «patrula» pe afară – au reușit să dispară. Echipa «Fulger» s-a împărțit în mai multe grupe care au pornit în urmărirea tâlharilor. Ajuns din urmă, spărgătorul Ion Dumitrescu, zis Titi Mutu, a încercat să se ascundă în locuința lui Tâc-Tâc, de pe Grant. După un schimb de focuri, Titi Mutu a fost ucis. (...) Una din grupele echipei «Fulger» a reușit să prindă un alt membru al bandei, pe nume Cocan Ilarie. Acesta însă a încercat să evadeze trăgând focuri de revolver. Armele automate ale polițiștilor nu și-au greșit ținta, și Cocan s-a prăbușit ciuruit de gloanțe. Aceasta s-a întâmplat pe str. G-ral Angelescu, în dreptul casei cu numărul 169. În

sfârșit, alți doi membri ai bandei, dispăruți cu mașina cu care urmau să plece la jaf în acea noapte, au fost dibuiți în cartierul Raion unde, după un violent schimb de focuri de armă, au fost uciși. Aceștia sunt cunoscuții spărgători Stofăr [Stofer – n.a] Dumitru, zis Ilie, și Leopold [Gotlib Leopold – n.a.], zis Ionel. Singurul care a reușit să dispară a fost șeful bandei, Niculae State, zis Tâc-Tâc. Cei patru tâlhari împușcați au la activul lor, pe lângă spargeri, numeroase jafuri la drumul mare".

Marea razie din noaptea de Revelion

MARE RAZIE DE ANUL NOU IN CAPITALĂ
— Au fost arestate 2000 persoane —

***Timpul* din 4 ianuarie 1946**

La trecerea dintre ani, în timp ce bucureștenii sărbătoreau noaptea de Revelion, Prefectura Poliției Capitalei a întreprins „una dintre cele mai mari razii care s-a făcut până astăzi în Capitală", după cum anunța ziarul *România liberă* (nr. 431) din 4 ianuarie 1946. Acțiunea a fost condusă de căpitanul Marin Dumitru, șeful Pazei Capitalei, în colaborare cu chestorii Pompiliu Dumitrescu (de la sectorul IV „Roșu"), Nisipeanu (de la sectorul I „Galben"), Ion Canciu (de la sectorul III „Albastru") și Sache Davidescu (de la sectorul II „Negru"). La razie au participat și toți șefii de circumscripții, împreună cu personalul lor.

Lor li s-au alăturat 500 de jandarmi, 800 de gardieni și 500 de polițiști care au controlat, pe tot parcursul nopții de Revelion, străzile periferice și arterele centrale, localurile de consumație, casele de toleranță și hotelurile

rămase deschise, contrar ordonanței date de Prefectura Poliției Capitalei.

În urma uriașei razii, au fost ridicați circa 2.000 de indivizi suspecți, care nu aveau acte în regulă, mulți dintre ei fiind urmăriți cu mandate de arestare. Cei reținuți au fost duși la cele patru chesturi de poliție ale Capitalei, unde toată noaptea s-a făcut trierea lor.

Tot în noaptea de Revelion, Brigada „Fulger" condusă de Alimănescu a reușit o importantă „captură", după o acțiune coordonată la București și Ploiești. Astfel, comisarii Dumitru Rădoiu și Roșca, însoțiți de detectivii Maxim, Manu și Schwartz, i-au arestat într-un varieteu din Ploiești pe criminalii Marinescu, Marin Bartog, zis „Scandal", și Alexandru Constantin. În același timp, o altă echipă a Brigăzii „Fulger" i-au reținut la București pe complicii lor, Marin Vasilescu, zis „Bobei", Marin Ionescu, zis „Frizerul" și Ștefan Brezeanu. Toți membrii bandei au fost duși la Prefectura Poliției Capitalei, unde au fost supuși la un lung interogatoriu de către Alimănescu.

Eugen Alimănescu, într-o fotografie de studio, făcută celebră de publicațiile vremii

IANUARIE 1946

Bilanțul după șase luni de activitate

ȘASE LUNI DE ACTIVITATE A BRIGĂZII ALIMĂNESCU

9.305.800.000 lei

ESTE VALOAREA FURTURILOR ȘI EXCROCHERIILOR DESCOPERITE DE ALIMĂNESCU

Un scurt bilanț al muncii pentru stârpirea banditismului

***România liberă*, din 31 ianuarie 1946, publica bilanțul celor șase luni de activitate a brigăzii conduse deAlimănescu**

La sfârșitul lunii ianuarie 1946, Eugen Alimănescu împlinise șase luni de activitate ca polițist operativ. Ziarele bucureștene, cum era de așteptat, aveau să-i facă „un scurt bilanț al muncii pentru stârpirea banditismului".

Alimănescu, împreună cu brigada sa, reușise în această perioadă, după cum scria în ziarul *România liberă* (nr. 453) din 31 ianuarie 1946, să descopere furturi în bani și obiecte în valoare de 7 miliarde și 450 de milioane de lei, restituite păgubașilor, după ce arestase 180 de infractori, iar 42 au fost uciși în luptele de stradă. Din partea Poliției își pierduseră viața comisarii Gheorghe Șincai, Gheorghe Mocanu, Gheorghe Popescu, doi detectivi și opt informatori. Alți șase comisari (inclusiv Alimănescu)

și 12 detectivi fuseseră răniți. Cea mai grea luptă a fost cea de la începutul lunii octombrie 1945, când brigada lui Alimănescu s-a confruntat cu banda vestitului spărgător Petre Șchiopu pe Calea Moșilor, colț cu strada Vaselor. Atunci au fost uciși comisarul Șincai și doi informatori. Tot atunci au fost răniți trei detectivi (dintre care doi au murit în spital) și comisarul-șef Alimănescu. Alte confruntări sângeroase s-au dat în Raion când a fost ucis comisarul Gheorghe Mocanu, în Calea Văcărești, chiar în fața Circumscripției 13 Poliție, când au căzut un gardian cu un jandarm, și în Parcul „Regina Maria", unde și-a pierdut viața comisarul Gheorghe Popescu.

Dar cifrele nu se opreau aici. Ziarul *Universul* (nr. 241), tot din aceeași dată, scria: „Au mai fost arestați – scria cotidianul – , tot în acest interval, 1.246 de hoți, 86 de tăinuitori, 165 de escroci, ale căror escrocherii se cifrează la suma de un miliard, 350 de hoți de buzunare, care furaseră în tramvaie și locuri aglomerate suma de 805.800.000 de lei și alți 86 de borfași mărunți. Tot în acest interval au fost împușcați patru bandiți, specializați în furturi de bănci. Aceste cifre nu pot decât să cinstească pe bravii polițiști din brigada «Alimănescu», iar nouă, cetățenilor, să ne dea speranța că asupra avutului și vieții noastre veghează cineva și că le ocrotesc, cu destulă competență".

Chiar dacă cifrele prezentate de ziare păreau exagerate, criminalitatea din București scăzuse simțitor. Din activitatea infracțională a anului 1945, documentele Poliției menționează 137 de omoruri săvârșite în diferite împrejurări, în majoritatea cazurilor fiind jaful. Au excelat furturile simple determinate de diferite motive, majoritatea fiind săvârșite din cauza lipsurilor, din tentație, iar altele din obișnuință, făcute de hoți recidiviști. Furturile mașinilor au crescut din cauza prețului excesiv al cauciucurilor, majoritatea automobilelor furate fiind

găsite abandonate fără cauciucuri. Escrocheriile și abuzurile de încredere au fost săvârșite majoritatea cu alimente și la procurarea alimentelor. Furturile de la „stăpân au fost aproape toate comise de servitoare (hoațe) angajate fără avizul Poliției"[1].

Destinul unui personaj controversat: de la „justițiar" la „torționar"

Alimănescu, în ultimii ani ai vieții

Eugen Alimănescu și-a continuat lupta cu infractorii și în anul 1946 când a fost numit în postul de chestor în Direcția Generală a Poliției. După înființarea Direcției Generale a Miliției, la 23 ianuarie 1949, a fost încadrat în această nouă structură cu gradul de maior și funcția de șef al Serviciului 4 Bande din Direcția Miliției Judiciare. Serviciul era unul dintre departamentele aparatului de stat comunist implicate în acțiuni de urmărire și „neutralizare" a partizanilor comuniști. În această calitate, Alimănescu a

[1] Col. (r.) lector univ. dr. Tiberiu Tănase, *Prefectura Poliției Capitalei în anul 1945*. Articol disponibil online la adresa art-emis.ro/istorie/prefectura-politiei-capitalei-in-anul-1945

fost cel care i-a executat pe câțiva dintre deținuții politici, foști membri ai grupărilor de rezistență anticomunistă.

Printre cei uciși de echipa maiorului Alimănescu se numărau 7 partizani din grupul Spiru Blănaru, 13 din grupul maiorului Nicolae Dabija și 16 insurgenți ai rezistenței anticomuniste dobrogene din grupul Gogu Puiu. Tot protectorul său, Teohari Georgescu, a fost cel care l-a desemnat ca executant. Acesta i-a spus adjunctului său Marin Jianu că „el [Alimănescu – n.a.] se pricepe (...), a mai făcut astfel de executări în anii 1945 – 1946, împotriva unor infractori de drept comun"[1].

Decizia de ucidere a deținuților a fost luată în iulie 1949, în cadrul unor ședințe conspirative de la sediul Ministerului de Interne, la care au luat parte ministrul de interne Teohari Georgescu, ministrul adjunct Marin Jianu, directorul Securității Gheorghe Pintilie și adjunctul său, Alexandru Nicolschi. Motivul era că nu toți cei arestați în loturile de „bandiți" puteau fi executați, din cauza consecințelor internaționale. S-a decis ca doar unii să fie condamnați la moarte, restul urmând să fie uciși ulterior. Aceștia au fost stabiliți în funcție de cuantumul pedepsei primite, hotărându-se că vor fi lichidați cei cu pedepse mai mari de 15 ani[2]. Execuțiile au avut loc între august 1949 și martie 1950. Certificatele de deces ale unora dintre ei au fost întocmite opt ani mai târziu, în 1958, precizând că moartea lor a avut cauze naturale, infarct și TBC[3].

Referindu-se la execuția celor 16 insurgenți din „lotul 3 al bandelor din Dobrogea", care a avut loc pe 10 martie 1950 la Lugoj, Alimănescu dădea detalii

[1] Dumitru Lăcătușu, „Eugen Alimănescu și execuțiile sumare la începutul regimului comunist", în *Revista 22*, nr 16/22-28 aprilie 2014, p. 10.
[2] *Ibidem*.
[3] Ion Anton Datcu, „Comisarul Eugen Alimănescu", în *Unirea Montreal*, nr. 10/septembrie 2019, p. 6.

cutremurătoare: „[Pentru] primii opt execuția a decurs foarte bine, însă la a doua a mers greu, căci pe cei 8 i-au adus cu cătușele nituite și nu am putut să le scoatem căci nu aveam scule, lucrând la ele am ajuns la ora 5-6 dimineața, și cum începuse să se lumineze de ziuă și circulația pe șosea se îndesea, am luat hotărârea de a-i băga în groapă așa cu cătușe cu tot, garantându-ne Kling [maiorul de Securitate Zoltan Kling, șeful Securității din Lugoj - n.a.] că va lua el măsuri ca cineva să supravegheze să nu dea cineva peste ei. Lucrul acesta a uitat să-l facă și niște țărani dăduseră peste gropi însă s-au luat măsuri ca nimeni să nu știe despre ce este vorba, iar cadavrele au fost mutate de acolo, după ce eu împreună cu oamenii mei am făcut să dispară și cătușele de la picioarele lor"[1].

Dar, ca urmare a gravelor sale abateri constatate în serviciu (fraudarea fondurilor destinate recrutării informatorilor), la 12 aprilie 1951, Comisia de Partid din Direcția Generală a MAI a hotărât excluderea sa din partid, îndepărtarea din cadrele Miliției și judecarea faptelor sale. Referatul de excludere din partid menționa o serie de alte fapte, cum ar fi uciderea unor persoane nevinovate sau foști infractori retrași din activitate, siluirea unor femei sau tehnici de interogatoriu dintre cele mai sadice. „Pentru descoperirea infractorilor - scria într-un document care îl viza pe Alimănescu - folosește cele mai barbare metode de tortură ca: spânzurătoarea, le leagă de picioare ziare, apoi toarnă petrol și le dă foc, și alte metode bestiale, schingiuind oamenii fără a ține seama dacă sunt vinovați sau nu, făcându-i ca în timpul torturilor să declare lucruri ce nu le aparțin"[2].

Din procesele-verbale de interogatoriu ale colonelului Tudor Sepeanu, fost șef al Securității București și al

[1] Dumitru Lăcătușu, *op. cit*, p. 11

[2] *Ibidem*, p. 10.

Serviciului Inspecții aflăm că: „În biroul lui Alimănescu din PPC [Prefectura Poliției Capitalei – n.a.] pereții erau murdari de sânge și ornați din loc în loc cu obiecte (bice, cătușe, arme etc.) ce le folosea la torturarea în anchetă a celor pe care îi aresta. Atât în sertarele mesei de lucru, cât și pe masă, se aflau o serie de obiecte de valoare (bijuterii și aur) și banii"[1].

Cazul lui Alimănescu a fost apoi dezbătut într-o ședință extraordinară a Organizației de bază nr. 3, când au fost expuse și analizate faptele sale reprobabile, mai ales abuzurile și crimele săvârșite, nefiind însă menționate și execuțiile din anii 1949-1950, la care participase în mod nemijlocit.

După scurt timp, a fost arestat de Securitate, iar în noiembrie 1951 a fost internat pentru o perioadă de doi ani într-o unitate de muncă de la Canal, motivul fiind „neînțelegerea sarcinilor de serviciu și divulgarea secretului de stat". Eliberat în 1953, ajunge gestionar la o tutungerie din București. În 1954 este arestat din nou pentru delapidare, anchetat, apoi dispare în circumstanțe necunoscute, fiind probabil ucis de Securitate. După unele surse, actul său de deces ar fi datat în anul 1958. Era căsătorit și avea doi copii. Ultimul său domiciliu a fost în București, pe strada Petru Vodă nr. 30.

Dacă ar fi să ne luăm după mărturiile fostului colonel de Miliție Adrian Horăscu, apărute în săptămânalul *Lumea liberă* din New York și republicate în revista *Minimum* a lui Alexandru Mirodan, de la Tel Aviv, acesta ar fi fost sfârșitul lui Alimănescu: „Eliberat după doi ani [de la Canal – n.a.], pocăit, se duce la Alexandru Drăghici [ministrul de Interne de atunci – n.a.], care-i pune la dispoziție un debit de tutun situat la capătul tramvaiului 6, lângă Catedrala Sf. Iosif din București. Stimat în

[1] *Ibidem.*

Alimănescu într-o caricatură publicată în ziarul *Era nouă*, din 24 octombrie 1945

continuare de foștii colegi, (...) fiind vioara întâi la OCL Tutunul, face chefuri după chefuri, dând un tun cam de 20.000 de lei, prin simularea unei spargeri prin spatele magazinului, acceptată de prietenii lui de chef și, încurajat, mai delapidează 125.000 de lei, pe care-i cheltuiește în chefuri de pomină cu gaborii și șefii de la OCL[1] Tutunul . Dar, odată cu schimbarea secretarului de partid de la OCL Tutunul, noul secretar, care nu-l înghițea, dispune efectuarea unui inventar la tutungiul Alimănescu, care își ia concediu medical de șapte zile, după care, somat a doua oară să se prezinte la inventar, dispare fugind la cumnatul său din Zeletin[2]. Acesta, fiind funcționar la primărie, se avea bine cu toți gaborii, cu care făcea chefuri prelungite. Observând dispariția, cei de la OCL Tutunul efectuează, în prezența procuraturii, inventarul, constatând lipsa celor 125.000 de lei, delapidați de Alimănescu. Cum în acea perioadă apăruse Legea H, care stipula pedeapsa cu moartea pentru cei ce delapidau mai mult de 100.000 de lei, Alimănescu este dat în urmărire republicană, deci pe teritoriul patriei. Ascuns în continuare de cumnatul său, căruia i-a spus că vine să se odihnească

[1] Prescurtare de la *Organizație Comercială Locală*.
[2] Un sat în comuna Cătina din județul Buzău.

puțin, este demascat involuntar de acesta într-o discuție cu prietenii lor. Este arestat și dus la București, într-un compartiment special, însoțit de doi ofițeri superiori. Ordinul în cazul Legii H era ca deținutul să fie încătușat și la mâini, și la picioare, dar milițienii, fiind oarecum sub impresia faptelor bune ale lui Alimănescu, îi pun cătușe numai la mâini. În apropiere de Chitila, Alimănescu, spunându-le că vrea să se ducă la toaletă, îi roagă să-i dea drumul la o mână. Aceștia acceptă și îl așteaptă afară. La ieșirea din mica cabină, îi lovește în cap pe însoțitori și sare din mersul trenului, nimerind cu capul într-un stâlp. Sinucidere sau tentativă de evadare? Nu se va ști niciodată, a dus taina cu el în mormânt"[1].

În noaptea aceea, Adrian Horăscu era de serviciu. Primind un telefon de la cei doi ofițeri, se deplasează cu o autosanitară la locul „accidentului", unde îl găsește pe Alimănescu în agonie, cu capul zdrobit de impactul cu stâlpul. Fostul comisar moare în drum spre spital, ajungând direct la morgă. La autopsia lui Alimănescu, medicii legiști au constatat un caz patologic cu totul deosebit: în regiunea cefei, avea „o piele atât de groasă, încât nu putea fi doborât nici de o rangă, lucru ce nu au mai văzut în timpul celor 40 de ani de când erau medici la morgă"[2].

Însă cazul controversat al comisarului „justițiar" Alimănescu, un polițist cu o carieră meteorică, devenit apoi „torționar", ilustrează perfect metodele prin care aparatul represiv comunist s-a folosit de oamenii „utili" sistemului pentru ca apoi, devenind indezirabili, aceștia să fie îndepărtați și, ulterior, „lichidați".

---

[1] Revista *Minimum*, nr. 58/1 ianuarie 1992, pp. 38-39.
[2] *Ibidem*, p. 39.

Posfață

Lupta cu gangsterii a continuat în București și după 1945. Până în anul 1947, ziarele relatează despre alte confruntări și arestări spectaculoase. Odată cu instaurarea regimului comunist și cenzura presei, fărădelegile au fost trecute sub tăcere. Începuse o altă luptă, mult mai aprigă, cu opozanții regimului comunist.

Fără a epuiza subiectul, această carte vă oferă o altă imagine despre eeea ce s-a întâmplat în București în 1945. Dacă nu rataţi această călătorie în timp, o să înțelegeți cum a fost. Iar presa ne introduce, cel mai bine, în atmosfera sumbră a acelui an.

Un preambul al lucrării de față a fost publicat în numărul special al revistei *Historia* (nr. 51) intitulat „Hoții și vardiștii în Bucureștiul anului 1945", apărut în luna iunie a acestui an. De aici a plecat și ideea realizării unei cărți, care să cuprindă mult mai multe informații și care să descrie fenomenul infracțional din Capitală în acea perioadă fatidică pentru istoria recentă a României.

Majoritatea informațiilor provin din publicațiile vremii. Relatările pot fi uneori exagerate, dar ne oferă imaginea clară a faptelor petrecute atunci. Bineînțeles că, acolo unde a fost nevoie, textele citate din articole au fost adaptate normelor actuale ale limbii române. Există și

amintiri ale unor oameni care au trăit acele vremuri, iar mărturiilor lor despre criminalitatea din 1945, cum sunt și cele despre bombardamentele asupra Bucureștiului din anul anterior, sunt la fel de cutremurătoare. Din păcate accesul la arhivele Ministerului de Interne m-a limitat doar la folosirea surselor mai sus menționate.

Dedic această carte bunicului meu, Florea Ghiurcă, veteran de război, care a fost omorât de un consătean din comuna Jilava, la 14 septembrie 1956. Nu a făcut decât să aplaneze un conflict pornit între criminal și primarul comunei, dar a fost înjunghiat de cel pe care încercase să-l oprească în a comite un gest necugetat. S-a stins din viață, în drum spre spital. Avea numai 38 de ani. Totul s-a petrecut sub ochii unuia dintre unchii mei care a rămas marcat de acest incident tragic toată viața. Mama, care avea numai doi ani, nu și-a cunoscut niciodată tatăl biologic, iar bunica a rămas singură pentru a crește patru copii minori într-un context social complicat. S-a recăsătorit, dar trauma ei și a copiilor nu s-a mai vindecat niciodată. Este doar un exemplu despre cum o crimă poate afecta o familie pentru mai multe generații. Cel care l-a ucis a avut parte de același sfârșit. Eliberat din închisoare a fost înjunghiat după ce a provocat un alt scandal. Aidoma celor rostite de Isus în grădina Ghetsimani, după ce Petru i-a tăiat urechea lui Malchus, sluga arhiereului: „Pune-ți sabia la locul ei, toți cei ce scot sabia de sabie vor pieri" (Matei 26:52).

În încheiere vreau să aduc mulțumiri celor care m-au ajutat la acest proiect editorial: doamnei Silvia Colfescu, doamnei Andreea Chiru, doamnei Odilia Roșianu și întregului colectiv de la Editura Vremea, prietenilor mei Dan Mocanu, Valentin Manache, Alexandru Ștefănuț, Cătălin Popârlan, Lilian Ciachir și nu în ultimul rând lui Manuel Stănescu și lui Dan Antonescu, care au prefațat această carte.

Alexandru Armă

Bibliografie

Periodice:

Curentul, 1942-1945;
Era nouă, 1945;
Fapta, 1945;
Gazeta municipală, 1945;
Jurnalul de dimineață, 1945;
Lumea, 1936;
Memoria, 2021;
Minimum, 1992-2008, ;
Monitorul oficial, 1945;
Opinia, 1934-1937;
Ordinea, 1945;
România, 1938-1940;
România liberă, 1945-1946;
Semnalul, 1944-1945;
Scânteia, 1945;
Ultima oră, 1945;
Universul, 1940-1946;
Timpul, 1942-1945;

Cărți și articole:

Alexandru Armă, „Hoții și vardiștii în Bucureștiul anului 1945", în Revista *Historia*, nr. 51 (an XIV)/ iunie 2025;

Dan Ciachir, *O punte putredă. Scene din anii 1945-1947*, Editura Lumea Credinței, București, 2021;

Dumitru Ceacanica, *Amintirile unui criminalist*, Paul Editions, București, 2024;

Dumitru Lăcătușu, „Eugen Alimănescu și execuțiile sumare la începutul regimului comunist", în *Revista 22*, nr 16/22-28 aprilie 2014;

Florin Șinca, *Din istoria Poliției Române*, Vol. I – *Între onoare și obedință*, Tipografia RCR Print, București, 2006;

Gabriel Ciotoran, *Orașul București între 1 septembrie 1939 și 30 septembrie 1947*, Editura Corint, București, 2010;
Gheorghe Onișoru, *România în anii 1945 – 1948. Transformări economice și realități sociale*, Fundația Academia Civică, București, 1998;
Ion Anton Datcu, „Comisarul Eugen Alimănescu", în *Unirea Montreal*, nr 10/septembrie 2019;
Ioan Hudiță, *Jurnal politic (7 decembrie – 6 martie 1945)*, Editura Do-minor, București, 2008;
Maurice Pearton, „The Communization of the Economy: Efforts to Promote and Control Economic Chaos (1945-1947)", în *6 martie 1945. Începuturile comunizării în România*, București, 1995;
Petre C. Georgescu Delafras, *Gânduri și fapte din zile de război*, Cugetarea-Georgescu Delafras S.A., București, 1945;
Stelian Tănase, „Bucureștiul Zarazei", în *Ziua*, nr. 480 (an XI)/29 septembrie 2007;
Stelian Tănase, *Zvonuri despre sfârșitul lumii. Album de familie: București, 1944 – 1953*, Ediția a doua, revăzută și adăugită, Editura Corint, București, 2024;
Tiberiu Tănase, „Prefectura Poliției Capitalei în anul 1945", articol disponibil la art-emis.ro/istorie/prefectura-politiei-capitalei-in-anul-1945;
Traian Tandin, *Cazuri judiciare celebre*, Editura Tritonic, București, 2009;
Valentin Vasile, *Viața cotidiană a românilor între anii 1941 – 1965*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2014.

Cuprins

O frescă a Bucureștiului din anul 1945 7

O carte care trebuie citită de polițiștii de azi, dar și de cei de mâine 11

Cauzele care au dus la instalarea crizei economice și politice în România anului 1945 17

Cum a explodat infracționalitatea în București 21

DECEMBRIE 1944
Apariția bandelor înarmate 25

IANUARIE 1945
Infracționalitatea explodează în București 35

FEBRUARIE 1945
Viața în București devine tot mai nesigură 63

MARTIE 1945
Începe lupta cu infractorii 81

APRILIE 1945
Estomparea infracționalității din București 115

MAI 1945
Un lung șir de crime care au îngrozit Capitala 131

IUNIE 1945
Încep arestările din rândul infractorilor periculoși 155

IULIE 1945
Apariția comisarului Alimănescu 185

AUGUST 1945
Brigada Specială Tehnică intră în acțiune 213

SEPTEMBRIE 1945
Arestări pe bandă rulantă 235

OCTOMBRIE 1945
Lupta cu bandiții 255

NOIEMBRIE 1945
Lichidarea mai multor infractori periculoși 297

DECEMBRIE 1945
Sfârșitul unui an tumultuos 313

IANUARIE 1946
Bilanțul după șase luni de activitate 337

Postfață 345

Bibliografie 347

Editura VREMEA
Str. Constantin Daniel, nr. 14
010631, sector 1, București

Răspundem la telefon: 021 335 81 31
Scrieți-ne pe e-mail: office@edituravremea.ro
Noutăți și recomandări:
facebook.com/editura.vremea

Reduceri de preț și promoții: edituravremea.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

2025